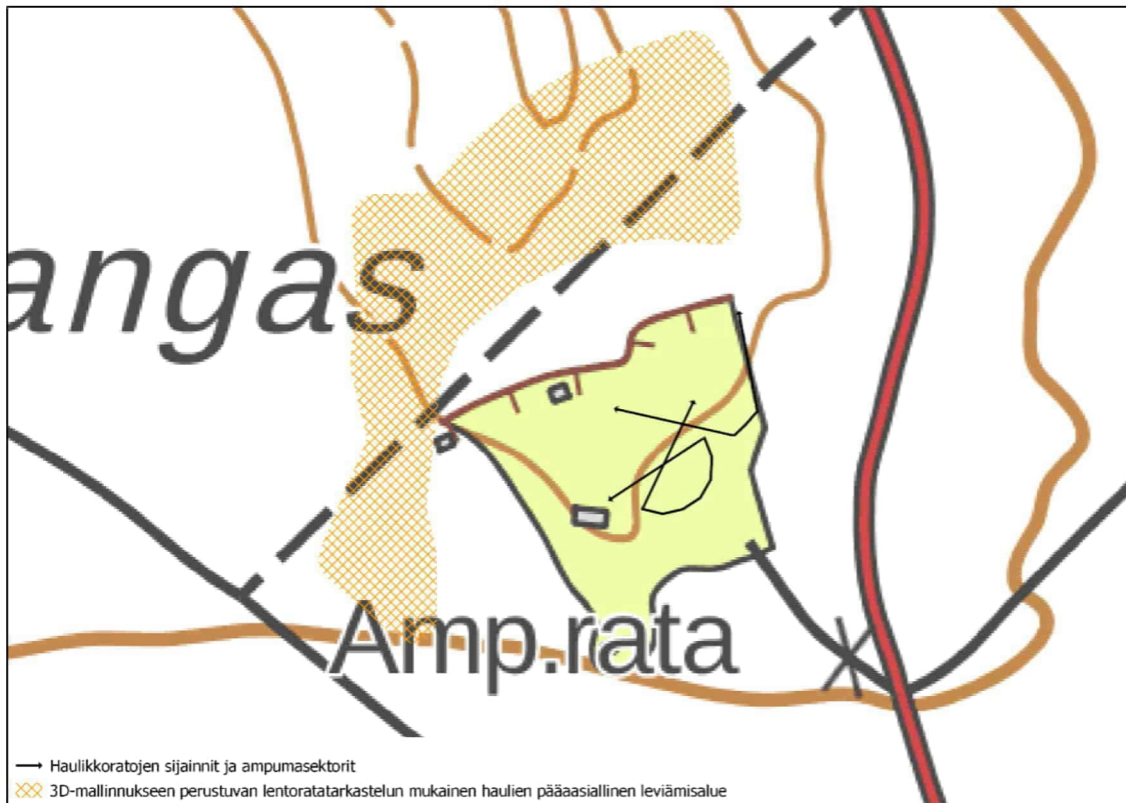
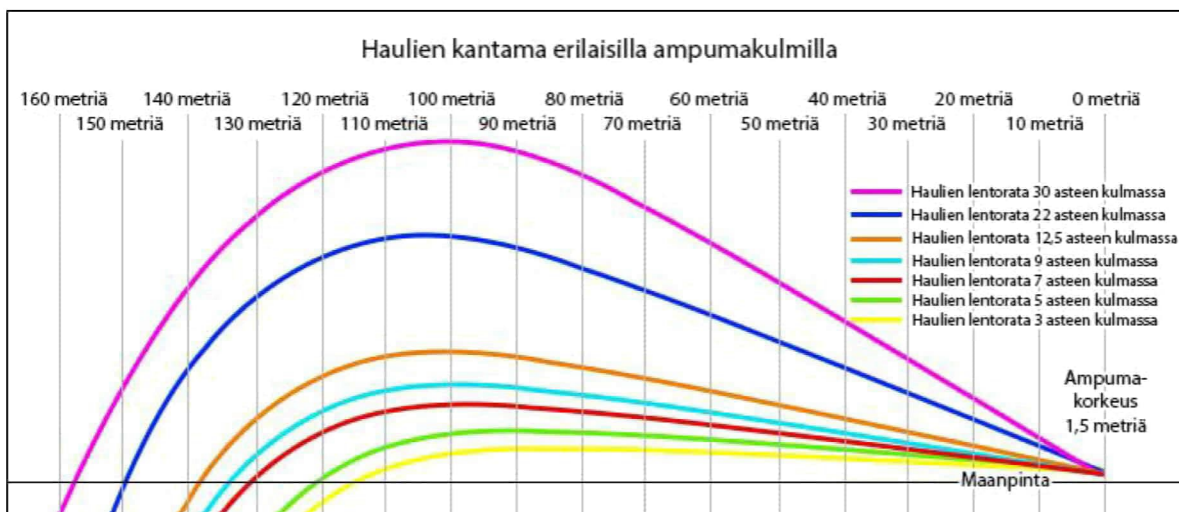

Kuva 6. 3D-mallinnukseen perustuvan lentoratatarkastelun mukainen haulien pääasiallinen leviämisalue Haapakummun ampumaradalla.

Kuva 7. Ampumakulman vaikutus lyijyhaulien lentomatkään. Lentoradat perustuvat [Shotgun Ballistics \(ctmuzzleloaders.com\)](https://shotgunballistics.com)-laskurin tietoihin.

Taulukko 1. [Shotgun Ballistics \(ctmuzzleloaders.com\)](https://shotgunballistics.com)-laskurissa käytetyt lähtöarvot.

	Laskurissa käytetty arvo	Suomalainen vastaavuus
Lähtönopeus	1350 fps	411 m/s
Haulin halkaisija	7 ½	2,3 mm
Haulin materiaali	Pure lead	Lyijy
Haulin paino	1,29 grains	0,084 g
Lämpötila	70 °F	21 °C
Sivutuuli	0	0

Lähteet

Suomen Ampumaurheiluliitto 2005, Haulikkolajien säännöt W2005. Saarijärvi: Gummerus Kirjapaino Oy

Suomen Metsästäjäliiton verkkosivut 2021: Metsästyshaulikko tukee sorsa- ja kyyhkysjahtia,
<https://kilpailut.metsastajaliitto.fi/fi/info/lajit/metsastyshaulikko>, viitattu 27.1.2022

Suomen Ampumaurheiluliiton verkkosivut 2021: Trap,
<https://www.ampumaurheiluliitto.fi/haulikko/trap/trap/>, viitattu 27.1.2022

Shotgun Ballistics -verkkosivut, 2021: http://www.ctmuzzleloaders.com/ctml_experiments/shot-ballistics/shot-ballistics.html, viitattu 19.3.2021

Kajander, S. & Parri, A., 2014: Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT). Ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinta. Suomen Ympäristö 4/2014. Ympäristöministeriö.

18.1.2022

Kiuruveden riistanhoitoyhdistys
Juntunen Risto
Rantalantie 30
74700 Kiuruvesi

Haapakummun ampumaradan tarkastus

Tausta

Haapakummun ampumaradalle on haettu uutta ympäristölupaa, koska edellinen määräaikainen lupa päättyi 31.12.2022. Ympäristönsuojelutarkastaja Veera Kajanus kävi itsenäisesti tarkastuksella alueella katsomassa radan rakenteita sekä muistutuksissa kerrotun metsän hakkuun. Tarkastuksesta ilmoitettiin etukäteen Risto Juntuselle puhelimitse. Ampumarata sijaitsee kiinteistöllä Ampumarata 263-414-16-22 osoitteessa Haapakummuntie 62, 74700 Kiuruvesi.

Tarkastus

Tarkastuspäivää ennen satoi runsaasti lunta.

Tarkastuksella oli nähtävissä, että metsä on hakattu kiinteistöltä [REDACTED] (kuva 9 ja 15) Pieni-Varttimäki tielle asti. Metsää on hakattu myös tien toiselta puolelta. Yksityistien varrella hakkuualueen reunalla oli varoituskyltti ampumaradasta (kuva 10). Ampumarata -kiinteistön puolelle jäävää metsää ei ole hakattu.

Kivääriradan 75 m koppiin on rakennettu seinämä melun vaimentamiseksi ammunta-aukon oikealle puolelle kuvan 6 mukaisesti.

Tulotien portti ja punainen lippu olivat paikoillaan ja radan aukioloajat nähtävillä ilmoitustauluilla (kuvat 1-3). Kivääriradan luotiloukku oli paikoillaan (kuvat 7 ja 8). Pistooliradan luotiloukut ja ammuntopaikka olivat ulkoapäin siistissä kunnossa (kuvat 11 ja 12). Haulikkoradan alue on nähtävissä kuvissa 13 ja 14.

Tarkastusmuistio ja valokuvaliite liitetään ympäristölupaa koskevaan aineistoon.

Veera Kajanus
Ympäristönsuojelutarkastaja

Kuva 1: tulotien kyltti

Kuva 2: tulotien portti

Kuva 3: Ampumaradalla oleva kyltti

Kuva 5: kivääriradan 100 metrin ammontakoppi

Kuva 6: 75 m kivääriammuntakoppi

Kuva 7: Kivääriradan taustavalli ja luotiloukku

Kuva 8: kivääriradan taustavalli ja luotiloukku

Kuva 9: Kiinteistöllä [REDACTED] oleva hakkuuaukea ja Pikku-Varttimäen tie

Kuva 10: Pikku-Varttimäen tiellä oleva varoituskyllti

Kuva 11: Pistooliradan luotiloukut

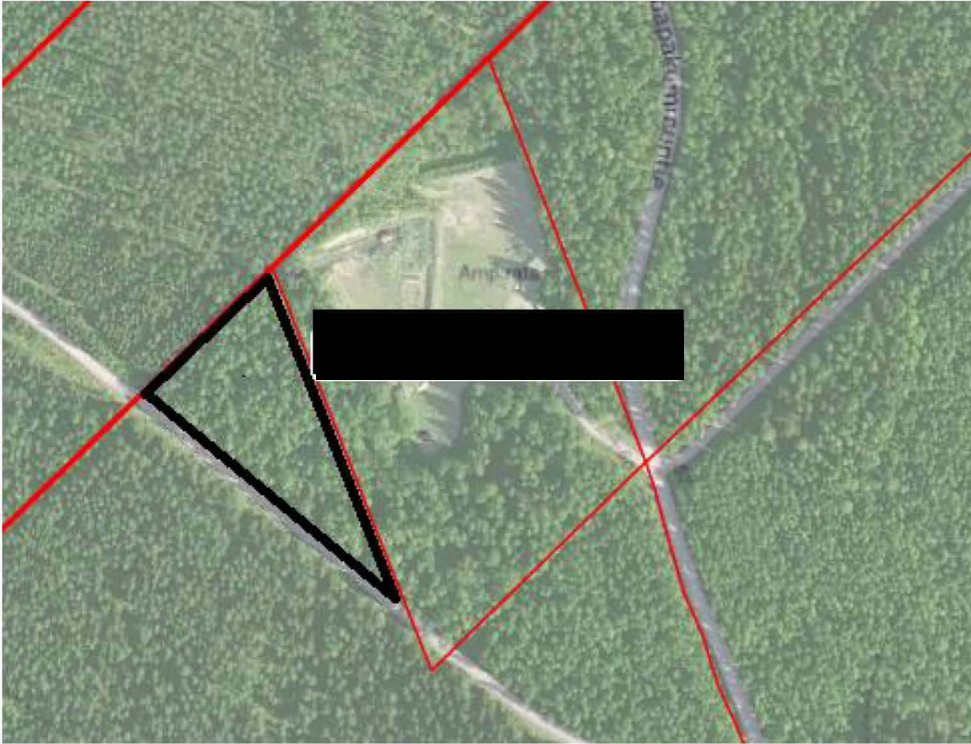
Kuva 12: Pistooliradan ammontakatos

Kuva 13: Haulikkorata

Kuva 14: Haulikkorata

Kuva 15: Mustalla on merkitty suuntaa antavasti alue, josta on hakattu metsää aukoksi ja joka on ympäristölupahakemuksen mukaan haulien leviämisaluetta.

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

Ympäristölupa ulkona sijaitsevalle ampumaradalle, Kiuruveden riistanhoitoyhdistys, Kiuruvesi

Ympltk 17.02.2022 § 12

Valmistelija: Ympäristönsuojelutarkastaja Veera Kajanus,
puh 040 568 2619

1. ASIA

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 § mukainen ympäristölupa ulkona sijaitsevaa ampumarataa varten ja aloittamislupa ennen lupamääräyksen lainvoimaisuutta (YSL 199 §).

Kiuruveden riistanhoitoyhdistys hakee Haapakummun ampumaradalle toistaiseksi voimassaolevaa ympäristölupaa ulkona sijaitsevalle ampumaratatoiminnalle.

Ampumaratatoiminnalle haettiin lupahakemuksen täydennyksessä 11.6.2021 aloittamislupaa ennen lupapäätöksen lainvoimaiseksi tuloa ja esitettiin, että vakuutta ei tarvita.

2. HAKIJA

Kiuruveden riistanhoitoyhdistys
Rekisterinumero: 74227
Y-tunnus 0829030-5 (Erityislainsäädäntöön perustuva yhdistys)
Yhteyshenkilö: Risto Juntunen
Osoite: Rantalantie 30, 74700 Kiuruvesi
Puhelin: 050 5349680

3. TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Ampumarata on metsästystä ja ammuntaa harrastavien käytössä harjoitusammuntaa ja aseiden kohdistusta varten. Alueella harjoitetaan ampumakokeita ja kilpailuja noin 4 kertaa vuodessa. Radalla ammutaan enintään 72 000 laukausta vuosittain.

Ampumarata sijaitsee Kiuruveden kaupungin Remeskylässä Ampumarata nimisellä tilalla (263-414-16-22) osoitteessa Haapakumuntie 62, 74700 Kiuruvesi. Ampumaradan koordinaatit ovat ETRS-TM35FIN N7062564 E481087.

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

Ampumarata (16:22) tilan omistaa Kiuruveden riistanhoitoyhdistys. Haulien leviämisalueelle ulottuvasta [REDACTED] tilasta ei ole tehty vuokrasopimusta, vaan maanomistaja on antanut kirjallisesti toistaiseksi voimassaolevan käyttöluvan toiminnalle. Toinen haulien leviämisalueella oleva kiinteistö on [REDACTED] tila, josta on tehty toistaiseksi voimassaoleva vuokrasopimus, joka jatkuu ympäristöluvan ollessa voimassa.

4. LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Tilalla harjoitetaan ampumaratatoimintaa. Edellinen ympäristölupa päättyi 31.12.2021.

Ulkona olevat ampumaradat ovat ympäristöluvanvaraista toimintaa ympäristönsuojelulain (527/2014) liitteen 1 taulukon 2 kohdan 14 a mukaan. Toiminnanaloittamislupaa ennen luvan lainvoimaisuutta haetaan ympäristönsuojelulain (527/2014) 199 § mukaan.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on toimivaltainen lupaviranomainen valtioneuvoston ympäristönsuojelusta antaman asetuksen (713/2014) 2 § 13 a kohdan mukaan. Kiuruveden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimii Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristölautakunta.

5. HAKEMUKSEN VIREILLETULO

Hakemus on tullut vireille 27.5.2021 ja sitä on täydennetty 11.6.2021, 29.9.2021 ja 1.10.2021.

6. TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT, SOPIMUKSET JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Toiminnalle on annettu perustamislupa Kuopion lääninhallituksesta 7.6.1967 (Hirvi- ja haulikkorata). Haulikkoampumaradan käyttöönotto on hyväksytty Kuopion lääninhallituksen päätöksellä 30.6.1976.

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä on myöntänyt ampumaradalle ympäristöluvan 9.8.2011 ja se on tullut lainvoimaiseksi 20.9.2011. Ympäristölupa oli määräaikainen ja se päättyi 31.12.2021.

Haapakummun ampumarata on merkitty maaperän tilan tietojärjestelmään pilaantuneeksi alueeksi Pohjois-Savon ELY –keskuksen toimesta toiminnassa olevana ampumaratana, mikä aiheuttaa alueelle maankäyttörajoitteen.

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

Alueen maankäyttöä ohjaava tarkin kaava on Pohjois-Savon maakuntakaava 2030, jossa alue on merkitty maakunnallisesti merkittäväksi ampumaradaksi. Alueella ei ole yleiskaavaa.

Ampumarata ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella.

7. TOIMINNAN SIJAINNIN JA YMPÄRISTÖ

Haapakummun ampumarata sijoittuu Kiuruveden kaupungin keskustasta noin 3,6 km:ä pohjoiseen, Salahmintien pohjoispuolelle. Rata sijaitsee mäellä ja maasto nousee noin 10 metriä ampumaradan pohjois-puolella ja laskee etelään Salahmin tielle päin. Alueen maaperä on hienoainesmoreenia. Radan ympäristössä on ojittamatonta metsämaastoa.

Ampumaradan lännen puoleiselle kiinteistöllä [REDACTED] on tehty alkukesästä 2021 metsähakkuuta.

Lähin vesistö on nimeämätön lampi 1,5 km:n etäisyydellä lounaispuolella.

8. ALUEET JA KOHTEET, JOIHIN TOIMINNALLA ON VAIKUTUKSIA

Lähin koulu sijaitsee noin 4 km:n päässä ampumaradasta Kiuruveden keskustassa. Muut koulut ja päiväkodin sijaitsevat yli 4 km: etäisyydellä. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat alle 1 km:n etäisyydellä ampumasuuntaan nähden takana. Ampumaradasta noin 1,2 km:ä pohjoiseen sijaitsee Kiuruveden pienlentokenttä ja noin 1,6 km:n etäisyydellä Haapakummun moottoriturheilurata. Koneurakointi Aimo Tikkasen Viljonkallion maa-ainesalue sijaitsee noin kilometrin päässä radalta luoteeseen.

Ampumarata-alueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole arvokkaita luontokohteita tai erityisen arvokkaita kulttuurikohteita. Lähin luonnonsuojelualue on 1,9 km:n päässä sijaitseva yksityinen Vanttilammen metsä -luonnonsuojelualue. Ampumaradan lähistöllä olevien naapureiden tonteilla ei ole käytössä olevia talousvesikaivoja tai lähteitä 300 metrin säteellä hakijan teettämän kyselyn perusteella. Yli 300 metrin etäisyydellä on talousvesikaivoja. Ampumaradan eteläpuolella sijaitsee lähteitä lähimmillään 700 metrin etäisyydellä.

Muistutuksissa on kerrottu lähteestä, joka sijaitsee noin 200 metrin etäisyydellä ampumaradasta etelään ja talousvesikaivosta noin 300 metrin etäisyydellä radasta.

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

Lähin pohjavesialue sijaitsee 14,5 km:n etäisyydellä (Lapinsalo).

9. TOIMINTA

9.1. Yleiskuvaus toiminnasta

Radalla ammutaan enintään 72 000 laukausta vuosittain luotiloukkuihin, kumimatolla eristettyyn taustapenkkaan ja haulikkoradalla haulien leviämisalueelle. Kivääri- ja pistooliradoilla ammutaan enintään 6 000 laukausta vuodessa kummassakin ja haulikkoradalla 60 000 laukausta vuodessa.

Ympäristöluvassa 9.8.2011 ammuttamäärät olivat enintään 6 000 laukausta pistooli- ja kivääriradoilla kummassakin ja noin 35 000 laukausta haulikkoradalla.

Kivääriradalla on käytössä äänieristetty ammutakoppi. Ampumarataa käyttävät Kiuruveden riistanhoitoyhdistyksen jäsenet ja heidän luvallaan muut metsästyksen harrastajat ja ampumaharrastajat. Radalla pidetään lakisääteisiä ampumakokeita sekä noin neljä kilpailua vuodessa.

9.2. Ampumaradan rakenteet

Alueelle on rakennettu kivääriammuntarata (75 m ja 100 m) ampumakoppeineen. 75 metrin ampumakopissa on kaksi ammutapaikkaa ja 100 metrin kopissa yksi ammutapaikka. Ampumasuunta on luoteeseen. Paikoillaan ampussa ammutaan luotiloukkuun ja liikkuvan maalin ammutta varten taustavalliin on asennettu kumimattorakenne.

Pistoolipaikalla ammunta tapahtuu 10 –paikkaisesta katetusta ja seinällisestä edestä avoimesta ampumakatoksesta. Ampumasuunta on pohjoiseen. Pistooliradan itäpuolella on suojavalli ja päädyssä taustavalli. Luotiloukut ovat metallia. Uutena radalle aiotaan tehdä 25 metrin ampumapaikkojen lisäksi 50 metrin pistooliradat. Näihin otetaan samanlaiset luotiloukut käyttöön. Tällöin osa 25 metrin paikoista puretaan. Ammunta tapahtuu olemassa olevasta ampumakatoksesta. Pistooli- ja kivääriratojen välillä ei ole suojavallia, joten ratoja ei voi käyttää yhtä aikaa.

Skeet –rata on puoliympyrän muotoinen ja radalla ammutaan kahdesta tornista heitettyjä kiekkoja. Ampumasuunta on lounaan ja koillisen välisellä sektorilla. Skeet –radalla haulit leviävät noin 200 metrin etäisyydelle ampumapaikasta ampumasektorille, mutta suurin osa putoaa 100-150 metrin etäisyydelle.

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

Trap –radalla on viisi ammuntopaikkaa, jotka sijaitsevat 1,5 metrin korkuisella penkalla. Kiekot lähetetään yhdestä lähetyskopista sähköisellä heittimellä. Ampumasuunta on lännen ja pohjoisen välisellä sektorilla. Trap –radalla haulit leviävät 250 metrin etäisyydelle ja suurin osa putoaa 100-200 metrin etäisyydelle.

Haulikkoradalla aloitettiin kompak –ammunta vuonna 2019. Ammunta tapahtuu vanhoilta ampumapaikoilta ja ampumasektori on samalla alueella skeet- ja trap –ratojen kanssa.

Haulikkoradalla on 2-3 metrin korkuiset suojavallit länsi- ja pohjoispuolella ammuntopaikasta.

9.3. Ampumaradan käyttö ja ammunta-ajat

Ampumarataa käyttävät Kiuruveden riistanhoitoyhdistyksen jäsenet ja heidän luvallaan muut metsästyksen harrastajat ja ampumaharrastajat. Radalla käytetään haulikoita, kiväärejä ja pistooleja.

Ampumaradalle haetaan käyttöajoiksi ma-pe klo 9-20, lauantaina klo 9-18 ja sunnuntaisin klo 12 – 18. Lisäksi haetaan lupaa käyttää rataa kilpailujen aikana sunnuntaisin klo 10-18. Kilpailuja on vuosittain noin 4 kpl.

Radan käyttö painottuu kesä- ja syyskaudelle. Arkisin rataa käytetään eniten ilta-aikaan.

Ampumarata on suljettu virallisina juhlapyhinä ja niiden aattoina.

9.4. Muut rakenteet

Alueella on pieni taukotupa.

Alueella on kaksi 660 litran ja yksi 240 litran jäteastia pahveille ja muoveille. Lisäksi on omat astiat metallijätteelle ja sekajätteelle.

Alueelle johtavalla tiellä on puomi, jonka päässä on punainen merkkilippu. Puomin ollessa ylhäällä merkkilippu näkyy varoituksena, että ampumarata on käytössä.

Aukiloajat ovat nähtävillä tuloliittymässä puomin kohdalla.

Varoitustauluja on sijoitettu ampumaradan ympärille.

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

9.5. Vesihuolto

Alueella ei käytetä vettä, eikä siellä ole vesivessaa tai muuta jätevettä tuottavaa laitosta. Alueella on kuivakäymälä, joka aiotaan poistaa käytöstä ympäristölupahakemuksen mukaan.

9.6. Jätteiden käsittely

Ampumaradalla syntyy seka-, pahvi- ja metallijätettä. Luodit kerääntyvät luotiloukkuihin ja kivääriradan taustavallin rakenteeseen. Haulit kerääntyvät haulikkoradalle ratarakenteeseen. Ampumaradalla syntyvät jätteet lajitellaan ja toimitetaan asianmukaiseen jatkokäsittelyyn.

Alueella on 660 litran ja 240 litran jäteastiat pahveille ja patruunoiden rasioille. Muovit ja muovihylsyt kerätään omaan 660 litran astiaan. Metallihylsyt kerätään omiin astioihin. Osa hylsyistä menee uudelleen lataukseen. Paperit ja pahvit viedään kierrätykseen tai polttoon ja muovijätesäiliö tyhjennetään paikallisen jäteyrittäjän toimesta. Muulle jätteelle on keräysastia, joka tyhjennetään tarvittaessa.

Jätelaji	Määrä kg/ vuosi	Toimituspaikka
Maalitaulut	50	Erkki Kastari Ky
Patruunoiden pakkaukset	50	Erkki Kastari Ky
Muoviset haulikupit	20	Erkki Kastari Ky
Hylsy	400	Erkki Kastari Ky
Muu metalliromu	28	Reteko Oy
Sekajäte	100	Erkki Kastari Ky

10. TOIMINNAN AIHEUTTAMAT PÄÄSTÖT JA VAIKUTUKSET YMPÄRISTÖÖN

10.1. Päästöt maaperään, pohjavesiin ja pintavesiin sekä niiden ehkäisy

Ampumarata toiminta kuormittaa ympäristöä pääasiassa ympäristölle haitallisia metalleja sisältävien haulien ja luotien kautta. Luotien merkittävimmät haitta-aineet ovat lyijy, kupari, antimoni ja sinkki. Haulien merkittävimmät haitta-aineet ovat lyijy ja antimoni. Metallit voivat hitaasti liueta ja kulkeutua pinta- ja pohjavesiin.

Hakemuksessa on esitetty, että Haapakummun ampumaradan päästöpotentiaali on kohtalainen perustuen Kajanderin ja Parrin 2014 esittämään arviointitapaan. Pintavesiriski on arvion mukaan pieni. Ampumaradalta ei arvioida kulkeutuvan raskasmetalleja pintavaluntana merkittävässä määrin ampumarata-alueen ulkopuolelle. Myös

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

ampumaradan toiminnasta aiheutuvan riskin pohjavedelle arvioidaan pieneksi.

Hakemuksessa esitetään, että jatkossa ampumaradan imeytysaltaista analysoidaan metallien liukoiset pitoisuudet ja lyijyn osalta biosaatava pitoisuus.

Ampumarata ei sijaitse pohjavesialueella eikä pohjaveden tarkkailua ole tehty. Hakemuksen riskitarkastelussa todetaan, että vähäistä lyijyn liukenemista sadevesien mukana voi tapahtua, mutta pitoisuudet laimenevat nopeasti alueen ulkopuolella. Koska kaivoja ei ole 300 metrin säteellä radasta, ei altistumista maaperän haitta-aineille pinta- tai pohjaveden välityksellä tapahdu. Pohjavesiriskin arvioidaan olevan pieni. Mahdollisten vaikutusten arvioidaan olevan paikallisia ja vähäisiä.

Yhteenvedona hakemuksessa todetaan, että ampumarata on määritelty matalan ympäristöriskin kohteeksi. Ulkopuoliset vedet eivät pääse virtaamaan ampumarata-alueelle, koska rata sijaisee rinteen yläosassa eikä rata-alueelle laske oja. Lisäksi kuormitusta vähennetään luotiloukkurakenteilla.

Ramboll Finland Oy on vuonna 2011 tutkinut maaperää ja vuonna 2014 valvonut kivääri- ja pistooliratojen taustavallien puhdistusta. Kunnostus toteutui tavoitteiden mukaisesti ja ja haitta ympäristölle ja terveydelle saatiin poistettua. Jatkotoimenpiteille ei jäänyt tarvetta. Tutkimusraportissa on todettu, että haulikkoradan maanmuokkausta ja ojitusta tulee välttää, jotta haitta-aineet eivät lähde alueelta liikkeelle. Kunnostus- tai suojaustoimenpiteitä ei ole nähty tarpeelliseksi haulikkoradan osalta. Alue tulee kunnostaa toiminnan loputtua. Haulikkoradan tämänhetkinen kuormitus on noin 20,3 tonnia lyijyä.

Tarkkailua on tehty viime vuosina radan kahdesta imeytysaltaasta. Ojien kuivuuden takia radalta lähtevän veden näytteitä ei ole juuri saatu otettua. 2020 saadussa näytteessä kuitenkin lyijy- ja nikkelpitoisuudet alittivat ympäristölaatu normin, mutta kokonaispitoisuudet eivät ole suoraan verrattavissa ympäristölaatu normiin, koska Valtioneuvoston asetuksessa vesi ympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista (1022/2006) pitoisuusraja on annettu lyijyn biosaatavan osuuden raja-arvona. Imeytysaltaiden metallipitoisuudet ovat vaihdelleet 2010-2020 tarkkailuajan jaksolla.

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

10.2. Melu ja sen torjunta

Ampumaratatoiminnassa yleisesti käytettyjen melurajojen mukaan melutaso ei saa ylittää A-painotettua enimmäistason impulssiakavakiolla (L Almax) määritettyä 65 dB:ä asumiseen käytettävillä alueilla ja oppilaitoksia palvelevilla alueilla eikä 60 dB:ä taajamissa ja taajamien välittömässä läheisyydessä sijaitsevilla virkistysalueilla, hoitolaitoksia palvelevilla alueilla, loma-asumiseen käytettävillä alueilla ja luonnonsuojelualueilla.

HMMT Partmers Oy teki Haapakummun ampumaradalle ympäristömeluselvityksen mallilaskennan avulla 9.12.2020. Mallilaskennalla tuotetaan pitkänajan melutilannetta edustava tulos melumittausten mittauspäivää edustavan tuloksen sijaan. Metsän ääntä vaimentavaa vaikutusta ei ole huomioitu mallinnuksessa, joten metsähakkuut eivät vaikuta tuloksiin. Tarkastelun ulkopuolelle on jätetty kaksi kiinteistöä, jotka hakijan tietojen mukaan eivät ole käytössä. Meluselvityksen mukaan ohjearvo 65 dB:ä ylittyy viidellä kohteella 1-3 dB:ä ammuntopaikasta ja -lajista riippuen. Arvion mukaan ampumaratamelun häiritsevyyteen tulee puuttua joko toiminta-aikojen rajoittamisella tai rakenteellisin meluntorjuntakeinoin.

Vanttilammen metsän luonnonsuojelualue sijoittuu melumallinnuksen perusteella 60 dB:n rajalle.

Hakija esittää, että 75 m:n ampumakoppiin lisätään seinäkkeet, joilla torjutaan melua, niin ettei arvot enää ylitä tältä paikalta. 100 m:n ammuntopaista meluarvot eivät ole ylittyneet. Sen jälkeen ohjearvot ylittyvät ainoastaan skeet -ammunnassa. Ohjearvojen ylityksiä on kolmella kohteella 1-3 dB verran. Koska ylitykset ovat lieviä, hakija esittää että melun häiritsevyyteen puututaan toiminta-ajoilla rakenteellisen meluntorjunnan sijaan. Meluarvoja noudattamalla käyttöajat voisivat olla 7-22, mutta hakijan esittämät aukioloajat ovat tätä suppeammat ja rajaavat melun vaikutusta, niin ettei siitä aiheudu kohtuutonta rasitusta naapureille. Haulikkoradan meluntorjuntarakenteiden rakentaminen on kiväärirataa haastavampaa, joten hakija ei näe niiden rakentamista kohtuullisena haittaan nähden.

Toiminta on aktiivisinta kesällä ja syksyllä ja arkipäivisin rataa käytetään pääasiassa iltaisin.

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

10.3. Liikenne

Ampumaradalla liikennöivät lähinnä henkilöautot. Toiminnasta aiheutuva liikennemäärä on noin 10 henkilöautoa päivittäin.

10.4. Vaikutukset luontoon ja luonnonsuojeluarvoihin

Toiminnalla ei ole vaikutuksia luonnonsuojeluarvoihin. Suurimmat vaikutukset kohdistunevat alueen eläimistöön melun muodossa.

10.5. Vaikutus ilmanlaatuun

Alueella on normaali liikenteen aiheuttama pakokaasujen vaikutus.

11. PARAS KÄYTTÖKELPOINEN TEKNIikka

Haitta-aineiden riskinhallintatoimet on suunniteltu ampumaratojen BAT - raportin (Kajander ja Parri 2014) ja siinä esitetyn pisteytyksen mukaisesti. Pisteytyksen perusteella Haapakummun ampumarata sijoittuu matalan ympäristöriskin luokkaan ja riskinhallintatoimet on suunniteltu sen mukaiseksi. Käytössä on luotiloukkurakenteet, joilla vähennetään ympäristökuormitusta.

Melun leviämisen kannalta radat on sijoitettu niin, että ampumasuunnassa ei ole asuin- tai lomarakennuksia. Kivääriradalla melua hallitaan lisäksi ampumakatoksilla. Lisäksi 75 m:n ammentakopin meluntorjuntarakenteita tullaan parantamaan.

12. TIEDOT TOIMINNAN JA SEN VAIKUTUSTEN TARKKAILUSTA

12.1. Käyttötarkkailu

Käyttötarkkailua suoritetaan lajikohtaisten laukaisumäärien ja toiminta-aikojen seurannalla sekä rakenteiden kunnon seurannalla.

12.2. Päästötarkkailu

12.2.1 Pohjaveden tarkkailu

Pohjaveden tarkkailusta ei ole esitetty suunnitelmaa hakemuksessa.

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

12.2.2 Pintavesien tarkkailu

Pintavesien tarkkailua esitetään tehtäväksi 3 vuoden välein nykyisistä näytteenottopisteistä eli kahdesta ampumarata-alueen altaasta sekä kahdesta ampumaradan etäläpuoleisesta oja-alueesta.

Näytteistä analysoidaan seuraavat ominaisuudet sekä liukoiset- että kokonaispitoisuudet: lyijy- (Pb), kupari- (Cu), arseeni- (As), sinkki- (Zn) ja antimonipitoisuus (Sb), lämpötila, happipitoisuus, sähkönjohtavuus, pH, kiintoaine, DOC, väriluku ja sameus. Lyijyn pitoisuus määritetään myös biosaatavassa muodossa. Hakija esittää, että tarkkailutulosten perusteella tarkkailutiheyttä voidaan myöhemmin muuttaa valvontaviranomaisen hyväksymällä tavalla.

12.2.3 Maaperäntarkkailu

Maaperäntarkkailusta ei ole esitetty suunnitelmaa hakemuksessa.

12.2.4 Melumittaukset

Ampumaradan aiheuttamaa melua seurataan laukaisumäärien perusteella sekä huolehtimalla ampuma-aikojen noudattamisesta.

Ympäristölupahakemukseen on liitetty melumallinnukset.

12.3. Raportointi

Käyttötarkkailua suoritetaan lajikohtaisten laukaisumäärien ja toiminta-aikojen seurannalla sekä rakenteiden kunnon seurannalla.

13. POIKKEUKSELLISET TILANTEET JA NIIHIN VARAUTUMINEN

13.1. Toimet onnettomuuksien estämiseksi

Hakijan arvion mukaan ampumaradan toiminnassa ei aiheudu sellaisia poikkeuksellisia tilanteita, jotka johtaisivat toiminnan aiheuttamien ympäristövaikutusten lisääntymiseen.

13.2. Toimet onnettomuus- ja häiriötilanteiden aikana

Hakijan arvion mukaan ampumaradan toiminnassa ei tapahdu sellaisia poikkeuksellisia tilanteita, jotka johtaisivat toiminnan aiheuttamien ympäristövaikutusten lisääntymiseen.

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

14. LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

14.1. Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksesta on kuulutettu Kiuruveden kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla sekä Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän internetsivuilla 13.10.–22.11.2021. Kuulutuksen julkaisemisesta on ilmoitettu 13.10.2021 ilmestyneessä Kiuruvesi -lehdessä. Kuulutuksesta on annettu tieto erikseen niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee. Lista asianosaisista käy ilmi asiapapereista.

14.2. Tarkastukset, neuvottelut ja katselmukset

Hakemuksen ja muistutuksissa tulleiden tietojen täsmentämiseksi ampumarata-alueelle on tehty maastotarkastus 16.12.2021. Muistio tarkastuksesta kuvaliitteineen on liitetty ympäristölupa-aineistoon.

14.3. Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunto kunnan terveydensuojeluviranomaiselta sekä Itä-Suomen poliisilaitokselta. Lisäksi muistutuksissa tulleiden tietojen perusteella lausunto on pyydetty Pohjois-Savon ELY -keskukselta sekä uudelleen Itä-Suomen poliisilaitokselta. Lausunnot on liitetty hakemusaineistoon.

Kunnan terveydensuojeluviranomaisen lausunto saapui 22.11.2021. Lausunnossa on todettu seuraavaa:

Lähin asuinkiinteistö sijaitsee ampumarata-alueelta noin 300 m etelään. Lähimpien kiinteistöjen kaivot tulisi kartoittaa ja veden laatua seurata 300 m päästä toiminta-alueesta.

Toiminnan aiheuttamat meluhaitat voidaan arvioida jäävän vähäisiksi. Mikäli toiminnasta epäillään aiheutuvan meluhaittaa, tulisi toiminnanharjoittaja velvoittaa selvittämään melutaso mittauksin lähimmissä häiriintyvissä kohteissa.

Terveysvalvonnalla ei ole hakemuksesta muuta huomautettavaa.

Itä-Suomen poliisilaitoksen lausunto saapui 20.10.2021. Lausunnossa on todettu seuraavaa:

Poliisilaitos on perehtynyt hakemusasiakirjoihin. Poliisilaitoksella ei ole mitään huomautettavaa ympäristölupahakemuksen suhteen.

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

Itä-Suomen poliisilaitoksen täydennyslausunto saapui 13.1.2022.
Lausunnossa todetaan muun muassa seuraavaa:

Poliisilaitos ei voi lausunnossaan arvioida haulien leviämistä hiekkatielle. Lähtökohtaisesti ammuntojen turvallisuus ei ole voinut perustua metsän olemassaoloon vaan suoja-valleihin, ampumasektorin valintaan ja riittäviin etäisyyksiin kohteista, joille amunnasta voisi olla haittaa tai vaaraa.

Pohjois-Savon liiton lausunto saapui 25.10.2021. Lausunnossa todetaan seuraavaa:

Pohjois-Savon liitolla ei ole maakuntakaavoituksen kannalta huomautettavaa Kiuruvedellä sijaitsevan Haapakummun ampumaradan ympäristölupahakemuksen suhteen. Haapakummun ampumarata on voimassa olevassa maakuntakaavassa osoitettu ampumaradan kohdemerkinnällä, kuten lupahakemuksen liitteenä olevassa hankesuunnitelmassa on maakuntakaavatilanne oikein kuvattu

Pohjois-Savon ELY -keskuksen lausunto saapui 10.1.2022. Lausunnossa todetaan muun muassa seuraavaa:

Melutaso ei saa ylittää Valtioneuvoksen asetuksen mukaisia melutasoja 65 dB asumiseen käytettävillä alueilla ja 60 dB loma-asumiseen käytettävillä alueilla. Kaikki alueen kiinteistöt on huomioitava melualueella. Ampumarataoppaan ohjeen mukaan Haapakummun ampumaradan meluntorjuntatarve on tasolla ”keltainen”, jolloin melua tulee torjua rakenteellisilla ratkaisulla ja/tai käyttöaikoja rajoittamalla. Pohjois-Savon ELY -keskuksen mukaan on tärkeää tehdä melumittaukset melumallinnuksen tueksi. Esitetyt ampuma-ajat ovat kohtuullisen laajat huomioiden mallinnuksen mukaan tapahtuvat melurajojen ylitykset. Tavoitteena tulisi jatkossakin olla asetuksen mukaisien meluraja-arvojen noudattaminen. Ohjearvot voivat kuitenkin olla tavoitteellisia. Ympäristöluvassa tulisi velvoittaa melumittausten tekeminen lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Tulosten perusteella valvontaviranomainen voi tarvittaessa antaa lisämääräyksiä melun vähentämiseen liittyen. Melumittaukset tulee tehdä sen jälkeen, kun kivääriammuntakopit on äänieristetty. Melumittaukset tulee uusia määräajoin.

Jos meluvalleja ei esitetä rakennettavan, tulee ampuma-aikoja lupapäätöksessä rajata haetusta. Radan tulisi olla jatkossakin yhtenä päivänä viikossa kiinni. Kilpailujen osalta voidaan sallia poikkeus. Arki-

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

iltojen ammunta-aikojen rajoittamista on harkittava, kuten perjantaisin ammunta loppuisi klo 19. Ilman meluvallia ampuma-ajat ja ampumamäärät ovat liian suuria.

Lupaviranomaisen tulisi kysyä haulien leviämisestä tielle poliisiviranomaiselta, koska kyseessä on turvallisuusasia.

Hakkuuaukealla olevan lähteen veden laatu on syytä tutkia ainakin kertaluonteisesti. On mahdollista, että haulien levämisalueelta vesi virtaa kohti lähdeettä. Ampumaradalla olevien imeytysaltaiden vedenlaadun tutkimista ELY -keskus pitää tarpeettomana. Seisovasta vedestä otettu näyte ei anna edustavaa kuvaa alueen pintavesien tilasta. Alueella virtaavista ojista vesinäytteet on syytä ottaa mieluiten vuosittain, mutta vähintään joka toinen vuosi.

Kohteessa on tehty vuonna 2011 Ramboll Finland Oy:n puolesta maaperätutkimuksia ja todettu, että haulikkoradalla ei ole maaperän kunnostustarvetta nykyisellä käytöllä. Kivääri- ja pistooliratojen taustapenkat on kunnostettu vuonna 2014. Raportin mukaan haulikkoradan maaperä tulee kunnostaa toiminnan loppuessa. Pohjois-Savon ELY -keskuksen näkemyksen mukaan puhdistustarpeen arviointi tulee päivittää säännöllisin väliajoin (10-20 vuoden välein).

Hakija mainitsi hakemuksessaan, että ampumarata-alue ja haulien leviämisalue katsotaan ratarakenteeksi. Määritelmää soveltaminen ei saa johtaa tilanteeseen, jossa ympäristönsuojelulain säännökset syrjäytettäisiin tietyillä aluilla. Ratarakenteiden haitta-ainepitoisuuksien tutkiminen 10-20 vuoden välein tulee tehdä Vna:n 214/2007 mukaisesti. Maaperän pilaantumisen ohjearvojen soveltaminen on kunnostustarpeen arvioinnissa perusteltua, koska kyseessä on ELY -keskuksen mukaan maaperä.

Ampumaratoiminnan lopettamiseen on liittyen on hyvä laatia suunnitelma, miten lopettamiseen liittyvät toimet rahoitetaan ja mitä toimet pitävät sisällään. Suunnitelmassa on myös hyvä käydä ilmi, kuinka säännöllisin väliajoin tehtävä maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arviointi rahoitetaan.

Ympäristökuormitusta voidaan vähentää käyttämällä ekokiekkoja ja haulimateriaalien valinnalla.

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

14.4. Muistutukset ja mielipiteet

Kuulutusaikana saapui neljä muistutusta. Muistutukset on liitetty hakemusaineistoon.

Muistutuksessa [REDACTED] 2.11.2021 todetaan aukioloajoista, haulien leviämisestä ja melusta muun muassa seuraavaa: haulikkoammunnan laukausten määrä kasvaa runsaasti, joten toiminta-aikoja on rajoitettava. Alkukesästä 2021 naapurikiinteistöillä on tehty avohakkuut ja sen seurauksena haulit leviävät Varttimäentielle. Melun leviämisestä todetaan, että kivääriradan ammutakopeista on tehtävä paremmat ja haulikkoradan ympärille on rakennettava kolmelle sivulle maavallit tai rata on suljettava kokonaan ja ammunta siirrettävä Hanhilammen ampumaradalle, jonne on 25 km matkaa.

Muistutuksessa [REDACTED] 22.11.2021 todetaan aukioloajoista, melusta ja haulien leviämisestä muun muassa seuraavaa: Haulikkoammunta kaksinkertaistuu, päivittäin laukauksia tulee 300 kpl. Paras ratkaisu olisi siirtää haulikkoammunta Hanhilammen ampumaradalle lisälmeen. Aukioloajat ovat kohtuuttomia ja aukioloaikoja tulee olla viikolla vain muutamana päivänä ja sunnuntaisin radan tulee olla kiinni. Ympäristölautakunnan täytyy vaatia rakenteellisia ratkaisuja ampumaradan melun hallintaan. Muistutuksessa vaaditaan korkean maavallin rakentamista länsi, etelä ja itälaidalle haulikkorataa. Alkukesästä 2021 tehtyjen metsähakkuiden seurauksena haulit leviävät Pieni-Varttimäentielle aiheuttaen vaaraa.

Muistutuksessa [REDACTED] 22.11.2021 todetaan lähteestä ja meluista ja puuttuvasta asuinkiinteistöstä muun muassa seuraavaa: Noin 200 metrin päässä ampumaradasta sijaitsee luonnonsuojelulain mukainen 10 - kohde eli lähde. Alueen avohakkuun jäljiltä lähteen ympäristö on jätetty hakkaamatta. Ampumarata viettää lähteen suuntaan ja tuleva maaperän muokkaus istutusta varten lisää haitta-aineiden liukenemista. Muistuttajan kiinteistöllä melu on lisääntynyt hakkuiden myötä pohjois- ja luoteistuulella. Melumallinnus ei riitä vaan kiinteistöllä on tehtävä melumittaukset edellämäinittujen tuulensuuntien vaikutusaikana ja lumettomaan aikaan, jolloin ammutakin nykyisin tapahtuu. Muistuttajan kiinteistöllä on kaksi vakituista asuntoa, joista vain toinen on mainittu hakemuksessa.

Muistutuksessa [REDACTED] 22.11.2021 todetaan melusta, maaperän ja vesistöjen pilaantumisesta ja hakemuksen puutteista muun muassa seuraavaa: Ampumaradan kiinteistö sijaitsee 300 m etäisyydellä muistuttajan omistamasta [REDACTED] ja tila on

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

vapaa-ajan käytössä. Hakemuksessa asunto ja sen porakaivo on jätetty kokonaan huomioimatta. [REDACTED] alueella sijaitsee myös toinen asunto, jota ei ole huomioitu hakemuksessa. Lähde hakkuualueella on jätetty huomioimatta hakemuksessa eikä hakuiden vaikutuksia meluun ja haulien leviämisalueeseen ole huomioitu. Melu lisääntyisi aukioloaikojen laajentuessa ja laukaisumäärien lisääntyessä, joten muistutuksessa on vaadittu, että aukioloaikoja säännöstellään ja kohtuullistetaan, sekä lopetetaan ympäristön pilaaminen. Virheelliset tiedot on korjattava ja huomioitava ne asian käsittelyssä.

Melun vaikutusta muistuttajan kiinteistölle ei ole huomioitu, rakennus- ja piha-alue on noin 350 päässä. Haulikkoammunnan meteli on lisääntynyt kesällä 2021. Melu on huomattava haitta asuinviihtyisyyden sekä kiinteistön arvon kannalta. Melumallinnus on tehty ilman melumittauksia ja metsät hakattu kesän ja syksyn 2021 aikana. Mittausten mallinnuksessa alue jää punaiselle 70-75 dB kun loma-asuntoalueella se pitäisi olla alle 60 dB. Muistutuksessa on vedottu naapuruussuhdelain 17 § ja kohtuuttomaan haittaan, mikä ampumaradan toiminnasta tulee erityisesti iltaja viikonloppu-aikaan ja keväisin ja kesäisin. Muistutuksessa vaaditaan, että laukaisumääriä ei saa lisätä. Jos haulikkoammusta aiheutuva haitta jatkuu, tulee toiminta lopettaa ja siirtyä käyttämään Hanhilammen ampumarataa. Ammuntaa saa olla vain neljänä päivänä viikossa ja sunnuntaisin ja maanantaisin radan on oltava kiinni ja lisäksi kolmantena vapaavalintaisena päivänä radan on oltava kiinni. Rata voi olla auki ti-ke 15-21 ja pe-la 13-17. Lisäksi sunnuntaisin enintään 5 kilpailupäivää vuodessa klo 10-15. Haulikkoammunta vain kaksi kertaa viikossa ja jos melurajoihin ei mittauksissa päästä, on ammunta lopetettava. Melumittaukset on tehtävä kiinteistöillä. Jos rata on auki viitenä päivänä viikossa, tulee radan olla 4 viikkoa kiinni esim. juhannuksesta lähtien.

Haulit leviävät laajalle alueelle. Merkitsemätön lähde sijaitsee hakkuualueen reunassa. Metsähakkuut lisäävät haitta-aineiden leviämistä ja liukenemista. Valumavedet valuvat osittain lähteen kautta Salahmintielle päin. Alueen kiinteistöillä on vedenotto-oikeus lähteestä. Vedet valuvat Karsikkoaholla olevaan lampeen, jonka käytöstä ei ole kysytty lammen omistajilta kaivokartoituksen yhteydessä. Haapakumpu tilan kaivoa ei ole hakijan toimesta tutkittu. Muistuttaja on kertonut kaivokyselyn yhteydessä lähteestä, jota ei ole mainittu hakemuksessa.

Haulikkoradan puhdistustarpeen arviointi on tarpeen. Haulikkoradan toiminta aiheuttaa maaperän pilaantumista ja ympäristöön pääsee lyijyä, antimoniamia ja arseenia. Haulikkoammuntaa on vähennettävä ympäristön pilaantumisen vuoksi. Lyijyä kertyy maaperään joka vuosi lisää.

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

Virheellisiä tietoa hakemuksessa on puuttuvat tiedot kahdesta rakennuksesta ja lähteen merkitseminen. Hirvinauhat ja varoitukyltit puuttuvat Pieni-Varttimäen tien luonta.

14.5. Hakijan vastine

Hakijalle varattiin mahdollisuus antaa vastine annettuihin lausuntoihin. Vastine on liitetty hakemusaineistoon.

Kiuruveden riistanhoitoyhdistys toteaa 17.12.2021 saapuneessa vastineessa muun muassa seuraavaa:

Haapakummun ampumarata on arvioinnissa sijoitettu luokkaan, jossa altistuvia voi olla yli 10 kpl, joten kahden lisäkiinteistön huomioiminen ei vaikuta ympäristölupahakemuksessa esitettyyn ampumaratojen BAT-raportin mukaiseen melun torjuntatarpeen arviointiin. Asuinrakennusten asukasmääriä ei ole selvitetty, vaan Haapakummun ampumarata on sijoitettu meluntorjunnan tarpeen arviointitaulukossa suoraan suurempaan luokkaan, jossa altistuvia voi olla yli 10. Ottaen huomioon Haapakummun ampumaradalle haettava laukausmäärä, ohjearvojen ylitysten suuruus ja altistuvien määrä (yli 10), sijoittuu Haapakummun ampumarata luokkaan, jossa ampumaratamelun häiritsevyyteen suositellaan vaikutettavan joko meluntorjuntarakenteilla tai käyttöajoilla.

Radasta eteläkaakkoon sijaitseva rakennus on melumallinnuksen perusteella skeet- ja trap ammunnessa meluvyöhykkeelle 65...70 dB. Luotiaseratojen osalta ohjearvojen ylityksiä ei tapahdu.

Maanmittauslaitoksen aineistojen mukaan ko. kohde on vakituinen asunto ja hakija esittää, että koska kyseessä on yksittäinen loma-asuntokäytössä oleva kohde vakituisen asutuksen joukossa, sovelletaan ko. kohteeseen vakituiseen asumiseen käytettävien alueiden melun ohjearvoja. Hakija haluaa kuitenkin tuoda ilmi, että vaikka ko. kohteeseen sovellettaisiin loma-asumiseen käytettävien alueiden ohjearvoja, ottaen huomioon Haapakummun ampumaradalle haettava laukausmäärä, ohjearvojen ylitysten suuruus ja altistuvien määrä, sijoittuu Haapakummun ampumarata luokkaan, jossa ampumaratamelun häiritsevyyteen suositellaan vaikutettavan joko meluntorjuntarakenteilla tai käyttöajoilla.

Melun ohjearvojen täyttyminen antaa lähtökohtaisesti oikeuden harjoittaa ammuntaa klo 7-22 välisenä aikana (Ympäristöministeriö 2012) ja hakemuksessa esitetyt toiminta-ajat ovat huomattavasti tätä suppeammat. Lisäksi hakija haluaa tuoda ilmi, että hakemuksessa esitetyt käyttöajat ovat maksimikäyttöaikoja ja käytännössä radalla ei ole toimintaa aina käyttöaikojen niin salliessa.

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

Maavallien rakentamista hakija pitää kohtuuttomana huomioiden kustannusten suuruutta haittaan nähden, kun käyttöaikoja on jo rajoitettu hakemuksessa ja kun huomioidaan laukaisumäärät ja melulle altistuvien määrä.

Kivääriradalla on ammutakopit, joiden eristystä parannetaan niin, ettei kivääriammunnasta aiheudu jatkossa meluarvojen ylityksiä.

Terveystarkastajan lausumaan melusta hakija toteaa, että koska melun mittaustulokset edustavat aina vain juuri mittauspäivänä ja mittaushetkellä esiintyneitä tilanteita ja olosuhteita ja melutaso voi vaihdella huomattavasti paitsi mittauspäivän myös yhden mittausjakson aikana riippuen sääolosuhteista, on Haapakummun ampumaradan melua selvitetty melumallinnuksella, jolla voidaan tuottaa pitkän ajan melutilannetta edustava tulos, joka vastaa mahdollisimman hyvin määritellyissä sääolosuhteissa pitkän ajan kuluessa tehtyjen monien melumittausten kokonaistulosta. Mallinnus kuvaa näin ollen paremmin radan pitkän ajan melutilannetta kuin yksittäiset melumittaukset, eikä näin ollen voida katsoa perustelluksi selvittää melua mallinnuksen lisäksi mittauksin.

Muistutuksessa esiin tuotujen alueella tehtyjen metsähakkuiden osalta hakija toteaa, että haulien leviämisalveista on tehty maanomistajien kanssa sopimukset alueiden käytöstä haulien leviämisalveena. Ampumaratakiinteistöllä sijaitsevaa, ampumaradan ja Iso Varttimäelle johtavan tien välissä olevaa puustoa ei ole hakattu. Muistutusten liitteeseen 1 piirretty haulien laskennallinen leviämisalve on virheellinen, eikä vastaa hakemuksessa esitettyä. Laskennallinen leviämisalve ei ulotu liitteessä esitetyllä laajuudelle Iso Varttimäelle johtavan tien eteläpuolelle. Mikäli liitteeseen merkitty metsähakkuiden alue pitää paikkansa, sijoittuu se vain pieneltä osin haulien leviämisalveelle.

Metsähakkuiden vaikutuksesta melun lisääntymiseen muistuttajien kiinteistöillä hakija toteaa, että melumallinnuksessa ei ole huomioitu puuston melua vaimentavaa vaikutusta, eivätkä metsähakkuut näin ollen vaikuta melumallinnuksen tulosten oikeellisuuteen. Melumallinnuksen tuottama tulos vastaa äänen etenemistä suosivia sääolosuhteita, eli käytännössä heikkoa-kohtalaista myötätuulta melulähteestä altistuvia kohteita kohden (Lahti ja Markula 2016). Mallinnus siis kuvaa melua niissä olosuhteissa, joissa yksi muistuttaja haluaa mittaukset kiinteistöillään tehtävän. Käytännössä mittausten suorittaminen siten, että tuoliolosuhteet ovat otolliset kaikilla lähimmillä kohteilla on hyvin

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

haastavaa. Mallinnus kuvaa paremmin radan pitkän ajan melutilannetta kuin yksittäiset melumittaukset, eikä näin ollen voida katsoa perustelluksi selvittää melua mallinnuksen lisäksi mittauksin.

Terveystarkastajan lausumaan kaivoista hakija toteaa, että ampumaradan lähiympäristön kaivot on kartoitettu helmikuussa 2021 lähettämällä kirje ampumarata-alueen keskipisteestä mitattuna alle 500 m päässä sijaitseville kiinteistöille, joilla Maanmittauslaitoksen kartta-aineiston perusteella sijaitsee asuin- tai lomarakennus (yhteensä 3 kohdetta). Saatujen vastausten perusteella pohjavettä ei käytetä talousvetenä 500 m etäisyydellä pohjaveden arvioidussa virtaussuunnassa. Kaivokartoituksen tietojen perusteella kahdella radan eteläpuoleisella kiinteistöllä on porakaivo. Saatujen tietojen mukaan toinen kaivoista ei ollut kartoitushetkellä käytössä eikä toimintakunnossa. Toinen kaivo oli saatujen tietojen mukaan käytössä, mutta ei talousvesikäytössä. Hakemusvaiheessa ei ole nähty tarpeelliseksi ottaa näytettä porakaivosta, joka ei ole talousvesikäytössä. Mikäli näytteenotto kuitenkin nähdään tarpeelliseksi, toiminnanharjoittaja esittää, että näytteenotto voidaan jatkossa suorittaa lähimmästä toimintakunnossa olevasta porakaivosta kertaluonteisesti muun radalla suoritettavan näytteenoton yhteydessä.

Yksityisen henkilön tekemään muistutukseen porakaivon vedenlaadun tutkimisesta hakija toteaa, että ko. kiinteistöltä saatiin kaivokartoitukseen vastaus, jonka mukaan kiinteistön porakaivo ei ole käytössä eikä toimintakunnossa. Mikäli kaivo on saatettu toimintakuntoon, hakija esittää, että siitä voidaan kertaluonteisesti ottaa näyte radalla suoritettavan muun tarkkailun yhteydessä.

Muistutukseen, jossa mainitaan ampumarata-alueesta 200 m päässä sijaitseva lähde, hakija toteaa, että muistutuksesta jää epäselväksi mitä siinä tarkoitetaan luonnonsuojelulain 10-kohteella. Mikäli muistuttaja on tarkoittanut metsälain 10 §, jolla on tarkoitus turvata erityisen tärkeitä elinympäristöjä metsätaloustoimilta, ei tähän liity ampumaradan sijainti 200 m päässä lähteestä. Ampumaradalla ei arvioida olevan vaikutusta lähteen luonnontilaan. Muistutuksessa esitetyn vastaisesti hakemuksen laatija ei ole kaivokartoituksen yhteydessä saanut tietoa ko. lähteestä. Mikäli lähteen vedenlaadun tutkiminen katsotaan tarpeelliseksi, hakija esittää, että lähteestä otetaan vesinäyte radan muun tarkkailun yhteydessä.

Karsikkoahon lampi on huomioitu ympäristölupahakemuksessa. Lampi sijaitsee 2 km päässä ampumaradasta ja valuma-aluemallinnuksen perusteella se on teoreettisesti radan lähin vastaanottava vesistö. Ampumaradalta ei kuitenkaan lähde laskuojaa eikä rata-alueelta ole

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

karttatarkastelun perusteella suoraa ojayhteyttä lampeen. Ampumaradan pintavesivaikutuksia on tarkkailtu nykyisessä ympäristöluvassa määrätyn näytteenoton radan läheisistä ojista. Näytteenottotulokset on esitetty hakemuksessa.

Muistutukseen, jossa vaaditaan puhdistustarpeen arviota, hakija toteaa, että sekä luotiase- että haulikkoradalla on suoritettu Ramboll Finland Oy:n toimesta maaperätutkimuksia ja ratarakenteiden kunnostusta. Ramboll Finland Oy:n tutkimusraportin mukaan haulikkoradan alueella ei ole tarvetta erityisille kunnostus- tai suojaustoimenpiteille. Haapakummun ampumaradalle on nyt käsiteltävänä olevassa ympäristölupahakemuksessa tehty ampumaratojen BAT-raportin mukainen haitta-aineiden hallinnan tarpeen arviointi, jonka mukaan rata-alueen kunnostus on ajankohtaista toiminnan loputtua. Päästöjä ratarakenteisiin seurataan laukaussmäärien avulla. Lisäksi radalla on suoritettu ja esitetään jatkossa suoritettavaksi päästötarkkailua.

Muistutuksissa esitettyyn toiminnan siirtämiseen Hanhilammen ampumaradalle hakija toteaa, että nyt käsiteltävässä asiassa ei ole kyse Haapakummun ampumaradalla harjoitettavan toiminnan sijoittamisvaihtoehdoista vaan Haapakummun ampumaradan toiminnan ympäristöluvittamisesta.

Yhdessä muistutuksista tuodaan ilmi radasta aiheutuva terveyshaitta ja lähikiinteistöjen arvon lasku. Muistutuksesta ei käy ilmi mihin terveyshaittoihin siinä viitataan. Hakija haluaa tuoda ilmi, että ampumamelun haittavaikutukset liittyvät lähinnä elinympäristön viihtyisyyteen ja muita mahdollisia, terveyteen liittyviä vaikutuksia ei ole voitu tutkimuksin havaita (Kajander ja Parri 2014). Hakija edelleen toteaa, että hakemuksessa meluhaittaan on esitetty BAT-raportin meluntorjunnan tarpeen arviointisuosituksen mukaisesti vaikutettavan sekä rakenteellisella meluntorjunnalla ja käyttöajoilla siten, ettei siitä arvioida aiheutuvan naapurussuhdelaissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. Muistuttajan arvio lomakiinteistön arvon laskusta ei ole ympäristölupaharkintaan vaikuttava asia.

Hakija ei nähnyt tarpeelliseksi antaa uutta lausuntoa koskien myöhemmin pyydettyjä Itä-Suomen poliisilaitoksen uutta lausuntoa ja Pohjois-Savon ELY -keskuksen lausuntoa koskien.

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

Valmistelijan päätösehdotus:

15. YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN RATKAISU

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristölautakunta myöntää Kiuruveden riistanhoitoyhdistykselle ympäristönsuojelulain 28 §:n mukaisen ympäristöluvan ulkona sijaitsevalle ampumaradalle hakemuksessa esitetylle Ampumarata -kiinteistölle (263-414-16-22) toistaiseksi voimassaolevana.

YSL (527/2014) 199 § mukainen toiminnanaloittamislupa myönnetään kivääriradan ja pistooliradan toiminnalle. Toimintaa voidaan harjoittaa 9.8.2011 myönnetyn ympäristöluvan määräysten mukaisesti kivääri- ja pistooliradoilla, kunnes uusi ympäristölupapäätös on saanut lainvoiman.

Haulikkoradalle ei myönnetä toiminnanaloittamislupaa. Lupahakemuksen perusteella haulien leviämialue ulottuu yksityisteille mahdollista terveyshaittaa aiheuttaen, joten toiminnanaloittamislupaa ei voida myöntää.

Vakuutta ei vaadita, koska pitkäaikainen toiminta jatkuu entisenlaisena, kunnes uusi ympäristölupapäätös on saanut lainvoiman (YSL 527/2014).

Ampumaradalla saa harjoittaa ampumista seuraavilla radoilla:

- kiväärirata (75 m ja 100 m)
- Pistoolirata (50 m ja 25 m)
- Haulikkorata (skeet, trap ja kompak)

Luvan saajan on noudatettava toiminnassaan lupahakemuksessa esitettyä suunnitelmaa ja tässä lupapäätöksessä annettuja lupamääräyksiä.

15.1. Vastine lausuntoihin ja muistutuksiin

Kunnan terveydensuojeluviranomaisen lausunnossa todettiin, että lähimpien kiinteistöjen kaivot tulisi kartoittaa ja veden laatua seurata 300 metrin päästä toiminta-alueesta ja melumittaukset tulee tehdä tarvittaessa, jos melusta arvioidaan olevan haittaa. Lähialueen kaivot on kartoitettu ympäristölupahakemuksen yhteydessä, eikä kaivoja ole tiedossa 300 metrin säteellä, mutta lähin kaivo on muistutuksessa tulleiden tietojen mukaan noin 300 metrin etäisyydellä 100 metrin kivääriradan ampumakopista kaakkoon. Kaivojen ja lähteiden tarkkailusta on annettu lupamääräys 11. Ympäristöterveystarkastajan lausunnon vaatimukset koskien melumittauksia on huomioitu lupamääräyksissä 4 ja 5.

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

Pohjois-Savon liitolla ei ollut huomauttamista hakemukseen. Itä-Suomen poliisilaitoksen mukaan radan turvallisuudesta tulee huolehtia etäisyyksien, ampumasuuntien ja ratarakenteiden avulla tarpeen vaatiessa. Haulien leviämisalueen tarkemmasta selvittämisestä on määrätty lupamääräyksessä 13.

Pohjois-Savon ELY -keskuksen vaatimukset melurajoista ja aukioloaikojen rajoittamisesta on huomioitu lupamääräyksissä 1 ja 4 ja melumittausten tekeminen lupamääräyksessä 5. Maaperän tutkiminen ja riskinarvioinnin tekeminen on huomioitu lupamääräyksissä 9 ja 10. Lähteen ja ympäröivien ojen vedenlaadun tutkiminen on huomioitu lupamääräyksessä 11. Ympäristöystävällisempien haulimateriaalien ja kiekkojen käytöstä on annettu lupamääräykset 14 ja 8. Ampumaradan toiminnan lopettamisesta on annettu lupamääräys 19.

Muistutuksissa on tuotu esille vaatimukset melumittauksista ja huomautettu metsähakkuiden vaikutuksista meluun. Mallinnuksessa ei ole huomioitu metsää, joten mallinnus on pätevä myös metsähakkuiden jälkeen. Melumittauksista on määrätty lupamääräyksissä 4 ja 5. Muistutuksissa on tuotu esiin huoli haitta-aineiden liikkeelle lähdöstä metsän istutuksen yhteydessä. Hakija ei vastaa metsänistutuksista, joten ympäristöluvassa ei voida antaa määräyksiä sen osalta. Muistutuksissa tuotu huoli haitta-aineiden leviämisestä ympäristön vesistöihin on huomioitu lupamääräyksessä 11 määräämällä vesinäytteistä, joiden avulla voidaan seurata ampumaratatoiminnan vaikutusta pintavesiin.

Muistutuksissa on vaadittu haulikkoradan ympärille kolmelle sivulle riittävän suuret maavallit melun vähentämiseksi. Meluhaitan rajaamisesta on annettu lupamääräykset 4-7. Toiminnanharjoittajalla on oikeus päättää käyttämästään tekniikasta.

Muistutuksissa esitetyt vaatimukset aukioloajoista on huomioitu soveltuvin osin lupamääräyksessä 1, huomioiden melumallinnuksen tulokset. Jos haulikkoradalla ylitetään meluraja-arvot, tulee siellä noudattaa tiukempia aukioloaikoja. Lisäksi hakijalla on mahdollisuus tehdä rakenteellisia muutoksia meluntorjumiseksi, jolloin haulikkorataa voi käyttää hakemuksessa esitettyjen aikojen mukaisesti, jos melurajat ylittyvät melumittauksissa.

Haulikkoammunnan laukaisumääriä ei muistutusten perusteella rajoiteta vaan ammunnasta syntyvää meluhaittaa rajoitetaan määräyksillä meluraja-arvoista ja aukioloaikoja rajoittamalla (määräykset 1 ja 4).

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

Muistutuksissa on esitetty vaatimuksia haulikkoammunnan lopettamisesta alueella. Ympäristönsuojelulain (527/2014) 48 § mukaan ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää tämän lain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset. Kun radan toiminnassa noudatetaan esitettyä suunnitelmaa ja ympäristölupapäätöksessä annettuja määräyksiä, täyttää toiminta nämä vaatimukset.

Muistutuksissa esiintuotu haulien leviäminen yksityistielle kiinteistöllä [REDACTED] on huomioitu lupamääräyksessä 14. Tieto päätöksestä toimitetaan myös poliisihallitukselle, jotta ampumarataluvan myöntäjällä on ajantasainen tieto radan toiminnasta.

Muistutuksessa on kerrottu, että kiinteistöllä [REDACTED] on vapaa-ajanasunto. Kiinteistöllä sijaitsevan rakennuksen käyttötarkoitus on tarkastettu väestörekisterikeskuksen rakennusrekisteristä yhden asunnon taloksi (eli vakituiseksi asunnoksi). Näin ollen kiinteistön osalta noudatetaan vakituisen asunnon melurajaa (65 dB).

Muistutuksissa esiintuotu lähde ja kaivo on huomioitu lupamääräyksessä 11. Muistutuksessa esiintuodut puutteet varoituskylteistä on huomioitu lupamääräyksessä 2. Haulikkoradan ympäristövaikutusten rajaamiseksi on annettu lupamääräys 13.

16. LUPAMÄÄRÄYKSET

TOIMINTA-AIKAA JA TOIMINNAN LAJUUTTA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

1. Ampumaradalla saa ampua vuosittain seuraavasti, kun meluraja-arvoja noudatetaan:

ma-pe	klo 09.00-21.00
la	klo 09.00-18.00
su	klo 12.00-18.00

Yleisinä juhlapyhinä ja niiden aattoina ampumaratojen käyttö on kielletty. Sunnuntaisin kilpailujen yhteydessä radan käyttö voidaan aloittaa klo 10.00 enintään viisi kertaa vuodessa.

Haulikkoradalla tulee noudattaa seuraavia ammunta-aikoja, jos meluraja-arvot ylittyvät yhdessäkään häiriintyvässä kohteessa:

ma-pe	klo 09.00-20.00
la	klo 10.00-18.00
su	klo 12.00-18.00

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

Haulikkoradan tulee olla suljettuna yhtenä päivänä viikossa, jos meluraja-arvot ylittyvät. Viikonpäivä, jolloin haulikkorata on suljettu, tulee ilmoittaa ampumaradan ilmoitustaululla sekä ympäristönsuojelutarkastajalle ennen toiminnan aloittamista. Muutoksista kiinnipitopäivään tulee ilmoittaa kuukautta etukäteen ympäristönsuojelutarkastajalle ja päivittää tieto ilmoitustaululle.

Haulikkoradan tulee olla suljettuna vuosittain juhannuksesta alkaen neljä viikkoa, jos meluraja-arvot ylittyvät yhdessäkin häiriintyvissä kohteissa.

Jos haulikkoradan melumittausten mukaan meluraja ei ylity, radalla voidaan noudattaa hakemuksessa esitettyjä aukioloaikoja. Kun meluraja-arvot eivät ylity, rata voi olla auki juhannuksen jälkeiset neljä viikkoa ja seitsemänä päivänä viikossa.

Ampuma-ajat on oltava selvästi nähtävillä ampumaradalla ja tulotien portin luona. Tulotien merkkilipun on oltava ylhäällä, kun radalla ammutaan.

Luvan haltijan on valvottava, että ampumarataa käytetään ainoastaan tämän luvan sallimina aikoina ja että radan käyttäjät muutoinkin noudattavat lupahakemusta ja tässä luvassa annettuja määräyksiä.

Perustelut: Hakijan esittämät toiminta-ajat voidaan hyväksyä, kun meluraja-arvoja noudatetaan. Koska haulikkoradan ammustamäärät kasvavat aiempaan ympäristölupaan nähden ja koska meluraja-arvot ylittyvät mallinnuksen perusteella osassa lähimpiä kiinteistöjä, rajataan haulikkoradan käyttöaikaa kivääri- ja pistooliratoja tiukemmin, kunnes haulikkoradan meluarvot eivät ylity mittausten perusteella. Vaikka hakija on esittänyt radan käyttöaikoja rajatuksi, ei meluarvojen ylittyessä voida taata riittävää viihtyisyyttä häiriintyvissä kiinteistöissä erityisesti iltaisin, viikonloppuaamuisin ja yleisinä loma-aikoina esitetyillä aukioloajoilla ja ammustamäärillä. Ampumaradan käyttöajat on tarpeen olla lupaehtojen noudattamisen takia nähtävillä radan käyttäjille. (YSL 7, 15, 20, 52, 62 §, NaapL. 17 §, Vnp 53/1997)

2.Radon ulkolaidoilla ja haulien leviämisalueen maastossa on oltava riittävän tiheästi selkeitä, huomioväriin avulla erottuvia varoituskylttejä ampumaradasta sekä varoituskyltit, ettei marjoja ja sieniä tule kerätä haulien leviämisalueelta. Kylttien kunto tulee tarkistaa vuosittain ja uusia ne tarvittaessa.

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

Asiattomien pääsy ampumarata -alueelle on estettävä. Ratojen vaara-alueet, johon hauleja tai luoteja on mahdollista joutua, on eristettävä kokonaisuudessaan nauhalla ja tarvittaessa aidalla tai muulla vastaavalla tavalla. Alue on oltava eristetty ja merkitty ampumarataa osoittavin merkein 31.8.2022 mennessä.

Aitaus ja merkinnät on pidettävä kunnossa. Sisääntulotiet on oltava toiminta-aikojen ulkopuolella suljettuina lukittavin puomein tai aidoin.

Ympäristönsuojelutarkastajalle on toimitettava kartta 30.9.2022 mennessä, jossa näkyy rata-alue, kylttien paikat, aidan/varoitusnauhan sijainti ja haulien leviämisalue.

Perustelut: Ampumaradasta ja haulien leviämisalueesta on oltava selkeät varoituskyltit alueella liikkuvien tiedottamiseksi ja terveyshaitan välttämiseksi. Nauhalla tai aidalla varmistetaan, ettei metsässä liikkuja voi tietämättään joutua alueelle. Kartta on toimitettava ympäristönsuojelutarkastajalle valvonnan mahdollistamiseksi. (YSL 15, 20, 52 §, NaapL. 17 §)

3. Kivääriradalla saa ampua enintään 6 000 laukausta vuodessa, pistooliradalla enintään 6 000 laukausta vuodessa ja haulikkoradalla enintään 60 000 laukausta vuodessa.

Perustelut: Hakijan esittämät laukaisumäärät voidaan hyväksyä, koska kivääri- ja pistooliradalla on käytössä luotiloukut ja maaperä on kunnostettu vuonna 2014. Haulikkoradalle on tehty riskinkartoitus ja raportissa on todettu, että kunnostustarvetta alueelle ei tällä hetkellä ole. Lisäksi toiminnassa on noudatettava annettuja meluraja-arvoja sekä aukioloaikoja naapuruussuhde haitan rajoittamiseksi sekä määräyksiä maaperän ja vesistöjen suojelemiseksi. (YSL 7 , 16, 17, 20 §, NaapL. 17 §)

MELUHAITAN RAJOITTAMISEKSI ANNETTAVAT MÄÄRÄYKSET

4. Toiminnassa on alitettava melutasoissa ampumaratojen meluraja-arvojen mukainen raja-arvo, joka on A-painotettuna enimmäismelutasona impulssiakavakiona (L_{A1max}) määritettynä 65 dB asuinalueille ja 60 dB loma-asumiseen käytettävillä alueilla. Haulikkoradan osalta melurajat ovat tavoitteelliset, kun käytetään lupamääräyksen 1 mukaisia rajoitettuja aukioloaikoja ja ehdottomat, jos käytetään hakijan esittämiä ja lupamääräyksessä 1 olevia laajempia aukioloaikoja.

Toiminnasta aiheutuvaa melua on pyrittävä vähentämään edelleen, jos se on teknisesti ja taloudellisesti mahdollista.

Perustelut: Määräyksellä varmistetaan se, että toiminnasta ei aiheudu ympäristön pilaantumista ja kohtuutonta meluhaittaa lähiympäristöön, kun toiminnassa noudatetaan yleisesti käytettyjä ampumaratojen meluraja-arvoja, jotka pohjautuvat valtioneuvoston päätökseen 53/1997, tai rajoitetaan käyttöaikoja riittävästi. Mallinnukset mukaan raja-arvot ylittyvät vain lievästi skeet – ammunassa ja 75 metrin kivääriammuntakopista ammuttaessa.

AMPY-työryhmän oppaassa (Ympäristöministeriö 2012) todetaan, että rakennetuilla radoilla ohjearvoja voitaisiin pitää tavoitearvoina. Oppaassa esitetään miten poikkeaminen ohjearvosta voisi tapahtua. Perusteluina voidaan pitää vähäistä laukausmäärää ja ampumatoiminnan ajallista sijoittumista niin, että sen aiheuttama häiriö ympäristössä on vähäistä. Koska melut ylittyvät kivääriradan ammundakopin muutostöiden jälkeen ainoastaan haulikkoradalla, määrätään haulikkoradan aukioloajoista tiukemmin kuin kivääri- ja pistooliradan aukioloajoista. Koska ammundamäärät haulikkoradalla ovat keskiuuria, mutta melutason ylitykset ovat lieviä, voidaan melurajat tulkita tavoitteellisiksi, kun ammunta-aikoja rajoitetaan lupahakemuksessa esitettyä enemmän. (YSL 6, 7, 8, 14, 20, 52, 62, 64, 65, 142 §, NaapL. 17 §, Vnp 53/1997, Ampumaratojen ympäristölupa opas 2012)

5. Radan melutasoa tulee seurata säännöllisillä melumittauksilla. Melumittaukset tulee tehdä kivääriammunnan (75 m:n ammundakoppi) ja haulikkoammunnan (skeet- rata) osalta 15 vuoden välein. Mittaukset tulee suorittaa kiinteistöiltä, joilla melumallinnuksen mukaan meluraja-arvot ovat ylittyneet. Skeet -ammunnassa [REDACTED] ja molemmat asuintalot kiinteistöillä [REDACTED]. Kivääriradan 75 m:n ammundakopista ammuttaessa mittaukset on tehtävä kiinteistöillä [REDACTED] ja [REDACTED]. Ympäristönsuojelutarkastaja voi tarpeen vaatiessa määrätä melumittaukset tehtäväksi myös muilta kiinteistöiltä tai muilta ammundapaikoilta, esimerkiksi jos alueelle tulee uusia häiriintyviä kohteita tai toiminnasta tulee meluvalituksia. Mittaukset tulee suorittaa ensimmäisen kerran **31.10.2023 mennessä**.

Raja-arvo katsotaan ylitetyksi, kun mittaustulosten viiden laukauksen keskiarvo on suurempi kuin raja-arvo. Raja-arvo katsotaan alitetuksi, kun mittaustulosten keskiarvo on pienempi tai yhtä suuri kuin rajaarvo. Ammunta tulee suorittaa äänekkäimmällä aseella, jota radalla käytetään. Mittausten tekijällä tulee olla riittävä kokemus ja asiantuntemus mittauk-

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

sista. Mittausten tulokset tulee toimittaa lupaa valvovalle ympäristönsuojeluviranomaiselle. Melumittausten tekemisessä on noudatettava ampumaratamelun mittaamisohjetta (YM -ohje 61/1999).

Melumittausten ja melumallinnuksen perusteella ympäristölautakunta voi tarvittaessa antaa lisämääräyksiä ampumaradan meluntorjuntatoimista ja/tai muuttaa ampumaradalle annettua toiminta-aikamääräystä kuitenkin niin, että ampumaradan toiminnasta ei aiheudu ympäristön pilaantumista ja että asumiseen käytettävässä lähiympäristössä on riittävä viihtyisyys.

Perustelut: Hakijan on oltava selvillä toimintansa aiheuttamista ympäristövaikutuksista ja ympäristövaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Mittaustulosten luotettavuuden kannalta on tarpeen, että mittauksista ja mallinnuksesta vastaa ulkopuolinen taho, jolla on riittävät edellytykset niiden tekemiseen. Koska tausta-aineistona toimii melumallinnus, melumittausten uusimisväli voidaan määrätä pitkänä ja rajata mittauskohteet mallinnuksen perusteella. Melumittaukset tulee uusia säännöllisesti, jotta toiminnanharjoittaja pysyy selvillä ympäristövaikutuksista ja voi tarpeen mukaan vähentää melua, jotta asumiseen käytettävässä lähiympäristössä on riittävä viihtyisyys. (YSL 6, 7, 62, 65, 142 §, YM -ohje 61/1999)

6. Kivääri- ja pistooliammunta on sallittua vain ampumakatosten sisältä. Ampumakatosten äänieristemateriaali on uusittava tarvittaessa. Mikäli äänitaso ylittää enimmäistason kivääri- tai pistooliradalla ammutakopista ammuttaessa, luvan haltijan on esitettävä suunnitelma alueen meluntorjuntatoimenpiteistä ympäristönsuojelutarkastajalle kahden kuukauden kuluessa melumittausten tekemisestä ja tehtyjen toimenpiteiden tehokkuus on todennettava melumittauksilla vuoden kuluessa edellisestä melumittauksesta.

Mikäli äänitaso ylittää enimmäistason haulikkoradalla ammuttaessa, on käytettävä rajoitettuja aukioloaikoja haulikkoradalla tai hakemuksessa esitetyn aukioloajan käyttöönottamiseksi on tehtävä rakenteellisia toimia melun vähentämiseksi ja todennettava toimien tehokkuus melumittauksilla ennen laajempien käyttöaikojen käyttöönottoa.

Perustelut: Määräyksellä varmistetaan se, että toiminnasta ei aiheudu ympäristön pilaantumista ja kohtuutonta meluhaittaa lähiympäristöön, kun toiminnassa noudatetaan yleisesti käytettyjä ampumaratojen meluraja-arvoja, jotka pohjautuvat valtioneuvoston päätökseen 53/1997, tai kun käyttöaikoja rajoitetaan. Hakijan on rajoitettava toimintansa

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

ympäristövaikutuksia mahdollisimman vähäiseksi ja oltava selvillä toimintansa vaikutuksista, jotta asumiseen käytettävässä lähiympäristössä on riittävä viihtyisyys.

Meluntorjuntatoimenpiteet ovat melumallinnuksen perusteella riittävät kivääri- ja pistooliradoilla, kun 75 m kivääriradan ammutakopin meluntorjuntaa on lisätty, niin että meluraja-arvot eivät ylitä. Kivääriradan ampumakatoksiin on kohtuullisin kustannuksin lisättävissä kulissirakenteita ja meluvaimennusmateriaalia, jolloin näiden ampumapaikkojen aiheuttamaa melua voidaan entisestään vähentää. Muutostöistä raportointi on tarpeen valvonnan kannalta. (YSL 6, 7, 8, 14, 20, 52, 62, 64, 142 §, NaapL 17 §, Vnp 53/1997, Ampumaratojen ympäristölupa opas 2012)

7. Tapahtumien järjestäjien on aktiivisesti tiedotettava lähiympäristön asukkaille ampumaradalla tapahtuvista kilpailuista ja muista meluhiippuja aiheuttavista tapahtumista viimeistään viikkoa ennen tapahtumaa.

Perustelut: Lupamääräyksellä varmistetaan ympäristön asukkaiden tiedok-sisaanti poikkeuksellisessa tilanteessa. (YSL 52 §, NaapL 17 §)

MAAPERÄN, PINTAVEDEN JA POHJAVEDEN SUOJELUUN LIITTYVÄT MÄÄRÄYKSET

8. Kivääri- ja pistooliradalla on oltava aina käytössä luotienkeruujärjestelmä, jolla ammutut luodit voidaan kerätä talteen. Luotienkeruujärjestelmä on oltava joko tyhjennettävä luotiloukku tai sellainen hienosta hiekasta ja kumimatolla tai vastaavalla puskurimateriaalilla tehty rakenne taustavallissa, joka voidaan vaihtaa. Puskurimateriaali on peitettävä riittävällä kerroksella hienoa maa-ainesta ja se on ulotettava kokonaisuudessaan alueelle, jonne ammutaan liikkuvaan maaliin ammuttaessa. Luotiloukkujen alue ja taustapenkan suojaus on tehtävä siten, että sade- ja sulamisvedet kulkeutuvat alueelta välittömästi pois.

Luotiloukut on tyhjennettävä tarvittaessa. Luotienkeruujärjestelmän kunto on tarkastettava vähintään vuosittain ja suoritettava tarvittavat korjaustoimenpiteet. Luotiloukun ympäristö on siistittävä vuosittain. Jos luotienkeräysjärjestelmää aiotaan muuttaa, suunnitelmat pitää esittää ympäristönsuojelutarkastajalle vähintään kuukautta etukäteen.

Taustamaton kunto on tarkastettava vähintään 20 vuoden välein, seuraavan kerran viimeistään **31.12.2034**. Matto tulee tarvittaessa vaihtaa.

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

Kivääriradan ja pistooliratojen taustavallien on oltava riittävän korkeita, niin että ammutakopeista ampuessa luoti ei mene taustavallin yli. Vallin pinta tulee olla hiekkaa tai soraa (raekoko alle 35 mm). Vallit tulee rakentaa puhtaasta maa-aineksesta. Ampumarata-alueen maavallirakenteet on tarkastettava vuosittain. Maavallin halkeamat ja sortumat on korjattava. Vallien pintakerroksen kivet ja muut suuremmat lohkareet on poistettava.

Käytettävissä materiaaleissa tulee suosia mahdollisuuksien mukaan ympäristöystävällisempiä vaihtoehtoja, kuten haulikkoammunnassa ekokiekkojen käyttö.

Perustelut: Luotiloukun tarkkailulla ja kunnossapidolla ehkäistään maaperän ja pohjaveden pilaantumista. Hakijan esittämä luotiloukku on oltava käytettävissä aina paikoilleen ammuttaessa kivääri- ja pistooliradoilla ja taustapenkan puskurimateriaali liikkuvaan maaliin ammuttaessa. Taustavallin kunnossapidolla ehkäistään raskasmetallien liukenemista ympäristön vesiin. Suojauksella varmistetaan, että taustapenkaan kertyvät luodit voidaan seuloa talteen ja suorittaa tarvittaessa maamassan vaihto puhtaaseen aineeseen. Luotiloukun ympäristön sade- ja sulamisvesien poisjohtamisella estetään mahdollisesti luoteja sisältävän maaperän vettymistä ja siten lyijyn liukenemista veteen. Riittävän korkealla taustavallilla ja muilla rakenteellisilla ratkaisuilla varmistetaan, että luodit eivät leviä luotiloukun ja taustapenkan ulkopuolelle ja parannetaan alueen turvallisuutta. (YSL 6, 7, 8, 14, 15, 16, 17, 20, 52, 62, 66 §)

9. Kivääri- ja pistooliratojen maaperätutkimukset on tehtävä vähintään 20 vuoden välein tai jos pilaantumisesta on aiheellinen epäily. Suunnitelma tutkimuksista on esitettävä valvovalle ympäristönsuojelutarkastajalle 30 vrk ennen tutkimuksen tekoa. Maaperätutkimukset on tehtävä ensimmäisen kerran 20 vuoden päästä edellisistä tutkimuksista eli **31.12.2034** mennessä. Maaperätutkimusten jälkeen hakijan on toimitettava raportti tutkimuksen perusteella tarpeen vaatiessa tehtävistä toimenpiteistä, kuten penkkojen seulomisesta tai maaperän vaihdosta. Tutkimuksen ja raportin perusteella Pohjois-Savon ELY-keskus antaa tarvittaessa määräykset maaperän puhdistamisesta ja aikataulusta.

Taustavalleihin kertyneet luotimateriaalit tulee tarvittaessa, maaperätutkimusten perusteella, poistaa taustavallin luotien iskeytymisalueelta 50 cm:n syvyydeltä ja riittävältä korkeudelta. Luotiaines tulee kierrättää toimittamalla aines luvanvaraiseen vastaanottoipaikkaan.

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

Perustelu: Maaperätutkimuksilla valvotaan, ettei maaperään pääse kertymään raskasmetalleja. Ammuntamäärät kivääriradalla taustapenkkaan ovat vähäisiä. Lupamääräys seulonnasta ja maaperän vaihdosta on toiminnan luonteen kannalta tarpeen päästöjen maaperään pääsyn ehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi. Pintamaan vaihdolla, jos pilaantumista ilmenee, ehkäistään raskasmetallien liukenemista ympäristön vesiin. Ampumaradan toiminnasta ei saa aiheutua terveyshaittaa eikä vaaraa tai haittaa ympäristölle. Luodit kertyvät kivääriradoilla taustavalliin ja taulukehikoiden ympärille. Kivääri- ja pistooliradoilla olevat pilaantuneet alueet ovat hyvin paikallisia, keskittyen ammuntapaikkojen taustavalleihin. (YSL 6, 7, 14-17, 20, 52, 62, 64, 66, 133-137 §)

10. Haulikkoradan riskinarviointiin perustuva kunnostustarpeen arviointi on päivitettävä 20 vuoden välein. Suunnitelma tutkimuksista on esitettävä valvovalle ympäristönsuojelutarkastajalle 45 vrk ennen tutkimuksen tekoa. Riskinarvioinnin tulee kattaa myös naapurikiinteistöjen puolelle ulottuva haulien leviämisalue. Arvioinnin perusteella Pohjois-Savon ELY -keskus antaa tarvittaessa määräykset maaperän puhdistamisesta ja aikataulusta. Kunnostustarpeen arviointi on päivitettävä ensimmäisen kerran **31.12.2034 mennessä**.

Perustelut: Haulikkoradan kunnostustarpeen arvion perusteella haulikkoradan kunnostus on ajankohtaista toiminnan loppuessa. Radat ovat kuitenkin käytössä hyvin pitkiä aikoja, joten on perusteltua, että kunnostustarve arvioidaan ajoittain uudelleen. Maaperän puhdistamisen valvonta kuuluu alueellisen ELY-keskuksen toimivaltaan. Maaperätutkimuksilla valvotaan, ettei maaperään pääse kertymään raskasmetalleja. Pintamaan vaihdolla, jos se riskinarvioinnin perusteella todetaan tarpeelliseksi, ehkäistään raskasmetallien liukenemista ympäristön vesiin. (YSL 6, 7, 8, 14-17, 20, 52, 62, 64, 66, 133-137 §)

11. Ampumaratatoiminnan vaikutuksia pintaveden laatuun tulee seurata vesinäytteillä. Näytteet tulee ottaa kahden vuoden välein keväällä tai syksyllä Ampumarata -kiinteistön pintavesien valumasuunnan mukaisesti eteläisien nurkkapisteiden ojista Varttimäki-Haapakumpu-yksityistien varrelta ja Haapakummuntien läheisyydestä ampumaradan parkkipaikan luona olevasta ojasta. Näytteet tulee ottaa ensimmäisen kerran **31.12.2024 mennessä**. Näytteenottotiheyttä voidaan tulosten perusteella joko tihentää tai harventaa ympäristölautakunnan päätöksellä.

Kiinteistöllä [REDACTED] olevasta lähteestä ja kiinteistön [REDACTED] kaivosta on otettava näytteet **31.12.2024 mennessä**. Kaivon tulee kuitenkin olla käyttökuntoinen

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

näytteenottoaikana. Näytteiden perusteella hakijan on esitettävä suunnitelma ympäristölautakunnalle hyväksyttäväksi mahdollisesta jatkotarkkailusta ja toimenpiteistä.

Vesinäytteistä on määritettävä liukoiset- että kokonaispitoisuudet seuraavista: lyijy, antimoni, arseeni, sinkki ja kupari sekä vesinäytteen pH. Lyijyn pitoisuus on määritettävä myös biosaatavassa muodossa. Vesinäytteet on otettava asianmukaisin menetelmin ja tutkittava laboratoriossa akkreditoiduin menetelmin. Tarkkailutulokset ja lausunto tuloksista tulee toimittaa ympäristövalvontaan.

Tulosten perusteella ympäristönsuojelutarkastaja tai ympäristölautakunta voi antaa tarvittaessa lisämääräyksiä tarkkailusta jatkossa tai tarvittavista toimenpiteistä esimerkiksi radan pintavesien ohjaamisen muuttamiseksi.

Perustelut: Määräys on annettu toiminnan tarkkailua varten. Vedenlaadun seurannalla arvioidaan toiminnan mahdollisia vaikutuksia maaperän ja pintaveden laatuun. Tulosten toimittaminen ympäristövalvontaan on tarpeellista valvonnan kannalta. Näytteenottoajankohta on ajoitettava niin, että näytepisteissä on riittävästi vettä haitta-aineiden kulkeutumisen selvittämiseksi.

Kertaluonteisesta vesinäytteestä lähteestä ja kaivosta on määrätty, koska hakijalla on selvilläolovelvollisuus toimintansa ympäristövaikutuksista. Vesinäytteen tulosten perusteella annetaan tarvittavat jatkomääräykset. Näytetuloksia verrataan soveltuvin osin Valtioneuvoston asetukseen vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista 23.11.2006/1022 ja Sosiaali- ja terveysministeriön asetusta pienten yksiköiden talousveden laatuvaatimuksista ja valvontatutkimuksista 17.5.2001/401 liitteen 1 mukaisiin rajoihin. (YSL 6, 8, 14, 15, 17, 20, 52, 62, 65, 66 §)

12. Ampumarata-alueen ulkopuolisten vesien pääsy ampumarataalueelle on estettävä maaston muotoilulla tai ojituksin, jos alueelle pääsee valumavesiä radan ulkopuolelta.

Luotiloukkujen ja haulikkoradan hulevedet on imeytettävä maahan imeytysaltaiden kautta.

Perustelut: Valumavesien hallinnalla ehkäistään haitta-aineiden kulkeutumista alueen ulkopuolelle. Rata-alueen vesien ohjailulla estetään raskasmetallien liukenemista ympäristön vesiin. (YSL 7, 15, 17, 20, 52, 140 §)

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

13. Haulikkoammunnassa ei saa käyttää lyijyhauleja **31.12.2032 lähtien**. Lyijyhaulien käyttökiellosta voidaan tarvittaessa poiketa enintään viiden kilpailupäivän aikana vuosittain. Kielto lyijyhaulien käytöstä on oltava nähtävillä ampumaradan ilmoitustaululla.

Vaihtoehtoisesti haulikkoradalle voidaan rakentaa kulissirakenteet, joilla rajoitetaan haulien leviäminen alueelle, jolta maaperä on mahdollista puhdistaa toiminnan päätyttyä. Rakenteiden tekemisestä on laadittava suunnitelma ja esitettävä se ympäristölautakunnalle 60 vrk ennen toimenpiteitä.

Perustelut: Haulien leviämisalue ulottuu vyöhykkeelle, joka kattaa ympäröivää metsää myös naapurikiinteistöiltä. Metsäalueiden maaperän puhdistaminen on haastavaa ja kallista. Haulikkoradan ammuntamäärät kasvavat aiemmasta 35 000 laukauksesta 60 000 laukaukseen vuodessa, jolloin maastoon päätyvän lyijyn määrä kasvaa. Näin ollen ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tulee käyttää lyijyttömiä hauleja tai rajoittaa toiminta pienemmälle alueelle. Toimenpiteisiin on annettu 10 vuotta aikaa, jotta määräys ei rajoita kohtuuttomasti harrastustoimintaa ja hakijalla on riittävästi aikaa suunnitelmien tekemiseksi ja rahoittamiseksi. (YSL 7, 8, 16, 20, 49, 52, 53 §)

HAULIEN LEVIÄMISESTÄ ANNETTAVAT MÄÄRÄYKSET

14. Ympäristöluvassa esitetyn haulien leviämiskartan mukaan haulien leviämisalue ulottuu Haapakumpu-Varttimäki yksityistielle sekä Haapakummuntielle. **Haulikkoradan käyttö on kielletty, kunnes haulien leviämisalueen vaikutukset yksityisteiden Haapakumpu-Varttimäki ja Haapakummuntie käytölle on selvitetty ja ratkaistu.** Haulien leviäminen tielle on selvitettävä ennen haulikkoradan käytön jatkamista ulkopuolista riippumatonta konsulttia käyttämällä. Selvityksen tekotavasta on esitettävä suunnitelma ympäristönsuojelutarkastajalle 45 vrk etukäteen. Selvityksestä tulee ilmetä aiheuttaako haulien leviäminen YSL 49 § mukaista terveyshaittaa, ympäristön yleisen viihtyisyyden vähentymistä, ympäristön yleiseen virkistyskäyttöön soveltuvuuden vähentymistä tai kohtuutonta haittaa naapureille. Selvitykseen liittyen voidaan järjestää koeammunnat haulikkoradalla. Ammuntojen aikana luvan haltijan vastuulla on huolehtia tiealueiden turvallisuudesta. Ajankohta tulee ilmoittaa ympäristönsuojelutarkastajalle ennakoon. Selvitys on toimitettava ympäristölautakunnalle 60 vrk kuluessa selvityksen tekemisestä.

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

Jos haulien leviämisalueista todetaan selvityksen perusteella aiheutuvan YSL 49 § mukaisia haittoja, on tehtävä suunnitelma, jolla haulien leviäminen tiealueille jatkossa estetään. Suunnitelma tehtävistä toimenpiteistä on toimitettava ympäristölautakunnan hyväksyttäväksi vähintään 60 vrk ennen toimenpiteitä. Jos tällaisia haittoja ei todeta, on hakijan tehtävä tiealueen käytöstä sopimus tiekunnan kanssa ennen haulikkoradan käyttöönottoa.

Perustelut: Muistutuksissa kerrottu ja hakijan leviämiskarttojen perusteella todettu haulien leviäminen läheisille tiealueille tulee selvittää, jotta voidaan varmistua, ettei toiminnasta aiheudu YSL 49 § mukaista kiellettyä seurausta. Haulien leviämistä voidaan tarvittaessa rajoittaa esimerkiksi valleja korottamalla ja haulit pysäyttävillä verkoilla/ peitteillä sekä ammuntauuntia muuttamalla. Ammuntauunnon muutoksissa on huomioitava muutoksen vaikutukset meluun.

Sopimus tiealueen kanssa on tehtävä erikseen, jos haulien leviämisalue ulottuu jatkossakin tiealueelle, koska maanomistaja ei ole tiealueen haltija vaan yksityistien tieosakkaat.

Ampumaratojen ympäristölupa -oppaan 2012 mukaan haulikkoammunnassa leviämis/ vaaravyöhyke on 100 x haulin halkaisija millimetreinä. Yleisin haulikoko on 2,5 mm, jolloin vaaravyöhyke ylettyy 250 metriin. Varttimäki-Haapakumpu yksityistie on noin 150 m etäisyydellä haulikkoradan ammuntopaikoista ja aiemmin haulien leviämistä ehkäisevä metsä on hakattu vuonna 2021. Näin ollen osa yksityistiestä on vyöhykkeellä, jonne hauleja tippuu ammuntauunnon riippuen. Ympäristönsuojelutarkastaja voi pyytää suunnitelmista ja selvityksistä lausunnon poliisihallitukselta. (YSL 6, 7, 8, 14, 15, 16, 49, 52, 54 §, NaapL 17 §)

JÄTTEET SEKÄ NIIDEN KÄSITTELY JA HYÖDYNTÄMINEN

15. Ensisijaisesti on pyrittävä vähentämään toiminnassa syntyvän jätteen määrää ja haitallisuutta. Hyötykäyttökelpoiset jätteet on kerättävä erilleen ja toimitettava asianmukaisesti ympäristöluvan saaneeseen jätteiden käsittelypaikkaan. Jätteiden poltto on kiellettyä. Myös pahvin polttaminen on kiellettyä (poislukien käyttö sytykkeenä). Mahdolliset vaaralliset jätteet on kerättävä erilleen sekä toimitettava asianmukaiseen keräykseen. Luotiloukuista poistettava luotiaines tulee tyhjennyksen jälkeen säilyttää tiiviillä alustalla sateelta suojattuna.

Alueen jätehuolto on järjestettävä siten, että jätteistä ei aiheudu epäsiisteyttä, roskaantumista eikä muutakaan haittaa ympäristölle.

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

Jäteastioissa on oltava kyseessä olevalle jätteelle tarkoitetut merkinnät. Jätteiden lajittelussa, säilyttämisessä ja toimitettaessa jätteitä käsiteltäväksi on noudatettava Ylä-Savon jätehuoltomääräyksiä.

Jätteet on toimitettava vähintään kerran vuodessa hyödynnettäväksi tai käsiteltäväksi laitokseen, jonka ympäristöluvassa tai sitä vastaavassa päätöksessä on hyväksytty kyseisen jätteen käsittely.

Perustelut: Määräykset jätteiden varastointiin ovat tarpeen ympäristöhaittojen estämiseksi ja jätteiden asianmukaisen käsittelyn varmistamiseksi. (YSL 7, 15, 16, 20, 52, 58, 62 §, JäteL 5, 6, 8, 12, 13, 15, 29 §, Ylä-Savon jätehuoltomääräykset 1.2.2016)

AMPUMARADAN VASTAAVA HOITAJA

16. Ampumaradalle on nimettävä vastaava hoitaja, joka vastaa ampumaradan toiminnasta, syntyvistä jätteistä ja pintavesien käsittelystä, tarvittavista maanvaihtoista, vaihdettavien maiden käsittelystä ja kirjanpidosta. Vastaavan hoitajan nimi on ilmoitettava ympäristölupaa valvovalle viranomaiselle vuosittain vuosiraportin yhteydessä.

Perustelut: Vastuuhenkilön nimeäminen on tarpeen rakenteiden ja alueen asianmukaisen hoidon vuoksi. Kunnollisella hoidolla ehkäistään ampumaratatoiminnasta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja. Määräys on tarpeen hakijana toimivan yhdistyksen vastuiden selkeyttämiseksi sekä ympäristönsuojelulaissa mainitun aiheuttamisperiaatteen ja selvilläolovelvollisuus -periaatteen varmistamiseksi. (YSL 6, 7, 8, 15, 20, 52, 62 §)

PARAS KÄYTTÖKELPOINEN TEKNIikka

17. Hakijan on seurattava parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä. Parasta taloudellisesti käyttökelpoista tekniikkaa on hyödynnettävä kaikissa ampumaratatoiminnoissa niin, että päästöt ja haitalliset ympäristövaikutukset ovat mahdollisimman vähäisiä.

Perustelut: Hakijan tulee olla riittävästi selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista ja haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Esimerkiksi kivääreissä on mahdollista käyttää äänenvaimentimia sekä luotien talteenottoon on olemassa käyttökelpoisia tekniikoita. Ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavassa toiminnassa on noudatettava parasta käyttökelpoista tekniikkaa. (YSL 6-8, 15-17, 20, 52, 53 §, JäteL 13 §)

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

KIRJANPITO JA RAPORTOINTI

18. Ampumaradan toiminnasta ja syntyvistä jätteistä on pidettävä kirjaa. Kirjanpidosta tulee ilmetä:

- vuosittain ammuttujen laukausten määrät kivääri-, pistooli- ja haulikkoradoilta
- Käytettyjen kiekkojen määrä ja laatu (ekokiekot ja tavalliset)
- kerättyjen luotien, hylsyjen ja muiden jätteiden määrät ja toimituspaikat
- luotiloukun huolto, uusiminen ja jätteiden toimituspaikka
- ampumaradan taustavalleihin ja luotiloukun ympärille kertyneiden luotimateriaalien poistaminen
- kilpailut ja ammunta-tapahtumat (kuten hirvimerkkiammunnat)
- varoituskylttien tarkistaminen ja uusiminen
- kirjanpitoa tulee pitää ampumaradan kunnostus- ja parannustöistä
- vesinäytteiden tulokset
- vallialueiden maanvaihtojen ajankohta, käsittelytapa sekä vaihdettujen maiden määrä ja toimituspaikka

Toiminnasta on raportoitava vuosittain helmikuun loppuun mennessä lupaa valvovalle ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Perustelut: Kirjanpito on tarpeen valvonnan toteuttamiseksi. (YSL 8, 16, 17, 52, 58, 62, 65 §, JäteL 118-120 §)

TOIMINNAN LOPETTAMISEEN LIITTYVÄT MÄÄRÄYKSET

19. Ampumaratatoiminnan oleellisesta muuttamisesta tai toiminnan lopettamisesta on ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Ilmoitus on tehtävä kirjallisesti ja siinä on selvitettävä tehtävät muutostoimet tai lopettamiseen liittyvät tarvittavat alueen kunnostamistoimet ja aikataulu. Lupaa valvova ympäristönsuojeluviranomainen voi antaa tarvittaessa määräyksiä muuttamiseen tai lopettamiseen liittyvistä toimenpiteistä.

Toiminnan loppuessa alueella tulee suorittaa maaperätutkimukset kuuden kuukauden kuluessa toiminnan loppumisesta, jonka avulla selvitetään, onko maaperä pilaantunut. Suunnitelma maaperätutkimuksesta tulee toimittaa lupaa valvovalle ympäristönsuojelutarkastajalle ja Pohjois-Savon ELY -keskukselle vähintään kuukautta ennen maaperätutkimuksen tekoa. Suunnitelmassa on huomioitava haulien leviämisalue naapurikiinteistöjen puolella.

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

Pilaantuneelle maaperälle tulee tehdä tutkimustuloksiin ja riskinarviointiin perustuva kunnostustarpeen määrittely ja tarvittava kunnostussuunnitelma vuoden kuluessa toiminnan loputtua sekä arvio ympäristövaikutusten jälkitarkkailutarpeesta. Kunnostus on tehtävä Pohjois-Savon ELY -keskuksen hyväksymällä tavalla kahden vuoden kuluessa toiminnan loppumisesta. Lisäksi tulee toimittaa suunnitelma rakenteiden ja rakennusten purkamisesta ja arvio purkamisesta muodostuvista jätteistä ja niiden toimituskohteista kuuden kuukauden kuluessa toiminnan loppumisesta.

Perustelut: Määräyksessä on annettu lainsäädännön vaatimat toiminnan muuttamiseen tai lopettamiseen liittyvät määräykset. Määräyksillä varmistetaan, että valvontaviranomainen saa tarvittavat tiedot toiminnan muuttuessa tai loppuessa.

Alueen riskinarviointiin perustuvalla kunnostustarpeen määrittelyllä toiminnan päättymisen jälkeen varmistetaan, ettei maaperä saastu ja että alue kunnostetaan tarpeellisilta osin luvanvaraisen toiminnan loputtua. Toiminnanharjoittajalla on selvillä olovelvollisuus toimintansa aiheuttamista ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Maaperän puhdistamissasioissa lupaviranomaisena toimii alueellinen ympäristökeskus, jolle hakijan tulee kohtuullisen ajan kuluessa toimittaa suunnitelma maaperän pilaantumisen ja kunnostustarpeen selvittämiseksi. (YSL 6, 8, 14, 15, 16, 17, 52, 62, 64, 66, 88, 94, 170 §)

17. RATKAISUN PERUSTELUT

17.1. Lupaharkinnan perusteet

Kun toimintaa harjoitetaan tässä päätöksessä esitetyllä tavalla ja noudatetaan lupamääräyksiä, toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset.

17.2. Luvan myöntämisen yleiset perustelut

Ympäristölautakunta katsoo, ettei toiminnasta aiheudu naapuruussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta naapureille, kun toimintaa harjoitetaan sallittuna toiminta-aikana ja kun meluhaitta jää alle päätöksessä annetun melurajan tai toiminta-aikaa rajoitetaan haulikkoammun osalta. Toiminnan sijoittumiselle ei ole kaavallisia esteitä. Ampumaradan toiminta ei aiheuta luonnonsuojelulaissa tai sen nojalla annettujen säädösten vastaisia vaikutuksia. Päätöksessä on annettu määräyksiä muun muassa meluhaitan rajoittamisesta, pintaveden- ja maaperän pilaantumisen estämisestä sekä jätehuollosta.

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

Ympäristölupa myönnetään toistaiseksi voimassa olevana YSL 87 § mukaisesti, sillä ei ole mitään erityisen painavaa syytä miksi lupa annettaisiin määräaikaisena.

Lausunnoissa ja muistutuksissa esitetyt vaatimukset on huomioitu lupapäätöksessä kappaleessa 15.1. esitetyillä tavoilla. Edellytykset luvan myöntämiselle ovat olemassa.

17.3. Luvan myöntämisen edellytykset

Ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa:

- 1) terveyshaittaa,
- 2) merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa;
- 3) maaperän tai pohjaveden pilaantumista;
- 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella;
- 5) eräistä naapurussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta naapureille tai lähistöllä asuville.

Ympäristönsuojelulain 12 §:n mukaan toimintaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti eikä toiminta saa haitata alueen käyttöä voimassa olevan maakuntakaavan mukaisesti. Sijoituksessa on lisäksi noudatettava, mitä ympäristönsuojelulain 11 §:ssä säädetään.

Kiuruveden riistanhoitoyhdistyksen harjoittamasta ampumaratatoiminnasta ei aiheudu edellä mainittuja haittoja tai vaaroja, kun toimintaa harjoitetaan hakemuksen ja lupaehtojen mukaisesti.

18. LUVAN VOIMASSAOLO

Päätös on voimassa toistaiseksi. Toiminnan olennaiseen laajentamiseen tai muuttamiseen on haettava ympäristölupa. (YSL 29, 87 §)

19. ASETUKSEN NOUDATTAMINEN

Jos asetuksella annetaan tätä lupaa ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava. (YSL 70 §)

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

20. PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Päätös on täytäntöönpanokelpoinen sen saatua lainvoiman.

21. SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (YSL 527/2014) 1, 2, 5-8,11, 12, 14-17, 20, 22, 27, 29, 39, 40, 42-44, 48, 49, 52, 53, 54, 58, 62, 64-66, 70, 83-89, 94, 133-137, 140, 142, 170, 190, 191, 198, 199 §, liite 1

Ympäristönsuojeluasetus (YSA 713/2014) 2-4, 9, 11-15 §

Jätelaki (646/2011) 5, 6, 8, 12, 13,15, 29, 118-120 §

Laki eräistä naapurussuhteista (26/1920) 17 §

VnP 53/1997 Valtioneuvoston päätös ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista

Valtioneuvoston asetus vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista 23.11.2006/1022

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetus pienten yksiköiden talousveden laatuvaatimuksista ja valvontatutkimuksista 17.5.2001/401

Lisäksi on otettu huomioon Kiuruveden kaupungin ympäristönsuojelumääräykset 1.4.2012, Ylä-Savon jätehuoltomääräykset 1.2.2016 ja ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinta BAT 4/2014 ja ampumaratojen ympäristölupa -opas, Suomen ympäristö 23/2012.

Ratkaisu on tehty vireilletuloajankohtana voimassa olleen lainsäädännön mukaisesti.

23. KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Hakemus on tullut vireille 27.5.2021. Hakijalta peritään ympäristöluvan käsittelymaksua 3300 euroa. Maksut perustuvat Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän yhtymähallituksen 19.1.2021 hyväksymän taksaan. Kuulutuskustannukset peritään todellisten kulujen perusteella.

24. LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

24.1. Päätös

Ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaan ympäristölupapäätös on toimitettava hakijalle ja niille, jotka ovat päätöstä erikseen pyytäneet sekä valvontaviranomaisille ja asiassa yleistä etua valvoville viranomaisille. Päätös toimitetaan seuraaville:

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

- Kiuruveden riistanhoitoyhdistys
- Itä-Suomen poliisilaitos
- Poliisihallitus
- Pohjois-Savon liitto
- Kiuruveden kaupunginhallitus
- Ympäristöterveydenhuollon tehtäväalue/Kiuruveden toimipiste
- Ympäristönsuojelun tehtäväalue/Kiuruveden toimipiste
- Pohjois-Savon ELY -keskus

24.2. Tieto päätöksestä:

Ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaan ympäristölupapäätöksen antamisesta on lisäksi ilmoitettava niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet sekä niille joille YSL 44 §:n mukaan annettu lupahakemuksesta erikseen tieto. Tieto päätöksestä (kuulutus) toimitetaan seuraaville:

- ne, joille on annettu tieto lupahakemuksesta

24.3. Ilmoittaminen kunnan ilmoitustaululla ja lehdessä:

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen kuntayhtymän verkkosivuilla: www.ylasavonsote.fi. Tieto päätöksestä julkaistaan myös Kiuruveden kaupungin verkkosivuilla. Lisäksi tieto päätöksestä ilmoitetaan myös Kiuruvesi -lehdessä.

25. PÄÄTÖKSEN ANTOPÄIVÄ

Päätöksen antopäivä on 1.3.2022 ja kuulutuksen julkaisupäivä on 1.3.2022. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7.) päivänä päätöksen julkaisemisajankohdasta eli 7.3.2022.

26. MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen tiedoksisaannista sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy 6.4.2022.

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle osoitteeseen PL 204, 65101 VAASA. Valitusosoitus on liitteinä.

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

Esittelijä

Ympäristöjohtaja

Päätösehdotus

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristölautakunta myöntää Kiuruveden riistanhoitoyhdistykselle ympäristönsuojelulain 28 §:n mukaisen ympäristöluvan ulkona sijaitsevalle ampumaradalle hakemuksessa esitetylle Ampumarata -kiinteistölle (263-414-16-22) valmistelijan ehdotuksen mukaisesti.

Päätös

Merkittiin, että Emmi Tikkanen ilmoitti olevansa esteellinen asiassa ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 12.45 - 13.09. Peruste: yhteisöjäävi.

Ympäristöjohtaja muutti kokouksessa päätösehdotustaan siten, että asian käsittely edellyttää lisäselvityksiä haulikkorataan liittyen ja asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi.

Ympäristölautakunta hyväksyi ympäristöjohtajan muutetun päätösehdotuksen yksimielisesti.

Ympltk 07.04.2022 § 21
76/11.01.00.00/2021

Valmistelija: Ympäristönsuojelutarkastaja Veera Kajanus,
puh 040 568 2619

1. ASIA

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 § mukainen ympäristölupa ulkona sijaitsevaa ampumarataa varten ja aloittamislupa ennen lupamääräyksen lainvoimaisuutta (YSL 199 §).

Kiuruveden riistanhoitoyhdistys hakee Haapakummun ampumaradalle toistaiseksi voimassaolevaa ympäristölupaa ulkona sijaitsevalle ampumarata-toiminnalle.

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

Ampumaratatoiminnalle haettiin lupahakemuksen täydennyksessä 11.6.2021 aloittamislupaa ennen lupapäätöksen lainvoimaiseksi tuloa ja esitettiin, että vakuutta ei tarvita.

2. HAKIJA

Kiuruveden riistanhoitoyhdistys

Rekisterinumero: 74227

Y-tunnus 0829030-5 (Erityislainsäädäntöön perustuva yhdistys)

Yhteyshenkilö: Risto Juntunen

Osoite: Rantalantie 30, 74700 Kiuruvesi

Puhelin: 050 5349680

3. TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Ampumarata on metsästystä ja ammuntaa harrastavien käytössä harjoitusammuntaa ja aseiden kohdistusta varten. Alueella harjoitetaan ampumakokeita ja kilpailuja noin 4 kertaa vuodessa. Radalla ammutaan enintään 72 000 laukausta vuosittain.

Ampumarata sijaitsee Kiuruveden kaupungin Remeskylässä Ampumarata nimisellä tilalla (263-414-16-22) osoitteessa Haapakummuntie 62, 74700 Kiuruvesi. Ampumaradan koordinaatit ovat ETRS-TM35FIN N7062564 E481087.

Ampumarata (16:22) tilan omistaa Kiuruveden riistanhoitoyhdistys. Haulien leviämisalueelle ulottuvasta [REDACTED] tilasta ei ole tehty vuokrasopimusta, vaan maanomistaja on antanut kirjallisesti toistaiseksi voimassaolevan käyttöluvan toiminnalle. Toinen haulien leviämisalueella oleva kiinteistö on [REDACTED] tila, josta on tehty toistaiseksi voimassaoleva vuokrasopimus, joka jatkuu ympäristöluvan ollessa voimassa.

4. LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Tilalla harjoitetaan ampumaratatoimintaa. Edellinen ympäristölupa päättyi 31.12.2021.

Ulkona olevat ampumaradat ovat ympäristöluvanvaraista toimintaa ympäristönsuojelulain (527/2014) liitteen 1 taulukon 2 kohdan 14 a mukaan. Toiminnanaloittamislupaa ennen luvan lainvoimaisuutta haetaan ympäristönsuojelulain (527/2014) 199 § mukaan.

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on toimivaltainen lupaviranomainen valtioneuvoston ympäristönsuojelusta antaman asetuksen (713/2014) 2 § 13 a kohdan mukaan. Kiuruveden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimii Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristölautakunta.

5. HAKEMUKSEN VIREILLETULO

Hakemus on tullut vireille 27.5.2021 ja sitä on täydennetty 11.6.2021, 29.9.2021 ja 1.10.2021.

6. TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT, SOPIMUKSET JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Toiminnalle on annettu perustamislupa Kuopion lääninhallituksesta 7.6.1967 (Hirvi- ja haulikkorata). Haulikkoampumaradan käyttöönotto on hyväksytty Kuopion lääninhallituksen päätöksellä 30.6.1976.

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä on myöntänyt ampumaradalle ympäristöluvan 9.8.2011 ja se on tullut lainvoimaiseksi 20.9.2011. Ympäristölupa oli määräaikainen ja se päättyi 31.12.2021.

Haapakummun ampumarata on merkitty maaperän tilan tietojärjestelmään pilaantuneeksi alueeksi Pohjois-Savon ELY –keskuksen toimesta toiminnassa olevana ampumaratana, mikä aiheuttaa alueelle maankäyttörajoitteen.

Alueen maankäyttöä ohjaava tarkin kaava on Pohjois-Savon maakuntakaava 2030, jossa alue on merkitty maakunnallisesti merkittäväksi ampumaradaksi. Alueella ei ole yleiskaavaa.

Ampumarata ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella.

7. TOIMINNAN SIJAINTIPAikka JA YMPÄRISTÖ

Haapakummun ampumarata sijoittuu Kiuruveden kaupungin keskustasta noin 3,6 km:ä pohjoiseen, Salahmintien pohjoispuolelle. Rata sijaitsee mäellä ja maasto nousee noin 10 metriä ampumaradan pohjois-puolella ja laskee etelään Salahmin tielle päin. Alueen maaperä on hienoainesmoreenia. Radan ympäristössä on ojittamatonta metsämaastoa.

Ampumaradan lännen puoleiselle kiinteistöllä [REDACTED] on tehty alkukesästä 2021 metsähakkuuta.

Lähin vesistö on nimeämätön lampi 1,5 km:n etäisyydellä lounaispuolella.

8. ALUEET JA KOHTEET, JOIHIN TOIMINNALLA ON VAIKUTUKSIA

Lähin koulu sijaitsee noin 4 km:n päässä ampumaradasta Kiuruveden keskustassa. Muut koulut ja päiväkodit sijaitsevat yli 4 km:n etäisyydellä. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat alle 1 km:n etäisyydellä ampumasuuntaan nähden takana. Ampumaradasta noin 1,2 km:ä pohjoiseen sijaitsee Kiuruveden pienlentokenttä ja noin 1,6 km:n etäisyydellä Haapakummun moottoriurheilurata. Koneurakointi Aimo Tikkasen Viljonkallion maa-ainesalue sijaitsee noin kilometrin päässä radalta luoteeseen.

Ampumarata-alueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole arvokkaita luontokohteita tai erityisen arvokkaita kulttuurikohteita. Lähin luonnonsuojelualue on 1,9 km:n päässä sijaitseva yksityinen Vanttilammen metsä -luonnonsuojelualue. Ampumaradan lähistöllä olevien naapureiden tonteilla ei ole käytössä olevia talousvesikaivoja tai lähteitä 300 metrin säteellä hakijan teettämän kyselyn perusteella. Yli 300 metrin etäisyydellä on talousvesikaivoja. Ampumaradan eteläpuolella sijaitsee lähteitä lähimmillään 700 metrin etäisyydellä.

Muistutuksissa on kerrottu lähteestä, joka sijaitsee noin 200 metrin etäisyydellä ampumaradasta etelään ja talousvesikaivosta noin 300 metrin etäisyydellä radasta.

Lähin pohjavesialue sijaitsee 14,5 km:n etäisyydellä (Lapinsalo).

9. TOIMINTA

9.1. Yleiskuvaus toiminnasta

Radalla ammutaan enintään 72 000 laukausta vuosittain luotiloukkuihin, kumimatolla eristettyyn taustapenkkaan ja haulikkoradalla haulien leviämisalueelle. Kivääri- ja pistooliradoilla ammutaan enintään 6 000 laukausta vuodessa kummassakin ja haulikkoradalla 60 000 laukausta vuodessa.

Ympäristöluvassa 9.8.2011 ammontamäärät olivat enintään 6 000 laukausta pistooli- ja kivääriradoilla kummassakin ja noin 35 000 laukausta haulikkoradalla.

Kivääriradalla on käytössä äänieristetty ammontakoppi. Ampumarataa käyttävät Kiuruveden riistanhoitoyhdistyksen jäsenet ja heidän luvallaan

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

muut metsästyksen harrastajat ja ampumaharrastajat. Radalla pidetään lakisääteisiä ampumakokeita sekä noin neljä kilpailua vuodessa.

9.2. Ampumaradan rakenteet

Alueelle on rakennettu kivääriammuntarata (75 m ja 100 m) ampumakoppeineen. 75 metrin ampumakopissa on kaksi ammuntopaikkaa ja 100 metrin kopissa yksi ammuntopaikka. Ampumasuunta on luoteeseen. Paikoillaan ampuessa ammutaan luotiloukkuun ja liikkuvan maalin ammuntaa varten taustavalliin on asennettu kumimattorakenne.

Pistoolipaikalla ammunta tapahtuu 10 –paikkaisesta katetusta ja seinällisestä edestä avoimesta ampumakatoksesta. Ampumasuunta on pohjoiseen. Pistooliradan itäpuolella on suojavalli ja päädyssä taustavalli. Luotiloukut ovat metallia. Uutena radalle aiotaan tehdä 25 metrin ampumapaikkojen lisäksi 50 metrin pistooliradat. Näihin otetaan samanlaiset luotiloukut käyttöön. Tällöin osa 25 metrin paikoista puretaan. Ammunta tapahtuu olemassa olevasta ampumakatoksesta. Pistooli- ja kivääriratojen välillä ei ole suojavallia, joten ratoja ei voi käyttää yhtä aikaa.

Skeet –rata on puoliympyrän muotoinen ja radalla ammutaan kahdesta tornista heitettyjä kiekkoja. Ampumasuunta on lounaan ja koillisen välisellä sektorilla. Skeet –radalla haulit leviävät noin 200 metrin etäisyydelle ampumapaikasta ampumasektorille, mutta suurin osa putoaa 100-150 metrin etäisyydelle.

Trap –radalla on viisi ammuntopaikkaa, jotka sijaitsevat 1,5 metrin korkuisella penkalla. Kiekot lähetetään yhdestä lähetyskopista sähköisellä heittimellä. Ampumasuunta on lännen ja pohjoisen välisellä sektorilla. Trap –radalla haulit leviävät 250 metrin etäisyydelle ja suurin osa putoaa 100-200 metrin etäisyydelle.

Haulikkoradalla aloitettiin kompak –ammunta vuonna 2019. Ammunta tapahtuu vanhoilta ampumapaikoilta ja ampumasektori on samalla alueella skeet- ja trap –ratojen kanssa.

Haulikkoradalla on 2-3 metrin korkuiset suojavallit länsi- ja pohjoispuolella ammuntopaikasta.

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

9.3. Ampumaradan käyttö ja ammunta-ajat

Ampumarataa käyttävät Kiuruveden riistanhoitoyhdistyksen jäsenet ja heidän luvallaan muut metsästyksen harrastajat ja ampumaharrastajat. Radalla käytetään haulikoita, kiväärejä ja pistooleja.

Ampumaradalle haetaan käyttöajoiksi ma-pe klo 9-20, lauantaina klo 9-18 ja sunnuntaisin klo 12 – 18. Lisäksi haetaan lupaa käyttää rataa kilpailujen aikana sunnuntaisin klo 10-18. Kilpailuja on vuosittain noin 4 kpl.

Radan käyttö painottuu kesä- ja syyskaudelle. Arkisin rataa käytetään eniten ilta-aikaan.

Ampumarata on suljettu virallisina juhlapyhinä ja niiden aattoina.

9.4. Muut rakenteet

Alueella on pieni taukotupa.

Alueella on kaksi 660 litran ja yksi 240 litran jäteastia pahveille ja muoveille. Lisäksi on omat astiat metallijätteelle ja sekajätteelle.

Alueelle johtavalla tiellä on puomi, jonka päässä on punainen merkkilippu. Puomin ollessa ylhäällä merkkilippu näkyy varoituksena, että ampumarata on käytössä.

Aukiloajat ovat nähtävillä tuloliittymässä puomin kohdalla.

Varoitustauluja on sijoitettu ampumaradan ympärille.

9.5. Vesihuolto

Alueella ei käytetä vettä, eikä siellä ole vesivessaa tai muuta jätevettä tuottavaa laitosta. Alueella on kuivakäymälä, joka aiotaan poistaa käytöstä ympäristölupahakemuksen mukaan.

9.6. Jätteiden käsittely

Ampumaradalla syntyy seka-, pahvi- ja metallijätettä. Luodit kerääntyvät luotiloukkuihin ja kivääriradan taustavallin rakenteeseen. Haulit kerääntyvät haulikkoradalle ratarakenteeseen. Ampumaradalla syntyvät jätteet lajitellaan ja toimitetaan asianmukaiseen jatkokäsittelyyn.

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

Alueella on 660 litran ja 240 litran jäteastiat pahveille ja patruunoiden rasioille. Muovit ja muovihylsyty kerätään omaan 660 litran astiaan. Metallihylsyty kerätään omiin astioihin. Osa hylsyistä menee uudelleen lataukseen. Paperit ja pahvit viedään kierrätykseen tai polttoon ja muovijätessäiliö tyhjennetään paikallisen jäteyrittäjän toimesta. Muulle jätteelle on keräysastia, joka tyhjennetään tarvittaessa.

Jätelaji	Määrä kg/ vuosi	Toimituspaikka
Maalitaulut	50	Erkki Kastari Ky
Patruunoiden pakkaukset	50	Erkki Kastari Ky
Muoviset haulikupit	20	Erkki Kastari Ky
Hylsyty	400	Erkki Kastari Ky
Muu metalliromu	28	Reteko Oy
Sekajäte	100	Erkki Kastari Ky

10. TOIMINNAN AIHEUTTAMAT PÄÄSTÖT JA VAIKUTUKSET YMPÄRISTÖÖN

10.1. Päästöt maaperään, pohjavesiin ja pintavesiin sekä niiden ehkäisy

Ampumarata toiminta kuormittaa ympäristöä pääasiassa ympäristölle haitallisia metalleja sisältävien haulien ja luotien kautta. Luotien merkittävimmät haitta-aineet ovat lyijy, kupari, antimoni ja sinkki. Haulien merkittävimmät haitta-aineet ovat lyijy ja antimoni. Metallit voivat hitaasti liueta ja kulkeutua pinta- ja pohjavesiin.

Hakemuksessa on esitetty, että Haapakummun ampumaradan päästöpotentiaali on kohtalainen perustuen Kajanderin ja Parrin 2014 esittämään arviointitapaan. Pintavesiriski on arvion mukaan pieni. Ampumaradalta ei arvioida kulkeutuvan raskasmetalleja pintavaluntana merkittävässä määrin ampumarata-alueen ulkopuolelle. Myös ampumaradan toiminnasta aiheutuvan riskin pohjavedelle arvioidaan pieneksi.

Hakemuksessa esitetään, että jatkossa ampumaradan imeytysaltaista analysoidaan metallien liukoiset pitoisuudet ja lyijyn osalta biosaatava pitoisuus.

Ampumarata ei sijaitse pohjavesialueella eikä pohjaveden tarkkailua ole tehty. Hakemuksen riskitarkastelussa todetaan, että vähäistä lyijyn liukenemista sadevesien mukana voi tapahtua, mutta pitoisuudet laimenevat nopeasti alueen ulkopuolella. Koska kaivoja ei ole 300 metrin säteellä radasta, ei altistumista maaperän haitta-aineille pinta- tai

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

pohjaveden välityksellä tapahdu. Pohjavesiriskin arvioidaan olevan pieni. Mahdollisten vaikutusten arvioidaan olevan paikallisia ja vähäisiä.

Yhteenvedona hakemuksessa todetaan, että ampumarata on määritelty matalan ympäristöriskin kohteeksi. Ulkopuoliset vedet eivät pääse virtaamaan ampumarata-alueelle, koska rata sijaisee rinteen yläosassa eikä rata-alueelle laske oja. Lisäksi kuormitusta vähennetään luotiloukkurakenteilla.

Ramboll Finland Oy on vuonna 2011 tutkinut maaperää ja vuonna 2014 valvonut kivääri- ja pistooliratojen taustavallien puhdistusta. Kunnostus toteutui tavoitteiden mukaisesti ja ja haitta ympäristölle ja terveydelle saatiin poistettua. Jatkotoimenpiteille ei jäänyt tarvetta.

Tutkimusraportissa on todettu, että haulikkoradan maanmuokkausta ja ojitusta tulee välttää, jotta haitta-aineet eivät lähde alueelta liikkeelle. Kunnostus- tai suojaustoimenpiteitä ei ole nähty tarpeelliseksi haulikkoradan osalta. Alue tulee kunnostaa toiminnan loputtua. Haulikkoradan tämänhetkinen kuormitus on noin 20,3 tonnia lyijyä.

Tarkkailua on tehty viime vuosina radan kahdesta imeytysaltaasta. Ojien kuivuuden takia radalta lähtevän veden näytteitä ei ole juuri saatu otettua. 2020 saadussa näytteessä kuitenkin lyijy- ja nikkelipitoisuudet alittivat ympäristölaatunormin, mutta kokonaispitoisuudet eivät ole suoraan verrattavissa ympäristölaatunormiin, koska Valtioneuvoston asetuksessa vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista (1022/2006) pitoisuusraja on annettu lyijyn biosaatavan osuuden raja-arvona. Imeytysaltaiden metallipitoisuudet ovat vaihdelleet 2010-2020 tarkkailuajanjaksolla.

10.2. Melu ja sen torjunta

Ampumaratatoiminnassa yleisesti käytettyjen melurajojen mukaan melutaso ei saa ylittää A-painotettua enimmäistason impulssiakavakiolla (L Almax) määritettyä 65 dB:ä asumiseen käytettävillä alueilla ja oppilaitoksia palvelevilla alueilla eikä 60 dB:ä taajamissa ja taajamien välittömässä läheisyydessä sijaitsevilla virkistysalueilla, hoitolaitoksia palvelevilla alueilla, loma-asumiseen käytettävillä alueilla ja luonnonsuojelualueilla.

HMMT Partmers Oy teki Haapakummun ampumaradalle ympäristömeluselvityksen mallilaskennan avulla 9.12.2020. Mallilaskennalla tuotetaan pitkänajan melutilannetta edustava tulos melumittausten mittauspäivää edustavan tuloksen sijaan. Metsän ääntä vaimentavaa vaikutusta ei ole huomioitu mallinnuksessa, joten

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

metsähakkuut eivät vaikuta tuloksiin. Tarkastelun ulkopuolelle on jätetty kaksi kiinteistöä, jotka hakijan tietojen mukaan eivät ole käytössä. Meluselvityksen mukaan ohjearvo 65 dB:ä ylittyy viidellä kohteella 1-3 dB:ä ammuntopaikasta ja -lajista riippuen. Arvion mukaan ampumaratamelun häiritsevyyteen tulee puuttua joko toiminta-aikojen rajoittamisella tai rakenteellisin meluntorjuntakeinoin.

Vanttilammen metsän luonnonsuojelualue sijoittuu melumallinnuksen perusteella 60 dB:n rajalle.

Hakija esittää, että 75 m:n ampumakoppiin lisätään seinäkkeet, joilla torjutaan melua, niin ettei arvot enää ylitä tältä paikalta. 100 m:n ammuntopaikoista meluarvot eivät ole ylittyneet. Sen jälkeen ohjearvot ylittyvät ainoastaan skeet -ammunnassa. Ohjearvojen ylityksiä on kolmella kohteella 1-3 dB verran. Koska ylitykset ovat lieviä, hakija esittää että melun häiritsevyyteen puututaan toiminta-ajoilla rakenteellisen meluntorjunnan sijaan. Meluarvoja noudattamalla käyttöajat voisivat olla 7-22, mutta hakijan esittämät aukioloajat ovat tätä suppeammat ja rajaavat melun vaikutusta, niin ettei siitä aiheudu kohtuutonta rasitusta naapureille. Haulikkoradan meluntorjuntarakenteiden rakentaminen on kiväärirataa haastavampaa, joten hakija ei näe niiden rakentamista kohtuullisena haittaan nähden.

Toiminta on aktiivisinta kesällä ja syksyllä ja arkipäivisin rataa käytetään pääasiassa iltaisin.

10.3. Liikenne

Ampumaradalla liikennöivät lähinnä henkilöautot. Toiminnasta aiheutuva liikennemäärä on noin 10 henkilöautoa päivittäin.

10.4. Vaikutukset luontoon ja luonnonsuojeluarvoihin

Toiminnalla ei ole vaikutuksia luonnonsuojeluarvoihin. Suurimmat vaikutukset kohdistunevat alueen eläimistöön melun muodossa.

10.5. Vaikutus ilmanlaatuun

Alueella on normaali liikenteen aiheuttama pakokaasujen vaikutus.

11. PARAS KÄYTTÖKELPOINEN TEKNIikka

Haitta-aineiden riskinhallintatoimet on suunniteltu ampumaratojen BAT -raportin (Kajander ja Parri 2014) ja siinä esitetyn pisteytyksen mukaisesti.

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

Pisteytyksen perusteella Haapakummun ampumarata sijoittuu matalan ympäristöriskin luokkaan ja riskinhallintatoimet on suunniteltu sen mukaiseksi. Käytössä on luotiloukkurakenteet, joilla vähennetään ympäristökuormitusta.

Melun leviämisen kannalta radat on sijoitettu niin, että ampumasuunnassa ei ole asuin- tai lomarakennuksia. Kivääriradalla melua hallitaan lisäksi ampumakatoksilla. Lisäksi 75 m:n ammentakopin meluntorjuntarakenteita tullaan parantamaan.

12. TIEDOT TOIMINNAN JA SEN VAIKUTUSTEN TARKKAILUSTA

12.1. Käyttötarkkailu

Käyttötarkkailua suoritetaan lajikohtaisten laukaisumäärien ja toiminta-aikojen seurannalla sekä rakenteiden kunnon seurannalla.

12.2. Päästötarkkailu

12.2.1 Pohjaveden tarkkailu

Pohjaveden tarkkailusta ei ole esitetty suunnitelmaa hakemuksessa.

12.2.2 Pintavesien tarkkailu

Pintavesien tarkkailua esitetään tehtäväksi 3 vuoden välein nykyisistä näytteenottopisteistä eli kahdesta ampumarata-alueen altaasta sekä kahdesta ampumaradan etäläpuoleisesta ojapisteestä.

Näytteistä analysoidaan seuraavat ominaisuudet sekä liukoiset- että kokonaispitoisuudet: lyijy- (pb), kupari- (Cu), arseeni- (As), sinkki- (Zn) ja antimonipitoisuus (Sb), lämpötila, happipitoisuus, sähkönjohtavuus, pH, kiintoaine, DOC, väriluku ja sameus. Lyijyn pitoisuus määritetään myös biosaatavassa muodossa. Hakija esittää, että tarkkailutulosten perusteella tarkkailutiheyttä voidaan myöhemmin muuttaa valvontaviranomaisen hyväksymällä tavalla.

12.2.3 Maaperäntarkkailu

Maaperäntarkkailusta ei ole esitetty suunnitelmaa hakemuksessa.

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

12.2.4 Melumittaukset

Ampumaradan aiheuttamaa melua seurataan laukaisumäärien perusteella sekä huolehtimalla ampuma-aikojen noudattamisesta.

Ympäristölupahakemukseen on liitetty melumallinnukset.

12.3. Raportointi

Käyttötarkkailua suoritetaan lajikohtaisten laukaisumäärien ja toiminta-aikojen seurannalla sekä rakenteiden kunnon seurannalla.

13. POIKKEUKSELLISET TILANTEET JA NIIHIN VARAUTUMINEN

13.1. Toimet onnettomuuksien estämiseksi

Hakijan arvion mukaan ampumaradan toiminnassa ei aiheudu sellaisia poikkeuksellisia tilanteita, jotka johtaisivat toiminnan aiheuttamien ympäristövaikutusten lisääntymiseen.

13.2. Toimet onnettomuus- ja häiriötilanteiden aikana

Hakijan arvion mukaan ampumaradan toiminnassa ei tapahdu sellaisia poikkeuksellisia tilanteita, jotka johtaisivat toiminnan aiheuttamien ympäristövaikutusten lisääntymiseen.

14. LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

14.1. Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksesta on kuulutettu Kiuruveden kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla sekä Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän internetsivuilla 13.10.–22.11.2021. Kuulutuksen julkaisemisesta on ilmoitettu 13.10.2021 ilmestyneessä Kiuruvesi -lehdessä. Kuulutuksesta on annettu tieto erikseen niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee. Lista asianosaisista käy ilmi asiapapereista.

14.2. Tarkastukset, neuvottelut ja katselmukset

Hakemuksen ja muistutuksissa tulleiden tietojen täsmentämiseksi ampumarata-alueelle on tehty maastotarkastus 16.12.2021. Muistio tarkastuksesta kuvaliitteineen on liitetty ympäristölupa-aineistoon.

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

14.3. Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunto kunnan terveydensuojeluviranomaiselta sekä Itä-Suomen poliisilaitokselta. Lisäksi muistutuksissa tulleiden tietojen perusteella lausunto on pyydetty Pohjois-Savon ELY -keskukselta sekä uudelleen Itä-Suomen poliisilaitokselta. Lausunnot on liitetty hakemusaineistoon.

Kunnan terveydensuojeluviranomaisen lausunto saapui 22.11.2021. Lausunnossa on todettu seuraavaa:

Lähin asuinkiinteistö sijaitsee ampumarata-alueelta noin 300 m etelään. Lähimpien kiinteistöjen kaivot tulisi kartoittaa ja veden laatua seurata 300 m päästä toiminta-alueesta.

Toiminnan aiheuttamat meluhaitat voidaan arvioida jäävän vähäisiksi. Mikäli toiminnasta epäillään aiheutuvan meluhaittaa, tulisi toiminnanharjoittaja velvoittaa selvittämään melutaso mittauksin lähimmissä häiriintyvissä kohteissa.

Terveysvalvonnalla ei ole hakemuksesta muuta huomautettavaa.

Itä-Suomen poliisilaitoksen lausunto saapui 20.10.2021. Lausunnossa on todettu seuraavaa:

Poliisilaitos on perehtynyt hakemusasiakirjoihin. Poliisilaitoksella ei ole mitään huomautettavaa ympäristölupahakemuksen suhteen.

Itä-Suomen poliisilaitoksen täydennyslausunto saapui 13.1.2022. Lausunnossa todetaan muun muassa seuraavaa:

Poliisilaitos ei voi lausunnossaan arvioida haulien leviämistä hiekkatielle. Lähtökohtaisesti ammuntojen turvallisuus ei ole voinut perustua metsän olemassaoloon vaan suoja-valleihin, ampumasektorin valintaan ja riittäviin etäisyyksiin kohteista, joille ammunasta voisi olla haittaa tai vaaraa.

Pohjois-Savon liiton lausunto saapui 25.10.2021. Lausunnossa todetaan seuraavaa:

Pohjois-Savon liitolla ei ole maakuntakaavoituksen kannalta huomautettavaa Kiuruvedellä sijaitsevan Haapakummun ampumaradan ympäristölupahakemuksen suhteen. Haapakummun ampumarata on voimassa olevassa maakuntakaavassa osoitettu ampumaradan

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

kohdemarkinnällä, kuten lupahakemuksen liitteenä olevassa hankesuunnitelmassa on maakuntakaavatilanne oikein kuvattu

Pohjois-Savon ELY -keskuksen lausunto saapui 10.1.2022. Lausunnossa todetaan muun muassa seuraavaa:

Melutaso ei saa ylittää Valtioneuvoksen asetuksen mukaisia melutasoja 65 dB asumiseen käytettävillä alueilla ja 60 dB loma-asumiseen käytettävillä alueilla. Kaikki alueen kiinteistöt on huomioitava melualueella. Ampumarataoppaan ohjeen mukaan Haapakummun ampumaradan meluntorjuntatarve on tasolla ”keltainen”, jolloin melua tulee torjua rakenteellisilla ratkaisulla ja/tai käyttöaikoja rajoittamalla. Pohjois-Savon ELY -keskuksen mukaan on tärkeää tehdä melumittaukset melumallinnuksen tueksi. Esitetyt ampuma-ajat ovat kohtuullisen laajat huomioiden mallinnuksen mukaan tapahtuvat melurajojen ylitykset. Tavoitteena tulisi jatkossakin olla asetuksen mukaisien meluraja-arvojen noudattaminen. Ohjearvot voivat kuitenkin olla tavoitteellisia. Ympäristöluvassa tulisi velvoittaa melumittausten tekeminen lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Tulosten perusteella valvontaviranomainen voi tarvittaessa antaa lisämääräyksiä melun vähentämiseen liittyen. Melumittaukset tulee tehdä sen jälkeen, kun kivääriammuntakopit on äänieristetty. Melumittaukset tulee uusia määräjain.

Jos meluvalleja ei esitetä rakennettavan, tulee ampuma-aikoja lupapäätöksessä rajata haetusta. Radan tulisi olla jatkossakin yhtenä päivänä viikossa kiinni. Kilpailujen osalta voidaan sallia poikkeus. Arki-iltojen ammunta-aikojen rajoittamista on harkittava, kuten perjantaisin ammunta loppuisi klo 19. Ilman meluvallia ampuma-ajat ja ampumamäärät ovat liian suuria.

Lupaviranomaisen tulisi kysyä haulien leviämisestä tielle poliisiviranomaiselta, koska kyseessä on turvallisuusasia.

Hakkuuaukealla olevan lähteen veden laatu on syytä tutkia ainakin kertaluonteisesti. On mahdollista, että haulien levämisalueelta vesi virtaa kohti lähdettä. Ampumaradalla olevien imeytyslaitteiden vedenlaadun tutkimista ELY -keskus pitää tarpeettomana. Seisovasta vedestä otettu näyte ei anna edustavaa kuvaa alueen pintavesien tilasta. Alueella virtaavista ojista vesinäytteet on syytä ottaa mieluiten vuosittain, mutta vähintään joka toinen vuosi.

Kohteessa on tehty vuonna 2011 Ramboll Finland Oy:n puolesta maaperätutkimuksia ja todettu, että haulikkoradalla ei ole maaperän kunnostustarvetta nykyisellä käytöllä. Kivääri- ja pistooliratojen

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

taustapenkat on kunnostettu vuonna 2014. Raportin mukaan haulikkoradan maaperä tulee kunnostaa toiminnan loppuessa. Pohjois-Savon ELY -keskuksen näkemyksen mukaan puhdistustarpeen arviointi tulee päivittää säännöllisin väliajoin (10-20 vuoden välein).

Hakija mainitsi hakemuksessaan, että ampumarata-alue ja haulien leviämisaalue katsotaan ratarakenteeksi. Määritelmää soveltaminen ei saa johtaa tilanteeseen, jossa ympäristönsuojelulain säännökset syrjäytettäisiin tietyillä alueilla. Ratarakenteiden haitta-ainepitoisuuksien tutkiminen 10-20 vuoden välein tulee tehdä Vna:n 214/2007 mukaisesti. Maaperän pilaantumisen ohjearvojen soveltaminen on kunnostustarpeen arvioinnissa perusteltua, koska kyseessä on ELY -keskuksen mukaan maaperä.

Ampumaratoiminnan lopettamiseen liittyen on hyvä laatia suunnitelma, miten lopettamiseen liittyvät toimet rahoitetaan ja mitä toimet pitävät sisällään. Suunnitelmassa on myös hyvä käydä ilmi, kuinka säännöllisin väliajoin tehtävä maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arviointi rahoitetaan.

Ympäristökuormitusta voidaan vähentää käyttämällä ekokiekkoja ja haulimateriaalien valinnalla.

14.4. Muistutukset ja mielipiteet

Kuulutusaikana saapui neljä muistutusta. Muistutukset on liitetty hakemusaineistoon.

Muistutuksessa [REDACTED] 22.11.2021 todetaan aukioloajoista, haulien leviämisestä ja melusta muun muassa seuraavaa: haulikkoammunnan laukausten määrä kasvaa runsaasti, joten toiminta-aikoja on rajoitettava. Alkukesästä 2021 naapurikiinteistöillä on tehty avohakkuut ja sen seurauksena haulit leviävät Varttimäentielle. Melun leviämisestä todetaan, että kivääriradan ammutakopeista on tehtävä paremmat ja haulikkoradan ympärille on rakennettava kolmelle sivulle maavallit tai rata on suljettava kokonaan ja ammunta siirrettävä Hanhilammen ampumaradalle, jonne on 25 km matkaa.

Muistutuksessa [REDACTED] 22.11.2021 todetaan aukioloajoista, melusta ja haulien leviämisestä muun muassa seuraavaa: Haulikkoammunta kaksinkertaistuu, päivittäin laukauksia tulee 300 kpl. Paras ratkaisu olisi siirtää haulikkoammunta Hanhilammen ampumaradalle lisälmeen. Aukioloajat ovat kohtuuttomia ja aukioloaikoja tulee olla viikolla vain muutamana päivänä ja sunnuntaisin radan tulee olla kiinni.

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

Ympäristölautakunnan täytyy vaatia rakenteellisia ratkaisuja ampumaradan melun hallintaan. Muistutuksessa vaaditaan korkean maavallin rakentamista länsi, etelä ja itälaidalle haulikkorataa. Alkukesästä 2021 tehtyjen metsähakkuiden seurauksena haulit leviävät Pieni-Varttimäentielle aiheuttaen vaaraa.

Muistutuksessa [REDACTED] 22.11.2021 todetaan lähteestä ja meluista ja puuttuvasta asuinkiinteistöstä muun muassa seuraavaa: Noin 200 metrin päässä ampumaradasta sijaitsee luonnonsuojelulain mukainen 10 - kohde eli lähde. Alueen avohakkuun jäljiltä lähteen ympäristö on jätetty hakkaamatta. Ampumarata viettää lähteen suuntaan ja tuleva maaperän muokkaus istutusta varten lisää haitta-aineiden liukenemista. Muistuttajan kiinteistöllä melu on lisääntynyt hakkuiden myötä pohjois- ja luoteistuulella. Melumallinnus ei riitä vaan kiinteistöllä on tehtävä melumittaukset edellä mainittujen tuulensuuntien vaikutusaikana ja lumettomaan aikaan, jolloin ammontakin nykyisin tapahtuu. Muistuttajan kiinteistöllä on kaksi vakituista asuntoa, joista vain toinen on mainittu hakemuksessa.

Muistutuksessa [REDACTED] 22.11.2021 todetaan melusta, maaperän ja vesistöjen pilaantumisesta ja hakemuksen puutteista muun muassa seuraavaa: Ampumaradan kiinteistö sijaitsee 300 m etäisyydellä muistuttajan omistamasta [REDACTED] a tila on vapaa-ajan käytössä. Hakemuksessa asunto ja sen porakaivo on jätetty kokonaan huomioimatta. [REDACTED] alueella sijaitsee myös toinen asunto, jota ei ole huomioitu hakemuksessa. Lähde hakkuualueella on jätetty huomioimatta hakemuksessa eikä hakkuiden vaikutuksia meluun ja haulien leviämisalueeseen ole huomioitu. Melu lisääntyisi aukioloaikojen laajentuessa ja laukaisumäärien lisääntyessä, joten muistutuksessa on vaadittu, että aukioloaikoja säännöstellään ja kohtuullistetaan, sekä lopetetaan ympäristön pilaaminen. Virheelliset tiedot on korjattava ja huomioitava ne asian käsittelyssä.

Melun vaikutusta muistuttajan kiinteistölle ei ole huomioitu, rakennus- ja piha-alue on noin 350 metrin päässä. Haulikkoammunnan meteli on lisääntynyt kesällä 2021. Melu on huomattava haitta asuinviihtyisyyden sekä kiinteistön arvon kannalta. Melumallinnus on tehty ilman melumittauksia ja metsät hakattu kesän ja syksyn 2021 aikana. Mittausten mallinnuksessa alue jää punaiselle 70-75 dB kun loma-asuntoalueella se pitäisi olla alle 60 dB. Muistutuksessa on vedottu naapurussuhdelain 17 § ja kohtuuttomaan haittaan, mikä ampumaradan toiminnasta tulee erityisesti ilta- ja viikonloppu-aikaan ja keväisin ja kesäisin. Muistutuksessa vaaditaan, että laukaisumääriä ei saa lisätä. Jos haulikkoammusta aiheutuva haitta jatkuu, tulee toiminta lopettaa ja siirtyä käyttämään

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

Hanhilammen ampumarataa. Ammuntaa saa olla vain neljänä päivänä viikossa ja sunnuntaisin ja maanantaisin radan on oltava kiinni ja lisäksi kolmantena vapaavalintaisena päivänä radan on oltava kiinni. Rata voi olla auki ti-ke 15-21 ja pe-la 13-17. Lisäksi sunnuntaisin enintään 5 kilpailupäivää vuodessa klo 10-15. Haulikkoammunta vain kaksi kertaa viikossa ja jos melurajoihin ei mittauksissa päästä, on ammunta lopetettava. Melumittaukset on tehtävä kiinteistöillä. Jos rata on auki viitenä päivänä viikossa, tulee radan olla 4 viikkoa kiinni esim. juhannuksesta lähtien.

Haulit leviävät laajalle alueelle. Merkitsemätön lähde sijaitsee hakkuualueen reunassa. Metsähakkuut lisäävät haitta-aineiden leviämistä ja liukenemista. Valumavedet valuvat osittain lähteen kautta Salahmintielle päin. Alueen kiinteistöillä on vedenotto-oikeus lähteestä. Vedet valuvat Karsikkoaholla olevaan lampeen, jonka käytöstä ei ole kysytty lammen omistajilta kaivokartoituksen yhteydessä. Haapakumpu tilan kaivoa ei ole hakijan toimesta tutkittu. Muistuttaja on kertonut kaivokyselyn yhteydessä lähteestä, jota ei ole mainittu hakemuksessa.

Haulikkoradan puhdistustarpeen arviointi on tarpeen. Haulikkoradan toiminta aiheuttaa maaperän pilaantumista ja ympäristöön pääsee lyijyä, antimonია ja arseenia. Haulikkoammuntaa on vähennettävä ympäristön pilaantumisen vuoksi. Lyijyä kertyy maaperään joka vuosi lisää.

Virheellisiä tietoa hakemuksessa on puuttuvat tiedot kahdesta rakennuksesta ja lähteen merkitseminen. Hirvinauhat ja varoituskyltit puuttuvat Pieni-Varttimäen tien luonta.

14.5. Hakijan vastine

Hakijalle varattiin mahdollisuus antaa vastine annettuihin lausuntoihin. Vastine on liitetty hakemusaineistoon.

Kiuruveden riistanhoitoyhdistys toteaa 17.12.2021 saapuneessa vastineessa muun muassa seuraavaa:

Haapakummun ampumarata on arvioinnissa sijoitettu luokkaan, jossa altistuvia voi olla yli 10 kpl, joten kahden lisäkiinteistön huomioiminen ei vaikuta ympäristölupahakemuksessa esitettyyn ampumaratojen BAT-raportin mukaiseen melun torjuntatarpeen arviointiin. Asuinrakennusten asukasmääriä ei ole selvitetty, vaan Haapakummun ampumarata on sijoitettu meluntorjunnan tarpeen arviointitaulukossa suoraan suurempaan luokkaan, jossa altistuvia voi olla yli 10. Ottaen huomioon Haapakummun ampumaradalle haettava laukausmäärä, ohjearvojen

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

ylitysten suuruus ja altistuvien määrä (yli 10), sijoittuu Haapakummun ampumarata luokkaan, jossa ampumaratamelun häiritsevyyteen suositellaan vaikuttavan joko meluntorjuntarakenteilla tai käyttöajoilla.

Radasta eteläkaakkoon sijaitseva rakennus on melumallinnuksen perusteella skeet- ja trap ammunnessa meluvyöhykkeelle 65...70 dB. Luotiaseratojen osalta ohjearvojen ylityksiä ei tapahdu. Maanmittauslaitoksen aineistojen mukaan ko. kohde on vakituinen asunto ja hakija esittää, että koska kyseessä on yksittäinen loma-asuntokäytössä oleva kohde vakituisen asutuksen joukossa, sovelletaan ko. kohteeseen vakituisen asumiseen käytettävien alueiden melun ohjearvoja. Hakija haluaa kuitenkin tuoda ilmi, että vaikka ko. kohteeseen sovellettaisiin loma-asumiseen käytettävien alueiden ohjearvoja, ottaen huomioon Haapakummun ampumaradalle haettava laukausmäärä, ohjearvojen ylitysten suuruus ja altistuvien määrä, sijoittuu Haapakummun ampumarata luokkaan, jossa ampumaratamelun häiritsevyyteen suositellaan vaikuttavan joko meluntorjuntarakenteilla tai käyttöajoilla.

Melun ohjearvojen täyttyminen antaa lähtökohtaisesti oikeuden harjoittaa ammuntaa klo 7-22 välisenä aikana (Ympäristöministeriö 2012) ja hakemuksessa esitetyt toiminta-ajat ovat huomattavasti tätä suppeammat. Lisäksi hakija haluaa tuoda ilmi, että hakemuksessa esitetyt käyttöajat ovat maksimikäyttöaikoja ja käytännössä radalla ei ole toimintaa aina käyttöaikojen niin salliessa.

Maavallien rakentamista hakija pitää kohtuuttomana huomioiden kustannusten suuruutta haittaan nähden, kun käyttöaikoja on jo rajoitettu hakemuksessa ja kun huomioidaan laukaisumäärät ja melulle altistuvien määrä.

Kivääriradalla on ammutakopit, joiden eristystä parannetaan niin, ettei kivääriammunnasta aiheudu jatkossa meluarvojen ylityksiä.

Terveystarkastajan lausumaan melusta hakija toteaa, että koska melun mittaustulokset edustavat aina vain juuri mittauspäivänä ja mittaushetkellä esiintyneitä tilanteita ja olosuhteita ja melutaso voi vaihdella huomattavasti paitsi mittauspäivän myös yhden mittausjakson aikana riippuen sääolosuhteista, on Haapakummun ampumaradan melua selvitetty melumallinnuksella, jolla voidaan tuottaa pitkän ajan melutilannetta edustava tulos, joka vastaa mahdollisimman hyvin määritellyissä sääolosuhteissa pitkän ajan kuluessa tehtyjen monien melumittausten kokonaistulosta. Mallinnus kuvaa näin ollen paremmin

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

radan pitkän ajan melutilannetta kuin yksittäiset melumittaukset, eikä näin ollen voida katsoa perustelluksi selvittää melua mallinnuksen lisäksi mittauksin.

Muistutuksessa esiin tuotujen alueella tehtyjen metsähakkuiden osalta hakija toteaa, että haulien leviämisalueista on tehty maanomistajien kanssa sopimukset alueiden käytöstä haulien leviämisalueena. Ampumaratakiinteistöllä sijaitsevaa, ampumaradan ja Iso Varttimäelle johtavan tien välissä olevaa puustoa ei ole hakattu. Muistutusten liitteeseen 1 piirretty haulien laskennallinen leviämisalue on virheellinen, eikä vastaa hakemuksessa esitettyä. Laskennallinen leviämisalue ei ulotu liitteessä esitetyllä laajuudelle Iso Varttimäelle johtavan tien eteläpuolelle. Mikäli liitteeseen merkitty metsähakkuiden alue pitää paikkansa, sijoittuu se vain pieneltä osin haulien leviämisalueelle.

Metsähakkuiden vaikutuksesta melun lisääntymiseen muistuttajien kiinteistöillä hakija toteaa, että melumallinnuksessa ei ole huomioitu puuston melua vaimentavaa vaikutusta, eivätkä metsähakkuut näin ollen vaikuta melumallinnuksen tulosten oikeellisuuteen. Melumallinnuksen tuottama tulos vastaa äänen etenemistä suosivia sääolosuhteita, eli käytännössä heikkoa-kohtalaista myötätuulta melulähteestä altistuvia kohteita kohden (Lahti ja Markula 2016). Mallinnus siis kuvaa melua niissä olosuhteissa, joissa yksi muistuttaja haluaa mittaukset kiinteistöillään tehtävän. Käytännössä mittausten suorittaminen siten, että tuuliolosuhteet ovat otolliset kaikilla lähimmillä kohteilla on hyvin haastavaa. Mallinnus kuvaa paremmin radan pitkän ajan melutilannetta kuin yksittäiset melumittaukset, eikä näin ollen voida katsoa perustelluksi selvittää melua mallinnuksen lisäksi mittauksin.

Terveystarkastajan lausumaan kaivoista hakija toteaa, että ampumaradan lähiympäristön kaivot on kartoitettu helmikuussa 2021 lähettämällä kirje ampumarata-alueen keskipisteestä mitattuna alle 500 m päässä sijaitseville kiinteistöille, joilla Maanmittauslaitoksen kartta-aineiston perusteella sijaitsee asuin- tai lomarakennus (yhteensä 3 kohdetta). Saatujen vastausten perusteella pohjavettä ei käytetä talousvetenä 500 m etäisyydellä pohjaveden arviodussa virtaussuunnassa. Kaivokartoituksen tietojen perusteella kahdella radan eteläpuoleisella kiinteistöllä on porakaivo. Saatujen tietojen mukaan toinen kaivoista ei ollut kartoitushetkellä käytössä eikä toimintakunnossa. Toinen kaivo oli saatujen tietojen mukaan käytössä, mutta ei talousvesikäytössä. Hakemusvaiheessa ei ole nähty tarpeelliseksi ottaa näytettä porakaivosta, joka ei ole talousvesikäytössä. Mikäli näytteenotto kuitenkin nähdään tarpeelliseksi, toiminnanharjoittaja esittää, että näytteenotto voidaan

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

jatkossa suorittaa lähimmästä toimintakunnossa olevasta porakaivosta kertaluonteisesti muun radalla suoritettavan näytteenoton yhteydessä.

Yksityisen henkilön tekemään muistutukseen porakaivon vedenlaadun tutkimisesta hakija toteaa, että ko. kiinteistöltä saatiin kaivokartoitukseen vastaus, jonka mukaan kiinteistön porakaivo ei ole käytössä eikä toimintakunnossa. Mikäli kaivo on saatettu toimintakuntoon, hakija esittää, että siitä voidaan kertaluonteisesti ottaa näyte radalla suoritettavan muun tarkkailun yhteydessä.

Muistutukseen, jossa mainitaan ampumarata-alueesta 200 m päässä sijaitseva lähde, hakija toteaa, että muistutuksesta jää epäselväksi mitä siinä tarkoitetaan luonnonsuojelulain 10-kohteella. Mikäli muistuttaja on tarkoittanut metsälain 10 §, jolla on tarkoitus turvata erityisen tärkeitä elinympäristöjä metsätaloustoimilta, ei tähän liity ampumaradan sijainti 200 m päässä lähteestä. Ampumaradalla ei arvioida olevan vaikutusta lähteen luonnontilaan. Muistutuksessa esitetyn vastaisesti hakemuksen laatija ei ole kaivokartoituksen yhteydessä saanut tietoa ko. lähteestä. Mikäli lähteen vedenlaadun tutkiminen katsotaan tarpeelliseksi, hakija esittää, että lähteestä otetaan vesinäyte radan muun tarkkailun yhteydessä.

Karsikkoahon lampi on huomioitu ympäristölupahakemuksessa. Lampi sijaitsee 2 km päässä ampumaradasta ja valuma-aluemallinnuksen perusteella se on teoreettisesti radan lähin vastaanottava vesistö. Ampumaradalta ei kuitenkaan lähde laskuojaa eikä rata-alueelta ole karttatarkastelun perusteella suoraa ojayhteyttä lampeen. Ampumaradan pintavesivaikutuksia on tarkkailtu nykyisessä ympäristöluvassa määrätyn näytteenoton radan läheisistä ojista. Näytteenottotulokset on esitetty hakemuksessa.

Muistutukseen, jossa vaaditaan puhdistustarpeen arviota, hakija toteaa, että sekä luotiase- että haulikkoradalla on suoritettu Ramboll Finland Oy:n toimesta maaperätutkimuksia ja ratarakenteiden kunnostusta. Ramboll Finland Oy:n tutkimusraportin mukaan haulikkoradan alueella ei ole tarvetta erityisille kunnostus- tai suojaustoimenpiteille. Haapakummun ampumaradalle on nyt käsiteltävänä olevassa ympäristölupahakemuksessa tehty ampumaratojen BAT-raportin mukainen haitta-aineiden hallinnan tarpeen arviointi, jonka mukaan rata-alueen kunnostus on ajankohtaista toiminnan loputtua. Päästöjä ratarakenteisiin seurataan laukaussmäärien avulla. Lisäksi radalla on suoritettu ja esitetään jatkossa suoritettavaksi päästötarkkailua.

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

Muistutuksissa esitettyyn toiminnan siirtämiseen Hanhilammen ampumaradalle hakija toteaa, että nyt käsiteltävässä asiassa ei ole kyse Haapakummun ampumaradalla harjoitettavan toiminnan sijoittamisvaihtoehdoista vaan Haapakummun ampumaradan toiminnan ympäristöluvittamisesta.

Yhdessä muistutuksista tuodaan ilmi radasta aiheutuva terveyshaitta ja lähikiinteistöjen arvon lasku. Muistutuksesta ei käy ilmi mihin terveyshaittoihin siinä viitataan. Hakija haluaa tuoda ilmi, että ampumamelun haittavaikutukset liittyvät lähinnä elinympäristön viihtyisyyteen ja muita mahdollisia, terveyteen liittyviä vaikutuksia ei ole voitu tutkimuksin havaita (Kajander ja Parri 2014). Hakija edelleen toteaa, että hakemuksessa meluhaittaan on esitetty BAT-raportin meluntorjunnan tarpeen arviointisuosituksen mukaisesti vaikutettavan sekä rakenteellisella meluntorjunnalla ja käyttöajoilla siten, ettei siitä arvioida aiheutuvan naapurussuhdelaissa tarkoitettua kohtuutonta rasisusta. Muistuttajan arvio lomakiinteistön arvon laskusta ei ole ympäristölupaharkintaan vaikuttava asia.

Hakija ei nähnyt tarpeelliseksi antaa uutta lausuntoa koskien myöhemmin pyydettyjä Itä-Suomen poliisilaitoksen uutta lausuntoa ja Pohjois-Savon ELY -keskuksen lausuntoa koskien.

14.6. Täydennys hakemukseen

Ympäristölupa vietiin Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristölautakunnan käsittelyyn 17.2.2022 § 12. Lautakunta palautti ympäristöjohtajan ehdotuksella asian uudelleen valmisteluun, koska asian käsittely vaati lisäselvityksiä haulikkorataan liittyen.

Hakija toimitti 8.2.2022 täydennyksen, mikä on liitetty hakemusasiakirjoihin. Täydennyksessä on esitetty Suomen Metsästäjäliitto ry:n tekemä 3D-mallinnukseen perustuva haulien lentoratatarkastelu, jossa tarkennetaan haulien leviämisaluetta huomioiden ampumiskulmat ja maastonmuodot. Mallinnuksen perusteella haulien leviämisalue ei ulotu läheisille yksityisteille, kun käytetään mallinnuksessa käytettyä haulikokoa. Lisäksi hakija on esittänyt lisätietoa radan turvallisuuteen liittyen, esimerkiksi ampumakoppien ja heitinkoppien lukollisuudesta. Lisäksi täydennyksessä esitetään Haapakumpu-Varttimäki tieosuuskunnan kanssa tekemä käyttölupa sekä Kiuruveden erä- ja urheiluampujien ja Kiuruveden riistanhoitoyhdistyksen välisen vuokrasopimuksen sekä Kiuruveden erä- ja urheiluampujien ry:n vuosikokouksen pöytäkirja 2022.

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

Valmistelijan päätösehdotus:

15. YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN RATKAISU

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristölautakunta myöntää Kiuruveden riistanhoitoyhdistykselle ympäristönsuojelulain 28 §:n mukaisen ympäristöluvan ulkona sijaitsevalle ampumaradalle hakemuksessa esitetyllä Ampumarata -kiinteistölle (263-414-16-22) toistaiseksi voimassaolevana.

YSL (527/2014) 199 § mukainen toiminnanaloittamislupa myönnetään ampumaradalle (kivääri-, pistooli- ja haulikoradoille). Toimintaa voidaan harjoittaa 9.8.2011 myönnetyn ympäristöluvan määräysten mukaisesti, kunnes uusi ympäristölupapäätös on saanut lainvoiman.

Vakuutta ei vaadita, koska pitkäaikainen toiminta jatkuu entisenlaisena, kunnes uusi ympäristölupapäätös on saanut lainvoiman (YSL 527/2014).

Ampumaradalla saa harjoittaa ampumista seuraavilla radoilla:

- kiväärirata (75 m ja 100 m)
- Pistoolirata (50 m ja 25 m)
- Haulikkorata (skeet, trap ja kompak)

Luvan saajan on noudatettava toiminnassaan lupahakemuksessa esitettyä suunnitelmaa ja tässä lupapäätöksessä annettuja lupamääräyksiä.

15.1. Vastine lausuntoihin ja muistutuksiin

Kunnan terveydensuojeluviranomaisen lausunnossa todettiin, että lähimpien kiinteistöjen kaivot tulisi kartoittaa ja veden laatua seurata 300 metrin päästä toiminta-alueesta ja melumittaukset tulee tehdä tarvittaessa, jos melusta arvioidaan olevan haittaa. Lähialueen kaivot on kartoitettu ympäristölupahakemuksen yhteydessä, eikä kaivoja ole tiedossa 300 metrin säteellä, mutta lähin kaivo on muistutuksessa tulleiden tietojen mukaan noin 300 metrin etäisyydellä 100 metrin kivääriradan ampumakopista kaakkoon. Kaivojen ja lähteiden tarkkailusta on annettu lupamääräys 11. Ympäristöterveystarkastajan lausunnon vaatimukset koskien melumittauksia on huomioitu lupamääräyksissä 4 ja 5.

Pohjois-Savon liitolla ei ollut huomauttamista hakemukseen. Itä-Suomen poliisilaitoksen mukaan radan turvallisuudesta tulee huolehtia etäisyyksien, ampumasuuntien ja ratarakenteiden avulla tarpeen

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

vaatiessa. Haulien leviämisaalue ja radan turvallisuudesta huolehtiminen on tarkennettu 8.3.2022 tullessa täydennyksessä.

Pohjois-Savon ELY -keskuksen vaatimukset melurajoista ja aukioloaikojen rajoittamisesta on huomioitu lupamääräyksissä 1 ja 4 ja melumittausten tekeminen lupamääräyksessä 5. Maaperän tutkiminen ja riskinarvioinnin tekeminen on huomioitu lupamääräyksissä 9 ja 10. Lähteen ja ympäröivien ojen vedenlaadun tutkiminen on huomioitu lupamääräyksessä 11. Ympäristöystävällisempien haulimateriaalien ja kiekkojen käytöstä on annettu lupamääräykset 13 ja 8. Ampumaradan toiminnan lopettamisesta on annettu lupamääräys 19.

Muistutuksissa on tuotu esille vaatimukset melumittauksista ja huomautettu metsähakkuiden vaikutuksista meluun. Mallinnuksessa ei ole huomioitu metsää, joten mallinnus on pätevä myös metsähakkuiden jälkeen. Melumittauksista on määrätty lupamääräyksissä 4 ja 5. Muistutuksissa on tuotu esiin huoli haitta-aineiden liikkeelle lähdöstä metsän istutuksen yhteydessä. Hakija ei vastaa metsänistutuksista, joten ympäristöluvassa ei voida antaa määräyksiä sen osalta. Muistutuksissa tuotu huoli haitta-aineiden leviämisestä ympäristön vesistöihin on huomioitu lupamääräyksessä 11 määräämällä vesinäytteistä, joiden avulla voidaan seurata ampumaratatoiminnan vaikutusta pintavesiin.

Muistutuksissa on vaadittu haulikkoradan ympärille kolmelle sivulle riittävän suuret maavallit melun vähentämiseksi. Meluhaitan rajaamisesta on annettu lupamääräykset 4-7. Toiminnanharjoittajalla on oikeus päättää käyttämästään tekniikasta.

Muistutuksissa esitetyt vaatimukset aukioloajoista on huomioitu soveltuvien osin lupamääräyksessä 1, huomioiden melumallinnuksen tulokset. Jos haulikkoradalla ylitetään meluraja-arvot, tulee siellä noudattaa tiukempia aukioloaikoja. Jos melurajat ylittyvät melumittauksissa, hakijalla on mahdollisuus tehdä rakenteellisia muutoksia meluntorjumiseksi, jolloin haulikkorataa voi käyttää hakemuksessa esitettyjen aikojen mukaisesti kun melurajat alitetaan.

Haulikkoammunnan laukaisumääriä ei muistutusten perusteella rajoiteta vaan ammunhasta syntyvää meluhaittaa rajoitetaan määräyksillä meluraja-arvoista ja aukioloaikoja rajoittamalla (määräykset 1 ja 4).

Muistutuksissa on esitetty vaatimuksia haulikkoammunnan lopettamisesta alueella. Ympäristönsuojelulain (527/2014) 48 § mukaan ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää tämän lain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset. Kun radan toiminnassa noudatetaan

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

esitettyä suunnitelmaa ja ympäristölupapäätöksessä annettuja määräyksiä, täyttää toiminta nämä vaatimukset.

Muistutuksissa esiintuotua haulien leviämistä yksityistielle kiinteistöllä [REDACTED] on selvitetty hakijan toimesta täydennyksessä 8.3.2022. Täydennyksessä esitetyn 3D -mallinnuksen mukaan haulien leviämisalue ei yllä yksityisteille asti. Lupamääräyksessä 2 määrätään haulien leviämisalueen merkitsemisestä maastoon ja määräyksessä 14 käytettävästä haulien enimmäiskoosta, koska haulien koko vaikuttaa lentomatkaan. Tieto päätöksestä toimitetaan myös poliisihallitukselle, jotta ampumarataluvan myöntäjällä on ajantasainen tieto radan toiminnasta.

Muistutuksessa on kerrottu, että kiinteistöllä [REDACTED] (aiemmin ennen kiinteistöjen ositusta nimellä [REDACTED]) on vapaa-ajanasunto. Kiinteistöllä sijaitsevan rakennuksen käyttötarkoitus on tarkastettu Kiurveden kaupungin rakennustarkastajalta vakituisesti asutuksi asunnoksi (omakotitalo), joka on tällä hetkellä tyhjiällä. Näin ollen kiinteistön osalta noudatetaan vakituisen asunnon melurajaa (65 dB) tällä hetkellä.

Muistutuksissa esiintuotu lähde ja kaivo on huomioitu lupamääräyksessä 11. Muistutuksessa esiintuodut puutteet varoituskylteistä on huomioitu lupamääräyksessä 2. Haulikkoradan ympäristövaikutusten rajaamiseksi on annettu lupamääräys 13.

16. LUPAMÄÄRÄYKSET

TOIMINTA-AIKAA JA TOIMINNAN LAAJUUTTA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

1. Ampumaradalla saa ampua vuosittain seuraavasti, kun meluraja-arvoja noudatetaan:

ma-pe	klo 09.00-21.00
la	klo 09.00-18.00
su	klo 12.00-18.00

Yleisinä juhlapäyhinä ja niiden aattoina ampumaratojen käyttö on kielletty. Sunnuntaisin kilpailujen yhteydessä radan käyttö voidaan aloittaa klo 10.00 enintään viisi kertaa vuodessa.

Haulikkoradalla tulee noudattaa seuraavia ammunta-aikoja, jos meluraja-arvot ylittyvät yhdessäkään häiriintyvässä kohteessa:

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

ma-pe	klo 09.00-20.00
la	klo 10.00-18.00
su	klo 12.00-18.00

Haulikkoradan tulee olla suljettuna yhtenä päivänä viikossa, jos meluraja-arvot ylittyvät. Viikonpäivä, jolloin haulikkorata on suljettu, tulee ilmoittaa ampumaradan ilmoitustaululla sekä ympäristönsuojelutarkastajalle ennen toiminnan aloittamista. Muutoksista kiinnipitopäivään tulee ilmoittaa 30 vrk etukäteen ympäristönsuojelutarkastajalle ja päivittää tieto ilmoitustaululle. Lisäksi melurajojen ylittyessä haulikkoradan tulee olla ympäristöluvan voimaan tultua ensimmäisenä vuotena suljettuna viikonloppuisin (la-su) 20.6.-19.7. Tämän jälkeen, jos meluraja-arvot ylittyvät, haulikkoradan tulee olla suljettuna vuosittain (ma-su) 20.6.-19.7.

Jos haulikkoradan melumittausten mukaan meluraja ei ylity, radalla voidaan noudattaa hakemuksessa esitettyjä aukioloaikoja välittömästi kun määräysten mukaan tehtyjen melumittauksien raportti on toimitettu ympäristönsuojelutarkastajalle.

Ampuma-ajat on oltava selvästi nähtävillä ampumaradalla ja tulotien portin luona. Tulotien merkkilipun on oltava ylhäällä, kun radalla ammutaan.

Luvan haltijan on valvottava, että ampumarataa käytetään ainoastaan tämän luvan sallimina aikoina ja että radan käyttäjät muutoinkin noudattavat lupahakemusta ja tässä luvassa annettuja määräyksiä.

Perustelut: Hakijan esittämät toiminta-ajat voidaan hyväksyä, kun meluraja-arvoja noudatetaan. Koska haulikkoradan ammuttamäärät kasvavat aiempaan ympäristölupaan nähden ja koska meluraja-arvot ylittyvät mallinnuksen perusteella osassa lähimpiä kiinteistöjä, rajataan haulikkoradan käyttöaikaa kivääri- ja pistooliratoja tiukemmin, kunnes haulikkoradan meluarvot eivät ylitä mittausten perusteella. Vaikka hakija on esittänyt radan käyttöaikoja rajatuksi, ei meluarvojen ylittyessä voida taata riittävää viihtyisyyttä häiriintyvissä kiinteistöissä erityisesti iltaisin, viikonloppuaamuisin ja yleisinä loma-aikoina esitetyillä aukioloajoilla ja ammuttamäärillä. Ampumaradan käyttöajat on tarpeen olla lupaehtojen noudattamisen takia nähtävillä radan käyttäjille. Ensimmäisenä vuotena neljän viikon täyssulku on lievennetty koskemaan ainoastaan viikonloppuja, jotta luvan haltijalla on aikaa tehdä tarpeen vaatiessa melumittaukset ja meluntorjuntatoimenpiteitä sekä uusia mittaukset ilman toiminnan katkeamista kesän harjoittelukaudella. Viikonloppujen

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

kiinnipidosta on kuitenkin määrätty, ettei melualtistus ole kohtuuton haitan kärsijöille lomakautena. (YSL 7, 15, 20, 52, 62 §, NaapL. 17 §, Vnp 53/1997)

2. Radan ulkolaidoilla ja haulien leviämisaalueen maastossa on oltava riittävän tiheästi selkeitä, huomioväriin avulla erottuvia varoituskylttejä ampumaradasta sekä varoituskyltit, ettei marjoja ja sieniä tule kerätä haulien leviämisaalueelta. Kylttien kunto tulee tarkistaa vuosittain ja uusia ne tarvittaessa.

Asiattomien pääsy ampumarata -alueelle on estettävä. Ratojen vaara-alueet, johon hauleja tai luoteja on mahdollista joutua, on eristettävä kokonaisuudessaan nauhalla ja tarvittaessa aidalla tai muulla vastaavalla tavalla. Alue on oltava eristetty ja merkitty ampumarataa osoittavin merkein 31.8.2022 mennessä.

Aitaus ja merkinnät on pidettävä kunnossa. Sisääntulotiet on oltava toiminta-aikojen ulkopuolella suljettuina lukittavin puomein tai aidoin.

Ympäristönsuojelutarkastajalle on toimitettava kartta 30.9.2022 mennessä, jossa näkyy rata-alue, kylttien paikat, aidan/varoituskauhan sijainti ja haulien leviämisaalue.

Perustelut: Ampumaradasta ja haulien leviämisaalueesta on oltava selkeät varoituskyltit alueella liikkuvien tiedottamiseksi ja terveyshaitan välttämiseksi. Nauhalla tai aidalla varmistetaan, ettei metsässä liikkua voi tietämättään joutua alueelle. Kartta on toimitettava ympäristönsuojelutarkastajalle valvonnan mahdollistamiseksi. (YSL 15, 20, 52 §, NaapL. 17 §)

3. Kivääriradalla saa ampua enintään 6 000 laukausta vuodessa, pistooliradalla enintään 6 000 laukausta vuodessa ja haulikkoradalla enintään 60 000 laukausta vuodessa.

Perustelut: Hakijan esittämät laukaisumäärät voidaan hyväksyä, koska kivääri- ja pistooliradalla on käytössä luotiloukut ja maaperä on kunnostettu vuonna 2014. Haulikkoradalle on tehty riskinkartoitus ja raportissa on todettu, että kunnostustarvetta alueelle ei tällä hetkellä ole. Lisäksi toiminnassa on noudatettava annettuja meluraja-arvoja sekä aukioloaikoja naapurisuuhde haitan rajoittamiseksi sekä määräyksiä maaperän ja vesistöjen suojelemiseksi. (YSL 7, 16, 17, 20 §, NaapL. 17 §)

MELUHAITAN RAJOITTAMISEKSI ANNETTAVAT MÄÄRÄYKSET

4. Toiminnassa on alitettava melutasoissa ampumaratojen meluraja-arvojen mukainen raja-arvo, joka on A-painotettuna enimmäismelutasona impulssiaikavakiona (L_{AImax}) määritettynä 65 dB asuinalueille ja 60 dB loma-asumiseen käytettävillä alueilla. Haulikkoradan osalta melurajat ovat tavoitteelliset, kun käytetään lupamääräyksen 1 mukaisia rajoitettuja aukioloaikoja ja ehdottomat, jos käytetään hakijan esittämiä ja lupamääräyksessä 1 olevia laajempia aukioloaikoja.

Toiminnasta aiheutuvaa melua on pyrittävä vähentämään edelleen, jos se on teknisesti ja taloudellisesti mahdollista.

Perustelut: Määräyksellä varmistetaan se, että toiminnasta ei aiheudu ympäristön pilaantumista ja kohtuutonta meluhaittaa lähiympäristöön, kun toiminnassa noudatetaan yleisesti käytettyjä ampumaratojen meluraja-arvoja, jotka pohjautuvat valtioneuvoston päätökseen 53/1997, tai rajoitetaan käyttöaikoja riittävästi. Mallinnukset mukaan raja-arvot ylittyvät vain lievästi skeet – ammunassa ja 75 metrin kivääriammuntakopista ammuttaessa.

AMPY-työryhmän oppaassa (Ympäristöministeriö 2012) todetaan, että rakennetuilla radoilla ohjearvoja voitaisiin pitää tavoitearvoina. Oppaassa esitetään miten poikkeaminen ohjearvosta voisi tapahtua. Perusteluina voidaan pitää vähäistä laukaussmäärää ja ampumatoiminnan ajallista sijoittumista niin, että sen aiheuttama häiriö ympäristössä on vähäistä. Koska melut ylittyvät kivääriradan ammutakopin muutostöiden jälkeen mallinnuksen perusteella ainoastaan haulikkoradalla, määrätään haulikkoradan aukioloajoista tiukemmin kuin kivääri- ja pistooliradan aukioloajoista. Koska ammuttamäärät haulikkoradalla ovat keskiarvoja, mutta melutason ylitykset ovat lieviä, voidaan melurajat tulkita tavoitteellisiksi, kun ammutta-aikoja rajoitetaan lupahakemuksessa esitettyä enemmän. (YSL 6, 7, 8, 14, 20, 52, 62, 64, 65, 142 §, Naapl. 17 §, Vnp 53/1997, Ampumaratojen ympäristölupa opas 2012)

5. Radan melutasoa tulee seurata säännöllisillä melumittauksilla. Melumittaukset tulee tehdä kivääriammunnan (75 m:n ammutakoppi) ja haulikkoammunnan (skeet- rata) osalta 15 vuoden välein. Mittaukset tulee suorittaa kiinteistöiltä, joilla melumallinnuksen mukaan meluraja-arvot ovat ylittyneet. Skeet -ammunnassa [REDACTED] ja molemmat asuintalot kiinteistöillä [REDACTED] Kivääriradan 75 m:n ammutakopista ammuttaessa mittaukset on tehtävä kiinteistöillä [REDACTED] Ympäristönsuojelutarkastaja voi tarpeen vaatiessa määrätä

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

melumittaukset tehtäväksi myös muilta kiinteistöiltä tai muilta ammuntopaikoilta, esimerkiksi jos alueelle tulee uusia häiriintyviä kohteita tai toiminnasta tulee meluvalituksia. Mittaukset tulee suorittaa ensimmäisen kerran **31.10.2023 mennessä**.

Raja-arvo katsotaan ylitetyksi, kun mittaustulosten viiden laukauksen keskiarvo on suurempi kuin raja-arvo. Raja-arvo katsotaan alitetuksi, kun mittaustulosten keskiarvo on pienempi tai yhtä suuri kuin raja-arvo. Ammunta tulee suorittaa äänekkäimmällä aseella, jota radalla käytetään. Mittausten tekijällä tulee olla riittävä kokemus ja asiantuntemus mittauksista. Mittausten tulokset tulee toimittaa lupaa valvovalle ympäristönsuojeluviranomaiselle. Melumittausten tekemisessä on noudatettava ampumaratamelun mittaamisohjetta (YM -ohje 61/1999).

Melumittausten ja melumallinnuksen perusteella ympäristölautakunta voi tarvittaessa antaa lisämääräyksiä ampumaradan meluntorjuntatoimista ja/tai muuttaa ampumaradalle annettua toiminta-aikamääräystä kuitenkin niin, että ampumaradan toiminnasta ei aiheudu ympäristön pilaantumista ja että asumiseen käytettävässä lähiympäristössä on riittävä viihtyisyys.

Perustelut: Hakijan on oltava selvillä toimintansa aiheuttamista ympäristövaikutuksista ja ympäristövaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Mittaustulosten luotettavuuden kannalta on tarpeen, että mittauksista ja mallinnuksesta vastaa ulkopuolinen taho, jolla on riittävät edellytykset niiden tekemiseen. Koska tausta-aineistona toimii melumallinnus, melumittausten uusimisväli voidaan määrätä pitkänä ja rajata mittaushaasteet mallinnuksen perusteella. Melumittaukset tulee uusaa säännöllisesti, jotta toiminnanharjoittaja pysyy selvillä ympäristövaikutuksista ja voi tarpeen mukaan vähentää melua, jotta asumiseen käytettävässä lähiympäristössä on riittävä viihtyisyys. (YSL 6, 7, 62, 65, 142 §, YM -ohje 61/1999)

6. Kivääri- ja pistooliammunta on sallittua vain ampumakatosten sisältä. Ampumakatosten äänieristemateriaali on uusittava tarvittaessa. Mikäli äänitaso ylittää enimmäistason kivääri- tai pistooliradalla ammunta-alueesta, luvan haltijan on esitettävä suunnitelma alueen meluntorjuntatoimenpiteistä ympäristönsuojelutarkastajalle kahden kuukauden kuluessa melumittausten tekemisestä ja tehtyjen toimenpiteiden tehokkuus on todennettava melumittauksilla vuoden kuluessa edellisestä melumittauksesta.

Mikäli äänitaso ylittää enimmäistason haulikkoradalla ammuttaessa, on käytettävä rajoitettuja aukioloaikoja haulikkoradalla tai hakemuksessa esitetyn aukioloajan käyttöönottamiseksi on tehtävä rakenteellisia toimia

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

melun vähentämiseksi ja todennettava toimien tehokkuus melumittauksilla ennen laajempien käyttöaikojen käyttöönottoa.

Perustelut: Määräyksellä varmistetaan se, että toiminnasta ei aiheudu ympäristön pilaantumista ja kohtuutonta meluhaittaa lähiympäristöön, kun toiminnassa noudatetaan yleisesti käytettyjä ampumaratojen meluraja-arvoja, jotka pohjautuvat valtioneuvoston päätökseen 53/1997, tai kun käyttöaikoja rajoitetaan. Hakijan on rajoitettava toimintansa ympäristövaikutuksia mahdollisimman vähäiseksi ja oltava selvillä toimintansa vaikutuksista, jotta asumiseen käytettävässä lähiympäristössä on riittävä viihtyisyys.

Meluntorjuntatoimenpiteet ovat melumallinnuksen perusteella riittävät kivääri- ja pistooliradoilla, kun 75 m kivääriradan ammutakopin meluntorjuntaa on lisätty, niin että meluraja-arvot eivät ylitä. Kivääriradan ampumakatoksiin on kohtuullisin kustannuksin lisättävissä kulissirakenteita ja meluvaimennusmateriaalia, jolloin näiden ampumapaikkojen aiheuttamaa melua voidaan entisestään vähentää. Muutostöistä raportointi on tarpeen valvonnan kannalta. (YSL 6, 7, 8, 14, 20, 52, 62, 64, 142 §, NaapL. 17 §, Vnp 53/1997, Ampumaratojen ympäristölupa opas 2012)

7. Tapahtumien järjestäjien on aktiivisesti tiedotettava lähiympäristön asukkaille ampumaradalla tapahtuvista kilpailuista ja muista meluhuippuja aiheuttavista tapahtumista viimeistään viikkoa ennen tapahtumaa.

Perustelut: Lupamääräyksellä varmistetaan ympäristön asukkaiden tiedoksisäänti poikkeuksellisessa tilanteessa. (YSL 52 §, NaapL 17 §)

MAAPERÄN, PINTAVEDEN JA POHJAVEDEN SUOJELUUN LIITTYVÄT MÄÄRÄYKSET

8. Kivääri- ja pistooliradalla on oltava aina käytössä luotienkeruujärjestelmä, jolla ammutut luodit voidaan kerätä talteen. Luotienkeruujärjestelmä on oltava joko tyhjennettävä luotiloukku tai sellainen hienosta hiekasta ja kumimatolla tai vastaavalla puskurimateriaalilla tehty rakenne taustavallissa, joka voidaan vaihtaa. Puskurimateriaali on peitettävä riittävällä kerroksella hienoa maa-ainesta ja se on ulotettava kokonaisuudessaan alueelle, jonne ammutaan liikkuvaan maaliin ammuttaessa. Luotiloukkujen alue ja taustapenkan suojaus on tehtävä siten, että sade- ja sulamisvedet kulkeutuvat alueelta välittömästi pois.

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

Luotiloukut on tyhjennettävä tarvittaessa. Luotienkeruujärjestelmän kunto on tarkastettava vähintään vuosittain ja suoritettava tarvittavat korjaustoimenpiteet. Luotiloukun ympäristö on siistittävä vuosittain. Jos luotienkeräysjärjestelmää aiotaan muuttaa, suunnitelmat pitää esittää ympäristönsuojelutarkastajalle vähintään 30 vrk etukäteen.

Taustamaton kunto on tarkastettava vähintään 20 vuoden välein, seuraavan kerran viimeistään **31.12.2034**. Matto tulee tarvittaessa vaihtaa.

Kivääriradan ja pistooliratojen taustavallien on oltava riittävän korkeita, niin että ammutakopeista ampuessa luoti ei mene taustavallin yli. Vallin pinta tulee olla hiekkaa tai soraa (raekoko alle 35 mm). Vallit tulee rakentaa puhtaasta maa-aineksesta. Ampumarata-alueen maavallirakenteet on tarkastettava vuosittain. Maavallin halkeamat ja sortumat on korjattava. Vallien pintakerroksen kivet ja muut suuremmat lohkat on poistettava.

Käytettävissä materiaaleissa tulee suosia mahdollisuuksien mukaan ympäristöystävällisempiä vaihtoehtoja, kuten haulikkoammunnassa ekokiekkojen käyttö.

Perustelut: Luotiloukun tarkkailulla ja kunnossapidolla ehkäistään maaperän ja pohjaveden pilaantumista. Hakijan esittämä luotiloukku on oltava käytettävissä aina paikoilleen ammuttaessa kivääri- ja pistooliradoilla ja taustapenkan puskurimateriaali liikkuvaan maaliin ammuttaessa. Taustavallin kunnossapidolla ehkäistään raskasmetallien liukenemista ympäristön vesiin. Suojauksella varmistetaan, että taustapenkaan kertyvät luodit voidaan seuloa talteen ja suorittaa tarvittaessa maamassan vaihto puhtaaseen aineeseen. Luotiloukun ympäristön sade- ja sulamisvesien poisjohtamisella estetään mahdollisesti luoteja sisältävän maaperän vettymistä ja siten lyijyn liukenemista veteen. Riittävän korkealla taustavallilla ja muilla rakenteellisilla ratkaisulla varmistetaan, että luodit eivät leviä luotiloukun ja taustapenkan ulkopuolelle ja parannetaan alueen turvallisuutta. (YSL 6, 7, 8, 14, 15, 16, 17, 20, 52, 62, 66 §)

9. Kivääri- ja pistooliratojen maaperätutkimukset on tehtävä vähintään 20 vuoden välein tai jos pilaantumisesta on aiheellinen epäily. Suunnitelma tutkimuksista on esitettävä valvovalle ympäristönsuojelutarkastajalle 30 vrk ennen tutkimuksen tekoa. Maaperätutkimukset on tehtävä ensimmäisen kerran 20 vuoden päästä edellisistä tutkimuksista eli **31.12.2034** mennessä. Maaperätutkimusten jälkeen hakijan on toimitettava raportti tutkimuksen perusteella tarpeen vaatiessa tehtävistä toimenpiteistä, kuten penkkojen seulomisesta tai maaperän vaihdosta.

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

Tutkimuksen ja raportin perusteella Pohjois-Savon ELY-keskus antaa tarvittaessa määräykset maaperän puhdistamisesta ja aikataulusta.

Taustavalleihin kertyneet luotimateriaalit tulee tarvittaessa, maaperätutkimusten perusteella, poistaa taustavallin luotien iskeytymisalueelta 50 cm:n syvyydeltä ja riittävältä korkeudelta. Luotiaines tulee kierrättää toimittamalla aines luvanvaraiseen vastaanottoaikaan.

Perustelu: Maaperätutkimuksilla valvotaan, ettei maaperään pääse kertymään raskasmetalleja. Ammuntamäärät kivääriradalla taustapenkkaan ovat vähäisiä. Lupamääräys seulonasta ja maaperän vaihdosta on toiminnan luonteen kannalta tarpeen päästöjen maaperään pääsyn ehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi. Pintamaan vaihdolla, jos pilaantumista ilmenee, ehkäistään raskasmetallien liukenemista ympäristön vesiin. Ampumaradan toiminnasta ei saa aiheutua terveyshaittaa eikä vaaraa tai haittaa ympäristölle. Luodit kertyvät kivääriradoilla taustavalliin ja taulukehikoiden ympärille. Kivääri- ja pistooliradoilla olevat pilaantuneet alueet ovat hyvin paikallisia, keskittyen ammuntapaikkojen taustavalleihin. (YSL 6, 7, 14-17, 20, 52, 62, 64, 66, 133-137 §)

10. Haulikkoradan riskinarviointiin perustuva kunnostustarpeen arviointi on päivitettävä 20 vuoden välein. Suunnitelma tutkimuksista on esitettävä ympäristönsuojelutarkastajalle ja Pohjois-Savon ELY -keskukselle 45 vrk ennen tutkimuksen tekoa. Riskinarvioinnin tulee kattaa myös naapurikiinteistöjen puolelle ulottuva haulien leviämisalue. Arvioinnin perusteella Pohjois-Savon ELY -keskus antaa tarvittaessa määräykset maaperän puhdistamisesta ja aikataulusta. Kunnostustarpeen arviointi on päivitettävä ensimmäisen kerran **31.12.2034 mennessä**.

Perustelut: Haulikkoradan kunnostustarpeen arvion perusteella haulikkoradan kunnostus on ajankohtaista toiminnan loppuessa. Radat ovat kuitenkin käytössä hyvin pitkiä aikoja, joten on perusteltua, että kunnostustarve arvioidaan ajoittain uudelleen. Maaperän puhdistamisen valvonta kuuluu alueellisen ELY-keskuksen toimivaltaan. Maaperätutkimuksilla valvotaan, ettei maaperään pääse kertymään raskasmetalleja haitallisesti. Pintamaan vaihdolla, jos se riskinarvioinnin perusteella todetaan tarpeelliseksi, ehkäistään raskasmetallien liukenemista ympäristön vesiin. (YSL 6, 7, 8, 14-17, 20, 52, 62, 64, 66, 133-137 §)

11. Ampumaratatoiminnan vaikutuksia pintaveden laatuun tulee seurata vesinäytteillä. Näytteet tulee ottaa kahden vuoden välein keväällä tai syksyllä Ampumarata -kiinteistön pintavesien valumasuunnan mukaisesti

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

eteläisien nurkkapisteiden ojista Varttimäki-Haapakumpu-yksityistien varrelta ja Haapakummuntien läheisyydestä ampumaradan parkkipaikan luona olevasta ojasta. Näytteet tulee ottaa ensimmäisen kerran **31.12.2024 mennessä**. Näytteenottotiheyttä voidaan tulosten perusteella joko tihentää tai harventaa ympäristölautakunnan päätöksellä.

Kiinteistöllä [REDACTED] olevasta lähteestä ja kiinteistön [REDACTED] kaivosta on otettava näytteet **31.12.2024 mennessä**. Kaivon tulee kuitenkin olla käyttökuntoinen näytteenottoaikana. Näytteiden perusteella hakijan on esitettävä suunnitelma ympäristölautakunnalle hyväksyttäväksi mahdollisesta jatkotarkkailusta ja toimenpiteistä.

Vesinäytteistä on määritettävä liukoiset- että kokonaispitoisuudet seuraavista: lyijy, antimoni, arseeni, sinkki ja kupari sekä vesinäytteen pH. Lyijyn pitoisuus on määritettävä myös biosaatavassa muodossa. Vesinäytteet on otettava asianmukaisin menetelmin ja tutkittava laboratoriossa akkreditoiduin menetelmin. Tarkkailutulokset ja lausunto tuloksista tulee toimittaa ympäristövalvontaan.

Tulosten perusteella ympäristölautakunta voi antaa tarvittaessa lisämääräyksiä tarkkailusta jatkossa tai tarvittavista toimenpiteistä esimerkiksi radan pintavesien ohjaamisen muuttamiseksi.

Perustelut: Määräys on annettu toiminnan tarkkailua varten. Vedenlaadun seurannalla arvioidaan toiminnan mahdollisia vaikutuksia maaperän ja pintaveden laatuun. Tulosten toimittaminen ympäristövalvontaan on tarpeellista valvonnan kannalta. Näytteenottoajankohta on ajoitettava niin, että näytepisteissä on riittävästi vettä haitta-aineiden kulkeutumisen selvittämiseksi.

Kertaluonteisesta vesinäytteestä lähteestä ja kaivosta on määrätty, koska hakijalla on selvilläolovelvollisuus toimintansa ympäristövaikutuksista. Vesinäytteen tulosten perusteella annetaan tarvittavat jatkomääräykset. Näytetuloksia verrataan soveltuvin osin Valtioneuvoston asetukseen vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista 23.11.2006/1022 ja Sosiaali- ja terveysministeriön asetusta pienten yksiköiden talousveden laatuvaatimuksista ja valvontatutkimuksista 17.5.2001/401 liitteen 1 mukaisiin rajoihin. (YSL 6, 8, 14, 15, 17, 20, 52, 62, 65, 66 §)

12. Ampumarata-alueen ulkopuolisten vesien pääsy ampumarata-alueelle on estettävä maaston muotoilulla tai ojituksin, jos alueelle pääsee valumavesiä radan ulkopuolelta.

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

Luotiloukkujen ja haulikkoradan hulevedet on imeytettävä maahan imeytysaltaiden kautta.

Perustelut: Valumavesien hallinnalla ehkäistään haitta-aineiden kulkeutumista alueen ulkopuolelle. Rata-alueen vesien ohjailulla estetään raskasmetallien liukenemista ympäristön vesiin. (YSL 7, 15, 17, 20, 52, 140 §)

13. Haulikkoammunnassa ei saa käyttää lyijyhauleja **31.12.2032 lähtien**. Lyijyhaulien käyttökiellosta voidaan tarvittaessa poiketa enintään viiden kilpailupäivän aikana vuosittain. Kielto lyijyhaulien käytöstä on oltava nähtävillä ampumaradan ilmoitustaululla.

Vaihtoehtoisesti haulikkoradalle voidaan rakentaa kulissirakenteet, joilla rajoitetaan haulien leviäminen alueelle, jolta maaperä on mahdollista puhdistaa toiminnan päätyttyä. Rakenteiden tekemisestä on laadittava suunnitelma ja esitettävä se ympäristölautakunnalle 60 vrk ennen toimenpiteitä.

Perustelut: Haulien leviämisalue ulottuu vyöhykkeelle, joka kattaa ympäröivää metsää myös naapurikiinteistöiltä. Metsäalueiden maaperän puhdistaminen on haastavaa ja kallista. Haulikkoradan ammuntamäärät kasvavat aiemmasta 35 000 laukauksesta 60 000 laukaukseen vuodessa, jolloin maastoon päätyvän lyijyn määrä kasvaa. Näin ollen ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tulee käyttää lyijyttömiä hauleja tai rajoittaa toiminta pienemmälle alueelle. Toimenpiteisiin on annettu 10 vuotta aikaa, jotta määräys ei rajoita kohtuuttomasti harrastustoimintaa ja hakijalla on riittävästi aikaa suunnitelmien tekemiseksi ja rahoittamiseksi. (YSL 7, 8, 16, 20, 49, 52, 53 §)

HAULIEN LEVIÄMISESTÄ ANNETTAVAT MÄÄRÄYKSET

14. Hakijan toimittamassa vastineessa on esitetty 3D -mallinnus, jonka mukaan haulit eivät leviä läheisille tiealueille nykyisin käytössä olevilla ammuntauunilla ja ammuntopaikoilla, kun ammunnassa käytetään hakijan ilmoittamia haulikokoja (skeet 2 mm ja kompak ja trap 2,4 mm). Haulikkoammunnassa ei saa käyttää esitetystä suurempia haulikokoja.

Luvan haltijan on järjestettävä ammunta turvallisesti niin, etteivät haulit leviä 3D -mallinnuksessa esitettyä ja maastoon merkittyä aluetta laajemmalle alueelle. Mallinnus tai muu selvitys on tarpeen vaatiessa uusittava, jos radalla tai haulimateriaaleissa tapahtuu muutoksia, jotka voivat kasvattaa haulien leviämisaluetta. Toiminnanharjoittajan on tarpeen

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

vaatiessa ryhdyttävä viivyttelämättä toimiin, joilla estetään YSL 49 § mukainen terveyshaitta.

Perustelut: Hakija on esittänyt täydennyksessään ulkopuolisen asiantuntijan tekemän mallinnuksen haulien leviämisalueesta. Kun haulien leviämisalue rajataan nauhalla tai tarvittaessa aidalla lupamääräyksen 2 mukaisesti, estetään YSL 49 § mukaiset haitat. Jos haulit leviävät esitetystä laajemmalle alueelle, varsinkin tiealueille aiheuttaen haittaa, tulee toiminnanharjoittajan välittömästi ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin haitan poistamiseksi. (YSL 6, 7, 8, 14, 15, 16, 49, 52 §, NaapL 17 §)

JÄTTEET SEKÄ NIIDEN KÄSITTELY JA HYÖDYNTÄMINEN

15. Ensisijaisesti on pyrittävä vähentämään toiminnassa syntyvän jätteen määrää ja haitallisuutta. Hyötykäyttökelpoiset jätteet on kerättävä erilleen ja toimitettava asianmukaisesti ympäristöluvan saaneeseen jätteiden käsittelypaikkaan. Jätteiden poltto on kiellettyä. Myös pahvin polttaminen on kiellettyä (poislukien käyttö sytykkeenä). Mahdolliset vaaralliset jätteet on kerättävä erilleen sekä toimitettava asianmukaiseen keräykseen. Luotiloukuista poistettava luotiaines tulee tyhjennyksen jälkeen säilyttää tiiviillä alustalla sateelta suojattuna.

Alueen jätehuolto on järjestettävä siten, että jätteistä ei aiheudu epäsiisteyttä, roskaantumista eikä muutakaan haittaa ympäristölle. Jäteastioissa on oltava kyseessä olevalle jätteelle tarkoitetut merkinnät. Jätteiden lajittelussa, säilyttämisessä ja toimitettaessa jätteitä käsiteltäväksi on noudatettava Ylä-Savon jätehuoltomääräyksiä.

Jätteet on toimitettava vähintään kerran vuodessa hyödynnettäväksi tai käsiteltäväksi laitokseen, jonka ympäristöluvassa tai sitä vastaavassa päätöksessä on hyväksytty kyseisen jätteen käsittely.

Perustelut: Määräykset jätteiden varastointiin ovat tarpeen ympäristöhaittojen estämiseksi ja jätteiden asianmukaisen käsittelyn varmistamiseksi. (YSL 7, 15, 16, 20, 52, 58, 62 §, JäteL 5, 6, 8, 12, 13, 15, 29 §, Ylä-Savon jätehuoltomääräykset 1.2.2016)

AMPUMARADAN VASTAAVA HOITAJA

16. Ampumaradalle on nimettävä vastaava hoitaja, joka vastaa ampumaradan toiminnasta, syntyvistä jätteistä ja pintavesien käsittelystä, tarvittavista maanvaihtoista, vaihdettavien maiden käsittelystä ja kirjanpidosta. Vastaavan hoitajan nimi on ilmoitettava ympäristölupaa valvovalle viranomaiselle vuosittain vuosiraportin yhteydessä.

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

Perustelut: Vastuuhenkilön nimeäminen on tarpeen rakenteiden ja alueen asianmukaisen hoidon vuoksi. Kunnollisella hoidolla ehkäistään ampumaratatoiminnasta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja. Määräys on tarpeen hakijana toimivan yhdistyksen vastuiden selkeyttämiseksi sekä ympäristönsuojelulaissa mainitun aiheuttamisperiaatteen ja selvilläolovelvollisuus -periaatteen varmistamiseksi. (YSL 6, 7, 8, 15, 20, 52, 62 §)

PARAS KÄYTTÖKELPOINEN TEKNIikka

17. Hakijan on seurattava parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä. Parasta taloudellisesti käyttökelpoista tekniikkaa on hyödynnettävä kaikissa ampumaratatoiminnoissa niin, että päästöt ja haitalliset ympäristövaikutukset ovat mahdollisimman vähäisiä.

Perustelut: Hakijan tulee olla riittävästi selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista ja haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Esimerkiksi kivääreissä on mahdollista käyttää äänenvaimentimia sekä luotien talteenottoon on olemassa käyttökelpoisia tekniikoita. Ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavassa toiminnassa on noudatettava parasta käyttökelpoista tekniikkaa. (YSL 6-8, 15-17, 20, 52, 53 §, JäteL 13 §)

KIRJANPITO JA RAPORTOINTI

18. Ampumaradan toiminnasta ja syntyvistä jätteistä on pidettävä kirjaa. Kirjanpidosta tulee ilmetä:

- vuosittain ammuttujen laukausten määrät kivääri-, pistooli- ja haulikkoradoilta
- Käytettyjen kiekkojen määrä ja laatu (ekokiekot ja tavalliset)
- kerättyjen luotien, hylsyjen ja muiden jätteiden määrät ja toimituspaikat
- luotiloukun huolto, uusiminen ja jätteiden toimituspaikka
- ampumaradan taustavalleihin ja luotiloukun ympärille kertyneiden luotimateriaalien poistaminen
- kilpailut ja ammunta-tapahtumat (kuten hirvimerkkiammunnat)
- varoituskylttien tarkistaminen ja uusiminen
- kirjanpitoa tulee pitää ampumaradan kunnostus- ja parannustöistä
- vesinäytteiden tulokset
- maaperätutkimukset ja vallialueiden maanvaihtojen ajankohta, käsittelytapa sekä vaihdettujen maiden määrä ja toimituspaikka

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

Toiminnasta on raportoitava vuosittain helmikuun loppuun mennessä lupaa valvovalle ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Perustelut: Kirjanpito on tarpeen valvonnan toteuttamiseksi. (YSL 8, 16, 17, 52, 58, 62, 65 §, JäteL 118-120 §)

TOIMINNAN LOPETTAMISEEN LIITTYVÄT MÄÄRÄYKSET

19. Ampumaratatoiminnan oleellisesta muuttamisesta tai toiminnan lopettamisesta on ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Ilmoitus on tehtävä kirjallisesti ja siinä on selvitettävä tehtävät muutostoimet tai lopettamiseen liittyvät tarvittavat alueen kunnostamistoimet ja aikataulu. Lupaa valvova ympäristönsuojeluviranomainen voi antaa tarvittaessa määräyksiä muuttamiseen tai lopettamiseen liittyvistä toimenpiteistä.

Toiminnan loppuessa alueella tulee suorittaa maaperätutkimukset kuuden kuukauden kuluessa toiminnan loppumisesta, jonka avulla selvitetään, onko maaperä pilaantunut. Suunnitelma maaperätutkimuksesta tulee toimittaa lupaa valvovalle ympäristönsuojelutarkastajalle ja Pohjois-Savon ELY -keskukselle vähintään 45 vrk ennen maaperätutkimuksen tekoa. Suunnitelmassa on huomioitava haulien leviämisaika naapurikiinteistöjen puolella.

Pilaantuneelle maaperälle tulee tehdä tutkimustuloksiin ja riskinarviointiin perustuva kunnostustarpeen määrittely ja tarvittava kunnostussuunnitelma vuoden kuluessa toiminnan loputtua sekä arvio ympäristövaikutusten jälkitarkkailutarpeesta. Kunnostus on tehtävä Pohjois-Savon ELY -keskuksen hyväksymällä tavalla kahden vuoden kuluessa toiminnan loppumisesta. Lisäksi tulee toimittaa suunnitelma rakenteiden ja rakennusten purkamisesta ja arvio purkamisesta muodostuvista jätteistä ja niiden toimituskohteista kuuden kuukauden kuluessa toiminnan loppumisesta.

Perustelut: Määräyksessä on annettu lainsäädännön vaatimat toiminnan muuttamiseen tai lopettamiseen liittyvät määräykset. Määräyksillä varmistetaan, että valvontaviranomainen saa tarvittavat tiedot toiminnan muuttuessa tai loppuessa.

Alueen riskinarviointiin perustuvalla kunnostustarpeen määrittelyllä toiminnan päättymisen jälkeen varmistetaan, ettei maaperä saastu ja että alue kunnostetaan tarpeellisilta osin luvanvaraisen toiminnan loputtua. Toiminnanharjoittajalla on selvillä olovelvollisuus toimintansa aiheuttamista ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Maaperän puhdistamisasioissa

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

lupaviranomaisena toimii alueellinen ympäristökeskus, jolle hakijan tulee kohtuullisen ajan kuluessa toimittaa suunnitelma maaperän pilaantumisen ja kunnostustarpeen selvittämiseksi. (YSL 6, 8, 14, 15, 16, 17, 52, 62, 64, 66, 88, 94, 170 §)

17. RATKAISUN PERUSTELUT

17.1. Lupaharkinnan perusteet

Kun toimintaa harjoitetaan tässä päätöksessä esitetyllä tavalla ja noudatetaan lupamääräyksiä, toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset.

17.2. Luvan myöntämisen yleiset perustelut

Ympäristölautakunta katsoo, ettei toiminnasta aiheudu naapuruussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta naapureille, kun toimintaa harjoitetaan sallittuna toiminta-aikana ja kun meluhaitta jää alle päätöksessä annetun melurajan tai toiminta-aikaa rajoitetaan haulikkoammun osalta. Toiminnan sijoittumiselle ei ole kaavallisia esteitä. Ampumaradan toiminta ei aiheuta luonnonsuojelulaissa tai sen nojalla annettujen säädösten vastaisia vaikutuksia. Päätöksessä on annettu määräyksiä muun muassa meluhaitan rajoittamisesta, pintaveden- ja maaperän pilaantumisen estämisestä sekä jätehuollosta.

Ympäristölupa myönnetään toistaiseksi voimassa olevana YSL 87 § mukaisesti, sillä ei ole mitään erityisen painavaa syytä miksi lupa annettaisiin määräaikaisena.

Lausunnoissa ja muistutuksissa esitetyt vaatimukset on huomioitu lupapäätöksessä kappaleessa 15.1. esitetyillä tavoilla. Edellytykset luvan myöntämiselle ovat olemassa.

17.3. Luvan myöntämisen edellytykset

Ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa:

- 1) terveyshaittaa,
- 2) merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa;
- 3) maaperän tai pohjaveden pilaantumista;

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella;

5) eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta naapureille tai lähistöllä asuville.

Ympäristönsuojelulain 12 §:n mukaan toimintaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti eikä toiminta saa haitata alueen käyttöä voimassa olevan maakuntakaavan mukaisesti. Sijoituksessa on lisäksi noudatettava, mitä ympäristönsuojelulain 11 §:ssä säädetään.

Kiuruveden riistanhoitoyhdistyksen harjoittamasta ampumaratatoiminnasta ei aiheudu edellä mainittuja haittoja tai vaaroja, kun toimintaa harjoitetaan hakemuksen ja lupaehtojen mukaisesti.

18. LUVAN VOIMASSAOLO

Päätös on voimassa toistaiseksi. Toiminnan olennaiseen laajentamiseen tai muuttamiseen on haettava ympäristölupa. (YSL 29, 87 §)

19. ASETUKSEN NOUDATTAMINEN

Jos asetuksella annetaan tätä lupaa ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava. (YSL 70 §)

20. PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Päätös on täytäntöönpanokelpoinen sen saatua lainvoiman.

21. SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (YSL 527/2014) 1, 2, 5-8, 11, 12, 14-17, 20, 22, 27, 29, 39, 40, 42-44, 48, 49, 52, 53, 58, 62, 64-66, 70, 83-89, 94, 133-137, 140, 142, 170, 190, 191, 198, 199 §, liite 1

Ympäristönsuojeluasetus (YSA 713/2014) 2-4, 9, 11-15 §

Jätelaki (646/2011) 5, 6, 8, 12, 13, 15, 29, 118-120 §

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920) 17 §

VnP 53/1997 **Valtioneuvoston päätös** ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista

Valtioneuvoston asetus vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista 23.11.2006/1022

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus pienten yksiköiden talousveden laatuvaatimuksista ja valvontatutkimuksista 17.5.2001/401

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

Lisäksi on otettu huomioon Kiuruveden kaupungin ympäristönsuojelumääräykset 1.4.2012, Ylä-Savon jätehuoltomääräykset 1.2.2016 ja ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinta BAT 4/2014 ja ampumaratojen ympäristölupa -opas, Suomen ympäristö 23/2012.

Ratkaisu on tehty vireilletuloajankohtana voimassa olleen lainsäädännön mukaisesti.

23. KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Hakemus on tullut vireille 27.5.2021. Hakijalta peritään ympäristöluvan käsittelymaksua 3300 euroa. Maksut perustuvat Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän yhtymähallituksen 19.1.2021 hyväksymän taksaan. Kuulutuskustannukset peritään todellisten kulujen perusteella.

24. LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

24.1. Päätös

Ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaan ympäristölupapäätös on toimitettava hakijalle ja niille, jotka ovat päätöstä erikseen pyytäneet sekä valvontaviranomaisille ja asiassa yleistä etua valvoville viranomaisille. Päätös toimitetaan seuraaville:

- Kiuruveden riistanhoitoyhdistys
- Itä-Suomen poliisilaitos
- Poliisihallitus
- Pohjois-Savon liitto
- Kiuruveden kaupunginhallitus
- Ympäristöterveydenhuollon tehtäväalue/Kiuruveden toimipiste
- Ympäristönsuojelun tehtäväalue/Kiuruveden toimipiste
- Pohjois-Savon ELY -keskus

24.2. Tieto päätöksestä:

Ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaan ympäristölupapäätöksen antamisesta on lisäksi ilmoitettava niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet sekä niille joille YSL 44 §:n mukaan annettu lupahakemuksesta erikseen tieto. Tieto päätöksestä (kuulutus) toimitetaan seuraaville:

- ne, joille on annettu tieto lupahakemuksesta

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

24.3. Ilmoittaminen kunnan ilmoitustaululla ja lehdessä:

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen kuntayhtymän verkkosivuilla: www.ylasavonsote.fi. Tieto päätöksestä julkaistaan myös Kiuruveden kaupungin verkkosivuilla. Lisäksi tieto päätöksestä ilmoitetaan myös Kiuruvesi -lehdessä.

25. PÄÄTÖKSEN ANTOPÄIVÄ

Päätöksen antopäivä on 21.4.2022 ja kuulutuksen julkaisupäivä on 21.4.2022. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7.) päivänä päätöksen julkaisemisajankohdasta eli 27.4.2022.

26. MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen tiedoksisaannista sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy 27.5.2022.

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle osoitteeseen PL 204, 65101 VAASA. Valitusosoitus on liitteenä.

Esittelijä

Ympäristöjohtaja

Päätösehdotus

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristölautakunta myöntää Kiuruveden riistanhoitoyhdistykselle ympäristönsuojelulain 28 §:n mukaisen ympäristöluvan ulkona sijaitsevalle ampumaradalle hakemuksessa esitetylle Ampumarata -kiinteistölle (263-414-16-22) toistaiseksi voimassaolevana valmistelijan päätösehdotuksen mukaisesti.

Päätös

Merkittiin, että Emmi Tikkanen ilmoitti olevansa esteellinen asiassa ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 12.30 - 12.42. Peruste: yhteisöjäävi.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

Otteen oikeaksi todistaa
lisalmessa 13.04.2022

Helli Kauppinen
Pöytäkirjanpitäjä

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 21

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla **Vaasan hallinto-oikeuteen**. Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomaisen saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Valitusaika ja valituskirjelmän toimittaminen

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Päätöksen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianomaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Ympäristölupa- ja maa-aineslupa-asioissa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7.) päivänä päätöksen julkaisemisajankohdasta.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Vaasan hallinto-oikeus
Postiosoite: PL 204, 65101 VAASA
Käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43
Sähköpostiosoite: vaasa.hao@oikeus.fi
Faksinumero: 029 56 47260
Puhelinnumero: 029 56 42611

Ympäristölautakunta

§ 21

07.04.2022

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

23.11.2023

Dnro 671/03.04.04.19/2022

Asia Valitus ympäristölupa-asiassa

Muutoksenhakija [REDACTED]

Luvan hakija Kiuruveden riistanhoitoyhdistys

Päätös, johon on haettu muutosta

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristölautakunta 21.4.2022
(7.4.2022 § 21)

Ympäristölautakunta on myöntänyt Kiuruveden riistanhoitoyhdistykselle ympäristönsuojelulain 28 §:n mukaisen ympäristöluvan ulkona sijaitsevalle ampumaradalle kiinteistölle (263-414-16-22) toistaiseksi voimassa olevana.

Ampumaradalle on myönnetty ympäristönsuojelulain 199 §:n mukainen toiminnan aloittamislupa. Toimintaa voidaan harjoittaa 9.8.2011 myönnetyn ympäristöluvan määräysten mukaisesti, kunnes uusi ympäristölupapäätös on saanut lainvoiman.

Toiminnalle on luvassa asetettu lupamääräykset 1–19, joista määräykset 1–9, 11, 13 ja 19 kuuluvat seuraavasti:

1. Ampumaradalla saa ampua vuosittain seuraavasti, kun meluraja-arvoja noudatetaan:

Maanantaista perjantaihin kello 09.00–21.00

Lauantaisin kello 09.00–18.00

Sunnuntaisin kello 12.00–18.00

Yleisinä juhlapyhinä ja niiden aattoina ampumaratojen käyttö on kielletty. Sunnuntaisin kilpailujen yhteydessä radan käyttö voidaan aloittaa kello 10.00 enintään viisi kertaa vuodessa.

Haulikkoradalla tulee noudattaa seuraavia ammunta-aikoja, jos meluraja-arvot ylittyvät yhdessäkään häiriintyvissä kohteissa:

Maanantaista perjantaihin kello 09.00–20.00

Lauantaisin kello 10.00–18.00

Sunnuntaisin kello 12.00–18.00

Haulikkoradan tulee olla suljettuna yhtenä päivänä viikossa, jos meluraja-arvot ylittyvät. Viikonpäivä, jolloin haulikkorata on suljettu, tulee ilmoittaa ampumaradan ilmoitustaululla sekä ympäristönsuojelutarkastajalle ennen toiminnan aloittamista. Muutoksista kiinnipitopäivään tulee ilmoittaa 30 vrk etukäteen ympäristönsuojelutarkastajalle ja päivittää tieto ilmoitustaululle. Lisäksi melurajojen ylittyessä haulikkoradan tulee olla ympäristöluvan voimaan tultua ensimmäisenä vuotena suljettuna viikonloppuisin (la-su) 20.6.–19.7. Tämän jälkeen, jos meluraja-arvot ylittyvät, haulikkoradan tulee olla suljettuna vuosittain (ma-su) 20.6.–19.7.

Jos haulikkoradan melumittausten mukaan meluraja ei ylity, radalla voidaan noudattaa hakemuksessa esitettyjä aukioloaikoja välittömästi, kun määräysten mukaan tehtyjen melumittausten raportti on toimitettu ympäristönsuojelutarkastajalle.

Ampuma-ajat on oltava selvästi nähtävillä ampumaradalla ja tulotien portin luona. Tulotien merkkilipun on oltava ylhäällä, kun radalla ammutaan. Luvan haltijan on valvottava, että ampumarataa käytetään ainoastaan tämän luvan sallimina aikoina ja että radan käyttäjät muutoinkin noudattavat lupahakemusta ja tässä luvassa annettuja määräyksiä.

2. Radan ulkolaidoilla ja haulien leviämisalueen maastossa on oltava riittävän tiheästi selkeitä, huomioväriin avulla erottuvia varoituskylttejä ampumaradasta sekä varoituskyltit, ettei marjoja ja sieniä tule kerätä haulien leviämisalueelta. Kylttien kunto tulee tarkistaa vuosittain ja uusia ne tarvittaessa.

Asiattomien pääsy ampumarata -alueelle on estettävä. Ratojen vaara-alueet, johon hauleja tai luoteja on mahdollista joutua, on eristettävä kokonaisuudessaan nauhalla ja tarvittaessa aidalla tai muulla vastaavalla tavalla. Alue on oltava eristetty ja merkitty ampumarataa osoittavin merkein 31.8.2022 mennessä.

Aitaus ja merkinnät on pidettävä kunnossa. Sisääntulotiet on oltava toiminta-aikojen ulkopuolella suljettuina lukittavin puomein tai aidoin.

Ympäristönsuojelutarkastajalle on toimitettava kartta 30.9.2022 mennessä, jossa näkyy rata-alue, kylttien paikat, aidan/varoituspauhan sijainti ja haulien leviämisalue.

3. Kivääriradalla saa ampua enintään 6 000 laukausta vuodessa, pistooliradalla enintään 6 000 laukausta vuodessa ja haulikkoradalla enintään 60 000 laukausta vuodessa.

4. Toiminnassa on alitettava melutasoissa ampumaratojen meluraja-arvojen mukainen raja-arvo, joka on A-painotettuna enimmäismelutasona impulssiavakiona ($L_{A\text{Imax}}$) määritettynä 65 dB asuinalueille ja 60 dB loma-

asumiseen käytettävillä alueilla. Haulikkoradan osalta melurajat ovat tavoitteelliset, kun käytetään lupamääräyksen 1 mukaisia rajoitettuja aukioloaikoja ja ehdottomat, jos käytetään hakijan esittämiä ja lupamääräyksessä 1 olevia laajempia aukioloaikoja.

Toiminnasta aiheutuvaa melua on pyrittävä vähentämään edelleen, jos se on teknisesti ja taloudellisesti mahdollista.

5. Radan melutasoa tulee seurata säännöllisillä melumittauksilla. Melumittaukset tulee tehdä kivääriammunnan (75 m:n ammutakoppi) ja haulikkoammunnan (skeet- rata) osalta 15 vuoden välein. Mittaukset tulee suorittaa kiinteistöiltä, joilla melumallinnuksen mukaan meluraja-arvot ovat ylittyneet. Skeet -ammunnassa [REDACTED]

[REDACTED] ja molemmat asuintalot kiinteistöillä [REDACTED] Kivääriradan 75 m:n ammutakopista ammuttaessa mittaukset on tehtävä kiinteistöillä [REDACTED]

Ympäristönsuojelutarkastaja voi tarpeen vaatiessa määrätä melumittaukset tehtäväksi myös muilta kiinteistöiltä tai muilta ammutapaikoilta, esimerkiksi jos alueelle tulee uusia häiriintyviä kohteita tai toiminnasta tulee meluvalituksia. Mittaukset tulee suorittaa ensimmäisen kerran 31.10.2023 mennessä.

Raja-arvo katsotaan ylityksi, kun mittaustulosten viiden laukauksen keskiarvo on suurempi kuin raja-arvo. Raja-arvo katsotaan alitetuksi, kun mittaustulosten keskiarvo on pienempi tai yhtä suuri kuin raja-arvo. Ammutta tulee suorittaa äänekkäimmällä aseella, jota radalla käytetään. Mittausten tekijällä tulee olla riittävä kokemus ja asiantuntemus mittauksista. Mittausten tulokset tulee toimittaa lupaa valvovalle ympäristönsuojeluviranomaiselle. Melumittausten tekemisessä on noudatettava ampumaratamelun mittaamisohjetta (YM-ohje 61/1999).

Melumittausten ja melumallinnuksen perusteella ympäristölautakunta voi tarvittaessa antaa lisämääräyksiä ampumaradan meluntorjuntatoimista ja/tai muuttaa ampumaradalle annettua toiminta-aikamääräystä kuitenkin niin, että ampumaradan toiminnasta ei aiheudu ympäristön pilaantumista ja että asumiseen käytettävässä lähiympäristössä on riittävä viihtyisyys.

6. Kivääri- ja pistooliammutta on sallittua vain ampumakatosten sisältä. Ampumakatosten äänieristemateriaali on uusittava tarvittaessa. Mikäli äänitaso ylittää enimmäistason kivääri- tai pistooliradalla ammutakopista ammuttaessa, luvan haltijan on esitettävä suunnitelma alueen meluntorjuntatoimenpiteistä ympäristönsuojelutarkastajalle kahden kuukauden kuluessa melumittausten tekemisestä ja tehtyjen toimenpiteiden tehokkuus on todennettava melumittauksilla vuoden kuluessa edellisestä melumittauksesta.

Mikäli äänitaso ylittää enimmäistason haulikkoradalla ammuttaessa, on käytettävä rajoitettuja aukioloaikoja haulikkoradalla tai hakemuksessa esitetyn aukioloajan käyttöönottamiseksi on tehtävä rakenteellisia toimia melun vähentämiseksi ja todennettava toimien tehokkuus melumittauksilla ennen laajempien käyttöaikojen käyttöönottoa.

7. Tapahtumien järjestäjien on aktiivisesti tiedotettava lähiympäristön asukkaille ampumaradalla tapahtuvista kilpailuista ja muista meluhuippuja aiheuttavista tapahtumista viimeistään viikkoa ennen tapahtumaa.

8. Kivääri- ja pistooliradalla on oltava aina käytössä luotienkeruujärjestelmä, jolla ammutut luodit voidaan kerätä talteen. Luotienkeruujärjestelmä on oltava joko tyhjennettävä luotiloukku tai sellainen hienosta hiekasta ja kumimatolla tai vastaavalla puskurimateriaalilla tehty rakenne taustavallissa, joka voidaan vaihtaa. Puskurimateriaali on peitettävä riittävällä kerroksella hienoa maa-ainesta ja se on ulotettava kokonaisuudessaan alueelle, jonne ammutaan liikkuvaan maaliin ammuttaessa. Luotiloukkujen alue ja taustapenkan suojaus on tehtävä siten, että sade- ja sulamisvedet kulkeutuvat alueelta välittömästi pois.

Luotiloukut on tyhjennettävä tarvittaessa. Luotienkeruujärjestelmän kunto on tarkastettava vähintään vuosittain ja suoritettava tarvittavat korjaustoimenpiteet. Luotiloukun ympäristö on siistittävä vuosittain. Jos luotienkeräysjärjestelmää aiotaan muuttaa, suunnitelmat pitää esittää ympäristönsuojelutarkastajalle vähintään kuukautta etukäteen.

Taustamaton kunto on tarkastettava vähintään 20 vuoden välein, seuraavan kerran viimeistään 31.12.2034. Matto tulee tarvittaessa vaihtaa.

Kivääriradan ja pistooliratojen taustavallien on oltava riittävän korkeita, niin että ammuntakopeista ampuessa luoti ei mene taustavallin yli. Vallin pinta tulee olla hiekkaa tai soraa (raekoko alle 35 mm). Vallit tulee rakentaa puhtaasta maa-aineksesta. Ampumarata-alueen maavallirakenteet on tarkastettava vuosittain. Maavallin halkeamat ja sortumat on korjattava. Vallien pintakerroksen kivet ja muut suuremmat lohkareet on poistettava.

Käytettävissä materiaaleissa tulee suosia mahdollisuuksien mukaan ympäristöystävällisempiä vaihtoehtoja, kuten haulikkoammunnassa ekokiekkojen käyttö.

9. Kivääri- ja pistooliratojen maaperätutkimukset on tehtävä vähintään 20 vuoden välein tai jos pilaantumista on aiheellinen epäily. Suunnitelma tutkimuksista on esitettävä valvovalle ympäristönsuojelutarkastajalle 30 vrk ennen tutkimuksen tekoa. Maaperätutkimukset on tehtävä ensimmäisen kerran 20 vuoden päästä edellisistä tutkimuksista eli 31.12.2034 mennessä. Maaperätutkimusten jälkeen hakijan on toimitettava raportti tutkimuksen perusteella tarpeen vaatiessa tehtävistä toimenpiteistä, kuten penkköjen seulomisesta tai maaperän vaihdosta. Tutkimuksen ja raportin perusteella Pohjois-Savon ELY-keskus antaa tarvittaessa määräykset maaperän puhdistamisesta ja aikataulusta.

Taustavalleihin kertyneet luotimateriaalit tulee tarvittaessa, maaperätutkimusten perusteella, poistaa taustavallin luotien iskeytymisalueelta 50 cm:n syvyydeltä ja riittävältä korkeudelta. Luotiaines tulee kierrättää toimittamalla aines luvanvaraiseen vastaanottoaikaan.

11. Ampumaratatoiminnan vaikutuksia pintaveden laatuun tulee seurata vesinäytteillä. Näytteet tulee ottaa kahden vuoden välein keväällä tai syksyllä Ampumarata -kiinteistön pintavesien valumasuunnan mukaisesti eteläisien nurkkapisteiden ojista Varttimäki-Haapakumpu-yksityistien varrelta ja Haapakummuntien läheisyydestä ampumaradan parkkipaikan luona olevasta ojasta. Näytteet tulee ottaa ensimmäisen kerran 31.12.2024 mennessä. Näytteenottotiheyttä voidaan tulosten perusteella joko tihentää tai harventaa ympäristölautakunnan päätöksellä.

Kiinteistöllä [REDACTED] olevasta lähteestä ja kiinteistön [REDACTED] kaivosta on otettava näytteet 31.12.2024 mennessä. Kaivon tulee kuitenkin olla käyttökuntoinen näytteenottoaikana. Näytteiden perusteella hakijan on esitettävä suunnitelma ympäristölautakunnalle hyväksyttäväksi mahdollisesta jatkotarkkailusta ja toimenpiteistä.

Vesinäytteistä on määritettävä liukoiset- että kokonaispitoisuudet seuraavista: lyijy, antimoni, arseeni, sinkki ja kupari sekä vesinäytteen pH. Lyijyn pitoisuus on määritettävä myös biosaatavassa muodossa. Vesinäytteet on otettava asianmukaisin menetelmin ja tutkittava laboratoriossa akkreditoiduin menetelmin. Tarkkailutulokset ja lausunto tuloksista tulee toimittaa ympäristövalvontaan.

Tulosten perusteella ympäristönsuojelutarkastaja tai ympäristölautakunta voi antaa tarvittaessa lisämääräyksiä tarkkailusta jatkossa tai tarvittavista toimenpiteistä esimerkiksi radan pintavesien ohjaamisen muuttamiseksi.

13. Haulikkoammunnassa ei saa käyttää lyijyhauleja 31.12.2032 lähtien. Lyijyhaulien käyttökiellosta voidaan tarvittaessa poiketa enintään viiden kilpailupäivän aikana vuosittain. Kielto lyijyhaulien käytöstä on oltava nähtävillä ampumaradan ilmoitustaululla.

Vaihtoehtoisesti haulikkoradalle voidaan rakentaa kulissirakenteet, joilla rajoitetaan haulien leviäminen alueelle, jolta maaperä on mahdollista puhdistaa toiminnan päätyttyä. Rakenteiden tekemisestä on laadittava suunnitelma ja esitettävä se ympäristölautakunnalle 60 vrk ennen toimenpiteitä.

19. Ampumaratatoiminnan oleellisesta muuttamisesta tai toiminnan lopettamisesta on ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Ilmoitus on tehtävä kirjallisesti ja siinä on selvitettävä tehtävät muutostoimet tai lopettamiseen liittyvät tarvittavat alueen kunnostamistoimet ja aikataulu. Lupaa valvova ympäristönsuojeluviranomainen voi antaa tarvittaessa määräyksiä muuttamiseen tai lopettamiseen liittyvistä toimenpiteistä.

Toiminnan loppuessa alueella tulee suorittaa maaperätutkimukset kuuden kuukauden kuluessa toiminnan loppumisesta, jonka avulla selvitetään, onko maaperä pilaantunut. Suunnitelma maaperätutkimuksesta tulee toimittaa lupaa valvovalle ympäristönsuojelutarkastajalle ja Pohjois-Savon ELY -keskukselle vähintään kuukautta ennen maaperätutkimuksen tekoa. Suunnitelmassa on huomioitava haulien leviämialue naapurikiinteistöjen puolella.

Pilaantuneelle maaperälle tulee tehdä tutkimustuloksiin ja riskinarviointiin perustuva kunnostustarpeen määrittely ja tarvittava kunnostussuunnitelma vuoden kuluessa toiminnan loputtua sekä arvio ympäristövaikutusten jälkitarkkailutarpeesta. Kunnostus on tehtävä Pohjois-Savon ELY -keskuksen hyväksymällä tavalla kahden vuoden kuluessa toiminnan loppumisesta. Lisäksi tulee toimittaa suunnitelma rakenteiden ja rakennusten purkamisesta ja arvio purkamisesta muodostuvista jätteistä ja niiden toimituskohteista kuuden kuukauden kuluessa toiminnan loppumisesta.

Päätöksen ja lupamääräysten perusteluja

Toiminnasta ei aiheudu naapuruussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta naapureille, kun toimintaa harjoitetaan sallittuna toiminta-aikana ja kun meluhaitta jää alle päätöksessä annetun melurajan tai toiminta-aikaa rajoitetaan haulikkoammunnan osalta.

Lupamääräys 1. Hakijan esittämät toiminta-ajat voidaan hyväksyä, kun meluraja-arvoja noudatetaan. Koska haulikkoradan ammuttamäärät kasvavat aiempaan ympäristölupaan nähden ja koska meluraja-arvot ylittyvät mallinnuksen perusteella osassa lähimpiä kiinteistöjä, rajataan haulikkoradan käyttöaikaa kivääri- ja pistooliratoja tiukemmin, kunnes haulikkoradan meluarvot eivät ylity mittausten perusteella. Vaikka hakija on esittänyt radan käyttöaikoja rajatuksi, ei meluarvojen ylittyessä voida taata riittävää viihtyisyyttä häiriintyvissä kiinteistöissä erityisesti iltaisin, viikonloppuaamuisin ja yleisinä loma-aikoina esitetyillä aukioloajoilla ja ammuttamäärillä. Ampumaradan käyttöajat on tarpeen olla lupaehtojen noudattamisen takia nähtävillä radan käyttäjille. Ensimmäisenä vuotena neljän viikon täyssulku on lievennetty koskemaan ainoastaan viikonloppuja, jotta luvan haltijalla on aikaa tehdä tarpeen vaatiessa melumittaukset ja meluntorjuntatoimenpiteitä sekä uusia mittaukset ilman toiminnan katkeamista kesän harjoittelukaudella. Viikonloppujen kiinnipidosta on kuitenkin määrätty, ettei melualtistus ole kohtuuton haitan kärsijöille lomakautena.

Lupamääräys 3. Hakijan esittämät laukaisumäärät voidaan hyväksyä, koska kivääri- ja pistooliradalla on käytössä luotiloukut ja maaperä on kunnostettu vuonna 2014. Haulikkoradalle on tehty riskinkartoitus ja raportissa on todettu, että kunnostustarvetta alueelle ei tällä hetkellä ole. Lisäksi toiminnassa on noudatettava annettuja meluraja-arvoja sekä aukioloaikoja naapuruussuhdehaitan rajoittamiseksi sekä määräyksiä maaperän ja vesistöjen suojelemiseksi.

Lupamääräys 4. Määräyksellä varmistetaan se, että toiminnasta ei aiheudu ympäristön pilaantumista ja kohtuutonta meluhaittaa lähiympäristöön, kun toiminnassa noudatetaan yleisesti käytettyjä ampumaratojen meluraja-arvoja, jotka pohjautuvat valtioneuvoston päätökseen 53/1997, tai rajoitetaan käyttöaikoja riittävästi. Mallinnukset mukaan raja-arvot ylittyvät vain lievästi skeet – ammunnessa ja 75 metrin kivääriammuntakopista ammuttaessa.

AMPY-työryhmän oppaassa (Ympäristöministeriö 2012) todetaan, että rakennetuilla radoilla ohjearvoja voitaisiin pitää tavoitearvoina. Oppaassa esitetään miten poikkeaminen ohjearvosta voisi tapahtua. Perusteluina voidaan pitää vähäistä laukausmäärää ja ampumatoiminnan ajallista sijoittumista niin, että sen aiheuttama häiriö ympäristössä on vähäistä. Koska melut ylittyvät kivääriradan ammutakopin muutostöiden jälkeen mallinnuksen perusteella ainoastaan haulikkoradalla, määrätään haulikkoradan aukioloajoista tiukemmin kuin kivääri- ja pistooliradan aukioloajoista. Koska ammutamäärät haulikkoradalla ovat keskisuuria, mutta melutason ylitykset ovat lieviä, voidaan melurajat tulkita tavoitteellisiksi, kun ammunta-aikoja rajoitetaan lupahakemuksessa esitettyä enemmän.

Lupamääräys 5. Hakijan on oltava selvillä toimintansa aiheuttamista ympäristövaikutuksista ja ympäristövaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Mittaustulosten luotettavuuden kannalta on tarpeen, että mittauksista ja mallinnuksesta vastaa ulkopuolinen taho, jolla on riittävät edellytykset niiden tekemiseen. Koska tausta-aineistona toimii melumallinnus, melumittausten uusimisväli voidaan määrätä pitkänä ja rajata mittauskohteet mallinnuksen perusteella. Melumittaukset tulee uusida säännöllisesti, jotta toiminnanharjoittaja pysyy selvillä ympäristövaikutuksista ja voi tarpeen mukaan vähentää melua, jotta asumiseen käytettävässä lähiympäristössä on riittävä viihtyisyys.

Lupamääräys 6. Määräyksellä varmistetaan se, että toiminnasta ei aiheudu ympäristön pilaantumista ja kohtuutonta meluhaittaa lähiympäristöön, kun toiminnassa noudatetaan yleisesti käytettyjä ampumaratojen meluraja-arvoja, jotka pohjautuvat valtioneuvoston päätökseen 53/1997, tai kun käyttöaikoja rajoitetaan. Hakijan on rajoitettava toimintansa ympäristövaikutuksia mahdollisimman vähäiseksi ja oltava selvillä toimintansa vaikutuksista, jotta asumiseen käytettävässä lähiympäristössä on riittävä viihtyisyys.

Meluntorjuntatoimenpiteet ovat melumallinnuksen perusteella riittävät kivääri- ja pistooliradoilla, kun 75 m kivääriradan ammutakopin meluntorjuntaa on lisätty, niin että meluraja-arvot eivät ylity. Kivääriradan ampumakatoksiin on kohtuullisin kustannuksin lisättävissä kulissirakenteita ja meluvaimennusmateriaalia, jolloin näiden ampumapaikkojen aiheuttamaa melua voidaan entisestään vähentää. Muutostöistä raportointi on tarpeen valvonnan kannalta.

Lupamääräys 7. Lupamääräyksellä varmistetaan ympäristön asukkaiden tiedoksisaanti poikkeuksellisessa tilanteessa.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

██████████ on valituksessa ja sen täydennyksessä vaatinut, että ympäristölautakunnan päätöstä muutetaan seuraavasti:

- Ampumarata on suljettava juhannuksesta tai heinäkuun alusta neljän viikon ajan, jos suunniteltuja melumittauksia ei ole suoritettu.

- Ammunta tulee sallia vain tiistaista lauantaihin ja lisäksi yhtenä vapaavalintaisena päivänä. Ampuma-aikoja tulee kyseisinä päivinä rajoittaa valituksenalaisen päätöksen mukaisista ampuma-ajoista perjantaisin ja lauantaisin kello 13–17 ja muina arkipäivinä kello 15–21.
- Sunnuntaisin saa pitää enintään viisi kilpailupäivää vuodessa kello 10–15 välillä.
- Haulikkoammuntaa saa harjoittaa vain kaksi kertaa viikossa. Haulikkoammunta on lopetettava, jos melun ohjearvoihin ei päästä.
- Melumittaus haulikko- ja kivääriammuntojen osalta suoritettava häiriintyvillä kiinteistöillä.
- Mikäli ammunta sallitaan viitenä päivänä viikossa, tulee radan kesä-heinäkuussa olla neljä viikkoa kiinni esimerkiksi juhannuksesta lähtien.
- Toiminnalle tulee asettaa vakuus toiminnan lopettamisen jälkeen tarvittavien puhdistustoimien varalle.
- Haulikkoradan osalta puhdistustarpeen arviointi on tarpeellinen.
- Haulikkoammuntoja on vähennettävä ympäristön pilaantumisen vuoksi.

Muutoksenhakija on perustellut vaatimuksiaan muun ohella seuraavasti:

Ammuntamäärät lähes kaksinkertaistuvat toiminta-aikojen pysyessä lähes samoina. Tämä tarkoittaa suurempaa häiriötä radan naapurustossa olevilla asukkailla.

Hakemuksessa ei ole otettu huomioon melun vaikutuksia muutoksenhakijan vapaa-ajan kiinteistöllä. Alueella sijaitsee myös toinen asunto. Melumittauksia ei ole suoritettu kiinteistöillä, ja 60–65 dB arvoja ei oteta huomioon luvan ammunta-ajoissa. Melun takia aikoja on vähennetty vain yksi tunti arki-illoista ja lauantaina yksi tunti aamusta. Ampumaradan aukiolo muuttuisi jokapäiväiseksi, ja melun raja-arvojen ylittyessä haulikkorata olisi suljettuna vain yhtenä päivänä viikossa. Rajoitukset ovat liian vähäisiä, kun otetaan huomioon annetut ohjeet ja rajat ympäristönsuojelulain mukaan. Suurin osa ammunasta tapahtuu kello 17–21. Aikataulut voi tiukentaa selvemmin, ettei häiriö ole päivittäistä ja koko päivän kestävä.

Koska ammunta on luonteeltaan häiritsevää silloinkin, kun melutason raja-arvot ja kohtuuttoman rasituksen kynnys eivät ylitä, on ympäröivään asutukseen kohdistuvan rasituksen hallitsemiseksi tärkeää, että ammuntaa esimerkiksi viikonloppuisin haulikko- ja kivääriradoilla ei sallita ollenkaan, eikä arkisin myöhään iltaisin.

Melumallinnus on tehty ilman mittauksia, ja alueen metsänhakkuut kesän ja syksyn 2021 aikana. Riistanhoitoyhdistys on ilmoittanut hakkuualueen rajalla olevan hakkaamatonta metsää. Metsää on sen verran, että kopit näkyvät kesäaikana puiden seasta.

Haulikkoratatoiminta on aiheuttanut ja aiheuttaa maaperän pilaantumista. Ammuntamäärän kasvun myötä lyijyn määrä maastossa lisääntyy. Tulee selvittää, onko entiset vallit siivottu, ennen kuin uudet täyttömaat lisätään valleihin.

Alkuperäisessä hakemuksessa kaksi taloa ja alueella sijaitseva lähde on jätetty huomioimatta. Ammunta-aluetta ei ole merkitty kuin yhdellä pienellä kyltillä Varttimäen tien puolella. Alueen kuuluisi olla merkitty sekä nauhoihin että kylteihin molemmissa suunnissa.

Muutoksenhakijan tila ja talo on katsottu vakituiseksi asunnoksi. Asunto on vain vapaa-ajan käytössä suurimmaksi osaksi huhti-lokakuulla.

Asian käsittely hallinto-oikeudessa

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristölautakunta on antanut valituksen johdosta lausunnon, jossa on todettu muun ohella seuraavaa:

Toiminnanharjoittajan esittämät laukausmäärät on hyväksytty ympäristöluvassa, koska kivääri- ja pistooliradoilla on käytössä luotiloukut ja haulikkoradalla on tehty riskinkartoitus vuonna 2014 eikä kunnostustarvetta tällä hetkellä ole. Lisääntyvä kuormitus ympäristöön on huomioitu lupamääräyksellä, jossa kielletään lyijyhaulien käyttö kilpailujen ulkopuolella 31.12.2032 lähtien tai vaihtoehtoisesti haulien leviämistä voidaan rajoittaa kulissirakenteilla. Luvassa on annettu tarvittavat määräykset melusta ja aukioloajoista. Näin ollen ammuntamäärien rajoittamista hakijan esittämästä ei ole nähty tarpeelliseksi.

Melumallinnuksen perusteella melut ylittyvät neljässä kohteessa haulikkoammunnassa ja kahdessa kohteessa kivääriammunnassa. Ympäristöluvassa on annettu määräys tehdä melumittaukset koskien kiinteistöjä, joissa mallinnuksen mukaan melut voivat ylittyä ja määrätty kivääriradan äänieristyksien parantamisesta tarpeen vaatiessa sekä haulikkoradalle tiukemmat aukioloajat, niin kauan kuin meluraja-arvot ylittyvät. Näin ollen, niin kauan kuin melumittauksia ei ole tehty ja lupa on lainvoimainen, noudatetaan haulikkoradalla tiukempia aukioloaikoja. Riistanhoitoyhdistyksen vastineessaan esitettyjä, toukokuussa tehtäviä, melumittauksia ei ole vielä tehty, koska ampumaradalle on vastaanotettu maamassoja, joista rakennetaan korkeampia valleja. Vallit toimivat meluesteenä, joten melumittauksia ei kannata tehdä ennen kuin vallien kunnostustyöt ovat valmiina. Lisäksi ympäristöluvassa melumittaukset on määrätty tekemään 31.10.2023 mennessä.

Riistanhoitoyhdistys on toimittanut kirjalliset suunnitelmat vallien korottamisesta ympäristövalvontaan. Vallien puhdistamistarpeesta ei ole tehty erillistä lausuntoa, mutta tällaista tarvetta ei ole nähty vallien korottamisen hyväksymisen yhteydessä. Hakijan toimittaman 3D -mallinnuksen perusteella haulit ovat levinneet ennen korotuksia pääosin vallien taakse ja osittain rakennetaan kokonaan uusia valleja. Kivääriradalla korotetaan sivuvallia,

johon luoteja ei kerry. Näin ollen olemassa oleviin, kesän 2022 aikana korotettaviin valleihin ei ole pohjatiedon perusteella kertynyt suuria määriä haitta-aineita. Ympäristöluvassa on määrätty maaperänäytteiden ottamisesta ja annettu radan lopettamiseen liittyvät määräykset, missä määrätään tekemään tutkimustuloksiin ja riskinarviointiin perustuva kunnostustarpeen määrittely ja tarvittava kunnostussuunnitelma, jolloin maaperä kunnostetaan tarpeellisin osin.

Luvan saatua lainvoiman ensimmäisenä vuotena haulikkoradan tulee olla suljettuna 20.6.–19.7. viikonloppuisin, jos meluraja-arvot ylittyvät, jotta toiminnanharjoittajalla on aikaa tehdä melumittaukset ja mahdolliset toimenpiteet melun vähentämiseksi ilman, että radan käyttöä rajoitetaan kohtuuttomasti radan käytön kannalta tärkeään vuodenaikaan. Yhtenä vuotena tapahtuvaa vain viikonloppuihin ajoittuvaa sulkua ei ole pidetty kohtuuttomana naapureille, vaikka meluraja-arvot ylittyisivät. Tästä eteenpäin, jos meluraja-arvot yhä ylittyvät, haulikkoradan tulee olla kesäisin kokonaan kiinni 20.6.–19.7., kunnes melumittauksin todistetaan, ettei meluraja-arvoja enää ylitetä missään häiriintyvässä kohteessa.

Naapurikiinteistöllä on tehty metsähakkuista haulien leviämisalueella vuoden 2021 aikana. Ympäristöluvassa ei ole voitu antaa määräyksiä metsähakkuista tai istutuksista kiinteistöllä, joka ei ole riistanhoitoyhdistyksen omistuksessa eikä toiminnanharjoittaja ole vastuussa metsänhoidosta [REDACTED] kiinteistöllä.

Hakemuksessa kaksi taloa ja lähde on jätetty huomioimatta, mutta tämä virhe on korjattu ja talot ja lähde on huomioitu lupapäätöksessä 7.4.2022.

Ympäristölupapäätöksessä on määrätty, että ampumaradan maastossa on oltava riittävän tiheästi varoituskylttejä ampumaradasta ja varoituskylttejä, ettei marjoja ja sieniä tule kerätä haulien leviämisalueesta. Lisäksi ampumarata-alue mukaan lukien haulien leviämisalue on eristettävä kokonaisuudessaan nauhalla, aidalla tai muulla vastaavalla tavalla.

Kiinteistön [REDACTED] käyttötarkoitus on tarkastettu Kiuruveden kaupungin rakennustarkastajalta vakituiseksi asunnoksi (omakotitalo), joka on tällä hetkellä tyhjillään. Näin ollen kiinteistöllä noudatetaan vakituisen asunnon melurajaa (65 dB). Loma-asumisen meluraja (60 dB) tulee noudatettavaksi, jos kiinteistön omistaja hakee käyttötarkoituksen muutosta omakotitalosta loma-asunnoksi.

Ampumaradan toiminnassa ei ole kyse jätteen käsittelystä, ja toiminnanlopettamisen yhteydessä kustannukset muodostuvat pääosin kiinteiden rakennusten purkamisesta ja maaperän tutkimisesta ja tarpeellisiksi katsotuista maaperän puhdistustöistä. Toiminnanharjoittajan vastuulla on huolehtia, että heillä on riittävästi varoja ympäristölupavollisen toiminnan kustannuksista huolehtimiseen. Näin ollen ympäristöluvassa ei ole määrätty vakuudesta koskien toiminnanaikaisia tutkimuksia tai toiminnan lopettamista.

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Kiuruveden kaupungille, Kiuruveden kaupungin terveydensuojeluviranomaiselle, Itä-Suomen poliisilaitokselle, Poliisihallitukselle ja Pohjois-Savon liitolle on varattu mahdollisuus vastineen antamiseksi valituksen johdosta. Itä-Suomen poliisilaitos, Poliisihallitus ja Pohjois-Savon liitto ovat ilmoittaneet, että eivät anna vastinetta asiassa. Muilta osin vastineita ei ole annettu.

Kiuruveden riistanhoitoyhdistykselle on varattu mahdollisuus vastineen antamiseen valituksen ja lausunnon johdosta. Kiuruveden riistanhoitoyhdistys on ilmoittanut, että se ei anna vastinetta asiassa.

 on antanut lausunnon johdosta vastaselityksen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus kumoo Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristölautakunnan päätöksen ja palauttaa asian ympäristölautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi.

Samalla kumoutuu ympäristölautakunnan valituksenalaisella päätöksellä myönnetty oikeus aloittaa toiminta 9.8.2011 myönnetyn ympäristöluvan määräysten mukaisesti.

Perustelut

Sovellettuja oikeusohjeita

Ympäristönsuojelulain 6 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista (*selvillääolo velvollisuus*).

Ympäristönsuojelulain 11 §:n 1 momentin mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, että toiminnasta ei aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa ja pilaantuminen voidaan ehkäistä.

Saman pykälän 2 momentin mukaan toiminnan sijoituspaikan soveltuvuutta arvioitaessa on otettava huomioon toiminnan:

- 1) luonne, kesto, ajankohta ja vaikutusten merkittävyys sekä pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski;
- 2) vaikutusalueen herkkyys ympäristön pilaantumiselle;
- 3) merkitys elinympäristön terveellisyyden, ja viihtyisyyden kannalta;
- 4) sijoituspaikan ja vaikutusalueen nykyinen ja oikeusvaikutteisen kaavan osoittama käyttötarkoitus;
- 5) muut mahdolliset sijoituspaikat alueella.

Ympäristönsuojelulain 39 §:n 2 momentin mukaan hakemukseen on liitettävä lupaharkinnan kannalta tarpeellinen selvitys toiminnasta, sen vaikutuksista, asianosaisista ja muista merkityksellisistä seikoista.

Ympäristönsuojelulain 40 §:n 1 momentin mukaan, jos hakemus on puutteellinen tai asian ratkaiseminen edellyttää erityistä selvitystä, hakijalle on varattava tilaisuus täydentää hakemusta viranomaisen asettamassa määräajassa.

Ympäristönsuojelulain 48 §:n 1 momentin mukaan lupaviranomaisen on tutkittava ympäristöluvan myöntämisen edellytykset ja otettava huomioon asiassa annetut lausunnot ja tehdyt muistutukset ja mielipiteet. Lupaviranomaisen on muutoinkin otettava huomioon, mitä yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi säädetään.

Pykälän 2 momentin mukaan ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää tämän lain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n kohtien 1–5 mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa

- 1) terveyshaittaa,
- 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa,
- 3) 16–18 §:ssä kiellettyä seurausta,
- 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella tai
- 5) eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta räsitystä.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset

- 1) päästöistä, päästöraja-arvoista, päästöjen ehkäisemisestä ja rajoittamisesta sekä päästöpaikan sijainnista,
- 2) maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä,
- 3) jätteistä sekä niiden määrän ja haitallisuuden vähentämisestä,
- 4) toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa,
- 5) toiminnan lopettamisen jälkeisestä alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä sekä muista toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimista ja
- 6) muista toimista, joilla ehkäistään tai vähennetään ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

Saman pykälän 3 momentin mukaan lupamääräyksiä annettaessa on otettava huomioon toiminnan luonne, sen alueen ominaisuudet, jolla toiminnan vaikutus ilmenee, toiminnan vaikutus ympäristöön kokonaisuutena, ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys ympäristön kokonaisuuden kannalta sekä tekniset ja taloudelliset

mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet. Päästöraja-arvoa sekä päästöjen ehkäisemistä ja rajoittamista koskevien lupamääräysten tulee perustua parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan. Lupamääräyksissä ei kuitenkaan saa velvoittaa käyttämään vain tiettyä tekniikkaa.

Ympäristönsuojelulain 62 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöjen ja toiminnan tarkkailusta sekä toiminnan vaikutusten ja toiminnan lopettamisen jälkeisen ympäristön tilan tarkkailusta.

Saman pykälän 2 momentin mukaan tarkkailun toteuttamiseksi luvassa on määrättävä mittausmenetelmistä ja mittausten tiheydestä. Luvassa on myös määrättävä siitä, miten seurannan ja tarkkailun tulokset arvioidaan ja miten tulokset toimitetaan valvontaviranomaiselle. Toiminnanharjoittaja voidaan määrätä antamaan valvontaa varten myös muita tarpeellisia tietoja.

Eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentin mukaan kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa ei saa käyttää siten, että naapurille, lähistöllä asuvalle tai kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa hallitsevalle aiheutuu kohtuutonta rasitusta ympäristölle haitallisista aineista, noesta, liasta, pölystä, hajusta, kosteudesta, melusta, tärinästä, säteilystä, valosta, lämmöstä tai muista vastaavista vaikutuksista.

Saman pykälän 2 momentin mukaan arvioitaessa rasituksen kohtuuttomuutta on otettava huomioon paikalliset olosuhteet, rasituksen muu tavanomaisuus, rasituksen voimakkuus ja kesto, rasituksen syntymisen alkamisajankohta sekä muut vastaavat seikat.

Ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (713/2014) 3 §:n 1 momentin 8 kohdan mukaan lupahakemuksessa on oltava arvio toiminnan vaikutuksista ympäristöön.

Saman pykälän 2 momentin 8 kohdan mukaan lupahakemuksessa on lisäksi oltava, jos se on toiminnan luonne ja vaikutukset huomioon ottaen päätösharkinnan kannalta tarpeellista, selvitys päästöjen vähentämistä ja puhdistamista koskevista toimista.

Valtioneuvoston päätös ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista (53/1997)

Ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista annetun valtioneuvoston päätöksen (53/1997) 2 §:n 1 momentin mukaan ampumaradan aiheuttamien meluhaittojen ehkäisemiseksi ja ympäristön viihtyisyyden turvaamiseksi on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää A-painotettuna enimmäistasona impulssiaikavakiolla (L_{AImax}) määritettynä asumiseen käytettävillä alueilla 65 dB ja loma-asumiseen käytettävillä alueilla 60 dB.

Mainitun päätöksen 3 §:n mukaan ohjearvoja sovellettaessa on otettava huomioon ampumaratatoiminnan luonne, kuten ampuma-ajat, laukausmäärät

ja ampumalajit, sekä 2 §:ssä tarkoitetun alueen todellinen tai suunniteltu käyttö ja merkitys.

Asiassa saatu selvitys

Ympäristölupahakemus koskee Kiuruveden riistanhoitoyhdistyksen olemassa olevan Haapakummun ampumaradan toimintaa Kiuruveden kaupungissa toiminnanharjoittajan omistamalla kiinteistöllä 263-414-16-22. Toiminnalle on 9.8.2011 myönnetty määräaikainen ympäristölupa, jonka voimassaolo on päättynyt 31.12.2021.

Ampumarata sijaitsee haja-asutusalueella noin 3,6 kilometrin etäisyydellä Kiuruveden kaupungin keskustan pohjoispuolella. Muutoksenhakijan kiinteistö, joka on lähin häiriintyvä kohde, sijaitsee [REDACTED] Ampumaradasta noin 1,5 kilometrin etäisyydellä sijaitsee useita häiriintyviä kohteita, joista valtaosa radan etelä- ja kaakkoispuolella. Alueella ei ole voimassa olevaa yleis- tai asemakaavaa. Ampumarata on merkitty Pohjois-Savon maakuntakaavaan 2030 maakunnallisesti merkittäväksi ampumaradaksi.

Toiminta ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähin luokiteltu pohjavesialue on noin 14,5 kilometrin etäisyydellä sijaitseva Lapinsalon pohjavesialue.

Haapakummun ampumaradalla on kivääriammuntarata, pistoolirata, skeet-rata ja trap-rata. Kivääriradalla ampumasuunta on luoteeseen ja sen yhteyteen on rakennettu ampumakopit 75 metrin ja 100 metrin ammunnoille. Kivääriradalla ammutaan joko luotiloukkuun tai kumimattorakenteelliseen taustavalliin. Pistooliradan ampumasuunta on pohjoiseen ja ammunta tapahtuu ampumakatoksesta. Pistooliradan itäpuolella on suojavalli ja päädyssä taustavalli. Radalla on metalliset luotiloukut. Skeet-radan ampumasuunta on lounaan ja koillisen välillä. Trap-radalla on viisi ammuntopaikkaa ja ampumasuunta on lännen ja pohjoisen välillä. Kompak-ammuntaa suoritetaan skeet- ja trap-ratojen alueella samalla ampumasektorilla. Haulikkoradoilla on 2–3 metrin korkuiset suojavallit länsi- ja pohjoispuolella.

Aikaisemman ympäristöluvan aikana sallittu laukausmäärä on ollut yhteensä 47 000 laukausta vuodessa. Haulikolla on saatu ampua 35 000 laukausta vuodessa ja kiväärillä sekä pistoolilla noin 6 000 laukausta kummallakin. Vuotuisen enimmäislaukausmäärän on hakemuksessa ja ympäristölupapäätöksessä esitetty kasvavan 72 000 laukaukseen, joista 60 000 laukausta saa ampua haulikolla ja kivääriradalla sekä pistooliradalla 6 000 laukausta kummallakin.

Hakemukseen liitetyn meluselvityksen (HMMT Partners Oy, 9.12.2020) mukaan ampumaradan melutasot ylittävät asuinalueiden melun ohjearvon 65 dB lähimpien kohteiden osalta. Meluselvitykseen valittujen kohteiden osalta ohjearvojen ylitykset ovat enimmillään 3 dB. Ohjearvojen ylityksiä tapahtuu meluselvityksen mukaan 75 metrin kivääriradalla ja skeet-radalla.

Kivääriradalla tapahtuvia ohjearvojen ylityksiä on tarkoitus torjua parantamalla meluntorjuntarakenteita. Haulikkoratojen osalta meluntorjuntarakenteiden rakentaminen on katsottu vaikeammaksi ja niiden osalta melua on tarkoitus torjua rajaamalla toiminta-aikoja.

Saadun selvityksen perusteella lähintä häiriintyvää kohdetta ei meluselvityksessä ole erikseen tarkasteltu. Selvityksen mukaan toiminnanharjoittaja on ilmoittanut kohteen olevan käyttämätön. Lupaviranomainen on todennut kyseisen kohteen olevan rekisteröity vakituiseksi asunnoksi ja että kohteella tulee käyttää vakituisten asuinalueiden melurajoja. Meluselvityksen karttojen mukaan kyseisen kohteen piha-alue sijoittuu skeet-ammunnan osalta ainakin osittain 70–75 dB:n meluvyöhykkeelle, jolloin ohjearvojen ylitykset ovat enimmillään yli 5 dB. Kyseinen kohde jää meluselvityksen karttojen perusteella myös trap-radan 60–65 dB:n melualueelle.

Oikeudellinen arviointi

Asiassa on valituksessa esitettyjen vaatimusten perusteella ensisijaisesti ratkaistavana kysymys siitä, onko Kiuruveden riistanhoitoyhdistykselle myönnetty ympäristönsuojelulaissa tarkoitettu lupa Haapakummun ampumaradan toimintaa varten voitu myöntää lupapäätöksen mukaisesti. Muutoksenhakija on lähtökohtaisesti vaatinut päätöksen lupamääräysten muuttamista valituksesta tarkemmin ilmenevällä tavalla. Asiassa on arvioitava luvan myöntämisen edellytyksiä erityisesti melusta muutoksenhakijan kiinteistölle aiheutuvan haitan kannalta.

Ympäristölupa on ympäristönsuojelulain 48 §:n mukaan myönnettävä, jos luvan myöntämisen edellytykset täyttyvät eli toiminnasta ei aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa ympäristönsuojelulain 49 §:ssä tarkemmin yksilöityä kiellettyä seurausta ympäristölle.

Valituksenalaisella päätöksellä on kasvatettu meluntorjuntarakentein vaikeammin hallittavissa olevan haulikkoammunnan enimmäislaukausmäärää 35 000 laukauksesta 60 000 laukaukseen vuodessa verrattuna lupaan, jonka voimassaolo on päättynyt. Kivääriammunnan ja pistooliammunnan osalta vuosittainen laukausmäärä on pysynyt ennallaan 6 000 laukauksessa aselajia kohti. Kivääriammunnan osalta on määrätty suoritettavaksi meluntorjuntatoimenpiteitä, joiden jälkeen melun ohjearvojen ylityksiä ei enää saa tapahtua. Haulikkoammunnan meluntorjunnan osalta koko ampumaradan ympäröivää valliä ei ole pidetty soveltuvana vaihtoehtona, eikä hakemuksessa ole tarkasteltu muita rakenteellisia meluntorjuntakeinoja.

Muutoksenhakijan omistama lähin häiriintyvä kohde sijoittuu skeet-ammunnan ja trap-ammunnan osalta 70–75 dB:n melualueelle, joten melurajojen ylitykset ovat enimmillään yli 5 dB riippumatta siitä, onko kyseisen kiinteistön käyttötarkoituksen katsottava liittyvän vapaa-ajan asumiseen vai vakituiseen asumiseen. Melun ohjearvon ylitystä ei voida pitää vähäisenä. Luvan myöntämistä ohjearvojen ylitykset suurelta osin sallien on

perusteltu muun ohella perusteluissa mainitun ympäristöministeriön oppaan mukaisilla toiminta-aikojen rajoituksilla. Ohjearvojen ylittyessä meluraja-arvot on haulikkoammunnan osalta asetettu tavoitteellisiksi ja toiminta-aikoja on haulikkoammunnassa rajoitettu tunnilla arkipäivien ja lauantaiden osalta. Lisäksi on määrätty, että ohjearvojen ylittyessä haulikkoradan tulee olla suljettuna yhtenä päivänä viikossa ja kokonaan kuukauden ajan kesä-heinäkuussa. Aikaisemman luvan aikana radalla on ollut ehdoton koko ampumaradan käyttökielto yhtenä päivänä viikossa, joten osittain toiminta-aikoihin on myös tehty laajennuksia. Kun otetaan erityisesti huomioon, että haulikkoammunnan vuosittainen laukausmäärä on valituksenalaisen päätöksen mukaisesti lähes kaksinkertaistunut aikaisemmassa luvassa sallitusta laukausmäärästä, tulee melurasitus muutoksenhakijan kiinteistöllä kasvamaan merkittävästi vähäisistä käyttöaikojen rajoituksista huolimatta. Aiemman ympäristöluvan voimassaoloajan päättymisen vuoksi asiassa on lisäksi kyse uuden ympäristöluvan myöntämisestä, eikä arvioitavana siten ole pelkästään hakemuksessa esitetyn toiminnan muutoksen vaikutukset verrattuna aikaisemmin voimassa olleessa ympäristöluvassa sallittuun toimintaan ja sen vaikutuksiin.

Ympäristöluvan myöntäminen edellytyksenä on, ettei toiminnasta aiheudu eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta räsitusta. Naapuruussuhdelain mukaista räsitusta arvioitaessa otetaan huomioon muun ohella paikalliset olosuhteet ja räsituksen syntymisen alkamisajankohta, joten asiassa voidaan antaa merkitystä sille, että ampumaratatoiminta on jatkunut alueella kokoluokaltaan pienempänä jo varsin pitkään. Hallinto-oikeus katsoo, että lupamääräykseen 1 sisältyvä määräys toiminnan sallimisesta lievästi rajoitetuilla toiminta-ajoilla raja-arvot ylittäen ei täytä ympäristönsuojelulain 52 §:n 1 momentin 1 kohdan päästöraja-arvoille annettavien määräysten vaatimuksia, eikä se ole riittävä varmistamaan, että luvan mukaisesta toiminnasta ei muutoksenhakijan kiinteistöllä aiheudu ympäristönsuojelulain 49 §:n 5 kohdan mukaista kohtuutonta räsitusta. Kun otetaan huomioon myös lupamääräys 4, lupamääräyksillä ei ole etukäteen varmistuttu luvan myöntämisen edellytyksistä, minkä lisäksi kulloinkin noudatettavat raja-arvot eivät ole haitankärsijöiden tiedossa riittävän yksiselitteisesti, vaan meluraja-arvojen ehdottomuus riippuu lupamääräyksen 1 mukaisista aukioloajoista. Hallinto-oikeus lisäksi ympäristönsuojelulain 49 §:ään viitaten toteaa, että ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi annettujen rajoitusten ei tule ainakaan keskeisiltä osin perustua vasta luvan myöntämisen jälkeen tehtävien melumittausten tuloksiin. Ympäristölupaa myönnettäessä on varmistuttava, millä edellytyksillä lupa voidaan myöntää. Luvan myöntämisen jälkeen tehtävien melumittausten tuloksien perusteella määräytyvät lupamääräykset eivät siten ole ympäristönsuojelulain mukaisia.

Muutoksenhakijan kiinteistö on jätetty huomioimatta ympäristölupahakemukseen liitettyssä meluselvityksessä. Hakemuksessa ei näin ollen ole arvioitu myöskään mahdollisia meluntorjuntaratkaisuja ja niiden vaikutusta kyseisellä kiinteistöllä ilmeneviin melutasoihin. Hallinto-oikeus katsoo, että lupahakemus ei siten kaikilta osin täytä ympäristönsuojelulain 39 §:n 2 momentissa eikä ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston

asetuksen 3 §:n 1 momentin 8 kohdassa ja 2 momentin 8 kohdassa lupahakemukseen liitettävälle selvitykselle asetettuja vaatimuksia.

Edellä esitetyn perusteella hallinto-oikeus katsoo, että lupaviranomainen ei ole meluselvityksen ja meluntorjuntatoimenpiteitä koskevan selvityksen puutteellisuus huomioon ottaen voinut suorittaa ympäristönsuojelulain mukaista lupaharkintaa päätyen siihen, ettei toiminnasta annettavat lupamääräykset huomioon ottaen aiheudu naapurussuhdelain 17 §:ssä tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. Hallinto-oikeus toteaa edellä mainittuihin muutoksenhakijan kiinteistöä koskeviin melutasoihin viitaten, että valituksenalaisen päätöksen mukaisesta toiminnasta aiheutuu myös valituksenalaisen päätöksen lupamääräykset ja niiden muotoilusta edellä lausuttu huomioon ottaen naapurussuhdelain 17 §:ssä tarkoitettua kohtuutonta rasitusta, eivätkä ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaiset luvan myöntämisen edellytykset siten täyty toimintaa valituksenalaisen päätöksen lupamääräysten mukaisesti harjoitettuna. Muutoksenhakija on vaatinut valituksenalaisen päätöksen muuttamista siten, että toiminta-aikoja rajoitetaan merkittäväällä tavalla. Kun otetaan huomioon, mitä edellä on lausuttu meluselvityksen ja meluntorjuntatoimenpiteistä saadun selvityksen puutteellisuudesta, ei myöskään hallinto-oikeudella ensi asteena ole edellytyksiä arvioida millaisia meluntorjuntatoimia luvan myöntämisen edellytysten varmistamiseksi mahdollisesti voitaisiin tehdä ja millaisin lupamääräyksiin lupa mahdollisesti voitaisiin myöntää. Tämän vuoksi hallinto-oikeus kumoaa valituksenalaisen päätöksen ja palauttaa ympäristölupahakemuksen Kiuruveden kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle uudelleen käsiteltäväksi. Ennen asian uudelleen ratkaisemista luvan hakijalle on varattava tilaisuus täydentää hakemustaan.

Valituksessa muutoin lausutun osalta hallinto-oikeus toteaa, että ympäristönsuojelulain 62 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöjen ja toiminnan tarkkailusta. Valituksenalaisessa päätöksessä on annettu määräykset tehdä melumittauksia 15 vuoden välein, tarkastaa kivääri- ja pistooliradan taustamaton kunto 20 vuoden välein ja tehdä maaperätutkimuksia 20 vuoden välein. Hallinto-oikeus katsoo, että kyseisten tarkkailujen välit ovat liian pitkät ja jäävät käytännössä vaille merkitystä.

Hallinto-oikeus katsoo lisäksi, että sinänsä aiheelliselle lyijyhaulien kiellolle tai vaihtoehtoisesti lyijyn leviämisalueen rajoittamiseksi tarkoitettujen kulissirakenteiden toteuttamiselle asetettu määräaika 31.12.2032 on liian pitkän ajan kuluttua, että voitaisiin tehokkaasti ehkäistä maaperän pilaamiskiellon vastaisia seurauksia. Ottaen huomioon ampumaradan sijainti ja ennalta arvioidut vaikutukset hallinto-oikeus katsoo, että muilta osin valituksenalaisessa päätöksessä maaperän pilaantumisen ehkäisemiseksi ja ampuma-alueen merkitsemiseksi annetut lupamääräykset ovat valituksessa lausuttuun nähden olleet riittäviä. Ampumaratatoimintaan ei liity sellaista jätteenkäsittelytoimintaa, jonka perusteella lupaviranomaisen olisi tullut määrätä ympäristönsuojelulain 59 §:n mukaisesta vakuudesta. Siihen nähden, että asia on edellä mainituilla perusteilla kumottu ja palautettu Kiuruveden

kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle uudelleen käsiteltäväksi, ei lupamääräyksiä kuitenkaan ole nyt hallinto-oikeudessa muutettava vaan myös edellä mainittuja seikkoja on tarkasteltava ympäristönsuojeluviranomaisessa lupahakemuksen uudelleen käsittelyn yhteydessä.

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Kiuruveden kaupunginhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään **2.1.2024**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Arto Hietaniemi ja Riitta Riihimäki sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Petri Hiltunen.

Esittelijä Oscar Spåre

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös maksutta

Jäljennös maksutta

Kiuruveden riistanhoitoyhdistys

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristölautakunta

Kiuruveden kaupungin terveydensuojeluviranomainen

Kiuruveden kaupunginhallitus

Itä-Suomen poliisilaitos

Poliisihallitus

Pohjois-Savon liitto

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus /
Ympäristö ja luonnonvaratItä-Suomen aluehallintovirasto,
Ympäristölupavastuualue

Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedotVaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.: 029 56 42780Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

Kiuruveden riistanhoitoyhdistys

c/o Risto Juntunen

Rantalantie 30, 74700 Kiuruvesi

Kiuruveden riistanhoitoyhdistyksen ympäristölupahakemuksen täydennyspyyntö

Tausta

Ylä-Savon ympäristölautakunta on antanut teille 21.4.2022 ympäristöluvan koskien Kiuruvedellä olevaa ulkona sijaitsevaa ampumarataa kiinteistöllä Ampumarata 263-414-16-22. Päätöksestä on valitettu. Vaasan hallinto-oikeuden 23.11.2023 päätöksen mukaan asia palautetaan käsiteltäväksi uudelleen Ylä-Savon ympäristölautakuntaan lupahakemuksen täydentämisen jälkeen. Hallinto-oikeuden päätöksen mukaisesti toiminnanaloittamislupa on samalla peruutettu. Näin ollen ampumarata on toistaiseksi käyttökiellossa. Hallinto-oikeuden päätös on saanut lainvoiman 2.1.2024. Korkeimman hallinto-oikeuden kirjaamon 18.1.2024 sähköpostitse antaman tiedon mukaan päätöksestä ei ole valitettu korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Ympäristölupahakemuksen täydentäminen

Teille annetaan mahdollisuus täydentää hakemustanne ennen asian uudelleen käsittelyä ympäristölautakunnassa. Vaasan hallinto-oikeuden päätöksen mukaisesti melusta ja sen mahdollisista rajoitustoimista tulee tehdä lisäselvityksiä.

Hakemusta tulee täydentää ajantasaisella meluasiantuntijan laatimalla ajantasaisella ympäristömeluselvityksellä, jonka tuloksia on verrattu ampumaratamelun ohjearvoihin (VNp 53/1997): Al-enimmäisäänitaso LA_{max} 65 dB asumiseen käytettävillä alueilla ja 60 dB loma-asumiseen käytettävillä alueilla. Selvityksessä tulee olla ajantasaiset melutasot huomioiden alueelle kesällä 2022 ja 2023 rakennetut vallit. Selvityksessä tulee esittää taulukko- tai karttamuodossa kiinteistökohtaiset meluarvot lähimmissä häiriintyvissä kohteissa nykytilanteessa.

Mikäli arvot ylittyvät nykytilanteessa, tulee ympäristömeluselvityksessä esittää meluntorjunnan toimenpiteet ja melutasot toimenpiteiden jälkeen. Mahdollisia meluntorjuntatoimia voivat olla vallien korottaminen ja meluaitojen tekeminen vallien päälle tai ampumapaikkojen taakse tai lisätä ampumakatoksia tai niiden eristyksiä soveltuvin osin.

Täydennyksessä tulee esittää muut mahdolliset muutokset haettavaan lupaan ja ampumaradalla tehdyt muutostyöt aiempaan 27.5.2021 vireille tulleeseen ympäristölupahakemukseen verrattuna. Lisäksi täydennyksessä tulee esittää, haetaanko edelleen toiminnanaloittamislupaa ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta.

Pyydämme teitä täydentämään hakemusta 30.6.2024 mennessä. Voitte pyytää tarvittaessa jatkoa täydennysten antamiselle. Täydennykset tulee toimittaa kolmena kappaleena Ylä-Savon ympäristölautakunnalle postitse PL 10, 74101 Iisalmi tai tuoda Iisalmen (Riistakatu 5 b) tai Kiuruveden (Harjukatu 2) toimistolle aukioloaikoina.

Asia voidaan ratkaista Ylä-Savon ympäristölautakunnassa, vaikka pyydettyä täydennystä ei toimiteta.

Lisätietoja: ympäristönsuojelutarkastaja Veera Kajanus puh. 040 568 2619,

veera.kajanus@iisalmi.fi

Kiuruveden riistanhoitoyhdistys

c/o Juntunen Risto

Rantalantie 30

74700 Kiuruvesi

Täydennyspyyntö ympäristölupahakemukseen kiinteistöllä Ampumarata

(Dnro 76/11.01.00.00/2021)

5.3.2024 vireille tullut ympäristölupahakemuksen täydennys koskien Kiuruveden Riistanhoitoyhdistyksen ulkona sijaitsevan ampumaradan ympäristölupahakemusta on tarkistettu. Siinä ei ole kaikkia lupakäsittelyssä tarvittavia tietoja ja sitä on täydennettävä.

- Ympäristömeluselvityksen päivityksessä 1.3.2024 kappaleessa 1 viitataan [REDACTED] [REDACTED] Kiuruveden Haapakummun ampumarata, ympäristömeluselvitys ja meluntorjunnan tarkastelu 2021, HO2-0031-02, HMMT Partners Oy, Espoo 24.2.2021 -tiedostoon. Tarkastelu on toimitettu ympäristönsuojelutarkastajalle 4.1.2024 sähköpostitse, mutta sitä ei ole toimitettu osana ympäristölupahakemusta. Tarkastelu liitetään osaksi ympäristölupa-aineistoa.
- Täydennyksen mukana toimitetussa kartassa osa teksteistä on lukukelvottomia tumman taustakartan takia. Kartasta tulee toimittaa päivitetty versio, jossa annetut tiedot ovat luettavissa tai toimittaa erillinen liite karttaan, jossa tekstit ovat näkyvissä.
- Meluntorjunnan tarkastelussa tehtävät vallit on esitetty korkeuksilla metriä meren pinnan yläpuolella (m_{py}). Esitettyssä kartassa korkeudet ovat vallien korkeus maanpinnasta. Hakemusta tulee täydentää selostuksella ja tarvittaessa lisäksi kartalla, jossa korkeudet ovat samassa muodossa esitetty. Selostuksessa tulee tulla ilmi, miltä osin tehdyt vallit ovat meluntorjunnan tarkastelussa esitettyjä vastaavia ja mitä eroja näissä on.

- Selostuksessa tulee tulla ilmi, miten tehdyt toimenpiteet ovat vaikuttaneet saavutettuihin meluarvoihin. Vertailu tulee tehdä 2021 meluntorjunnan tarkastelun torjuntatilanteen meluarvojen (taulukko 4) ja ympäristömeluselvityksen päivityksen 2024 olevien meluarvojen välillä (taulukko 3), koska arvot poikkeavat osin toisistaan.
- 2024 melumallinnuksessa on osittain suurempia meluarvoja kuin tarkastelussa 2021. Mallinnuksen mukaan meluarvot ovat nousseet [REDACTED]
[REDACTED] kohteissa 100 metrin hirviradan ja pistooliradan osalta. Lisäksi nousua on [REDACTED] 75 metrin kivääriradalla. Täydennykseen pyydetään toimittamaan selvitys, mistä meluarvojen nousu johtuu. Lisäksi tulee antaa selvitys, miten meluarvojen nousuun voidaan vaikuttaa, jos kyse on tehtyjen toimenpiteiden vaikutuksesta eikä laskentatavan muuttumisesta.
- Millaiset sääolosuhteet ovat mallinnuksen pohjalla (tuulen voimakkuus ja suunta, lämpötila, kosteus, sateisuus, ilmanpaine).
- Miten melumallinnuksen laskentatulosten epävarmuus (dB) on huomioitu tuloksissa ja pystytäänkö epävarmuus huomioiden meluarvojen alittuminen toteamaan kaikilta kohteilta eri ammuntopaikoilta.
- Melumallinnukseen taulukkoon 3 tulee lisätä meluarvot koskien vakituisesti asuttua kiinteistöä osoitteessa [REDACTED].
- Taulukossa 3 on esitetty enimmäismelu lähimpien altistuvien kohteiden luona pihat huomioiden. Miten piha-alueet on huomioitu enimmäismelun määrittämisessä ja miten alue on rajattu, mistä enimmäismelu on laskettu. Täydennyksessä tulee asiaa avata erityisesti niiden kiinteistöjen osalta, joissa osa kiinteistöstä rajautuu 65-70 dB meluvyöhykkeelle (nykytilanne, kaikki radat – kartta) ja kiinteistöllä sijaitsee asuintalo.

Täydennys tulee toimittaa 3.6.2024 mennessä Ylä-Savon ympäristölautakunnalle, postiosoite PL 10, 74101 IISALMI tai käyntiosoite Riistakatu 5 B, 3. krs., Iisalmi tai Harjukatu 2, 74700 Kiuruvesi ja sähköpostilla ymparistonsuojelu@iisalmi.fi. Täydennykset tulee toimittaa paperisena kahtena kappaleena, mukaan lukien ympäristömeluselvitys ja meluntorjunnan tarkastelu 2021 ja ympäristömeluselvityksen päivitys 2024. Määräajan noudattamatta jättäminen ei estä ympäristölautakuntaa ratkaisemasta asiaa. Jos tarvitsette lisää aikaa, olkaa hyvä ja ottakaa yhteyttä ympäristönsuojelutarkastajaan.

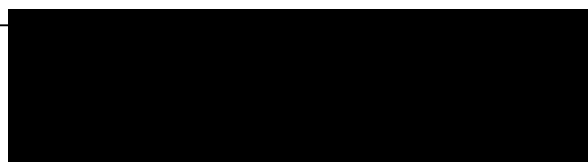
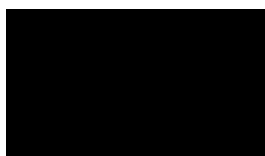
Veera Kajanus
Ympäristönsuojelutarkastaja
puh. 040 5682619
veera.kajanus@iisalmi.fi

Subject: ampumarata
Sent: 30.4.2024, 15.33.46
From: Kiuruveden Rhy<kiuruvesi@rhy.riista.fi>
To: Kajanus Veera
Attachments: [HMMT H02-0031-03-A Kiuruveden Haapakummun ampumarata - Ympäristömeluselvityksen päivitys 2024.pdf](#)
[MELUSUOJAVALLI KARTTA 3-1.pdf](#)

Tässä olisi näitä täydennyksiä ja päivityksiä riittäkö- Lisäksi haemme toiminnanharjoittamislupaa 199§ mukaista aloittamislupaa. Olemme valinneet uudeksi ratavastaavaksi Risto Väisäsen mut minä vielä hoitelen tässä toukokuun näitä juttuja t.Risto Juntunen

--
Kiuruveden riistanhoitoyhdistys

KIURUVEDEN HAAPAKUMMUN AMPUMARATA
YMPÄRISTÖMELUSELVITYS JA
MELUNTORJUNNAN TARKASTELU 2021

Kiuruveden Haapakummun ampumarata

YMPÄRISTÖMELUSELVITYS JA MELUNTORJUNNAN TARKASTELU 2021

Tilaaaja: Kiuruveden riistanhoitoyhdistys ry
Tilaus: Sähköposti 5.10.2020 Risto Juntunen
Yhdyshenkilöt: Risto Juntunen

TIIVISTELMÄ

Haapakummun ampumaradan ympäristölupa umpeutuu 31.12.2021, ja uutta ympäristölupaa on haettava 31.5.2021 mennessä. Uuteen lupahakemukseen on liitettävä ympäristömeluselvitys.

Haapakummun ampumaradan ympäristömeluselvitys tehtiin mallilaskennan avulla. Laskennassa sovellettiin nykyaikaisia laskentatapoja sekä lähtöarvoina uusimpia ja luotettavimpia aseiden melupäästötietoja.

Ampumaratamelun ohjearvot ylittyvät ampumasuuntaan nähden sivu- ja takasuunnassa sijaitsevilla kohteilla. Vakituiseen asumiseen käytettävien alueiden ohjearvo $L_{A\max}$ 65 dB ylittyy viidellä kohteella. Ylitykset ovat kohteesta ja lajiradasta riippuen 1...4 dB. Muissa suunnissa ei ole kohteita, joissa ohjearvot ylittyvät.

Meluntorjuntatoimenpiteitä mitoitettiin niille lajiradoille, joilta ohjearvojen ylityksiä aiheutuu. Skeet-radan meluntorjuntasuositus on pistooliradan ja skeet-radan välisen vallin harjan tasoittaminen harjakorkoon +167 m, ja joko vallin jatkaminen tai meluseinäkkeen toteuttaminen samassa harjakorkeudessa ampumapaikkojen taakse (tai näiden yhdistelmä). Trap-radan meluntorjuntasuositus on ampumapaikkojen kaakkois- ja lounaispuolelle toteutettava seinäke, jonka harjakorkeus on +167,5 m. Hirviradan 75 m ampumakatoksen meluntorjuntaan suositellaan jo toteutetun oikeanpuolisen seinäkkeen laajentamista ja vastaavan laajennetun seinäkkeen toteuttamista myös katoksen vasemmalle puolelle.

SISÄLLYSLUETTELO

1	TAUSTA	3
2	ALUE JA AMPUMATOIMINTA	3
2.1	Alueen ja ympäristön kuvaus	3
2.2	Lajiradat	3
3	MELUTASON RAJA-ARVOT	4
4	AMPUMARATAMELUN MALLILASKENTA	4
4.1	Laskentamalli	4
4.2	Maastomalli ja laskentaohjelma	5
4.3	Laskennan lähtöarvot	5
4.4	Laskentasuure	5
5	NYKYTILANTEEN TULOKSET JA TARKASTELU	6
5.1	Laskentatulokset	6
5.2	Tulosten tarkastelu	6
6	MELUNTORJUNNAN TARKASTELU	7
6.1	Hirvirata, 75 m ammunnat	7
6.2	Skeet-rata	7
6.3	Trap-rata	8
6.4	Laskentatulokset, torjuntatilanne	9
	VIITTEET	10
LIITE A	Karttaliite	
LIITE B	Nykytilanne: yhteismelukartta, AI-enimmäisäänitaso L_{AImax}	
LIITE C	Nykytilanne: lajiratakohtaiset melukartat, AI-enimmäisäänitaso L_{AImax}	
LIITE D	Torjuntatilanne: yhteismelukartta, AI-enimmäisäänitaso L_{AImax}	
LIITE E	Torjuntatilanne: lajiratakohtaiset melukartat, AI-enimmäisäänitaso L_{AImax}	

1 TAUSTA

Kiuruveden riistanhoitoyhdistys ry hallinnoi Haapakummun ampumarataa. Ampumaradan toiminnalle on voimassa lainvoimainen määräaikainen ympäristölupa 31.12.2021 saakka. Lupamääräyksissä veloitetaan hakemaan uutta ympäristölupaa 31.5.2021 mennessä, jos toiminnanharjoittaja haluaa jatkaa ampumatoimintaa keskeytymättä 1.1.2022 lähtien. Uuteen ympäristölupahakemukseen on liitettävä ympäristömeluselvitys.

Tässä on esitetty Haapakummun ampumaradan mallilaskentaan perustuva ympäristömeluselvitys nykyaikaisilla laskentamenetelmillä ja lähtöarvoilla. Tuloksia verrataan valtioneuvoston päätöksessä 53/1997 [1] annettuihin ampumaratamelun ohjearvoihin.

2 ALUE JA AMPUMATOIMINTA

2.1 ALUEEN JA YMPÄRISTÖN KUVAUS

Haapakummun ampumarata sijaitsee Kiuruvedellä kiinteistöllä 263-414-16-22 käyntiosoitteessa Haapakummuntie 62. Ampumarata käsittää hirviradan, pistooliradan, skeet-radan ja trap-radan. Lisäksi haulikkoradoilla harjoitetaan kompak-ammuntaa.

MMML:n maastotietokannan rakennusluokitusten mukaan lähimmät melulle altistuvat vakituiset asuinrakennukset sijaitsevat noin seuraavilla etäisyyksillä eri ilmansuunnissa rata-alueeseen nähden: itäkoillisessa 1,0 km, idässä 1,1...1,2 km, kaakossa 600 m, etelässä 400 m ja lounaassa 800 m.

Lähin, ja alle 3 km säteellä ainoa, yksittäinen vapaa-ajan asunnoksi luokitettu rakennus sijaitsee kaakossa n. 400 m etäisyydellä. Kohde ei kuitenkaan ole loma-asuinkäytössä.

Ampumaradan lähimaastossa ei ole merkittäviä luonnollisia melusteita eli mäkiä.

2.2 LAJIRADAT

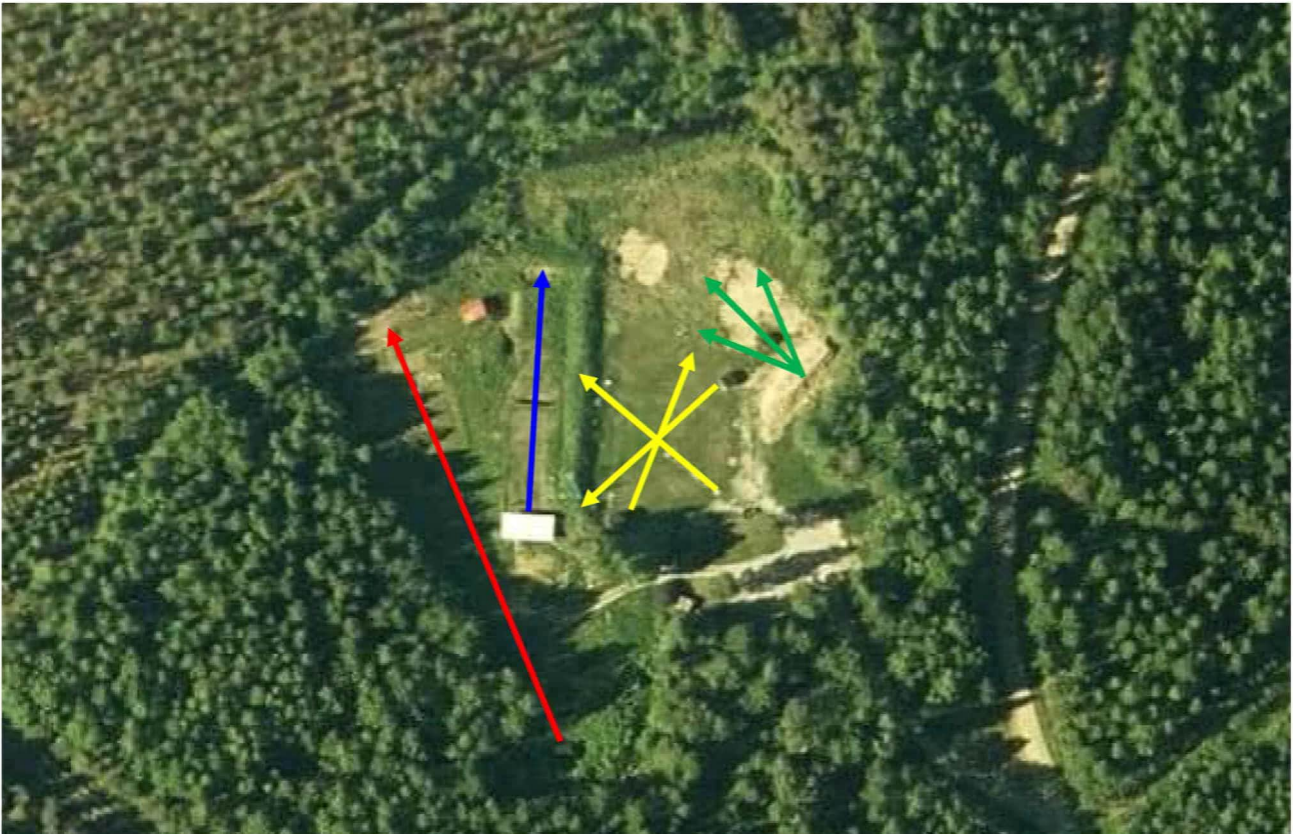
Haapakummun ampumaradan lajiradat, niiden ampumasuunnat ja vuotuiset laukausmäärät on esitetty taulukossa 1.

Taulukko 1. Haapakummun ampumaradan lajiradat ja ampumasuunnat kompassisuuntina.

lajirata	ampumasuunta	laukausmäärä
Hirvi	336°	6 000
Pistooli	6°	6 000
Skeet	306°	60 000 ¹
Trap	314°	- ¹

1) haulikkoradat yhteensä (skeet, trap ja kompak)

Ilmakuva ampumaradasta on esitetty kuvassa 1. Ratojen ja lähimpien melulle mahdollisesti altistuvien kohteiden sijainti on esitetty liitteessä A.

Kuva 1. Ilmakuva rata-alueesta ja melun kannalta oleellisten lajiratojen ampumasuunnat: hirvirata (punainen), pistoolirata (sininen), skeet-rata (keltainen) ja trap-rata (vihreä). Ilmakuvan lähde: Maanmittauslaitos.

3 MELUTASON RAJA-ARVOT

Ampumaratojen melun arviointi perustuu valtioneuvoston päätökseen 53/1997 ampumaratamelun ohjearvoista [1] sekä ampumaratamelun mittaushjeeseen YM 61/1999 [2].

Valtioneuvoston päätöksessä on annettu ohjearvot $L_{A_{\text{Imax}}}$ vakituiseen asumiseen käytettävillä alueilla ohjearvo on 65 dB ja loma-asumiseen käytettävillä alueilla 60 dB.

4 AMPUMARATAMELUN MALLILASKENTA

4.1 LASKENTAMALLI

Ampumaratamelun laskentaan käytettiin yleiseen laskentamalliin pohjautuvaa yhteispohjoismaista ampumaratamelun laskentamallia [3].

Laskentatarkastelussa on noudatettu ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinnan BAT-raportissa [4] ja ampumaratamelun arvioinnin esiselvityksessä [5] kuvattuja ohjeita ja periaatteita.

Luotiaseratojen laskennassa ei huomioitu luodin lentoääntä eli luodin lentoradalla syntyvää yliäänipamausta. Sektorissa, jossa lentoääntä todennäköisesti esiintyisi, ei ole altistuvia kohteita. Haulikkoradoilla tyypillisesti käytetyistä ampumatarvikkeista ja ampumatoiminnasta johtuen laskennassa ei ollut tarpeen huomioida hauliparven lentoääntä.

Radoilla ei ammuta ryhmälaukauksia eli suuren ampujamäärän yhtäaikaista laukauksia kääntyviin tauluihin.

4.2 MAASTOMALLI JA LASKENTAOHJELMA

Laskentaa varten alueesta ja sen ympäristöstä laadittiin kolmiulotteinen akustinen maastomalli. Tässä tapauksessa tärkeimpänä maastomalli koostuu maaston muodoista, joita edustavat korkeuskäyrät ja järvien rantaviivat. Maasto on akustisesti muuten pehmeää, mutta vedenpinta on kovaa.

Maanpinta laadittiin Maanmittauslaitoksen avoimen laserkeilausaineiston (08/2017) ja muu maastomalli maastotietokannan (10/2020) avulla. Pistepilvestä muodostettu korkeuskäyrien käyräväli oli mallilaskennassa 0,5 m. Melukarttaliitteissä on tulostusteknisistä syistä esitetty korkeuskäyrät 2 m välein.

Alueen harvan rakennuskannan vuoksi rakennukset asetettiin laskennassa passiivisiksi. Liitekartoissa asuinrakennukset on merkitty punaisella, vapaa-ajan asunnot turkoosilla ja muut rakennukset vaaleanharmaalla värillä.

Varsinainen laskenta tehtiin tietokoneohjelmalla, joka muodostaa meluvyöhykkeet automaattisesti. Laskentaohjelma, joka sisältää mainitun ampumaratamelun laskentamallin, oli Datakustik Cadna/A 2020 MR2. Torjuntasuunnittelu tehtiin ohjelmiston versiolla 2021.

Laskenta tehtiin käyttäen $10 \times 10 \text{ m}^2$ suuruisia laskentaruutuja. Laskentaruudukon pisteet sijaitsivat tavalliseen tapaan ja esiselvityksen [5] ohjeen mukaisesti 2 m korkeudella maanpinnasta.

4.3 LASKENNAN LÄHTÖARVOT

Hirviradan melupäästötietona käytettiin puolustusvoimille tehdyssä tutkimuksessa [6] määritettyä melupäästöä sotilasaseelle 7.62 TKIV 85 (kaliiperi: 7.62 x 53R, ampumatarvike: JVA 0221). Valittu ase edustaa melun kannalta keskimäärin kivääriradoilla käytettävää kalustoa. Kyseinen melupäästötieto on myös luotettavampi kuin muiden metsästys- tai urheiluammunta-aseiden saatavilla olevat melupäästötiedot. Lähdekorkeutena on 1 m, mikä edustaa ammuntaa pöytätuelta.

Pistooliradan melupäästötietona käytettiin puolustusvoimille tehdyssä tutkimuksessa [6] määritettyä melupäästöä sotilasaseelle 9.00 PIST 80-91 (kaliiperi: 9x19, ampumatarvike: JVA 0545). Lähdekorkeutena on 1,5 m.

Haulikon melupäästötietona käytettiin vuoden 2016 loppupuolella työryhmän Parri-Pääkkönen-Markula tekemän kattavan mittaussarjan perusteella määritettyä haulikon melupäästöä [7].

Skeet- ja trap-ratojen ampumatoiminta on otettu huomioon mallinnuksessa. Melupäästö (äänienergia) on jaettu ratakohtaisesti ampumapaikkojen kesken kunkin lajiradan ampumapaikan todennäköiset ampumasuunnat huomioiden, jolloin mallinnustulos vastaa keskimääräistä radan melua eri ampumapaikkojen ja -suuntien suhteen. Laskentatulokset on siten verrattavissa eri ampumapaikkojen ja -suuntien mittaustulosten (energia-)keskiarvoon. Keskiarvo ei siis ole suora aritmeettinen keskiarvo desibeleistä. Menettely noudattaa ampumaratamelun arvioinnin esiselvityksen [5] ohjeistusta. Lähdekorkeutena on 1,5 m. Skeetin ampumasektori kattaa myös kompak-ammuntojen sektorin ja siten myös kompak-ammuntojen ympäristömelun.

Hirvi- ja pistooliradan ampumakatojen vaimennusvaikutus arvioitiin tavanomaisten ampumakatojen mukaisesti.

4.4 LASKENTASUURE

Ampumaratamelun mallilaskenta tehtiin käyttäen ohjearvosuuretta eli $A_{I\text{max}}$ -painotettua enimmäisäänitasoa $L_{A\text{Imax}}$, jonka voidaan katsoa sellaisenaan edustavan yksittäisten laukausten aiheuttamaa hetkellistä häiriötä. Toisin sanoen se edustaa häiritsevyyttä, vaikka se ei huomioi ammunnan

kestoaikaa tai laukausten lukumäärää. Enimmäisäänitason kaikkien lajiratojen suupamausten yhteismeluvyöhykkeet muodostettiin ratojen yksittäisistä laskentatuloksista maksimifunktion avulla. Maksimifunktio $L_{\max} = \max(L_1, L_2, L_3, \dots)$ valitsee aina arvoista suurimman, muut arvot eivät vaikuta tulokseen.

5 NYKYTILANTEEN TULOKSET JA TARKASTELU

5.1 LASKENTATULOKSET

Ratojen yhteismelukartta nykytilanteessa on esitetty *liitteessä B*. Lajiratakohtainen enimmäismelu $L_{A\max}$ lähimpien altistuvien kohteiden luona on esitetty melukarttoina *liitteissä C1...C5*. Laskentatulokset on koottu lisäksi *taulukkoon 2*.

Taulukko 2. Enimmäismelu $L_{A\max}$ [dB] nykytilanteessa lähimpien altistuvien kohteiden luona (karkeasti, pihat huomioiden) yhdellä luvulla esitettynä.

kohde	Hirvi 75 m	Hirvi 100 m	Pistooli	Skeet	Trap	ohjearvo
	66	< 55	56	68	65	65
	58	< 55	57	66	64	65
	60	59	61	69	68	65
	59	58	63	64	64	65
	55	< 55	58	56	56	65
	61	58	59	57	57	65
	60	59	58	58	57	65
	67	64	61	61	60	65

5.2 TULOSTEN TARKASTELU

Hirviradan 75 m ammuntojen melu ylittää lievästi ohjearvon 65 dB vakituisen asutuksen kohteilla [REDACTED]. Torjuntatarve on vain 1...2 dB. Hirviradan 100 m ammuntojen melu ei ylitä vakituisen asutuksen ohjearvoa millään lähimmistä kohteista.

Skeet-radan ammuntojen melu ylittää vakituisen asutuksen ohjearvon kohteilla [REDACTED].

[REDACTED] Ylitys on kohteesta riippuen 1...4 dB.

Trap-radan ammuntojen melu ylittää vakituisen asutuksen ohjearvon vain kohteella [REDACTED].

Vakituisen asumiseen käytettävien alueiden ohjearvon $L_{A\max}$ 65 dB ylittävällä meluvyöhykkeellä on yhteensä kuusi kohdetta. Kaikki kohteet sijaitsevat ampumasuuntaan nähden sivu- tai takasuunnassa.

Ampumaratamelun ympäristövaikutusten hallinnan BAT-oppaan meluntorjuntatarpeen arviointimenettelysuositus on esitetty *taulukossa 3*.

Taulukko 3. BAT-oppaan suositus meluntorjuntatarpeen arviointimenettelyksi [4]. Haapakummun sijoittuminen merkitty sinisellä.

Alueen käyttö 1	Alueen käyttö 2	Laukausmäärä vuodessa *				
		alle 10 000 ls/v	10 000–100 000 ls/v		yli 100 000 ls/v	
			Altistuvien määrä meluvyöhykkeellä			
Melu- vyöhyke [L_{Amax}]	Melu- vyöhyke [L_{Amax}]		1–10	yli 10	1–10	yli 10
Yli 75 dB	Yli 70 dB					
70–75 dB	65–70 dB					
65–70 dB	60–65 dB					
60–65 dB	55–60 dB					
alle 60 dB	alle 55 dB					
	Tilanne ei ole hyväksyttävä. Tarvitaan mittavia meluntorjuntatoimenpiteitä.					
	Meluntorjuntarakenteet mitoitetaan niin että äänitaso ei ylitä ympäristöluvassa annettua tavoite- tai raja-arvoa ja/tai melukuormitusta vähennetään käyttöaikojen avulla **					
	Meluhaitta on vähäinen, yleensä ei tarvetta meluntorjuntatoimille. Erityiset käyttöaikarajoitukset vain poikkeustapauksissa					
Alueen käyttö 1: Asumiseen käytettävät alueet, oppilaitoksia palvelevat alueet						
Alueen käyttö 2: Virkistysalueet taajamissa tai taajamien välittömässä läheisyydessä, hoitolaitoksia palvelevat alueet, loma-asumiseen käytettävät alueet, luonnonsuojelualueet						

Haapakummun ampumarata sijoittuu laukausmäärän ja altistuvien kohteiden lukumäärän suhteen sinisellä katkoviivalla ympyröityyn luokkaan, jossa ampumaratamelun häiritsevyyteen suositellaan vaikutettavan joko toiminta-aikojen tai rakenteellisen meluntorjunnan keinoin.

6 MELUNTORJUNNAN TARKASTELU

Suositukset meluntorjuntatoimenpiteiksi on esitetty alla lajiratakohtaisesti ja koostettuna kuvassa 2.

6.1 HIRVIRATA, 75 M AMMUNNAT

Hirviradan 75 m ammuntojen melua on mahdollista torjua ampumakatosta parantamalla. Katoksen oikealle puolelle onkin jo toteutettu paksusta kumilevystä seinäke. Toteutusperiaate on sinänsä kelvollinen, mutta seinäkettä tulisi vielä jatkaa ampumasuunnassa n. 2 m ja yläreunaa korottaa n. 0,5 m. Samalla tulisi varmistaa, että seinäke ulottuu maahan asti. Katoksen vasemmalle puolelle tulisi toteuttaa vastaavan mittainen seinäke, joka voi suuntautua katoksesta ampumasuuntaan nähdessä hieman vasempaan.

6.2 SKEET-RATA

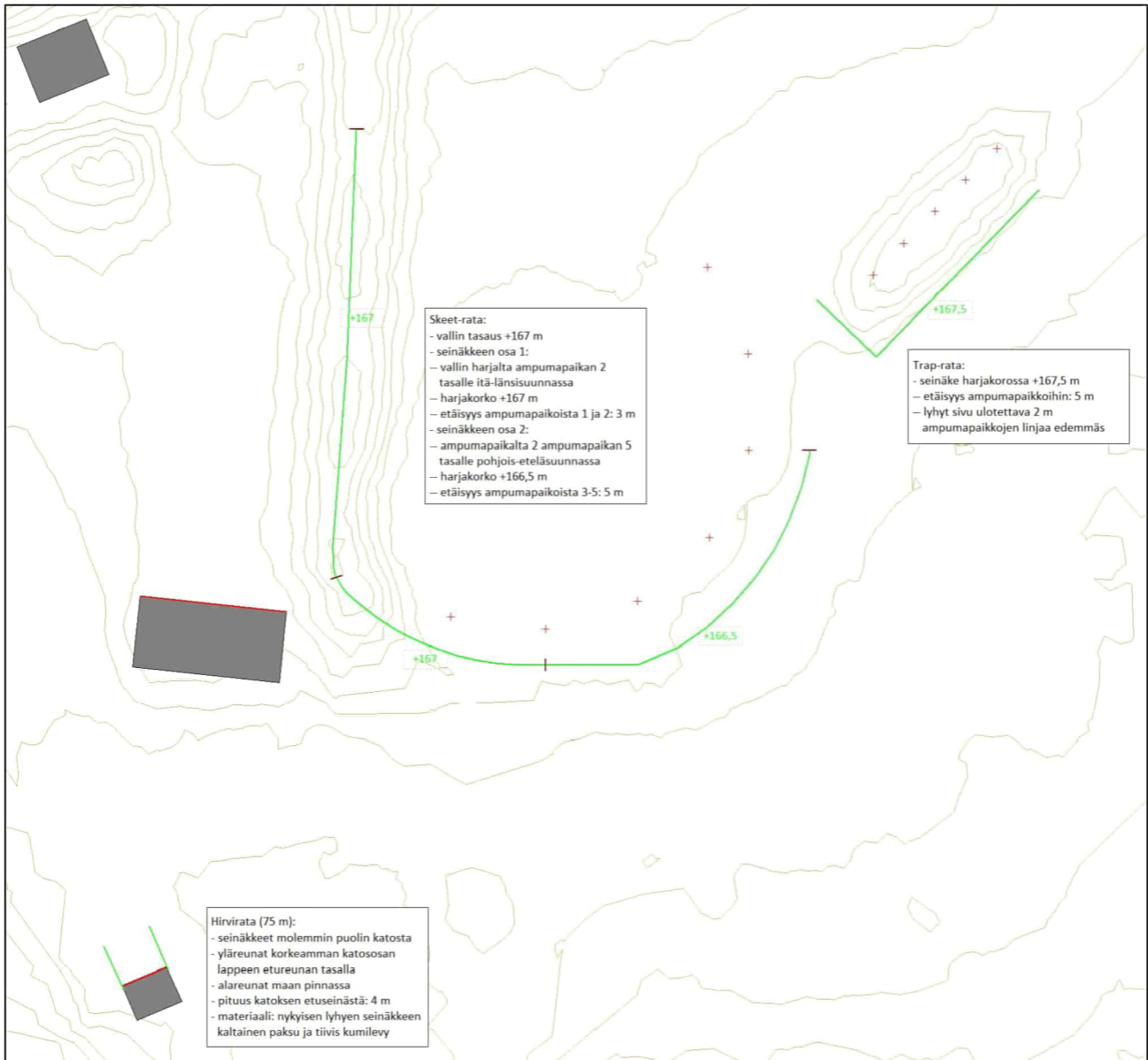
Skeet-radan melua on mahdollista torjua joko maavallilla tai seinäkkeillä. Torjuntatarve on pienehkö, joten melko maltillisilla valli- tai seinäkekorkeuksilla saadaan aikaan tarvittava torjuntavaikutus.

Nykyinen pistooli- ja skeet-radan välinen valli on laserkeilausaineiston perusteella harjakorkeudeltaan 167 m. Meluntorjuntaa varten seinäkkeen harjakoron tulisi olla sama kuin maavallilla, mikä

tarkoittaa n. 3 m korkeaa seinäkettä maanpintaan nähden. Seinäkkeen rakenteen tulee olla yhtenäisen, tiivis, ja neliömassaltaan vähintään 15 kg/m². Seinäkkeen ei tarvitse olla akustisesti absorboiva.

6.3 TRAP-RATA

Trap-radan melua on mahdollista torjua skeet-radan tapaan seinäkkeellä. Suosituksena on L-kirjaimen muotoinen seinäke, jonka harjakorkeus on +167,5 m. Seinäkkeen pitkän sivun tulisi sijaita 5 m etäisyydellä ampumapaikkojen muodostaman linjan takana. Ampumasuunnan suuntaisen osion tulisi sijaita 5 m ampumapaikasta 1 vasempaan, ja osion tulisi ulottua 2 m ampumapaikkojen muodostaman linjan etupuolelle. Seinäkkeen rakenteen vaatimukset ovat samat kuin skeet-radan seinäkkeelle.

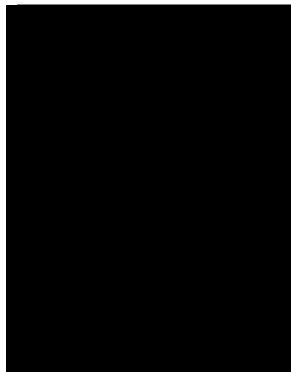

Kuva 2. Torjuntasuositukset. Skeet-radan ampumapaikkojen korkoasema +164 m. Trap-radan ampumapaikkojen korkoasema +165,5 m.

6.4 LASKENTATULOKSET, TORJUNTATILANNE

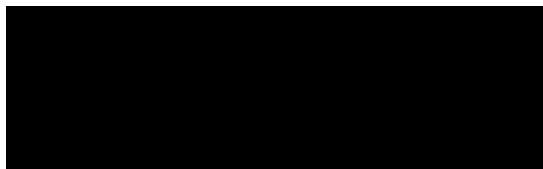
Ratojen yhteismelukartta torjuntatilanteessa on esitetty *liitteessä D*. Lajiratakohtainen enimmäismelu $L_{A\max}$ lähimpien altistuvien kohteiden luona on esitetty melukarttoina *liitteissä E1...E5*. Laskentatulokset on koottu lisäksi *taulukkoon 4*.

Taulukko 4. Enimmäismelu $L_{A\max}$ [dB] torjuntatilanteessa lähimpien altistuvien kohteiden luona (karkeasti, pihat huomioiden) yhdellä luvulla esitettynä.

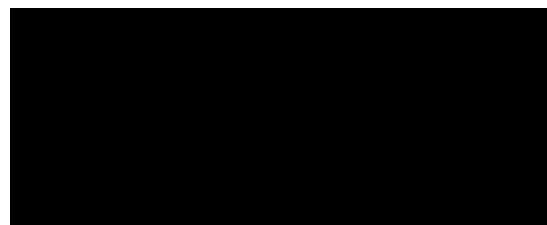
kohde	Hirvi 75 m	Hirvi 100 m	Pistooli	Skeet	Trap	ohjearvo
	60	< 55	56	64	61	65
	59	< 55	57	58	56	65
	63	58	61	59	59	65
	58	58	63	58	59	65
	< 55	< 55	56	< 55	< 55	65
	< 55	58	59	< 55	< 55	65
	57	59	59	56	56	65
	64	64	64	59	59	65

Ehdotetuilla torjuntatoimenpiteillä ampumaratamelun ohjearvot eivät ylitä lähimmillä altistuvilla kohteilla.

On suositeltavaa tarkistuttaa seinäkkeiden toteutussuunnitelmat meluasiantuntijalla ennen toteutusta.

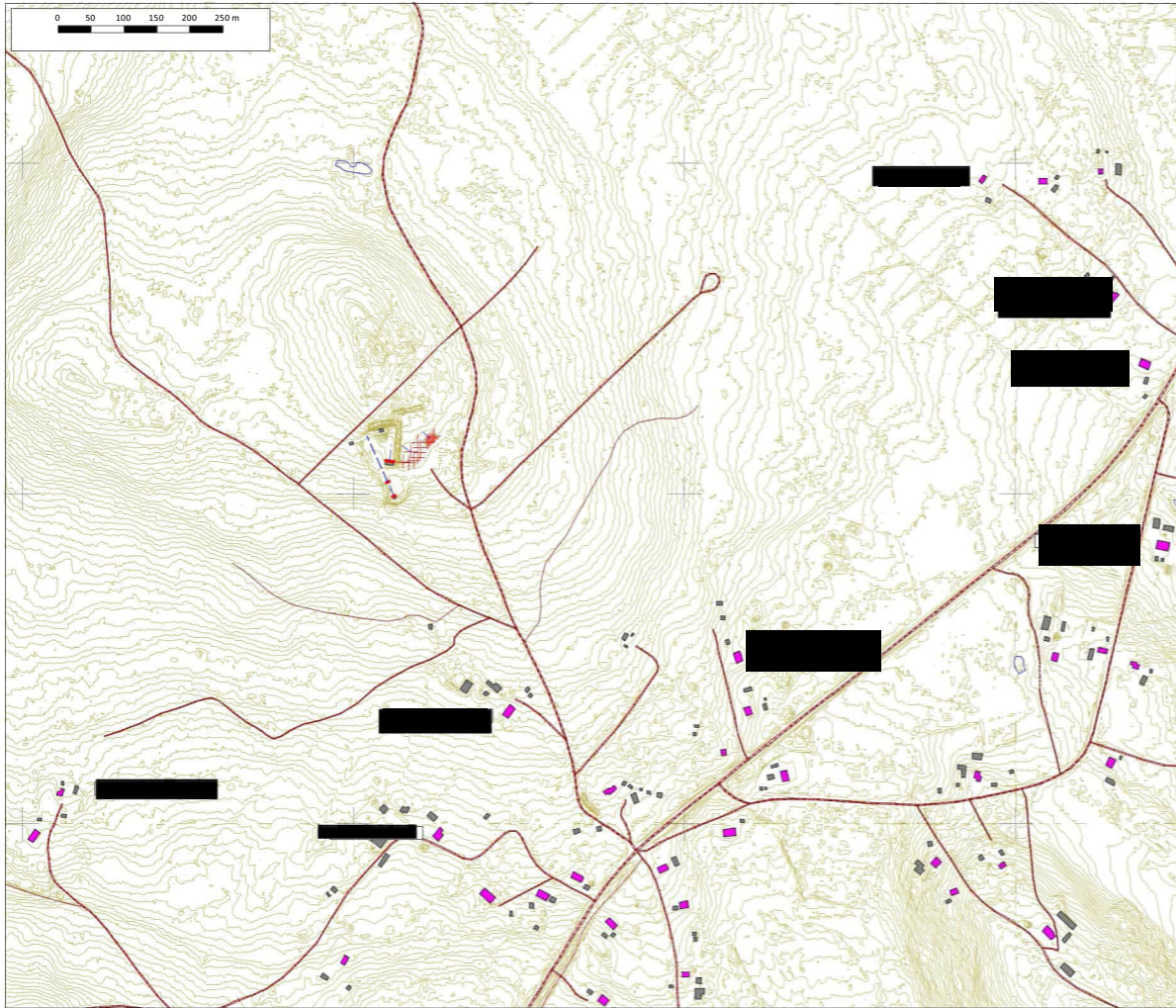
Vanhempi konsultti, DI

FISE V+ (akustiikka)

VIITTEET

1. VNp 53/1997. Valtioneuvoston päätös ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista. *Suomen säädöskokoelma 53/97*, Helsinki 1997.
2. Ympäristöopas 61/1999. Ampumaratamelun mittaaminen. *Ympäristöministeriö*, Helsinki 1999.
3. NT ACOU 099. Shooting ranges. Prediction of noise. *Nordtest*, Espoo 2002.
4. SY 4/2014. Ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinta, Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT). *Ympäristöministeriö*, Helsinki 2014.
5. LAHTI T, MARKULA T, Ampumaratamelun arviointi: selvitykset, laskenta ja mittaukset. Esiselvitys. *Puolustusvoimat*, Tampere 2015.
6. MARKULA T, LAHTI T, Ampumamelun leviäminen, mittaaminen ja arviointi. Kevyiden aseiden meluemissiotasot. *Insinööri-toimisto Akukon Oy 2223-3*, Helsinki 30.4.2006.
7. MARKULA T, PARRI A, PÄÄKKÖNEN, Haulikon melupäästömittaukset 2016. *Työryhmä Markula-Parri-Pääkkönen*, 11.12.2017.

H02-0031-02 Liite A

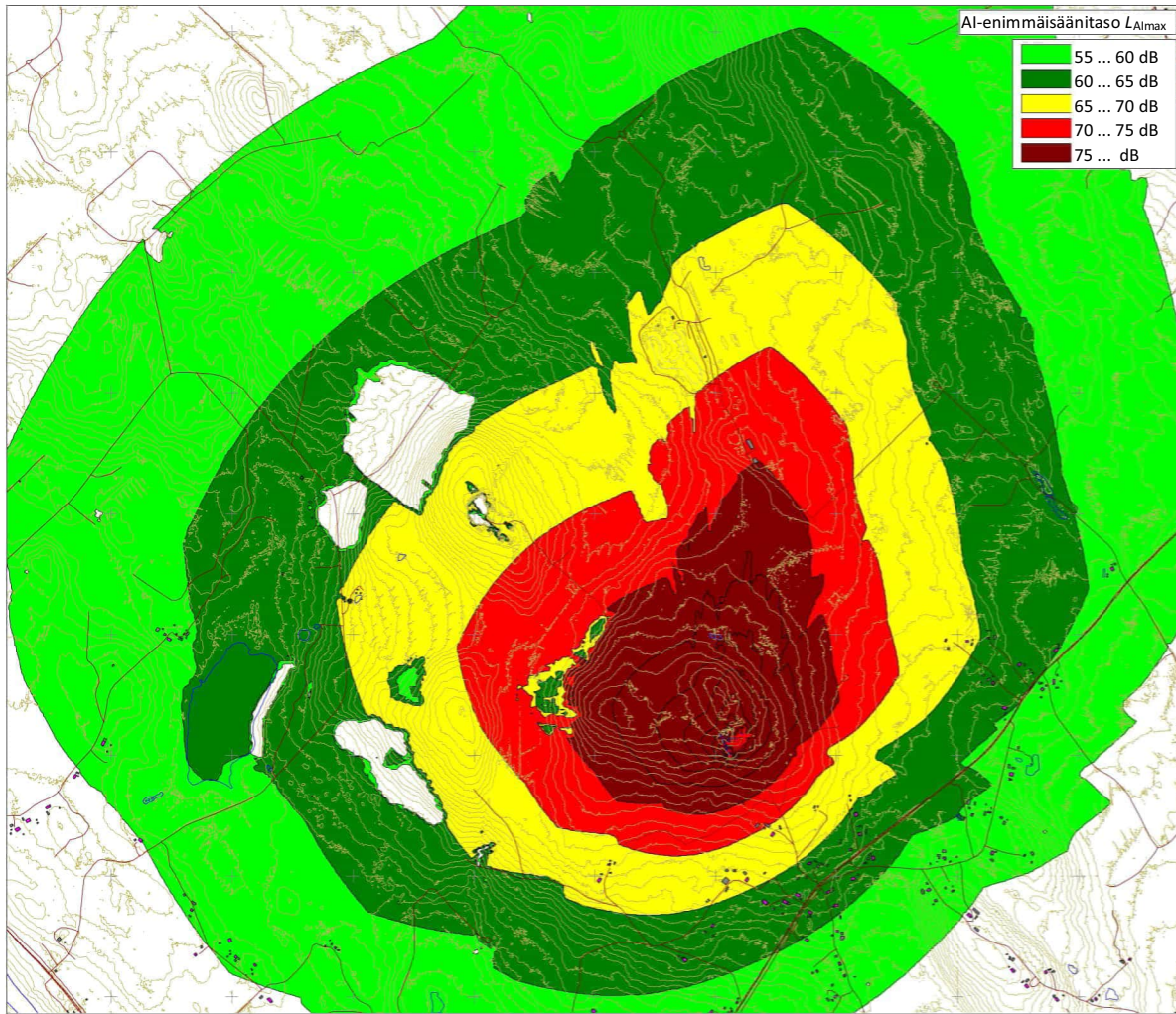
Haapakummun ampumarata
Ympäristömeluselvitys ja
meluntorjunnan tarkastelu 2021
Karttaliite

Ampumarata
Tarkastelualueet

HMMT Partners Oy 1:8 000 (A4)

24.02.2021 MiH

Cadna/A 2020 MR2, Nordic Haapakumpu Ov21.cna

Al-enimmäisäänitaso L_{Amax}

55 ... 60 dB
60 ... 65 dB
65 ... 70 dB
70 ... 75 dB
75 ... dB

H02-0031-02

Liite B

Haapakummun ampumarata
Ympäristömeluselvitys ja
meluntorjunnan tarkastelu 2021

Nykytilanne

Kaikki radat:

- hirvi
- pistooli
- skeet
- trap

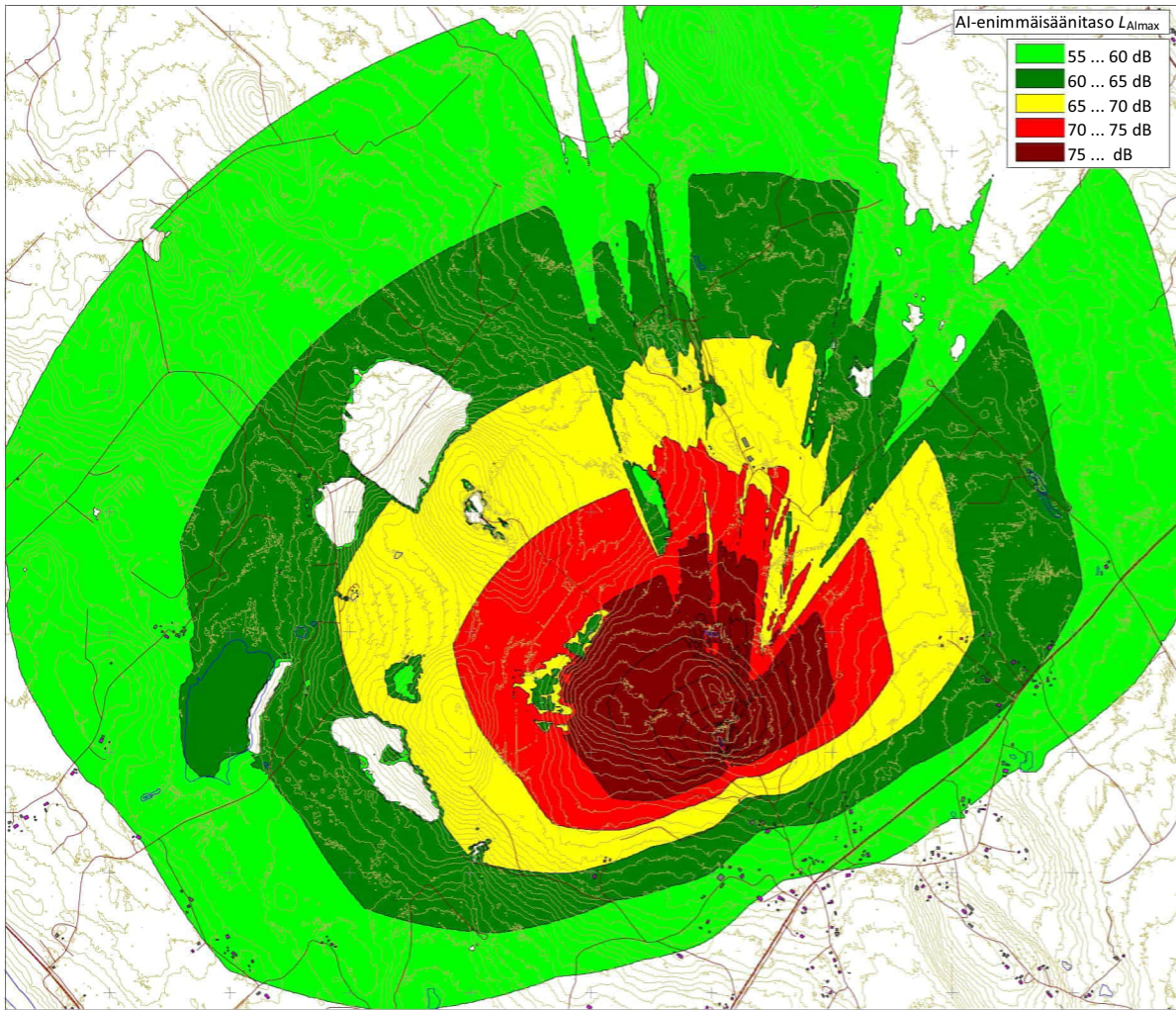
HMMT Partners Oy 1:22 000 (A4)

24.02.2021

MiH

Cadna/A 2020 MR2, Nordic

Haapakumpu 0v21.cna

H02-0031-02

Liite C1

Haapakummun ampumarata

Ympäristömeluselvitys ja
meluntorjunnan tarkastelu 2021

Nykytilanne

Hirvirata, 75 m ammunnat
- lähtöarvo: 7.62 TKIV 85 (JVA 0221)
- tavanomainen ampumakatos
- lähteen korkeus: 1,0 m

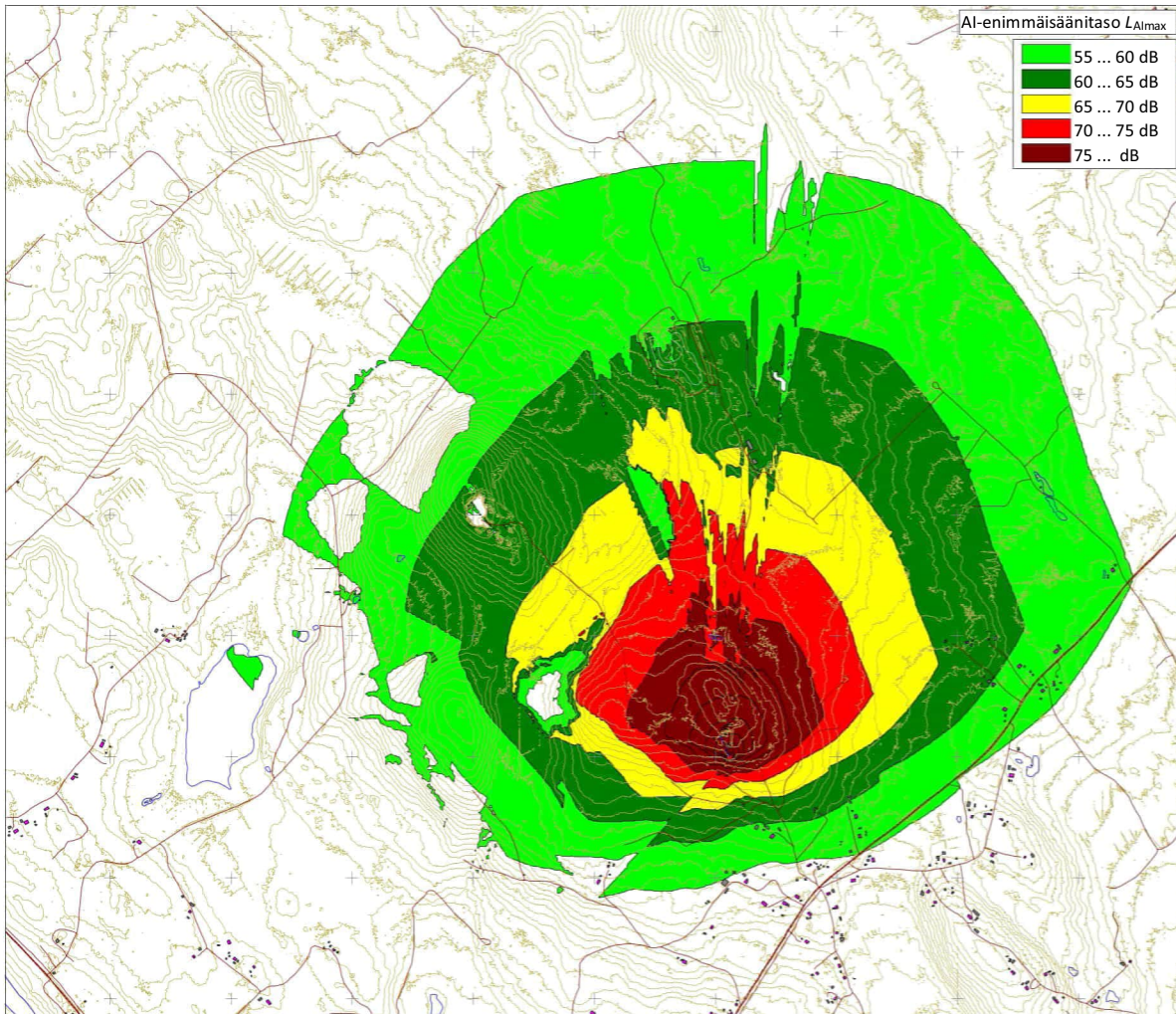
HMMT Partners Oy 1:22 000 (A4)

24.02.2021

MiH

Cadna/A 2020 MR2, Nordic

Haapakumpu Ov21.cna

H02-0031-02 Liite C2

Haapakummun ampumarata

Ympäristömeluselvitys ja
meluntorjunnan tarkastelu 2021

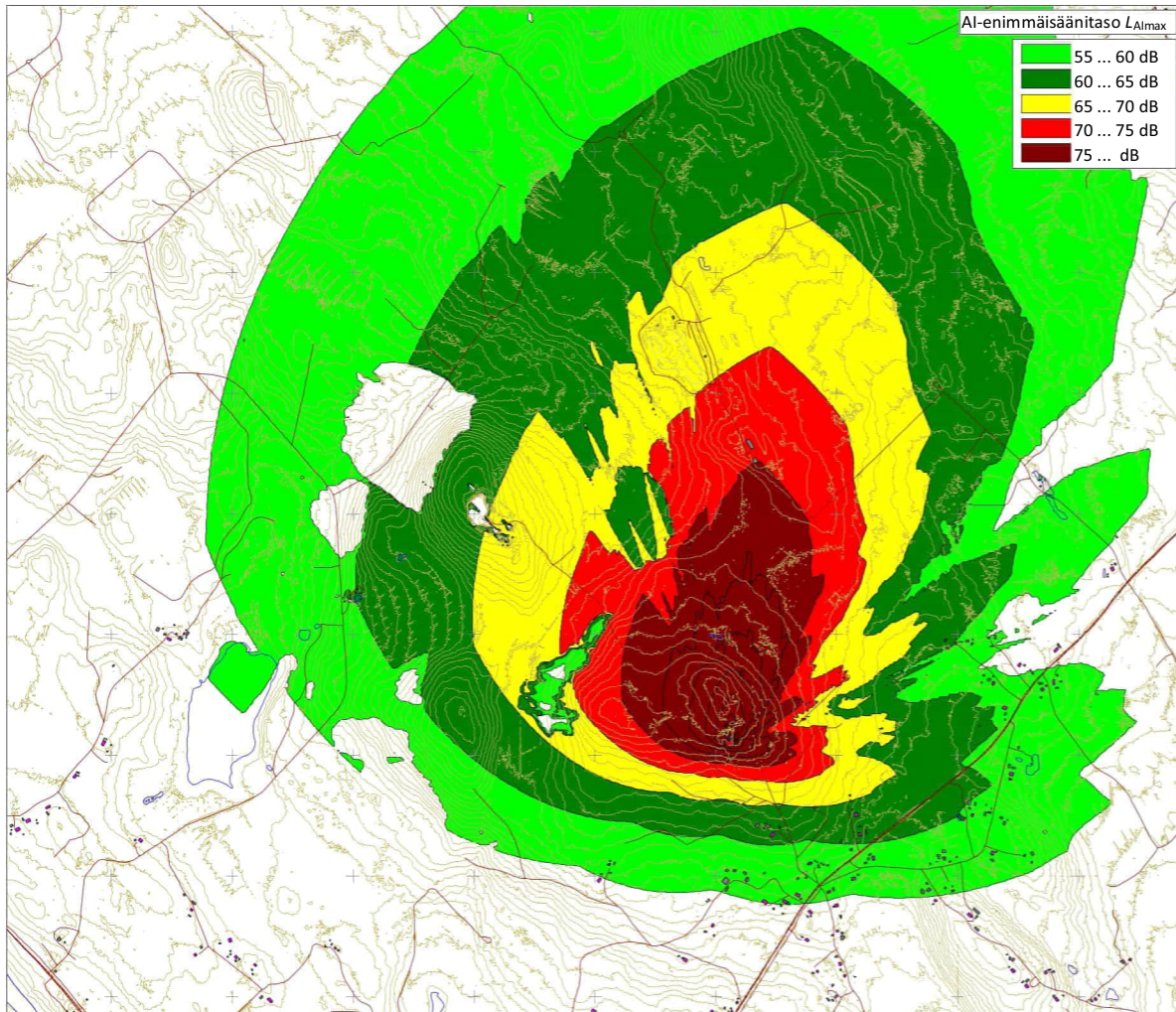
Nykytilanne

Hirvirata, 100 m amunnat
- lähtöarvo: 7.62 TKIV 85 (JVA 0221)
- tavanomainen ampumakatos
- lähteen korkeus: 1,0 m

HMMT Partners Oy 1:22 000 (A4)

24.02.2021 MiH

Cadna/A 2020 MR2, Nordic Haapakumpu Ov21.cna

H02-0031-02 Liite C3

Haapakummun ampumarata
Ympäristömeluselvitys ja
meluntorjunnan tarkastelu 2021

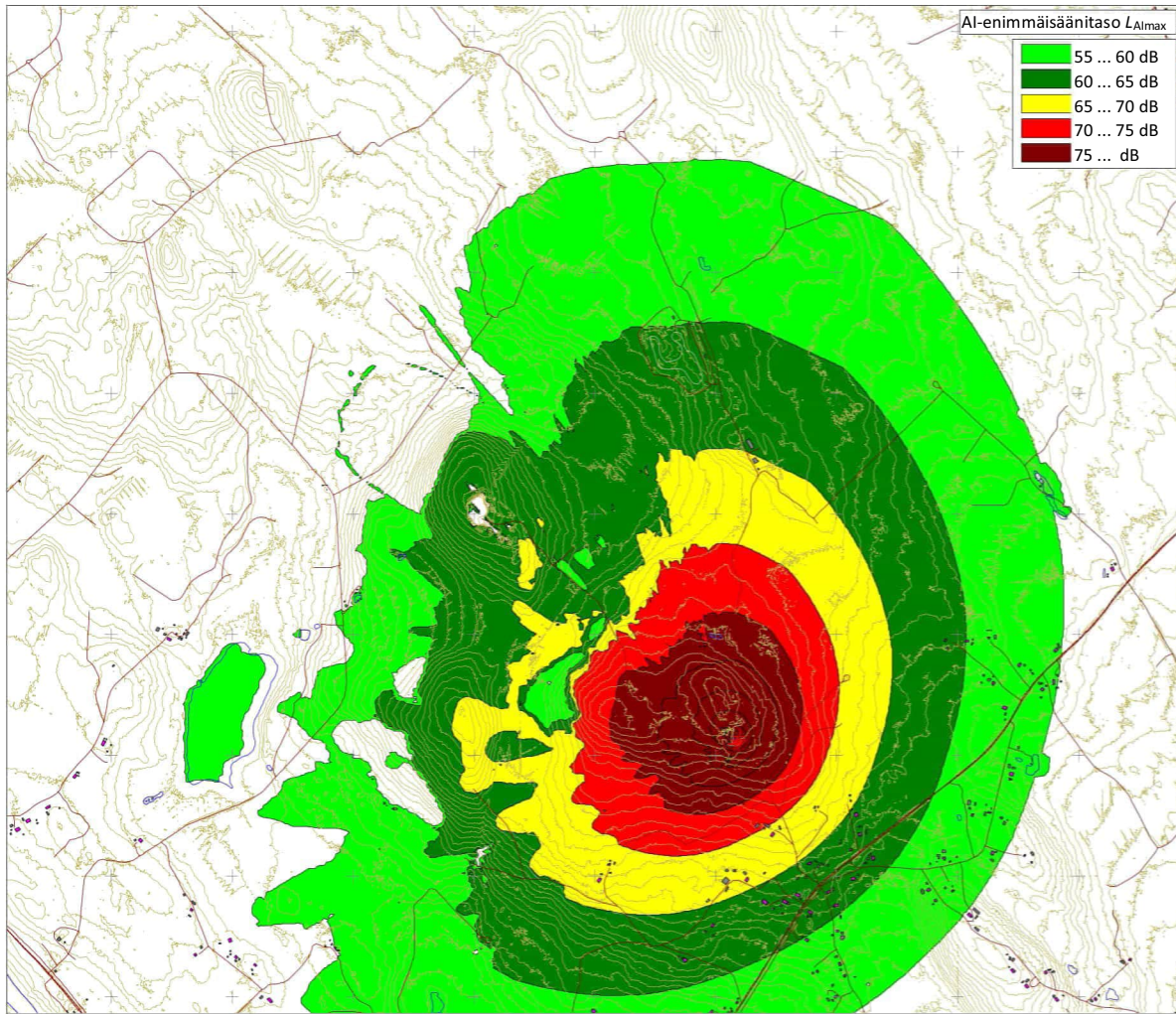
Nykytilanne

Pistoolirata
- lähtöarvo: 9.00 PIST 80-91
(JVA 0545)
- tavanomainen ampumakatos
- lähteen korkeus: 1,5 m

HMMT Partners Oy 1:22 000 (A4)

24.02.2021 MiH

Cadna/A 2020 MR2, Nordic Haapakumpu Ov21.cna

Al-enimmäisäänitaso L_{Amax}

55 ... 60 dB
60 ... 65 dB
65 ... 70 dB
70 ... 75 dB
75 ... dB

H02-0031-02

Liite C4

Haapakummun ampumarata

Ympäristömeluselvitys ja
meluntorjunnan tarkastelu 2021

Nykytilanne

Skeet-rata

- lähtöarvo: haulikon melupäästö 2016
- avoimen maaston suuntaavuus
- lähteen korkeus: 1,5 m
- lajikohtainen laskentatapa

HMMT Partners Oy

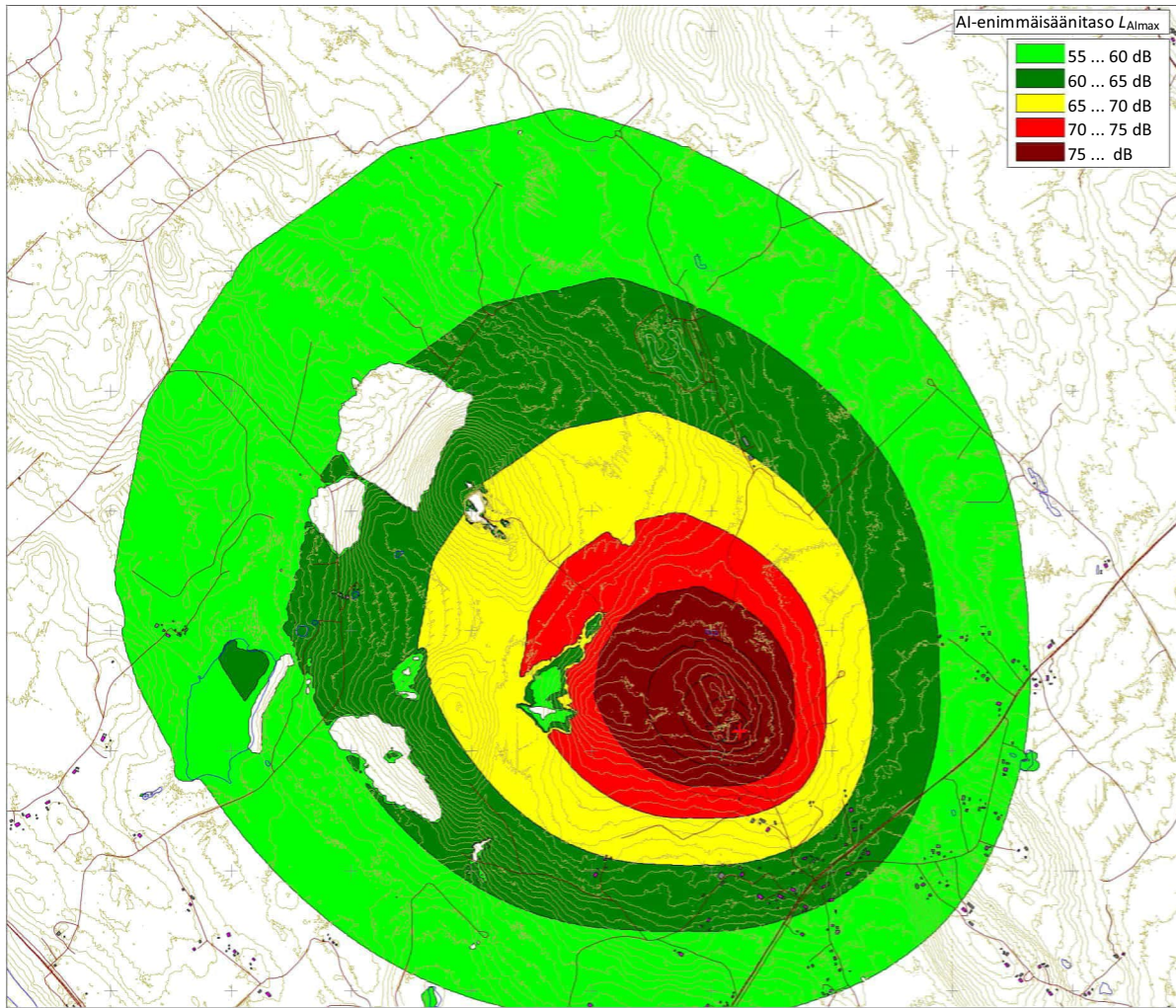
1:22 000 (A4)

24.02.2021

MiH

Cadna/A 2020 MR2, Nordic

Haapakumpu Ov21.cna

H02-0031-02

Liite C5

Haapakummun ampumarata

Ympäristömeluselvitys ja
meluntorjunnan tarkastelu 2021

Nykytilanne

Trap-rata

- lähtöarvo: haulikon melupäästö 2016
- avoimen maaston suuntaavuus
- lähteen korkeus: 1,5 m
- lajikohtainen laskentatapa

HMMT Partners Oy

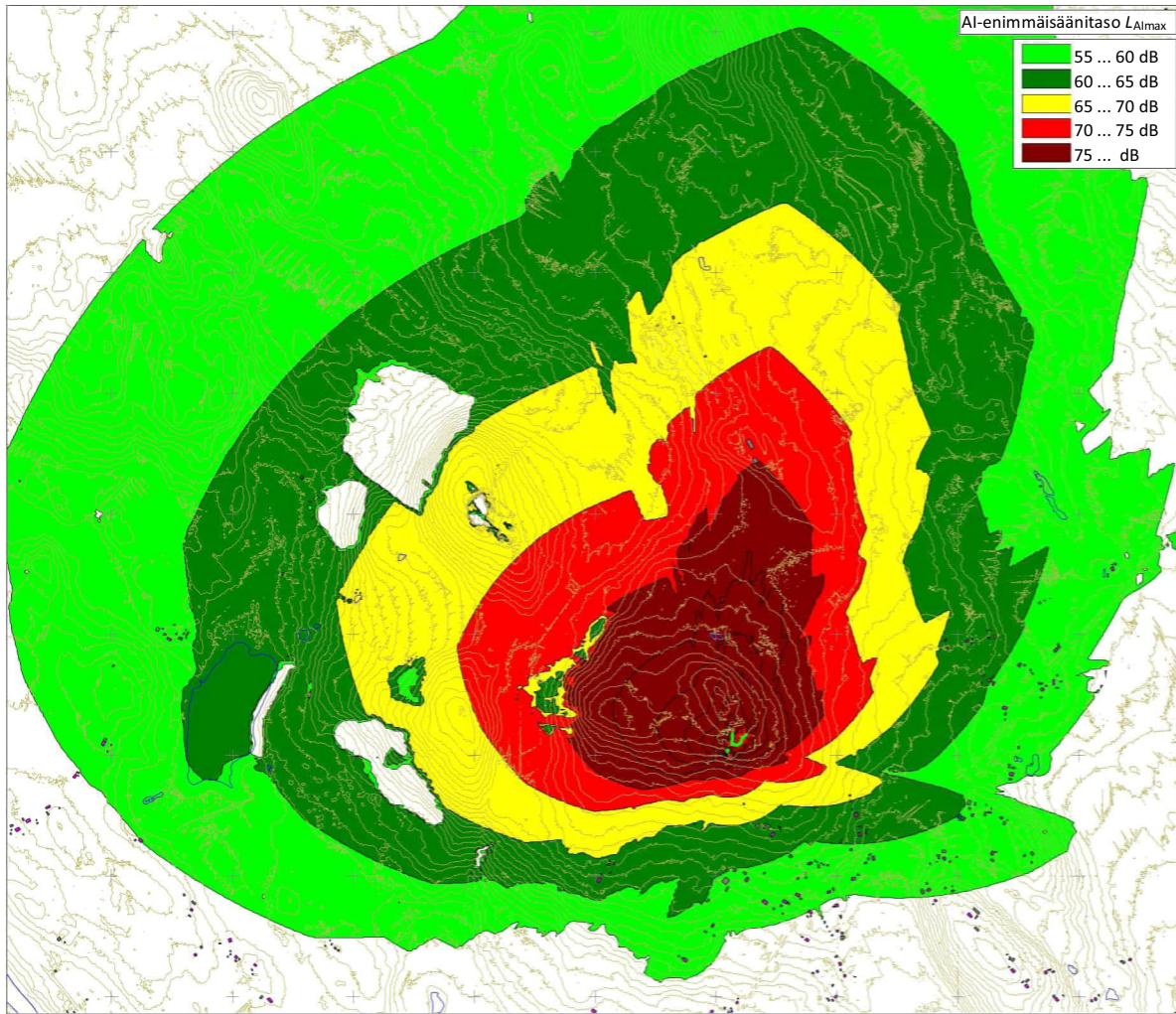
1:22 000 (A4)

24.02.2021

MiH

Cadna/A 2020 MR2, Nordic

Haapakumpu Ov21.cna

H02-0031-02

Liite D

Haapakummun ampumarata
Ympäristömeluselvitys ja
meluntorjunnan tarkastelu 2021

Torjuntatilanne

Kaikki radat:

- hirvi
- pistooli
- skeet
- trap

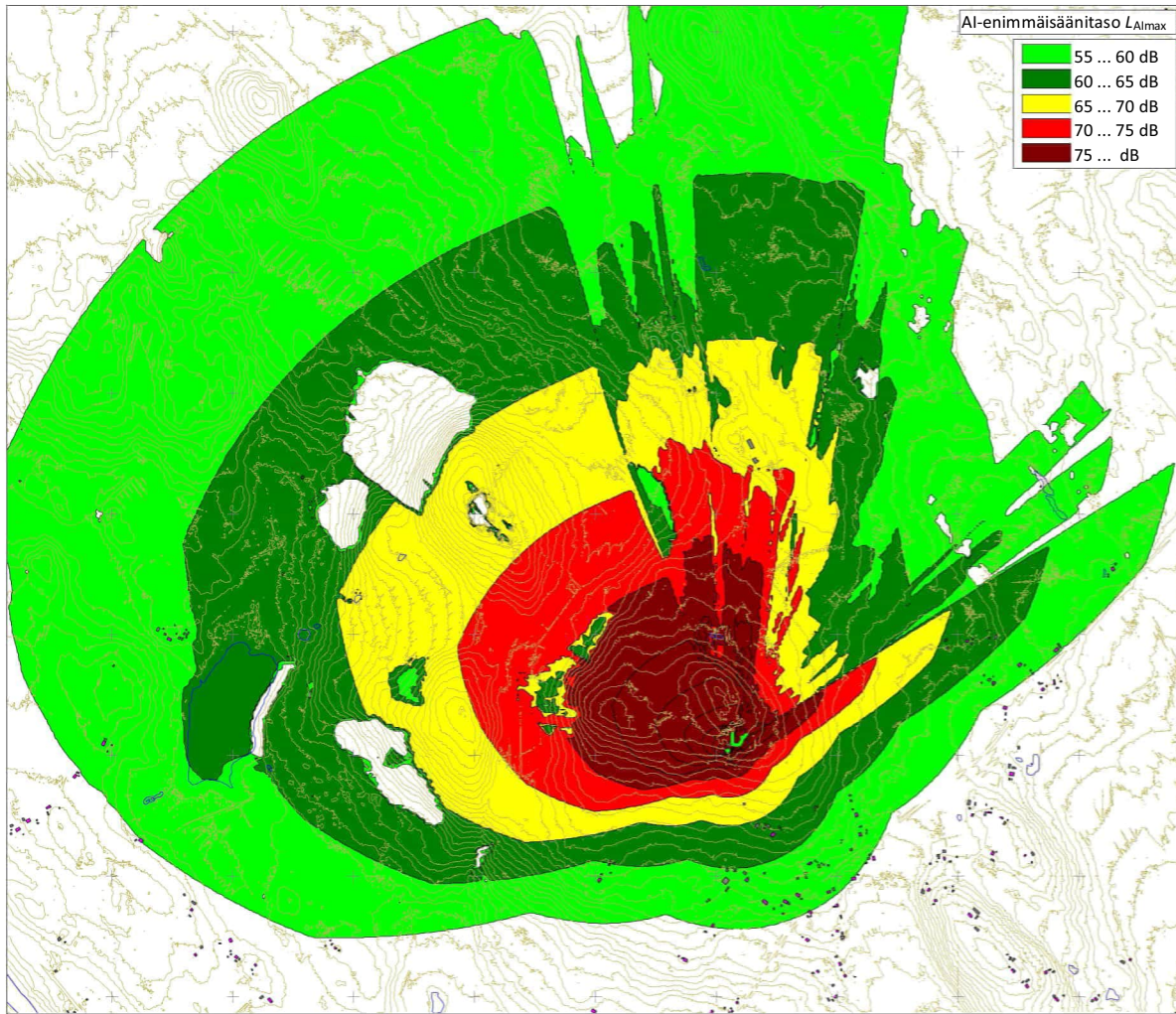
HMMT Partners Oy 1:22 000 (A4)

24.02.2021

MiH

Cadna/A 2021, Nordic

Haapakumpu Oy3 torjunta.cna

H02-0031-02

Liite E1

Haapakunnan ampumarata
Ympäristömeluselvitys ja
meluntorjunnan tarkastelu 2021

Torjuntatilanne

Hirvirata, 75 m ammunnat
- lähtöarvo: 7.62 TKIV 85 (JVA 0221)
- tavanomainen ampumakatos
- lähteen korkeus: 1,0 m
- meluntorjunta: katoksen
etupuolelle ulottuvat
sivuseinäkkeet

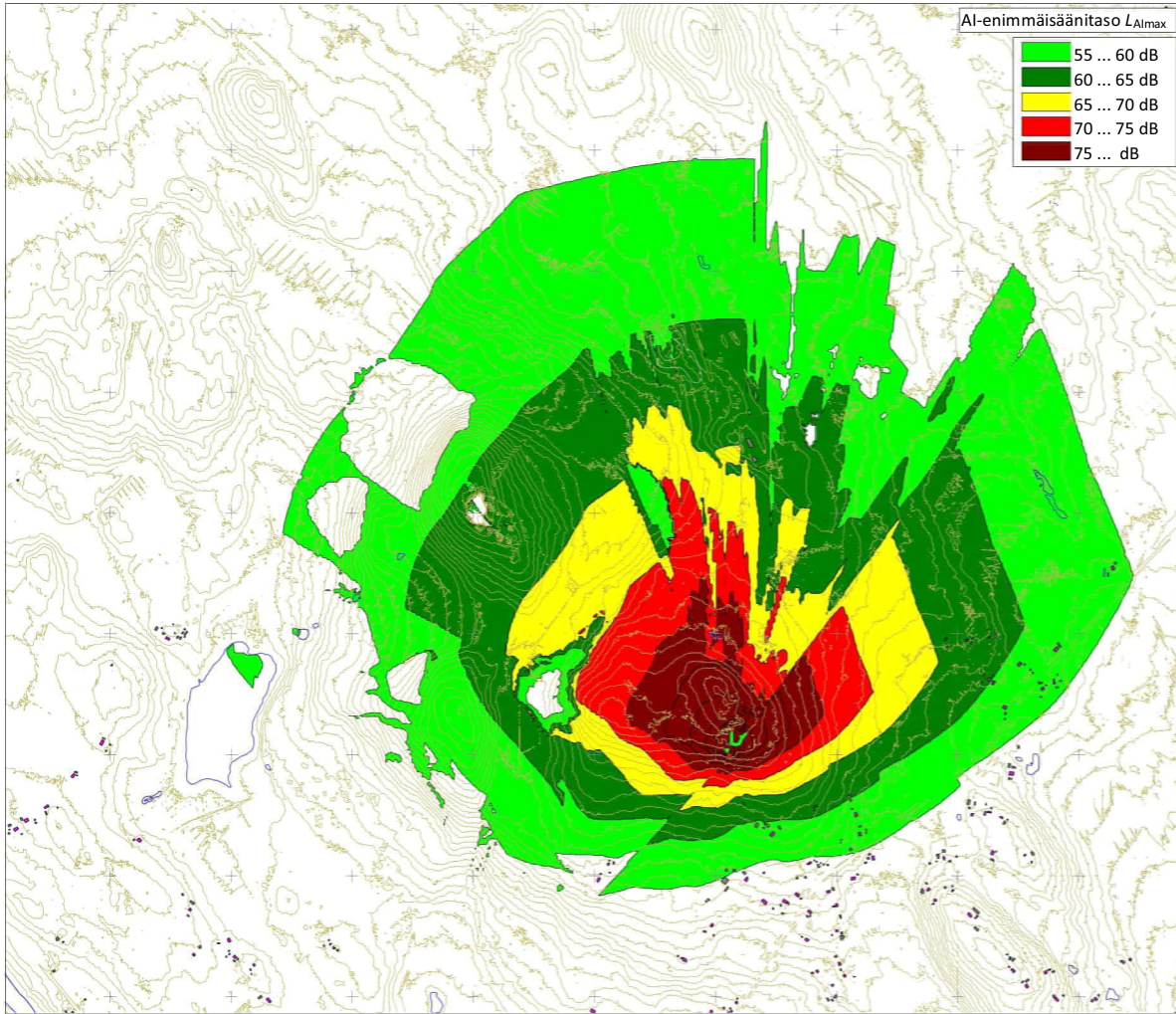
HMMT Partners Oy 1:22 000 (A4)

24.02.2021

MiH

Cadna/A 2021, Nordic

Haapakumpu pu Ov3 torjunta.cna

H02-0031-02

Liite E2

Haapakummun ampumarata

Ympäristömeluselvitys ja
meluntorjunnan tarkastelu 2021

Torjuntatilanne

- Hirvirata, 100 m ammunnat
- lähtöarvo: 7.62 TKIV 85 (JVA 0221)
 - tavanomainen ampumakatos
 - lähteen korkeus: 1,0 m
 - ei meluntorjuntatoimenpiteitä

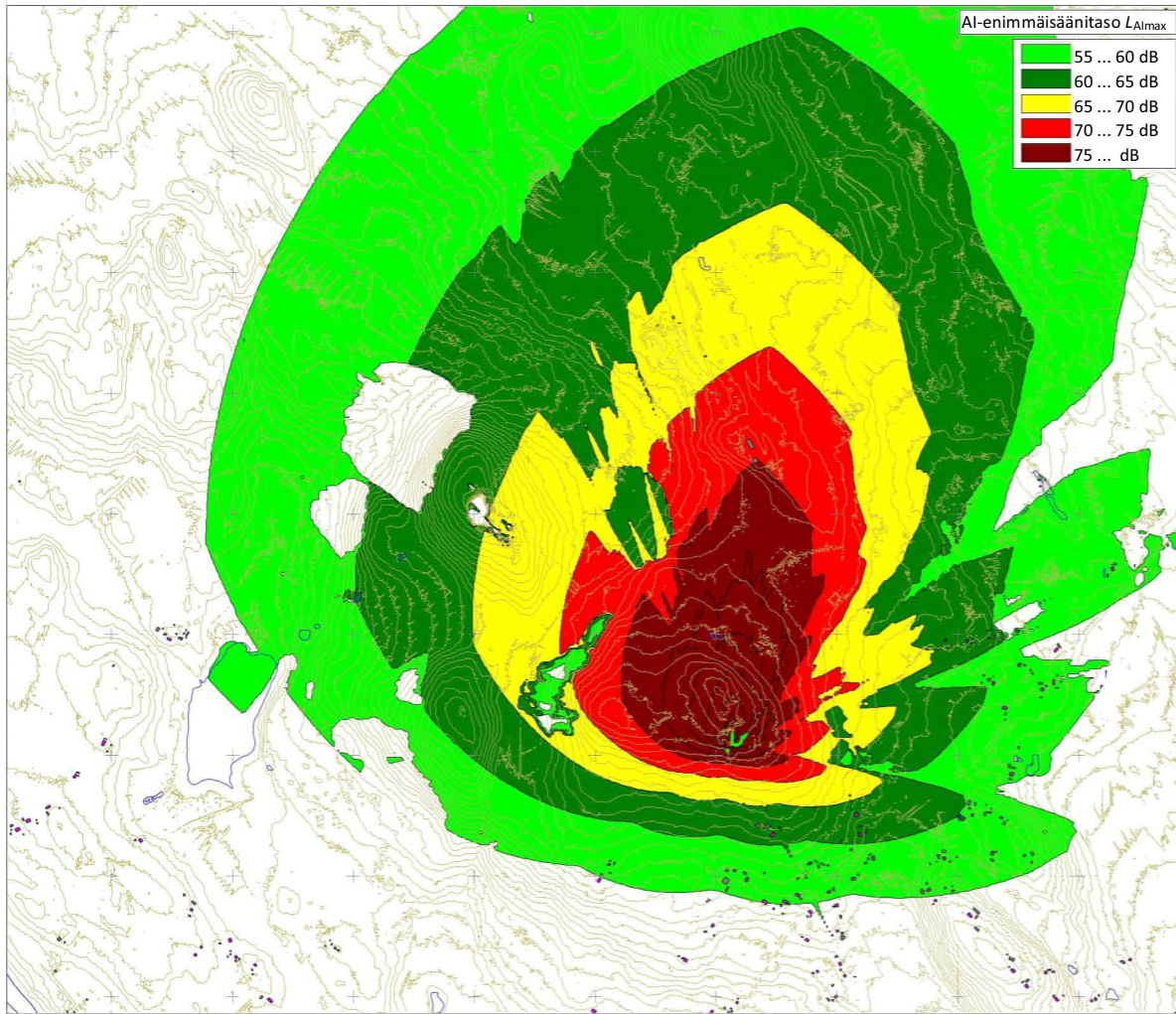
HMMT Partners Oy 1:22 000 (A4)

24.02.2021

MiH

Cadna/A 2021, Nordic

Haapakumpu Oy/3 torjunta.cna

H02-0031-02

Liite E3

Haapakummun ampumarata
Ympäristömeluselvitys ja
meluntorjunnan tarkastelu 2021

Torjuntatilanne

Pistoolirata

- lähtöarvo: 9.00 PIST 80-91 (JVA 0545)
- tavanomainen ampumakatos
- lähteen korkeus: 1,5 m
- ei meluntorjuntatoimenpiteitä

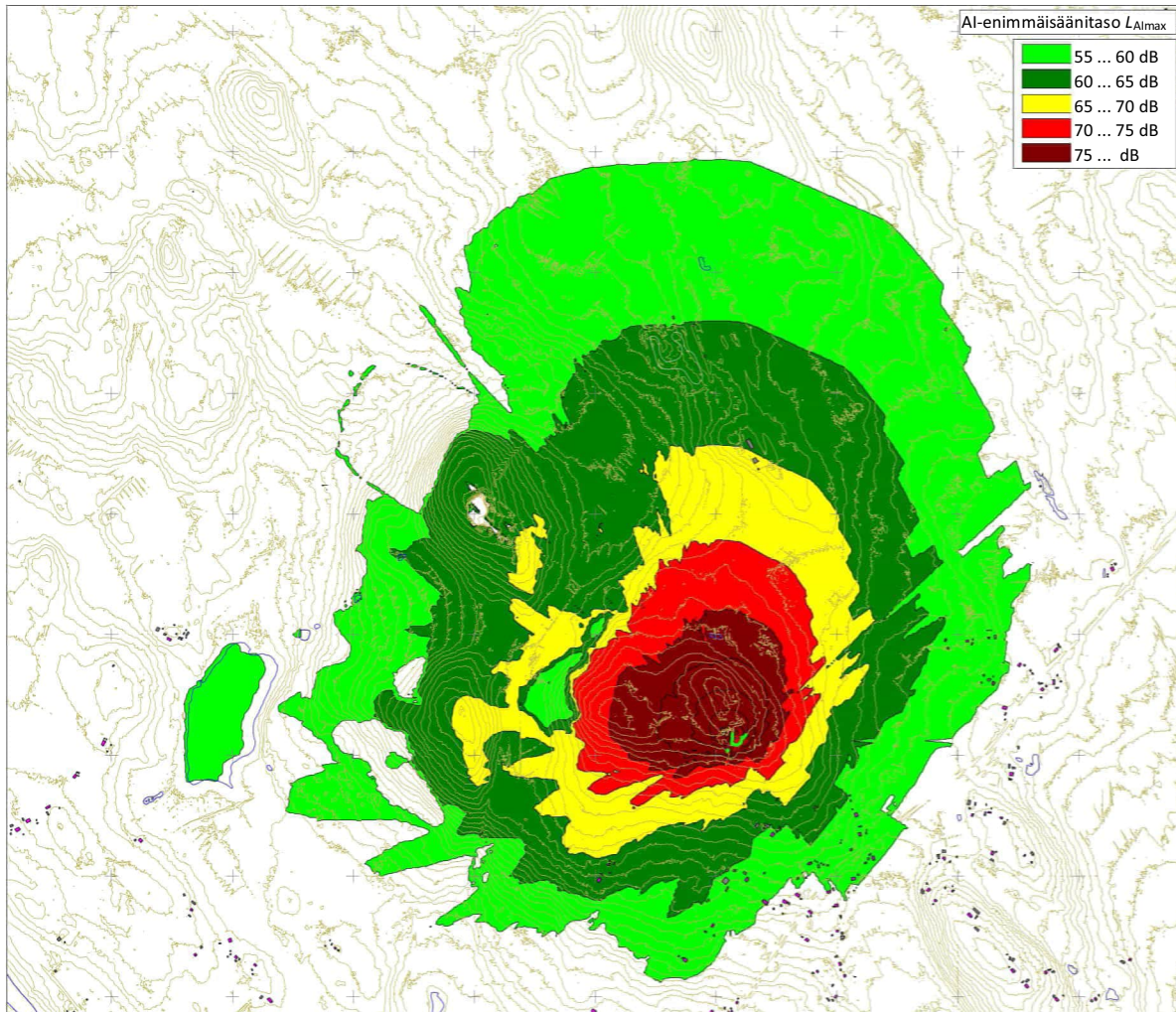
HMMT Partners Oy 1:22 000 (A4)

24.02.2021

MiH

Cadna/A 2021, Nordic

Haapakumpu Ov3 torjunta.cna

H02-0031-02

Liite E4

Haapakummun ampumarata

Ympäristömeluselvitys ja
meluntorjunnan tarkastelu 2021

Torjuntatilanne

Skeet-rata

- lähtöarvo: haulikon melupäästö 2016
- avoimen maaston suuntaavuus
- lähteen korkeus: 1,5 m
- lajikohtainen laskentatapa
- meluntorjunta: ampumapaikkoja kiertävä seinäke, +166,5...+167 m

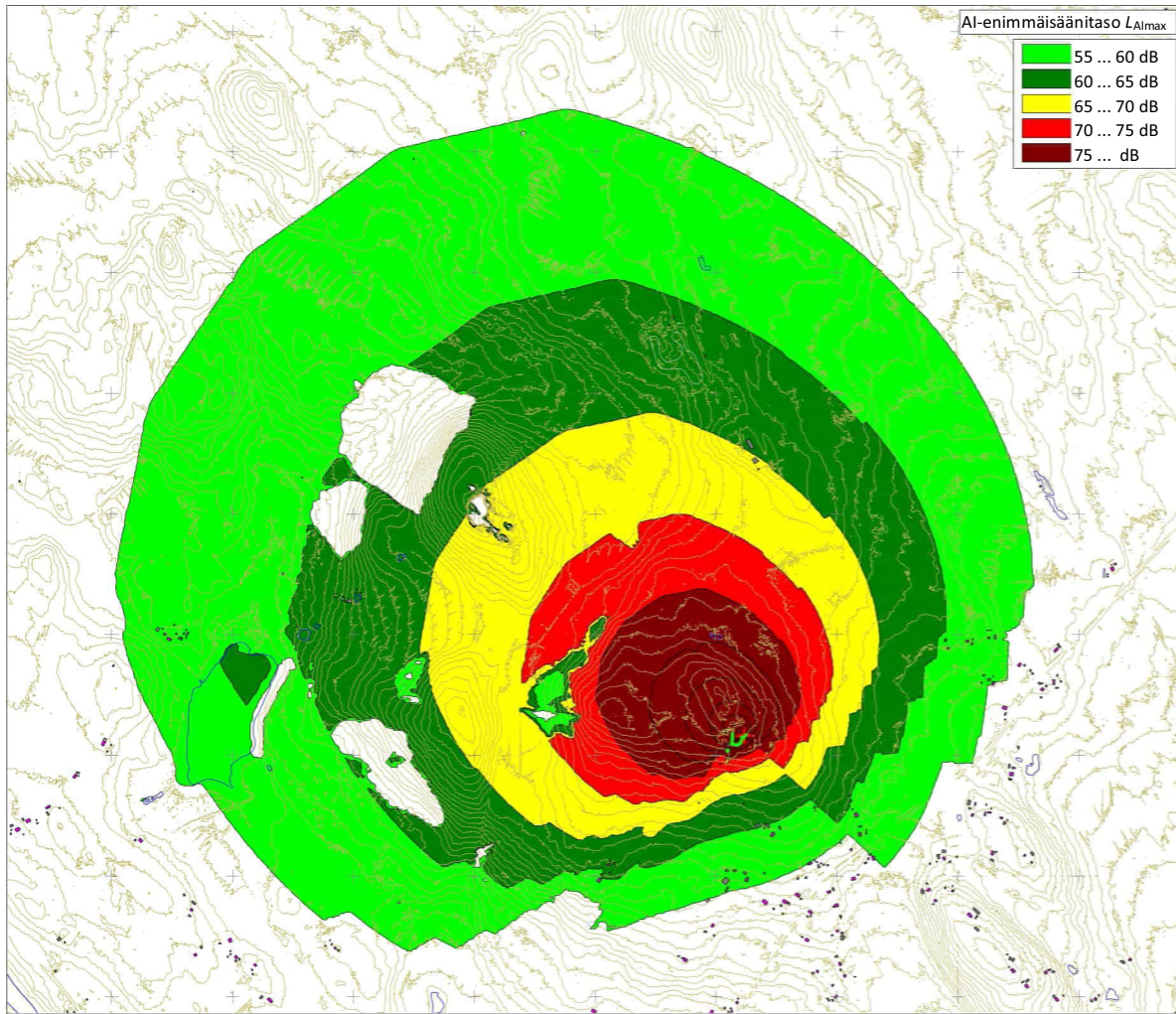
HMMT Partners Oy 1:22 000 (A4)

24.02.2021

MiH

Cadna/A 2021, Nordic

Haapakumpu Oy/3 torjunta.cna

H02-0031-02

Liite E5

Haapakummun ampumarata

Ympäristömeluselvitys ja
meluntorjunnan tarkastelu 2021

Torjuntatilanne

Trap-rata

- lähtöarvo: haulikon melupäästö 2016
- avoimen maaston suuntaavuus
- lähteen korkeus: 1,5 m
- lajikohtainen laskentatapa
- meluntorjunta: seinäke ampumapaikkojen takana ja vasemmalla sivulla, +167,5 m

HMMT Partners Oy 1:22 000 (A4)

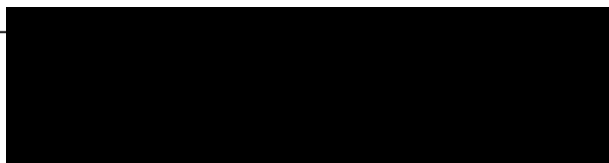
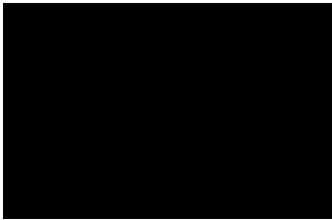
24.02.2021

MiH

Cadna/A 2021, Nordic

Haapakumpu Ov3 torjunta.cna

KIURUVEDEN HAAPAKUMMUN AMPUMARATA
**YMPÄRISTÖMELUSELVITYKSEN
PÄIVITYS 2024**

Kiuruveden Haapakummun ampumarata

YMPÄRISTÖMELUSELVITYKSEN PÄIVITYS 2024

Tilaaja: Kiuruveden riistanhoitoyhdistys ry
Tilaus: Sähköposti 2.2.2024 Risto Juntunen
Yhdyshenkilöt: Risto Juntunen

SISÄLLYSLUETTELO

1	TAUSTA	2
2	ALUE JA AMPUMATOIMINTA	2
2.1	Alueen ja ympäristön kuvaus	2
2.2	Lajiradat	2
3	MELUTASON OHJEARVOT	3
4	AMPUMARATAMELUN MALLILASKENTA	4
4.1	Laskentamalli	4
4.2	Maastomalli ja laskentaohjelma	4
4.3	Laskennan lähtöarvot	5
4.4	Laskentasuure	6
4.5	Laskennan epävarmuus	6
5	LASKENTATULOKSET JA TARKASTELU.....	6
5.1	Laskentatulokset	6
5.2	Tulosten tarkastelu	7
	VIITTEET	8
LIITE A	Karttaliite	
LIITE B	Nykytilanne: yhteismelukartta, A1-enimmäisäänitaso L_{A1max}	
LIITE C	Nykytilanne: lajiratakohtaiset melukartat, A1-enimmäisäänitaso L_{A1max}	

1 TAUSTA

Kiuruveden riistanhoitoyhdistys ry hallinnoi Haapakummun ampumarataa. Toiminnanharjoittaja haki ympäristölupaa radan toiminnalle vuonna 2021. Lupahakemusta varten tehtiin ympäristömeluselvitys joulukuussa 2020 [1], jota myöhemmin täydennettiin meluntorjunnan tarkastelulla helmikuussa 2021 [2].

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristölautakunta myönsi radan toiminnalle ympäristöluvan 21.4.2022 [3]. Lupapäätöksestä oli tehty valitus Vaasan hallinto-oikeuteen, joka palautti ympäristölupa-asian kunnalle käsittelyyn ja peruutti oikeuden aloittaa toiminta ampumaradan edellisen ympäristöluvan lupamääräysten mukaisesti [4]. Ylä-Savon ympäristölautakunta on lähettänyt toiminnanharjoittajalle ympäristölupahakemuksen täydennyspyynnön. Pyynnössä vaaditaan toimittamaan päivitetty ympäristömeluselvitys, jossa huomioidaan kesällä 2022 ja 2023 rata-alueelle tehdyt maavallit.

Tässä on esitetty Haapakummun ampumaradan mallilaskentaan perustuva ympäristömeluselvityksen päivitys, jossa on huomioitu toteutettujen meluntorjuntatoimenpiteiden lisäksi myös uusimmat luotiaseiden melupäästöt. Tuloksia verrataan valtioneuvoston päätöksessä 53/1997 [5] annettuihin ampumaratamelun ohjearvoihin.

Käytetyt uudet melupäästöt ovat luotettavimmat nykyaikaisesti määritetyt ja saatavilla olevat melupäästöt. Hirvi- ja pistooliradalla käytetyt melupäästöt ovat hieman aiempia melupäästöjä suuremmat. Vuonna 2016 mitattu haulikon melupäästö oli käytössä myös aiemmissa selvityksissä.

2 ALUE JA AMPUMATOIMINTA

2.1 ALUEEN JA YMPÄRISTÖN KUVAUS

Haapakummun ampumarata sijaitsee Kiuruvedellä kiinteistöllä 263-414-16-22 käyntiosoitteessa Haapakumuntie 62. Ampumarata käsittää hirviradan, pistooliradan, skeet-radan ja trap-radan. Lisäksi haulikkoradoilla harjoitetaan kompak-ammuntaa.

MML:n maastotietokannan rakennusluokitusten mukaan lähimmät melulle altistuvat vakituiset asuinrakennukset sijaitsevat noin seuraavilla etäisyyksillä eri ilmansuunnissa rata-alueeseen nähden: itäkoillisessa 1,0 km, idässä 1,1...1,2 km, kaakossa 600 m, etelässä 400 m ja lounaassa 800 m.

Lähin, ja alle 3 km säteellä ainoa, yksittäinen vapaa-ajan asunnoksi luokitettu rakennus sijaitsee kaakossa n. 400 m etäisyydellä. Kohde ei kuitenkaan ole loma-asuinkäytössä.

Ampumaradan lähimaastossa ei ole merkittäviä luonnollisia meluesteitä eli mäkiä.

2.2 LAJIRADAT

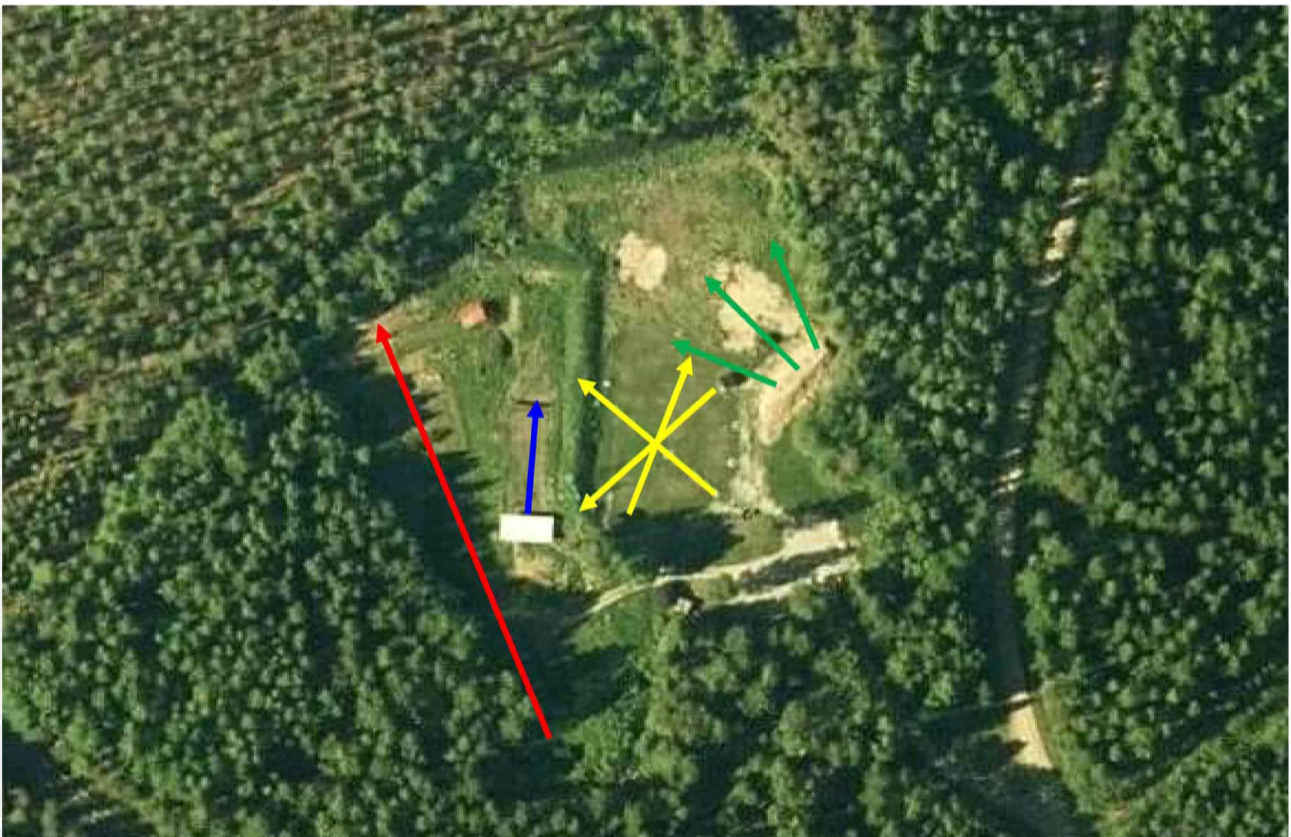
Haapakummun ampumaradan lajiradat, niiden ampumasuunnat ja vuotuiset laukausmäärät on esitetty *taulukossa 1*.

Taulukko 1. Haapakummun ampumaradan lajiradat, ampumasuunnat kompassisuuntina ja vuotuiset laukausmäärät.

lajirata	ampumasuunta	laukausmäärä
Hirvi	336°	6 000
Pistooli	6°	6 000
Skeet	306°	60 000 ¹
Trap	314°	"

1) haulikkoradat yhteensä (skeet, trap ja kompak)

Ilmakuva ampumaradasta on esitetty *kuvassa 1*. Ratojen ja lähimpien melulle mahdollisesti altistuvien kohteiden sijainti on esitetty *liitteessä A*.

Kuva 1. Ilmakuva rata-alueesta ja melun kannalta oleellisten lajiratojen ampumasuunnat: hirvirata (punainen), pistoolirata (sininen), skeet-rata (keltainen) ja trap-rata (vihreä). Ilmakuvan lähde: Maanmittauslaitos.

3 MELUTASON OHJEARVOT

Ampumaratojen melun arviointi perustuu valtioneuvoston päätökseen 53/1997 ampumaratamelun ohjearvoista [5] sekä ampumaratamelun mittaushjeeseen YM 61/1999 [6].

Valtioneuvoston päätöksessä on annettu ohjearvot $L_{A\max}$ -enimmäisäänitasolle. Vakituiseen asumiseen käytettävillä alueilla ohjearvo on 65 dB ja loma-asumiseen käytettävillä alueilla 60 dB.

4 AMPUMARATAMELUN MALLILASKENTA

4.1 LASKENTAMALLI

Ampumaratamelun laskentaan käytettiin yleiseen laskentamalliin pohjautuvaa yhteispohjoismaista ampumaratamelun laskentamallia [7].

Laskentatarkastelussa on noudatettu ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinnan BAT-raportissa [8] ja ampumaratojen ja pienikaliiperisten aseiden ympäristömelun arviointiohjeessa [9] kuvattuja ohjeita ja periaatteita.

Pohjoismainen ampumaratamelun laskentamalli on muodostettu siten, että sen tuottama laskentatulos vastaa äänen etenemistä suosivia sääolosuhteita eli käytännössä lähinnä heikon ja kohtalaisen välistä (1...5 m/s) myötätuulta. Mallissa siis tuulee myötäisesti kaikkiin suuntiin, aina melulähteestä jokaiseen laskentapisteeseen. Lämpötila on +10 °C ja suhteellinen ilmankosteus 70 %. Staattista ilmanpainetta ei ole tarpeen huomioida, koska paineen ja tiheyden muutokset äänen nopeuteen ovat samansuuruiset, mutta vastakkaiset. Sadetta ei huomioida.

Kohtalaisen suotuisilla sääoloilla on suuri periaatteellinen merkitys. Ne merkitsevät samalla sitä, että laskentatulokset vastaavat mittaustuloksia, jotka saataisiin tekemällä hyvin pitkäaikainen mittausta vastaavissa, äänen etenemiselle suotuisissa olosuhteissa ja laskemalla yksittäisten laukausten mittaustulosten pitkäaikainen energiakeskiarvo.

Luotiaseratojen laskennassa ei huomioitu luodin lentoääntä eli luodin lentoradalla syntyvää ylääänipamausta. Sektorissa, jossa lentoääntä todennäköisesti esiintyisi, ei ole altistuvia kohteita. Haulikoradoilla tyypillisesti käytetyistä ampumatarvikkeista ja ampumatoiminnasta johtuen laskennassa ei ollut tarpeen huomioida hauliparven lentoääntä.

Radoilla ei ammuta ryhmälaukauksia eli suuren ampujamäärän yhtäaikaista laukauksia kääntyviin tauluihin.

4.2 MAASTOMALLI JA LASKENTAOHJELMA

Laskennassa hyödynnettiin viimeisimmän ympäristömeluselvityksen [2] yhteydessä laadittua kolmiulotteista akustista maastomallia. Alueen uusin laserkeilausaineisto on edelleen elokuulta 2017. Tässä päivityksessä kuitenkin tuotiin malliin rata-alueen lähiympäristön maanpinta tiheimmällä keilausaineiston pistepilven mahdollistamalla korkeuskäyräväliä (0,15 m). Muualla mallialueella käyräväli oli 0,5 m. Melukarttaliitteissä on tulostusteknisistä syistä esitetty korkeuskäyrät 1,5 m välein.

Varsinaista kasvillisuusvaimennusta ei käytetty laskennassa. Suomessa kasvillisuuden vaimennus ei yleensä ole kovin suuri, varsinkaan lehdettömään aikaan vuodesta. Lisäksi periaatteessa on mahdollista, että olemassa oleva metsä voidaan hakata. Kasvillisuusvaimennusta voidaan käyttää laskennassa, jos kasvillisuus muodostuu sankasta kuusimetsästä, jonka voidaan lisäksi olettaa säilyvän luonnonsuojelullisista tai muista syistä. Metsän tulee laskentamallin mukaan olla tiheää vähintään 50 m levyisenä kaistaleena melun etenemissuunnassa aseesta laskentapisteeseen.

Rata-alueelle toteutetut vallit tuotiin malliin esteobjekteina toiminnanharjoittajan toimittaman aineiston (Jussi Rätty, 30.1.2024) perusteella. Hirviradan 75 m ampumakatoksen etupuolella olevat seinäkkeet on myös toteutettu toiminnanharjoittajan mukaan (Risto Juntunen, 29.2.2024) meluntorjunnan tarkastelun [2] suositusten mukaisesti, ja ne päivitettiin myös malliin.

Alueen harvan rakennuskannan vuoksi rakennukset asetettiin rata-alueen ulkopuolella laskennassa passiivisiksi. Liitekartoissa asuinrakennukset on merkitty punaisella, vapaa-ajan asunnot turkoosilla ja muut rakennukset vaaleanharmaalla värillä.

Varsinainen laskenta tehtiin tietokoneohjelmalla, joka muodostaa meluvyöhykkeet automaattisesti. Laskentaohjelma, joka sisältää mainitun ampumaratamelun laskentamallin, oli Datakustik Cadna/A 2023 MR2.

Laskenta tehtiin käyttäen $10 \times 10 \text{ m}^2$ suuruisia laskentaruutuja. Laskentaruudun pisteet sijaitsivat tavalliseen tapaan ja ohjeen [9] mukaisesti 2 m korkeudella maanpinnasta.

4.3 LASKENNAN LÄHTÖARVOT

Hirviradan laskennassa käytettiin melupäästötietona kesäkuussa 2021 raportoidun kiväärien ja pistoolien melupäästömittaussarjan osana määritettyä keskimääräistä kiväärikaliiperisten aseiden melupäästöä [10]. Keskiarvossa on mukana yhteensä 18 aseeseen ja ampumatarvikkeen yhdistelmää kaliipereissa .222 Remington, .223 Remington, 7.62 x 39, .308 Winchester, .300 Winchester Magnum ja .338 Lapua Magnum aseita. Kyseinen melupäästötieto edustaa luotettavinta nykyaikaisesti määritettyä kiväärikaliiperisten metsästys-, urheiluammutta- ja sotilasaseiden melupäästöä. Lähdekorkeutena on 1 m, mikä edustaa ammuntaa pöytätuolta. Melulähteenä on käytetty kummallakin ampumaetäisyydellä ampumakatoksen leveyden mittaista janalähdettä, jolloin laskentatulokset edustaa kaikkien ampumapaikkojen keskiarvoa. Keskiarvo lasketaan energiakeskiarvona eli äänipaineen neliönä, jolloin suuremman äänitason aiheuttava ampumapaikka saa suuremman painoarvon.

Pistooliradan laskennassa melupäästötietona käytettiin kesäkuussa 2021 raportoitua nk. pistooliluokan melupäästöä, joka on yleisiä meluisampia pistoolikaliiperisia aseita edustavien aseiden ja ampumatarvikkeiden (9 x 19, .40 S&W, .45 ACP, .38 Special, .357 Magnum, .44 Magnum) melupäästön keskiarvo [10]. Lähdekorkeutena on 1,5 m, mikä edustaa ammuntaa pystyasennosta. Melulähteenä on käytetty ampumakatoksen leveyden mittaista janalähdettä, jolloin laskentatulokset edustaa kaikkien ampumapaikkojen keskiarvoa.

Haulikon melupäästötietona käytettiin vuoden 2016 loppupuolella työryhmän Parri-Pääkkönen-Markula tekemän kattavan mittaussarjan perusteella määritettyä haulikon melupäästöä [11].

Lähtöarvot on esitetty taulukossa 2.

Taulukko 2. Selvityksessä käytetyt melupäästöt eli A-äänienergiatasot L_{JA} [dB].

	0°	45°	90°	135°	180°	kokonais
Kivääriluokka [10]	142	142	139	135	131	140
Pistooliluokka [10]	138	135	133	130	127	134
Haulikko [11]	141	135	128	126	126	134

Skeet- ja trap-ratojen ampumatoiminta on otettu huomioon mallinnuksessa. Melupäästö (äänienergia) on jaettu ratakohtaisesti ampumapaikkojen kesken kunkin lajiradan ampumapaikan todennäköiset ampumasuunnat huomioiden, jolloin mallinnustulos vastaa keskimääräistä radan melua eri ampumapaikkojen ja -suuntien suhteen. Laskentatulokset on siten verrattavissa eri ampumapaikkojen ja -suuntien mittaustulosten (energia-)keskiarvoon. Keskiarvo ei siis ole suora aritmeettinen keskiarvo desibeleistä vaan äänipaineen neliöstä, jolloin suuremman äänitason aiheuttava ampumapaikka saa suuremman painoarvon. Menettely noudattaa ampumaratamelun arvioinnin esiselvityksen [9] ohjeistusta. Lähdekorkeutena on 1,5 m. Skeetin ampumasektori kattaa myös kompak-ammuntojen sektorin ja siten myös kompak-ammuntojen ympäristömelun.

Hirvi- ja pistooliradan ampumakatosten vaimennusvaikutus arvioitiin tavanomaisten ampumakatosten mukaiseksi. Hirviradan 75 m katoksen etuseinän etupuolelle jatkuvat seinäkkeet ulottuvat 4 m seinän etupuolelle ja ovat korkeudeltaan 3 m. Haulikkoradoilla ei ole ampumakatoksia.

4.4 LASKENTASUURE

Ampumaratamelun mallilaskenta tehtiin käyttäen ohjearvosuuretta eli A_1 -painotettua enimmäisäänitasoa L_{A1max} , jonka tulkitaan lainsäädännössä edustavan yksittäisten laukausten aiheuttamaa hetkellistä häiriötä. Enimmäisäänitason kaikkien lajiratojen suupamausten yhteismeluvyöhykkeet muodostettiin ratojen yksittäisistä laskentatuloksista maksimifunktion avulla. Maksimifunktio $L_{max} = \max(L_1, L_2, L_3, \dots)$ valitsee aina arvoista suurimman, muut arvot eivät vaikuta tulokseen.

4.5 LASKENNAN EPÄVARMUUS

Ampumaratamelun mallilaskennan epävarmuutta on käsitelty ampumaratojen ja pienikaliiperisten aseiden ympäristömelun arviointiohjeen [9] liitteissä F ja G esitetyn laajoja mittaussarjoja ja mallilaskentaa vertailevan aineiston perusteella.

Arviointiohjeen liitteen F aineistossa on mukana 19 Puolustusvoimien ampumarataa, joille oli tehty ympäristömeluselvitys vuosien 2005–2015 välillä. Kullakin ampumaradalla on 1–7 lajirataa, ja lajiratojen kokonaislukumäärä on 71. Laskentatuloksiin verrattavia lajirata-mittauspiste-parien mittaustuloksia oli yhteensä 430. Yksi tulos on pääsääntöisesti 10 yksittäislaukauksen energiakeskiarvo. Kukin lajirata-mittauspiste-pari luokiteltiin sääolosuhteiden mukaan, joista oleellisin sääluokka on lievästi äänen etenemiselle suotuisat olosuhteet. Sääluokka vastaa ampumaratamelun mittaushjeen [6] mukaisia hyväksytyjä olosuhteita. Aineistossa mallilaskennan tulos A_1 -enimmäisäänitasolle L_{A1max} on 3,5 dB äänen etenemiselle lievästi suotuisissa olosuhteissa tehtyjen mittausten tuloksia suurempi.

Arviointiohjeen liitteen G aineistossa on tarkasteltu yhdellä Puolustusvoimien ampumaradalla tehtyä hyvin kattavaa mittaussarjaa: 31 päivän aikana ammuttiin yhdellä lajiradalla vakioidulla tavalla 10 laukausta, ja melutasoa mitattiin samanaikaisesti neljässä pisteessä 0,5...1,1 km etäisyydellä radasta. Tulokset luokiteltiin sääolosuhteiden perusteella. Mallilaskennan ja äänen etenemiselle lievästi suotuisissa olosuhteissa tehtyjen mittausten tulosten erotusten keskiarvo A_1 -enimmäisäänitasolle L_{A1max} oli -1,9 dB (vaihteluväli -3,2...-0,7 dB).

Ampumaratamelun mallilaskennan voidaan siis todeta edustavan erittäin hyvin ampumaratamelun mittaushjeen mukaisissa hyväksytyissä sääolosuhteissa tehdyn kattavan mittaussarjan mittaustulosten keskiarvoa. Yksittäisen mittauksen tuloksen edustavuus on sen sijaan heikko.

5 LASKENTATULOKSET JA TARKASTELU

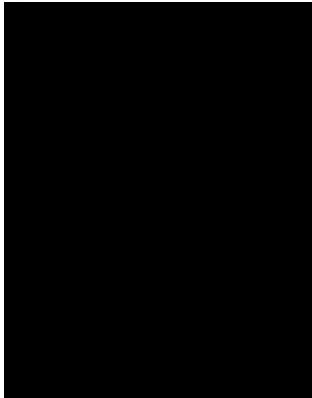
5.1 LASKENTATULOKSET

Ratojen yhteismelukartta nykytilanteessa on esitetty *liitteessä B*. Lajiratakohtainen enimmäismelu L_{A1max} lähimpien altistuvien kohteiden luona on esitetty melukarttoina *liitteissä C1...C5*.

Laskentatulokset on koottu lisäksi *taulukkoon 3*, jossa esitetyt lukuarvot ovat melumallinnusohjelmiston ratakohtaisista tuloksista luetut keskimääräiset melutasot asuinrakennuksen ympäriltä huomioiden oletetut oleskelualueet Maanmittauslaitoksen ilmakehä-aineiston perusteella.

Koska mallinnuksessa harvaan asutuilla alueilla rakennukset asetetaan rata-alueen ulkopuolella passiivisiksi, niillä ei ole ääntä torjuvaa eikä toisaalta myöskään ääntä heijastavaa vaikutusta. Tästä syystä niillä piha-alueilla, joilla on rakennuksia ampumaradan suunnassa, mallinnustulos on konservatiivinen.

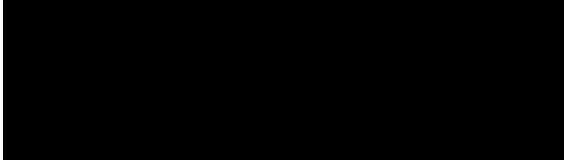
Taulukko 3. Enimmäismelu L_{Amax} [dB] nykytilanteessa lähimpien altistuvien kohteiden luona (karkeasti, pihat huomioiden) yhdellä luvulla esitettynä.

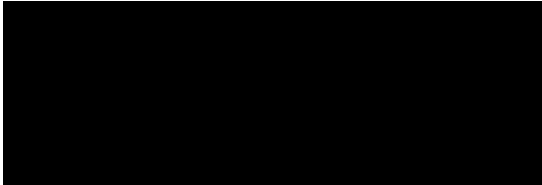
kohde	Hirvi 75 m	Hirvi 100 m	Pistooli	Skeet	Trap	ohjearvo
	63	62	59	59	64	65
	59	62	59	55	59	65
	59	62	59	< 55	58	65
	64	65	64	57	58	65
	56	61	65	58	< 55	65
	< 55	< 55	< 55	< 55	< 55	65
	57	< 55	< 55	< 55	< 55	65
	60	< 55	< 55	56	< 55	65
	< 55	61	56	59	< 55	65

Uusien melupäästöjen hyödyntämisen vuoksi tämän selvityksen laskentatuloksia ei verrata joulukuun 2020 ympäristömeluselvityksen [1] tai helmikuun 2021 meluntorjunnan tarkastelun [2] laskentatuloksiin.

5.2 TULOSTEN TARKASTELU

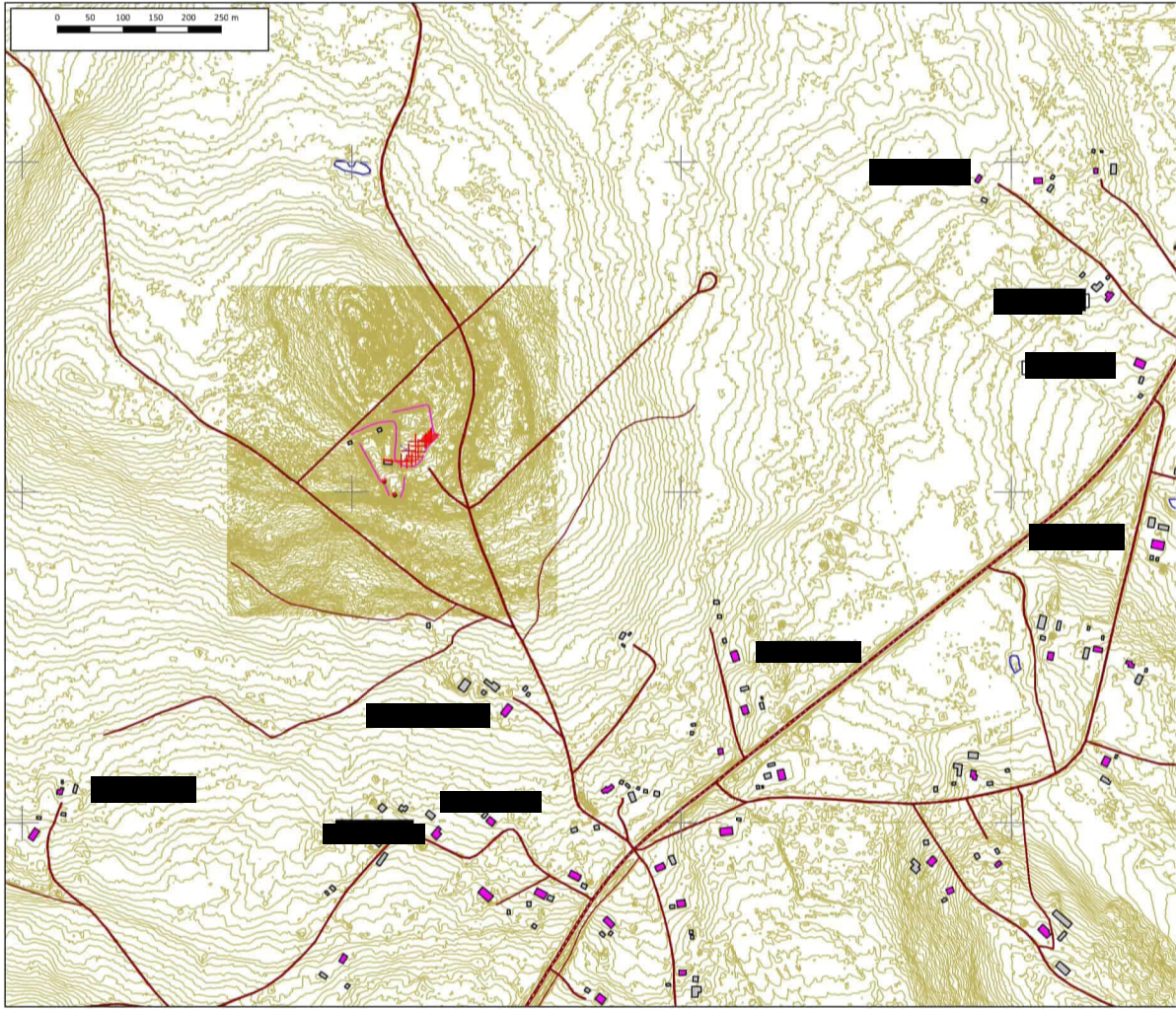
Vuoden 2024 päivitetystä tilanteesta meluntorjuntatoimenpiteiden toteuttamisen jälkeen Haapaveden ampumaradan melu ei ylitä ampumaratamelun ohjearvoja lähimmillä kohteilla. Melu on enimmillään asumiseen käytettävien alueiden ohjearvon tasalla kahdella kohteella.

Vanhempi konsultti, DI

FISE V+ (akustiikka)

VIITTEET

1. [REDACTED] Kiuruveden Haapakummun ampumarata. Ympäristömeluselvitys 2020. **H02-0031-01-B**, *HMMT Partners Oy*, Espoo 9.12.2020.
2. [REDACTED] Kiuruveden Haapakummun ampumarata. Ympäristömeluselvitys ja meluntorjunnan tarkastelu 2021. **H02-0031-02**, *HMMT Partners Oy*, Espoo 24.2.2021.
3. Ympäristölupapäätös, Kiuruveden riistanhoitoyhdistyksen ampumarata, **7.4.2021 § 21**, *Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristölautakunta*, 21.4.2022.
4. Päätös Kiuruveden riistanhoitoyhdistyksen ampumaradan ympäristölupaa koskevassa muutoksenhakuasiassa, **1522/2023**, **Dnro 671/03.04.04.19/2022**, *Vaasan hallinto-oikeus*, 23.11.2023.
5. VNp **53/1997**. Valtioneuvoston päätös ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista. *Suomen säädöskokoelma 53/97*, Helsinki 1997.
6. Ympäristöopas **61/1999**. Ampumaratamelun mittaaminen. *Ympäristöministeriö*, Helsinki 1999.
7. **NT ACOU 099**. Shooting ranges. Prediction of noise. *Nordtest*, Espoo 2002.
8. **SY 4/2014**. Ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinta, Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT). *Ympäristöministeriö*, Helsinki 2014.
9. LAHTI T, MARKULA T & HANSKI M, Ampumaratojen ja pienikaliiperisten aseiden ympäristömelun arviointiohje. Selvitykset, laskenta ja mittaukset. *Puolustusvoimat*, Tampere 2022.
10. HANSKI M & MARKULA T, Ampumaratamelun arvioinnin kehittäminen. Kiväärien ja pistoolien melupäästömittaukset. **H02-0027-01**, *HMMT Partners Oy*, Espoo 28.6.2021.
11. MARKULA T, PARRI A & PÄÄKKÖNEN, Haulikon melupäästömittaukset 2016. *Työryhmä Markula-Parri-Pääkkönen*, 11.12.2017.

H02-0031-03-A Liite A

Haapakunnan ampumarata

Ympäristömeluselvityksen
päivitys 2024

Karttaliite

Ampumarata
Tarkastelualueet

HMMT Partners Oy 1:8 000 (A4)

29.04.2024 MiH

Cadna/A 2023 MR2, Nordic Haapakumpu 2024 1v01.cna

H02-0031-03-A

Liite B

Haapakunnan ampumarata

Ympäristömeluselvityksen
päivitys 2024

Nykytilanne

Kaikki radat:

- hirvi
- pistooli
- skeet
- trap

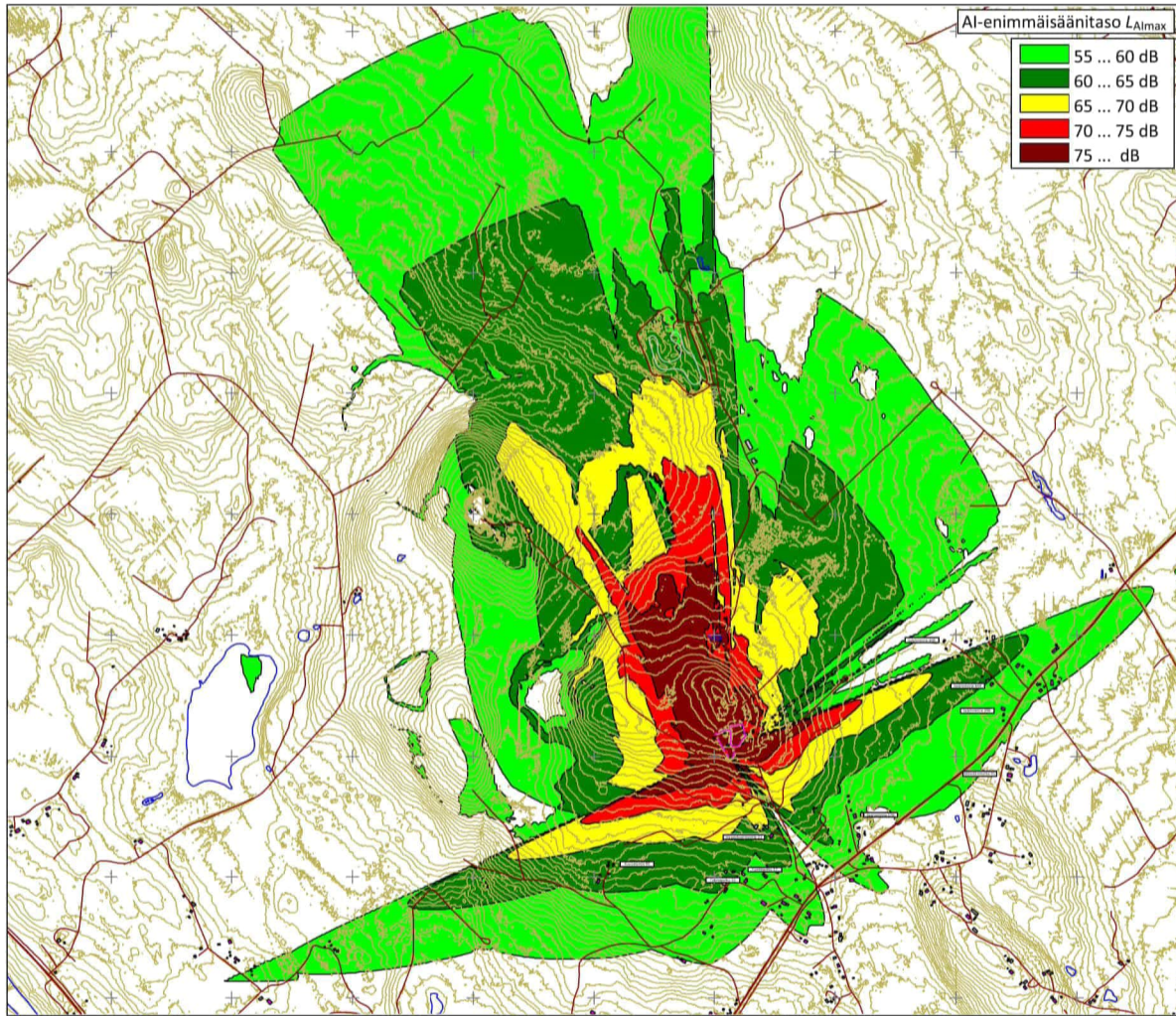
HMMT Partners Oy 1:22 000 (A4)

29.04.2024

MiH

Cadna/A 2023 MR2, Nordic

Haapakumpu 2024 1v01.cna

H02-0031-03-A Liite C1

Haapakunnan ampumarata

Ympäristömeluselvityksen
päivitys 2024

Nykytilanne

- Hirvirata, 75 m ammunnat
- lähtöarvo: kivääriluokka, HMMT 2021
 - tavanomainen ampumakatos
 - lähteen korkeus: 1,0 m
 - meluntorjunta: 4 m katoksen etupuolelle ulottuvat 3 m korkeat sivuseinäkkeet, rata-alueen maavallit

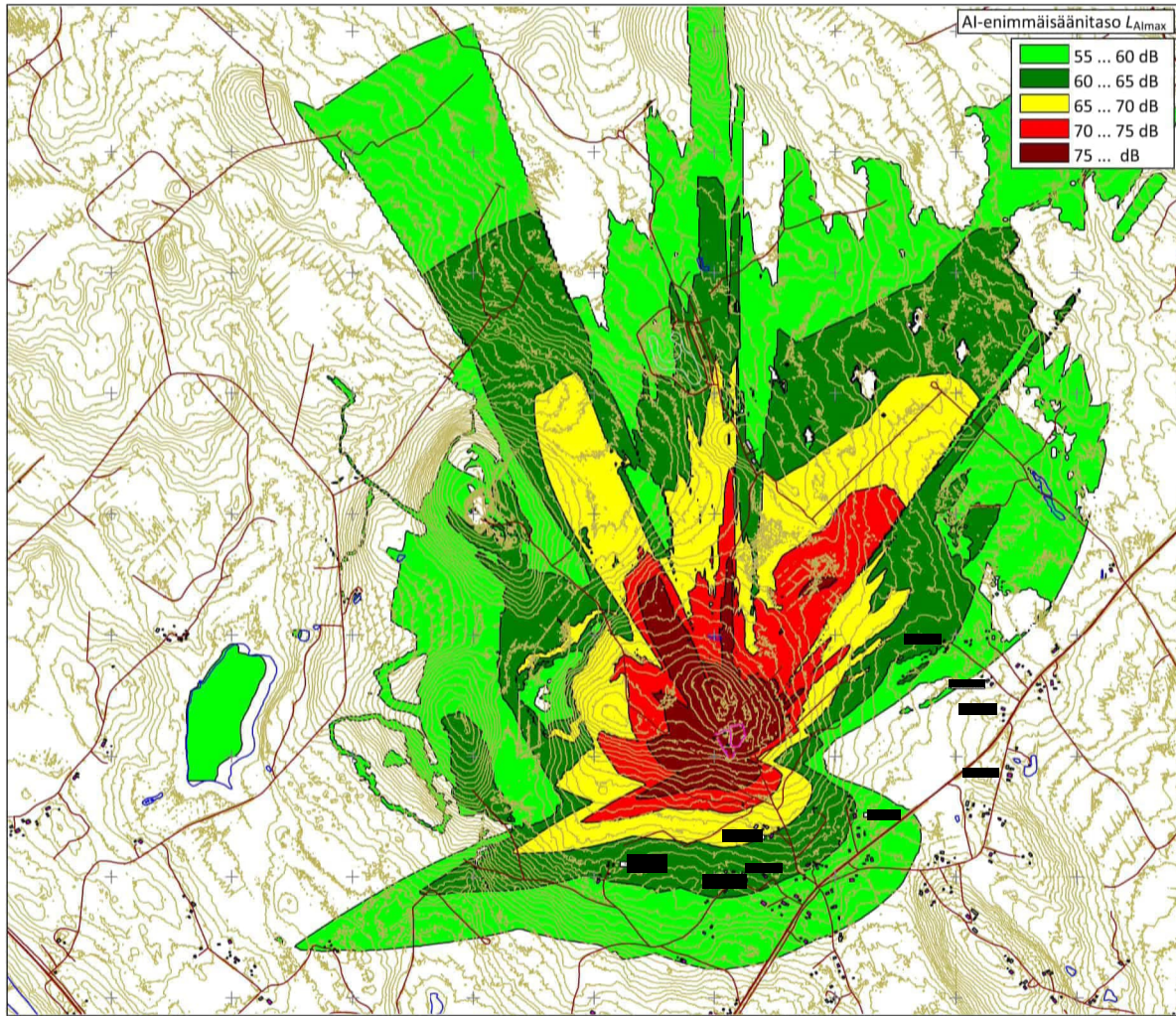
HMMT Partners Oy 1:22 000 (A4)

29.04.2024

MiH

Cadna/A 2023 MR2, Nordic

Haapakumpu 2024 1v01.cna

H02-0031-03-A Liite C2

Haapakunnan ampumarata

Ympäristömeluselvityksen
päivitys 2024

Nykytilanne

- Hirvirata, 100 m amunnat
- lähtöarvo: kivääriluokka, HMMT 2021
 - tavanomainen ampumakatos
 - lähteen korkeus: 1,0 m
 - meluntorjunta: rata-alueen maavallit

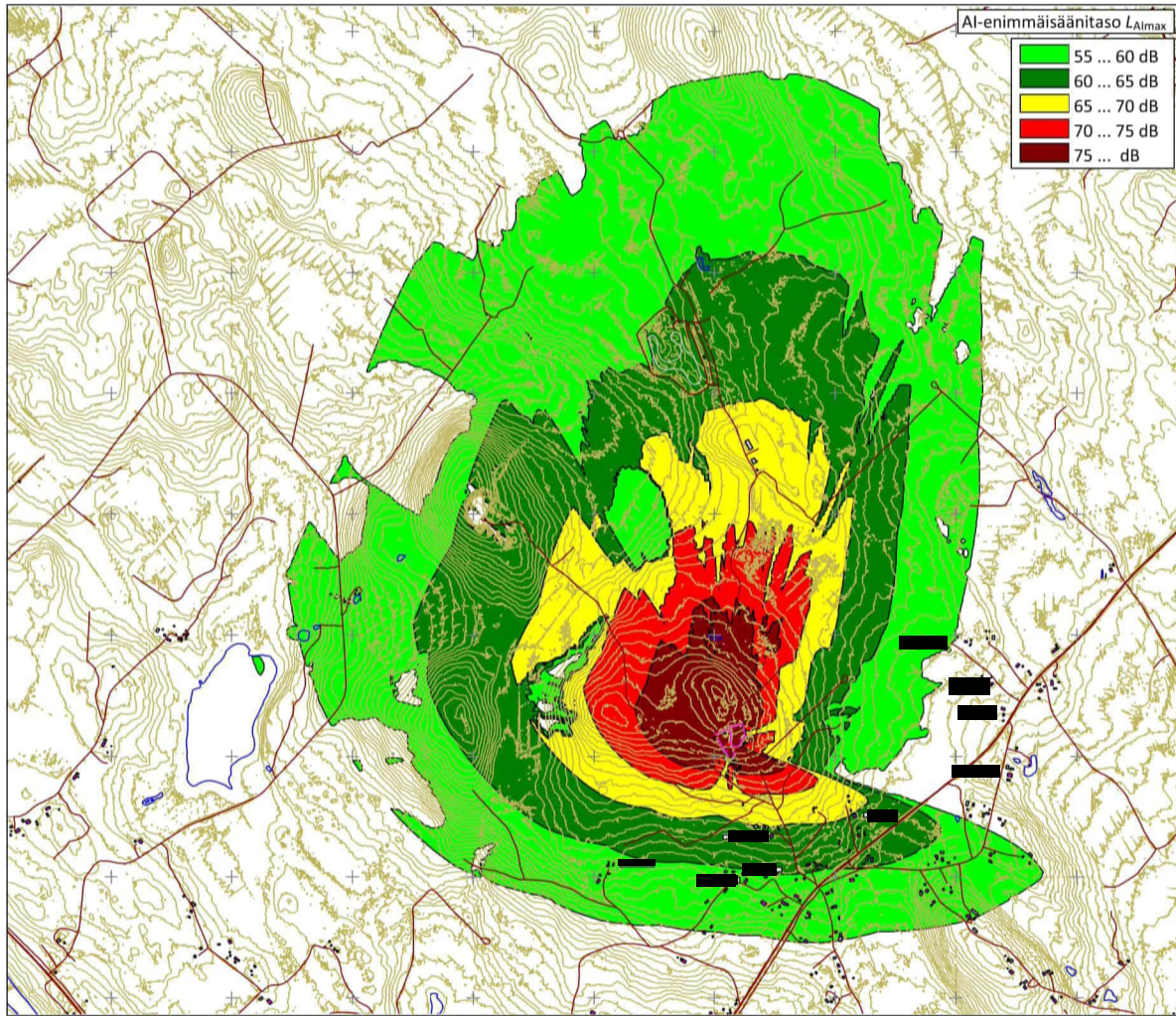
HMMT Partners Oy 1:22 000 (A4)

29.04.2024

MiH

Cadna/A 2023 MR2, Nordic

Haapakumpu 2024 1v01.cna

H02-0031-03-A

Liite C3

Haapakunnan ampumarata

Ympäristömeluselvityksen
päivitys 2024

Nykytilanne

Pistoolirata

- lähtöarvo: pistooliluokka, HMMT 2021
- tavanomainen ampumakatos
- lähteen korkeus: 1,5 m
- meluntorjunta: rata-alueen maavallit

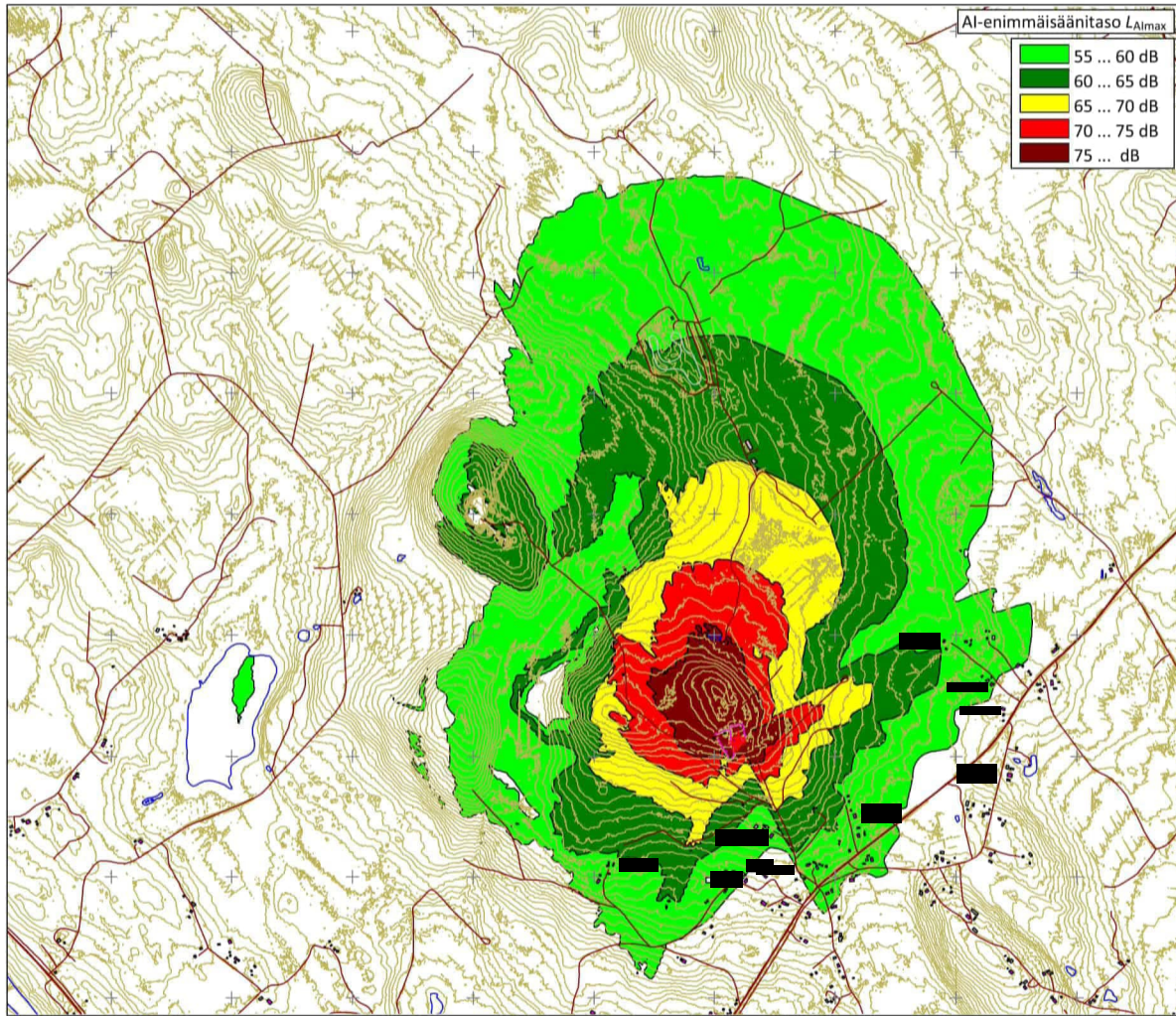
HMMT Partners Oy 1:22 000 (A4)

29.04.2024

MiH

Cadna/A 2023 MR2, Nordic

Haapakumpu 2024 1v01.cna

H02-0031-03-A

Liite C4

Haapakummun ampumarata

Ympäristömeluselvityksen
päivitys 2024

Nykytilanne

Skeet-rata

- lähtöarvo: haulikon melupäästö 2016
- avoimen maaston suuntaavuus
- lähteen korkeus: 1,5 m
- lajikohtainen laskentatapa
- meluntorjunta: rata-alueen maavallit

HMMT Partners Oy

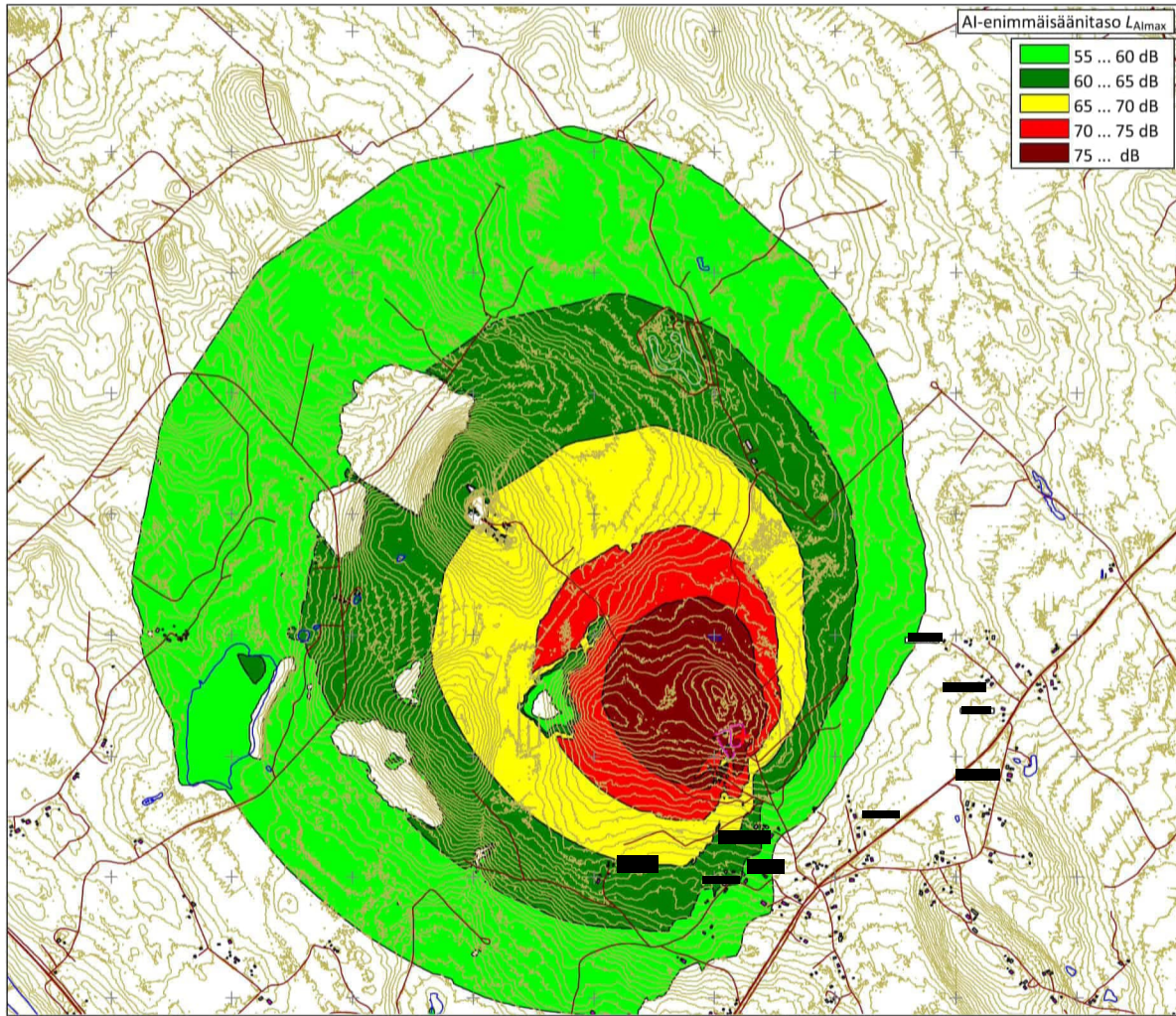
1:22 000 (A4)

29.04.2024

MiH

Cadna/A 2023 MR2, Nordic

Haapakumpu 2024 1v01.cna

H02-0031-03-A Liite C5

Haapakummun ampumarata

Ympäristömeluselvityksen
päivitys 2024

Nykytilanne

Trap-rata

- lähtöarvo: haulikon melupäästö 2016
- avoimen maaston suuntaavuus
- lähteen korkeus: 1,5 m
- laikohtainen laskentatapa
- meluntorjunta: rata-alueen maavallit

HMMT Partners Oy 1:22 000 (A4)

29.04.2024

MiH

Cadna/A 2023 MR2, Nordic

Haapakumpu 2024 1v01.cna

Kuulutusaineistosta on poistettu henkilötietoja sisältävää aineistoa 2.5.2024.

Hakijan 3.3.2024 toimittamat täydennykset on korvattu uusilla täydennetyillä versioilla 30.4.2024.
Kuulutuksesta on jätetty pois 3.3.2024 versiot.

Veera Kajanus

Ympäristönsuojelutarkastaja

Uusi yhteyshenkilö/ ratavastaava on ilmoitettu sähköpostitse 5.5.2024.

Yhteyshenkilönä toimii 1.6.2024 alkaen Risto Väisänen kukkomäentie 48 74700 Kiuruvesi puh. 0400956684
s.posti risto.vaisanen1964@outlook.com

Veera Kajanus

Ympäristönsuojelutarkastaja